

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI
LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
DLA MIASTA SZCZECIN**

Zleceniodawca : **GMINA MIASTO SZCZECIN**
pl. Armii Krajowej 1
70-456 Szczecin

Wykonawcy: zespół *EKO-PROJEKT*

Specjalista ds. gospodarki odpadami <i>mgr inż. Dagmara Antkowiak</i> <i>mgr inż. Anna Rodak</i>	
Specjalista ds. ochrony powietrza atmosferycznego <i>mgr Natalia Płotka</i>	
Specjalista ds. ochrony przyrody <i>mgr Natalia Springer</i>	
Specjalista ds. ochrony przed hałasem <i>mgr Zuzanna Pawłowska</i>	
Specjalista ds. gospodarki wodno-ściekowej <i>mgr Paweł Krysiński</i>	
Kierownik projektu i nadzór merytoryczny <i>mgr Marek Benedykciński</i>	

Poznań, marzec 2012 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	8
1.1. Prawne podstawy i cel przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	8
1.2. Zakres przestrzenny i czasowy projektu	9
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	12
2.1. Główne cele Programu Rewitalizacji	12
2.2. Zakres i obszary tematyczne Programu	12
2.2.1. Zespół obszarów w Śródmieściu	12
2.2.1.1. Kwartąły Śródmieścia	14
2.2.1.1.1. Obszar Objęty Projektem Zintegrowanym	21
2.2.1.2. Stare Miasto	38
2.2.1.3. Nowe Miasto	42
2.2.1.4. Rejon ulicy Kolumba	45
2.2.2. Niebuszewo- Bolinko	49
2.2.3. Zespół obszarów na północy	55
2.2.3.1. Gołęcino-Gośćław	57
2.2.3.2. Stołczyn	61
2.2.3.3. Skolwin	64
2.2.4. Stare Dąbie	66
2.2.5. Nad Odrą	70
2.2.6. Drzetowo	75
2.2.7. Śróddrze	80
2.2.8. Rejon ulicy Cukrowej	84
2.2.9. Działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi	86
2.3. Związek Programu Rewitalizacji z innymi istotnymi planami i programami	87
3. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA I KONTEKST PLANISTYCZNY	90
3.1. Obszar badań	90
3.1.1. Położenie	90
3.1.2. Powiązania komunikacyjne	92
3.1.3. Demografia i mieszkalnictwo	93
3.2. Charakterystyka środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	93
3.2.1. Geomorfologia, geologia, warunki gruntowo – wodne	93
3.2.2. Czynniki klimatyczne	94
3.2.3. Jakość powietrza	97
3.2.4. Hałas	100
3.2.5. Zasoby wodne	101
3.2.6. Gleby	106
3.2.7. Złoża surowców	107

3.2.8. Dziedzictwo kulturowe	108
3.3. Zgodność celów aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin” z celami ochrony środowiska	136
3.4. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu – wariant zerowy	137
4. ZAKRES OCENY	142
4.1. Wprowadzenie.....	142
4.2. Wyniki procesu określania zakresu	144
5. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	144
5.1. Poziom szczegółowości oceny	144
5.2. Metodyka oceny i zastosowane narzędzia	144
5.3. Potencjalne oddziaływanie Programu na poszczególne komponenty środowiska.....	148
5.3.1. Wprowadzenie.....	148
5.3.2. Przewidywane znaczące oddziaływania wymagające sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko	149
5.3.3. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji.....	160
5.3.4. Czynniki klimatyczne.....	161
5.3.5. Jakość powietrza	162
5.3.6. Klimat akustyczny.....	165
5.3.7. Gleby	169
5.3.8. Wody powierzchniowe i podziemne	171
5.3.9. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz na obszary i obiekty chronione na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	173
5.3.10. Złoża surowców	208
5.3.11. Gospodarka odpadami.....	208
5.3.12. Krajobraz	212
5.3.13. Dziedzictwo kulturowe	212
5.3.14. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi	214
5.3.15. Społeczeństwo	216
5.4. Relacje pomiędzy oddziaływaniami.....	216
5.5. Oddziaływania wtórne i skumulowane	218
5.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	218
6. PRZEWIDYWANE ŚRODKI MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, REDUKCJĘ I KOMPENSACJĘ ZNACZĄCYCH NIEKORZYSTNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROGRAMU	218
7. NAPOTKANE TRUDNOŚCI I LUKI W WIEDZY	222
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	223
9. MONITORING	223
10. KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	224

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	224
LITERATURA	240
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	241

SPIS RYCIN

Rysunek 1	Obszary kryzysowe - tereny zamieszkałe	10
Rysunek 2	Tereny przemysłowe i powojkowe	11
Rysunek 3	Granice Zespołu obszarów Śródmieścia	13
Rysunek 4	Granice obszaru Kwartały Śródmieścia	15
Rysunek 5	Granice obszaru Stare Miasto	39
Rysunek 6	Granice obszaru Nowe Miasto	42
Rysunek 7	Granice Rejonu ulicy Kolumba	46
Rysunek 8	Granice obszaru Niebuszewo - Bolinko	50
Rysunek 9	Technopark Pomerania - II etap	55
Rysunek 10	Granice zespołu obszarów na północy	56
Rysunek 11	Granice obszaru Gołęcino - Goćław	58
Rysunek 12	Granice obszaru Stołczyn	62
Rysunek 13	Granice obszaru Skolwin	65
Rysunek 14	Granice obszaru Stare Dąbie	67
Rysunek 15	Granice obszaru Nad Odrą	71
Rysunek 16	Granice obszaru Drzetowo	76
Rysunek 17	Granice obszaru Śróddrze	80
Rysunek 18	Granice obszaru Rejon ulicy Cukrowej	85
Rysunek 19	Lokalizacja obszaru GZWP 122	103
Rysunek 20	Wartości historyczno-kulturowe	109
Rysunek 21	Obiekty i obszary w śródmieściu wpisane do rejestru zabytków	110
Rysunek 22	Przebieg granic Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry na terenie miasta Szczecin	120
Rysunek 23	Przebieg granic Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Dolna Odra i Wzgórza Bukowe na terenie miasta Szczecin	123
Rysunek 24	Przebieg granic obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński na terenie miasta Szczecin	132
Rysunek 25	Przebieg granic OSO Dolina Dolnej Odry w okolicach obszaru Gołęcino-Goćław	182
Rysunek 26	Przebieg granic OSO Dolina Dolnej Odry w okolicach obszaru Stołczyn	183
Rysunek 27	Przebieg granic Doliny Dolnej Odry w pobliżu planowanej inwestycji	186

SPIS TABEL

Tabela 1	Projekty planowane do realizacji – Kwartały Śródmieścia	18
Tabela 2	Projekty planowane do realizacji – obszar objęty projektem zintegrowanym	23
Tabela 3	Projekty planowane do realizacji – Stare Miasto	40
Tabela 4	Projekty planowane do realizacji – Nowe Miasto	44

Tabela 5	Projekty planowane do realizacji – rejon ul. Kolumba.....	48
Tabela 6	Projekty planowane do realizacji – Niebuszewo - Bolinko	52
Tabela 7	Projekty planowane do realizacji – Gołęcino-Goćław.....	60
Tabela 8	Projekty planowane do realizacji - Stołczyn.....	64
Tabela 9	Projekty planowane do realizacji – Stare Dąbie.....	68
Tabela 10	Projekty planowane do realizacji – Nad Odrą.....	73
Tabela 11	Projekty planowane do realizacji - Drzetowo	78
Tabela 12	Projekty planowane do realizacji - Sródodrze	83
Tabela 13	Projekty planowane do realizacji – rejon ul. Cukrowej.....	86
Tabela 14	Projekty planowane do realizacji – działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi	86
Tabela 15	Uwarunkowania wynikające z innych istotnych planów i programów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego.....	88
Tabela 16	Ludność w mieście Szczecin w latach 2008-2010	93
Tabela 17	Zestawienie udziałów poszczególnych kierunków wiatru %.....	95
Tabela 18	Zestawienie częstości poszczególnych prędkości wiatru %	95
Tabela 19	Róża wiatrów dla poszczególnych sezonów. Stacja meteorologiczna Szczecin - Dąbie	96
Tabela 20	Wyniki stanu zanieczyszczenia powietrza w roku 2010 z uwzględnieniem kryteriów w celu ochrony zdrowia.....	99
Tabela 21	Wyniki stanu zanieczyszczenia powietrza w roku 2010 z uwzględnieniem kryteriów w celu ochrony roślin.....	99
Tabela 22	Klasy siedlisk występujących na terenie OSO Dolina Dolnej Odry.....	118
Tabela 23	Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie OSO Dolina Dolnej Odry	118
Tabela 24	Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie OSO Dolina Dolnej Odry.....	119
Tabela 25	Klasy siedlisk występujących na terenie SOO Dolna Odra	121
Tabela 26	Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra	121
Tabela 27	Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra	122
Tabela 28	Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra	122
Tabela 29	Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra	122
Tabela 30	Bezkęgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG na terenie SOO Dolna Odra	123
Tabela 31	Klasy siedlisk występujących na terenie SOO Wzgórze Bukowe.....	124
Tabela 32	Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórze Bukowe	125
Tabela 33	Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Wzgórze Bukowe	126
Tabela 34	Regularnie występujące ptaki migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Wzgórze Bukowe	126

Tabela 35	Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe	126
Tabela 36	Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe	126
Tabela 37	Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe	127
Tabela 38	Bezkęgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe	127
Tabela 39	Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	128
Tabela 40	Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	129
Tabela 41	Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	130
Tabela 42	Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	131
Tabela 43	Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	131
Tabela 44	Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	131
Tabela 45	Bezkęgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	132
Tabela 46	Klasy siedlisk występujących na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński	132
Tabela 47	Zgodność celów aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szczecin” z celami ochrony środowiska ustalonymi na szczeblu regionalnym i lokalnym	136
Tabela 48	Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku rezygnacji z realizacji założeń aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji	138
Tabela 49	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, mającymi zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	165
Tabela 50	Odległość obszaru „Kwartały Śródmieścia” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	173
Tabela 51	Odległość obszaru „Stare Miasto” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	175
Tabela 52	Odległość obszaru „Stare Miasto” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	177
Tabela 53	Odległość obszaru „Rejon ul. Kolumba” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	179
Tabela 54	Odległość obszaru „Niebuszewo-Bolinko” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	181
Tabela 55	Odległość obszaru „Golęcino-Gocław” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	181
Tabela 56	Odległość obszaru „Stołczyn” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	183
Tabela 57	Odległość obszaru „Skolwin” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	184
Tabela 58	Odległość obszaru „Stare Dąbie” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	185
Tabela 59	Potencjalne zagrożenia dla ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujących na terenie OSO Dolina Dolnej Odry	187
Tabela 60	Odległość obszaru „Nad Odrą” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	200

Tabela 61	Odległość obszaru „Drzetowo” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000.....	201
Tabela 62	Odległość obszaru „Śródodrze” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000.....	202
Tabela 63	Odległość obszaru „Rejon ul. Cukrowej” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000	202

1. Wprowadzenie

1.1. Prawne podstawy i cel przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Prognozę oddziaływania na środowisko aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin przeprowadza się w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów strategicznych, celów szczegółowych oraz przyjętych kierunków zintegrowanych działań.

Podstawę prawną opracowania prognozy stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, Poz. 1227 z późn. zm.).

Ustawa nakłada obowiązek przeprowadzenia procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Dokumentami, dla których jest wymagane przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania są min. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, transportu, energetyki, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki, a także programy rewitalizacji.

Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie. Przedmiotowe dokumenty zostaną także udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres sporządzenia prognozy został ustalony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 30 listopada 2011 roku, znak WOŚ-OSZP.410.282.2011.AM (**Załącznik 2**).

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem z dnia 15 listopada 2011 roku odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin” (**Załącznik 3**).

1.2. Zakres przestrzenny i czasowy projektu

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczono obszary kryzysowe, dla których wyznaczono kierunki działań rewitalizacyjnych:

- w obrębie terenów zamieszkałych (na których sytuacja społeczno-gospodarcza została zdiagnozowana w analizie wskaźnikowej jako gorsza niż średnia miasta):

1-Zespół obszarów w śródmieściu:

1a – Kwartaly Śródmieścia,

1b – Nowe Miasto,

1c – Stare Miasto,

1d – Rejon ul. Kolumba;

2-Niebuszewo-Bolinko;

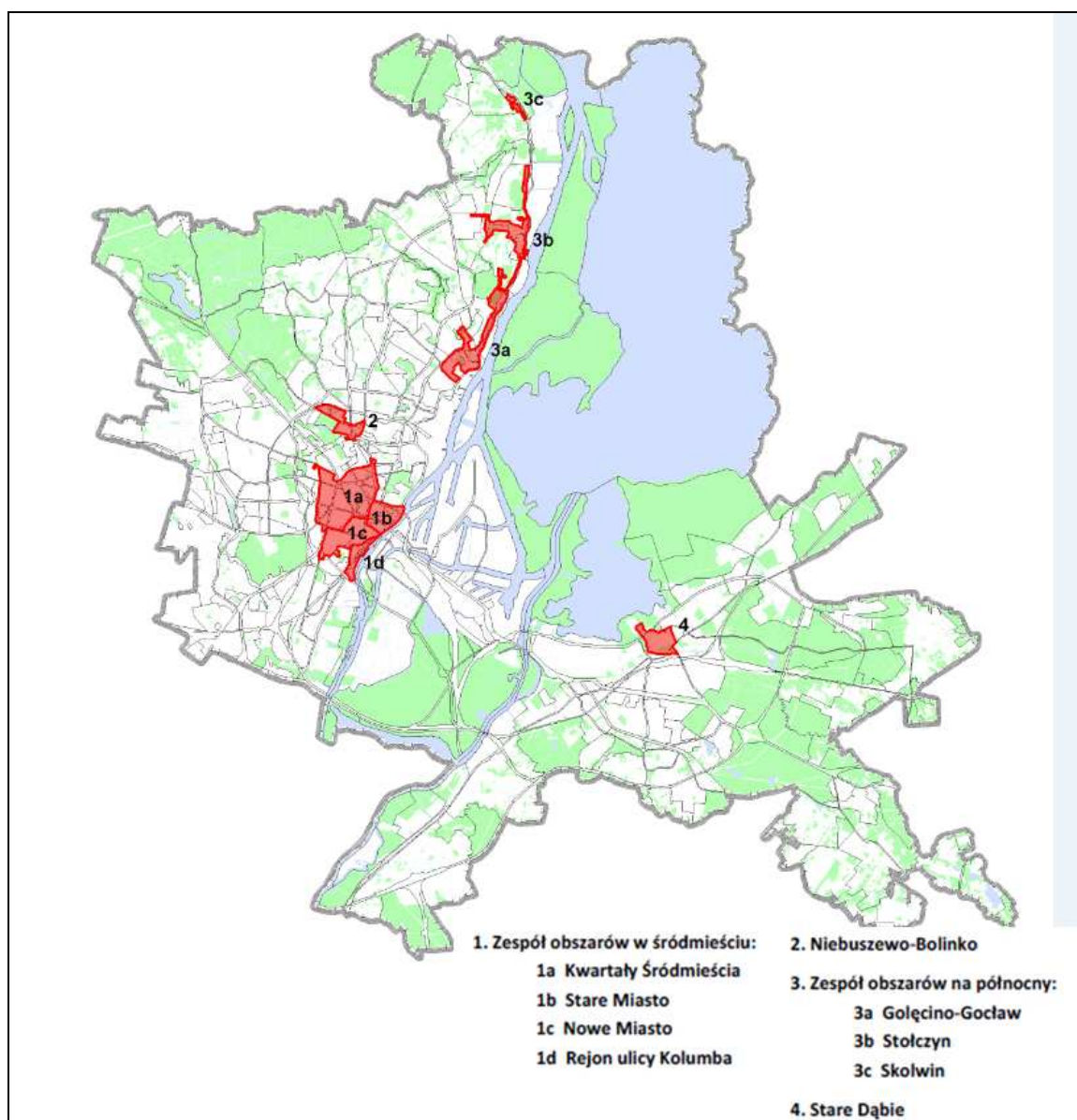
3-Zespół obszarów na północy:

3a – Golęcino-Gocław,

3b- Stołczyn,

3c-Skowoin;

4-Stare Dąbie.

Rysunek 1 Obszary kryzysowe - tereny zamieszkałe

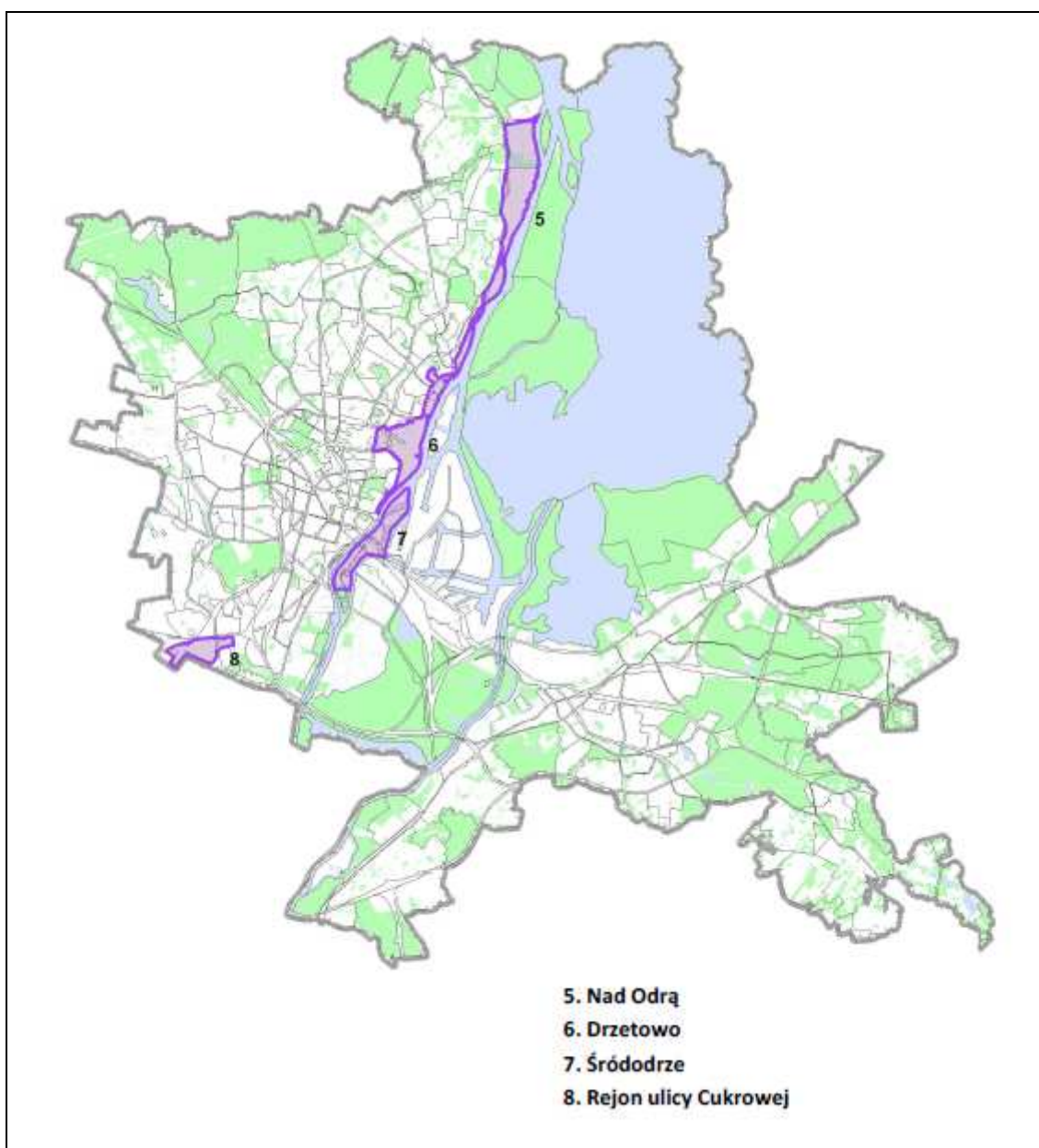
- Obszary przemysłowe (wyznaczono w obrębie terenów na których zaprzestano działalności produkcyjnej lub usług z nią związanych oraz na których występują zanieczyszczenia wywołane działalnością przemysłową, a stan infrastruktury i budynków wykazuje wysoki stopień degradacji) i powojkowe (stanowią tereny po byłych koszarach wojskowych oraz poligonach, na których obecnie prowadzona jest działalność związana z wojskiem):

5-Nad Odrą;

6-Drzetowo;

7-Śródmieście;

8-Rejon ul. Cukrowej.

Rysunek 2 Tereny poprzemysłowe i powojenne

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin określa działania planowane do realizacji w wydzielonym obszarze miasta w perspektywie najbliższych 5-ciu lat (2011-2015). Z uwagi na skalę potrzeb w zakresie koniecznych działań rewitalizacyjnych, horyzont czasowy działań rewitalizacyjnych przekracza ten okres.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Główne cele Programu Rewitalizacji

Zasadniczym celem „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin” jest zaplanowanie i wdrożenie działań, których realizacja przyczyni się do usuwania przyczyn degradacji wydzielonego obszaru i stworzy warunki do zrównoważonego rozwoju miasta.

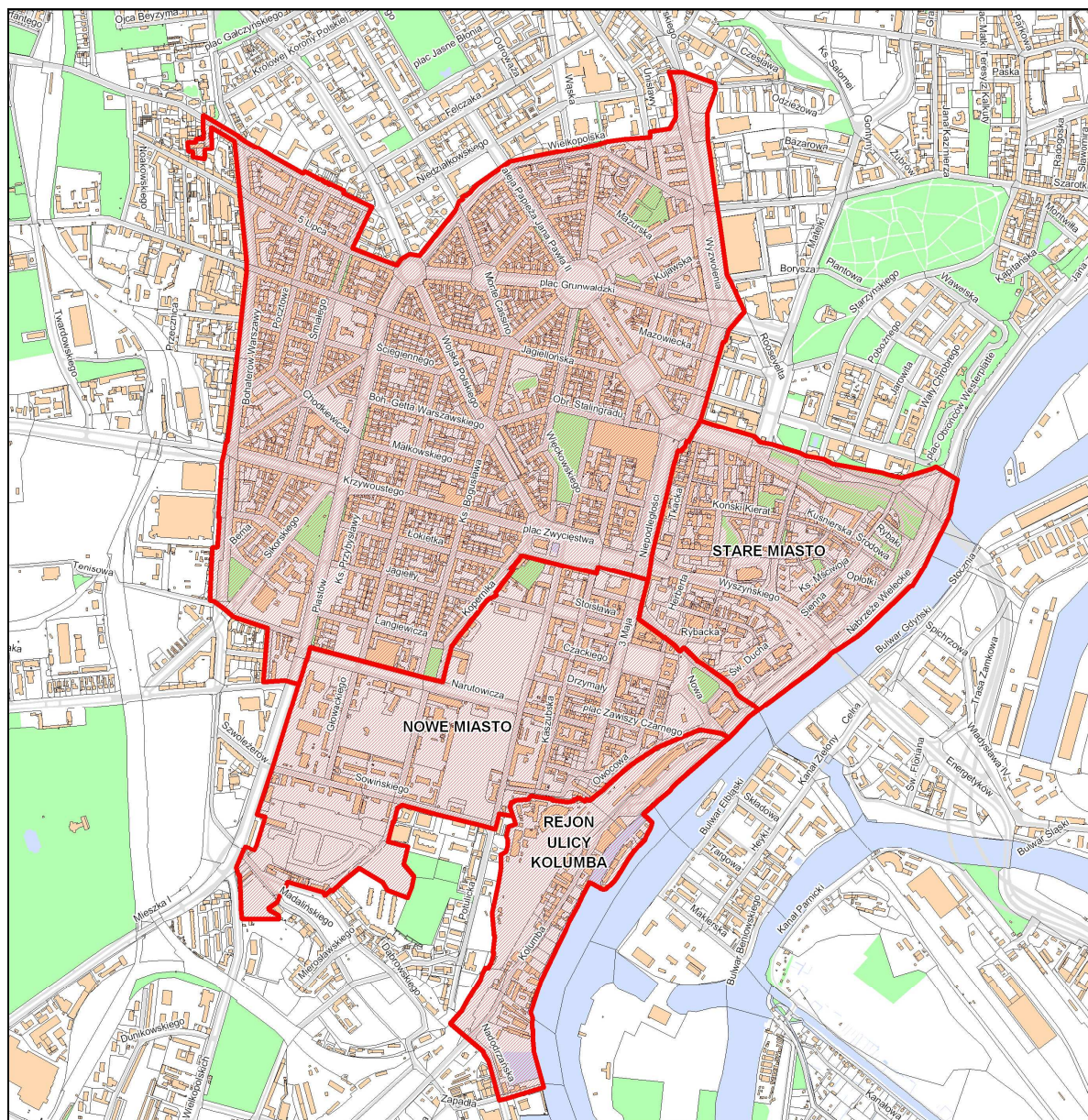
Opracowanie jest kontynuacją dotychczasowych dokumentów programowych samorządu w zakresie odnowy obszarów miasta – Strategii Renowacji Śródmieścia Szczecina, przyjętej przez Radę Miejską w 1993 roku oraz Lokalnego Programu Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych miasta Szczecina uchwalonego przez Radę Miasta w 2005 roku.

Program Rewitalizacji stanowi aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji przyjętego w 2005 roku. Potrzeba dokonania zmian wynikała z analizy dotychczasowych rezultatów wdrożenia LPR 2005 oraz, a także zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, w tym m.in. dotyczących określenia zasad udostępnienia finansowego wsparcia rewitalizacji ze środków Unii Europejskiej w latach 2007-2013.

2.2. Zakres i obszary tematyczne Programu

2.2.1. Zespół obszarów w Śródmieściu

Zespół obszarów w śródmieściu tworzą: Kwartały Śródmieścia, Stare Miasto, Nowe Miasto i Rejon ulicy Kolumba. Obszary kryzysowe w śródmieściu obejmują historycznie ukształtowane XIX-wieczne centrum lewobrzeżnego Szczecina, wraz z przyległymi terenami dochodzącymi do rzeki Odry. Jest to obszar o zasadniczym znaczeniu dla wizerunku i tożsamości miasta. Cechą charakterystyczną centrum miasta jest kompozycja przestrzenna pierzejowej zabudowy kwartałowej z promienistą siatką ulic i alei, zróżnicowanym, bogatymi elementami wystroju elewacji. Wyróżnia ją również forma i gabaryty zabudowy – budynki V-kondygnacyjne z czytelnie wydzielonymi elewacjami frontowymi, zabudową oficynową. W tym obszarze skupione są podstawowe usługi o charakterze ogólnomiejskim metropolitalnym.

Rysunek 3 Granice Zespołu obszarów Śródmieścia

Przeważająca część Starego Miasta oraz centralna część Kwartałów Śródmieścia stanowi obszar ścisłego centrum miasta, wyznaczony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Łączna powierzchnia zespołu obszarów w śródmieściu wynosi 370 ha. Głównym celem rewitalizacji tego zespołu wzmocnienie tradycyjnej roli śródmieścia Szczecina jako centrum miasta i centralnego ośrodka administracyjno – usługowego dla całego obszaru metropolitalnego.

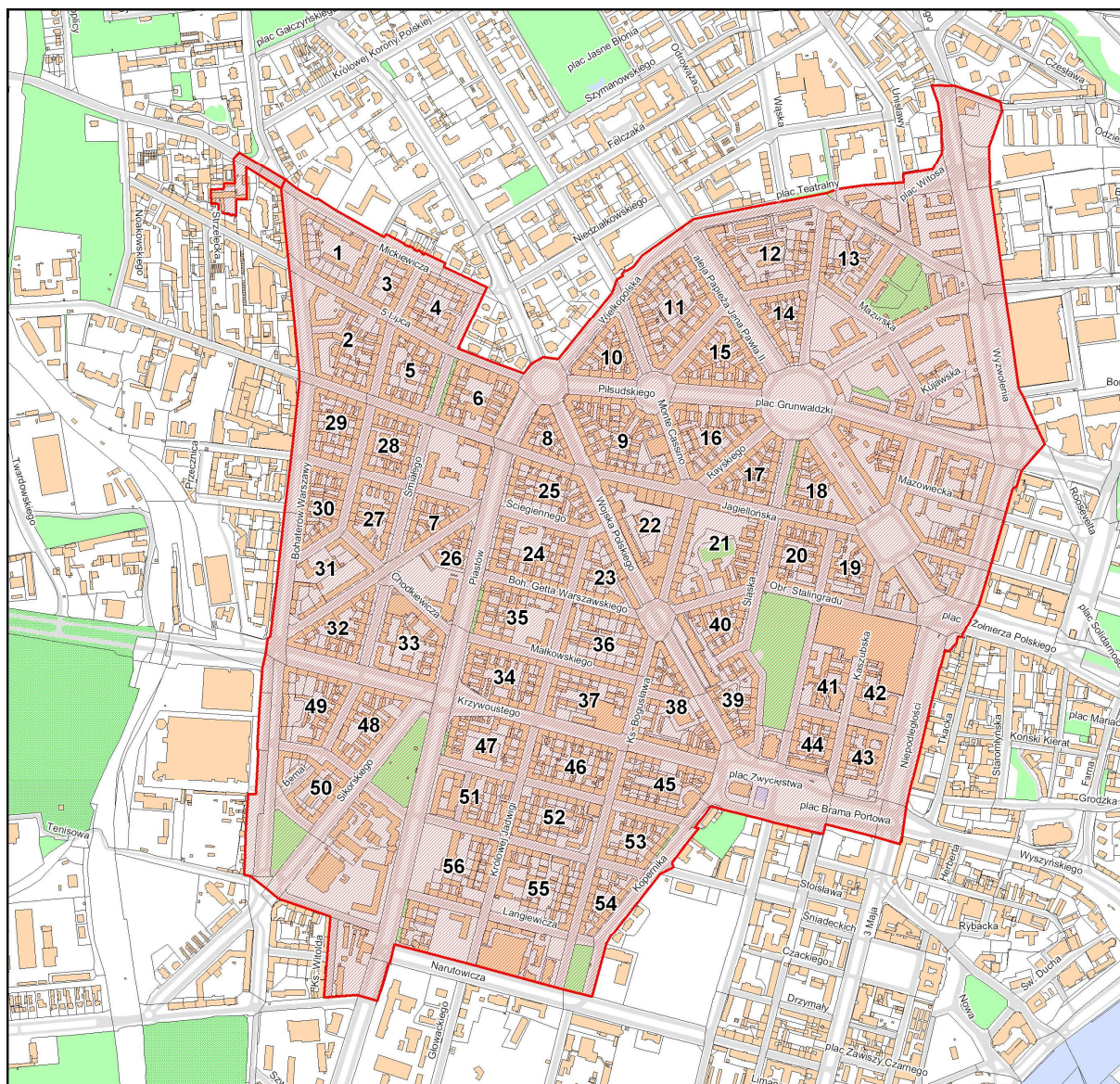
Wspólnym problemem infrastrukturalnym wszystkich obszarów jest istniejący układ drogowy, który wprowadza główne potoki ruchu do centrum. Istotna poprawa sytuacji nastąpi po ukończeniu budowy obwodnicy śródmiejskiej. Ważnym problemem w całym obszarze jest również znaczny deficyt miejsc parkingowych, który przysparza problemów mieszkańcom

miasta. Cały teren uzbrojony jest w instalacje: wodną, kanalizacyjną, gazową, energię elektryczną oraz częściowo w instalacje ciepłe. Infrastruktura techniczna we wszystkich obszarach jest przestarzała i wymaga w dużym stopniu remontów, rozbudowy lub przebudowy. Większość terenu obsługiwana jest przez sieć kanalizacji ogólnospławnej.

2.2.1.1. Kwartaly Śródmieścia

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar zajmuje powierzchnię 203 ha. Jego granice wyznaczają: od południa – ul. Partyzantów, pl. Zwycięstwa, ul. M. Kopernika, ul. G. Narutowicza, al. Piastów, ul. Ojca A. Kordeckiego, ul. Ks. Witosa, ul. Ku Słońcu, od zachodu – al. Bohaterów Warszawy, północną granicę stanowią ulice: A. Mickiewicza, B. Śmiałego, 5 lipca oraz Wielkopolska, wschodnią natomiast al. Wyzwolenia i al. Niepodległości.

Rysunek 4 Granice obszaru Kwartały Śródmieścia

Zagospodarowanie przestrzenne:

Obszar Kwartały Śródmieścia obejmuje historyczne centrum Szczecina powstałe na przełomie XIX i XX wieku. Jego kształt jest wynikiem gwałtownej rozbudowy mieszkaniowej lat 1870-1903. Większość obszaru stanowi 56 kwartałów zachowanej obrzeżnej zabudowy o charakterze kamienicowym z bogatym detalem architektonicznym, tworzącym jedyne w swoim rodzaju pierzeje ulic i gwiazdziste place. Całość stanowi przykład XIX-wiecznego układu urbanistycznego o wysokich walorach kompozycyjnych i wybitnej wartości kulturowej. Teren objęty jest strefą „A” pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej.

Do najbardziej reprezentacyjnych obiektów wpisanych do rejestru zabytków należą: Bazylika św. Jana Chrzciciela u zbiegu ulic: Bogurodzicy i Kaszubskiej, Kościół

Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Bogurodzicy, Kościół św. Wojciecha przy pl. Zwycięstwa, pl. Brama Portowa, Pałac Ziemstwa Pomorskiego przy al. Niepodległości, Gmach Dyrekcji Poczty przy al. Niepodległości oraz budynek dawnej Dany przy al. Wyzwolenia.

Obszar charakteryzuje zwarta zabudowa śródmiejska o funkcji mieszkaniowo-usługowej i usługowej. Zabudowę mieszkaniową stanowią historyczne budynki wielorodzinne (kamienice i oficyny) z niewielkimi fragmentami powojennej zabudowy blokowej, szczególnie w północno-wschodniej części obszaru. Niski standard, zły stan techniczny, niska efektywność energetyczna cechuje większość przedwojennych budynków mieszkalnych. Wiele z nich wciąż posiada ogrzewanie piecowe, toalety na półpiętrach, mieszkania wspólne. Szczególnie złe warunki mieszkaniowe panują we wnętrzach kwartałów z zagęszczoną zabudową oficynową, wybetonowanymi i pozbawionymi zieleni podwórkami, gdzie często występuje zagospodarowanie uciążliwe w formie magazynów, hurtowni, dużych zespołów garaży naziemnych. W oficynach dominuje własność komunalna, natomiast kamienice frontowe należą w większości do wspólnot mieszkaniowych. Właściciele lokali we wspólnotach to na ogół dawni najemcy mieszkań komunalnych. Znaczącą uciążliwość zamieszkiwania w centrum powoduje też hałas i zanieczyszczenie powietrza spalinami oraz ogrzewaniem piecowym, przekraczające dopuszczalne normy.

W obszarze występuje 7 głównych ciągów komunikacyjnych, przez które przebiegają trasy komunikacji miejskiej: al. Piastów, ul. B. Krzywoustego, al. Bohaterów Warszawy, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, al. Wyzwolenia, al. Niepodległości, al. Wojska Polskiego, ul. G. Narutowicza, ul. M. Kopernika. Znajdują się tu także węzły komunikacyjne, stanowiące miejsca rozwidlenia linii tramwajowych i autobusowych. Należą do nich: pl. Kościuszki, pl. Rodła, pl. Żołnierza Polskiego, pl. Brama Portowa, pl. Szarych Szeregów. Pozostałe ulice znajdujące się na obszarze pełnią funkcje wewnętrznej komunikacji. Wiele odcinków ulic wymaga remontu nawierzchni, w tym szczególnie chodniki o historycznej nawierzchni z płyt granitowych. Główne ulice – al. Niepodległości, al. Piastów, al. Papieża Jana Pawła II, ul. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Wielkopolska wraz z placami stanowią wartościowe zespoły krajobrazowe z efektowną architekturą. Wzdłuż al. Papieża Jana Pawła II - od Zamku Książąt Pomorskich do Jasnych Błoni – przebiega reprezentacyjny ciąg spacerowy Złoty Szlak. Na obszarze znajduje się niewiele terenów zielonych. Stanowią je charakterystyczne skwery, zieleńce, szpalery zieleni wysokiej i krzewów wzdłuż głównych ulic oraz historyczne przedogródki przed kamienicami, w tym przy al. Papieża Jana Pawła II, ul. B. Śmiałego czy

przy ul. Śląskiej. Część terenów zielonych jest zaniedbana i wymaga zagospodarowania. Tylko fragmenty obszaru posiadają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Cel strategiczny rewitalizacji: pobudzenie społeczno-gospodarcze obszaru i jego zrównoważony rozwój jako dzielnicy mieszkaniowo-usługowej, atrakcyjnej dla mieszkańców i osób odwiedzających.

Cele szczegółowe:

- poprawa warunków mieszkaniowych, w szczególności standardu technicznego, funkcjonalnego i ekologicznego;
- przeciwdziałanie marginalizacji i ograniczenie patologii społecznych;
- aktywizacja i integracja lokalnych społeczności;
- ożywienie gospodarczo-ekonomiczne;
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej;
- ochrona wartości historycznych i kulturowych;
- rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznej, w tym historycznych ciągów elewacyjnych;
- poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze.

Kierunki zintegrowanych działań:

- wdrożenie długofalowego procesu rewitalizacji społecznej;
- rozbudowa infrastruktury społecznej, szczególnie dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych;
- modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych;
- rozbudowa infrastruktury dla działań kulturalnych;
- renowacja obiektów zabytkowych oraz obiektów o wysokich walorach historycznych, m.in.
- zabytkowych kamienic, gmachów instytucji publicznych i uczelni oraz obiektów przemysłowych;
- adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji;
- wprowadzenie zabudowy uzupełniającej o wysokich walorach architektonicznych;
- zagospodarowanie zaniedbanych przestrzeni publicznych;
- eliminacja ruchu tranzytowego;
- remonty ulic i placów.

Tabela 1 Projekty planowane do realizacji – Kwartały Śródmieścia

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/ Zgłaszający
1	Kompleks HANZA TOWER – hotel 5* (budynek Starej Dany)	2014	J.W. Construction S.A.
2	Rewitalizacja kwartału nr 33 w Szczecinie między ulicami: Al. Piastów, B. Krzywoustego, B. Śmiałego, J. K. Chodkiewicza	po 2013	Szczecińskie TBS Sp. z o.o
3	Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulic Wielkopolskiej – Mazurskiej w Szczecinie ul. Wielkopolska 33, 33a, 34, 34a, nr działki ewid. 4/6 ul. Mazurska 17, nr działki ewid. 4/9	2011 – 2013	Spółdzielnia Mieszkaniowa „STUDENT”
4	Poprawa jakości życia na obszarze zdegradowanym poprzez odnowienie infrastruktury budynku wielorodzinnego przy ul. Podhalańskiej ul. Podhalańska 8, 8a, 8b, 8c, Nr działki ewid. 171	2011 – 2013	Spółdzielnia Mieszkaniowa „STUDENT”
5	Koniec z piecami Budynek przy ul. Marszałka Piłsudskiego 14	od 2011	Wspólnota mieszkaniowa ul. Piłsudskiego 14
6	Termomodernizacja nieruchomości ul. Jagiellońska 22	2012	Cesja Zarządzanie i Obrót Nieruchomościami
7	Termomodernizacja nieruchomości ul. Jagiellońska 74	2012	Cesja Zarządzanie i Obrót Nieruchomościami
8	Remont kamienicy i modernizacja c.o. al. Piastów 14	2011-2012	BREL II
9	Remont kamienicy przy ul. Łokietka 32 front	2011-2013	BREL II
10	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Chodkiewicza 10	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chodkiewicza 10
11	Renowacja części wspólnych budynku przy al. Piastów 11	2012	Wspólnota Mieszkaniowa al. Piastów 11
12	Renowacja części wspólnych budynku przy al. Piastów 15	od 2011	Wspólnota Mieszkaniowa al. Piastów 15
13	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 11	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Śmiałego 11
14	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Żółkiewskiego 15	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul.

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/ Zgłaszający
			Żółkiewskiego 15
15	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Krzywoustego 27	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Krzywoustego 27
16	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Ściegiennego 8	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ściegiennego 8
17	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 17	2012	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Śmiałego 17
18	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 39 i Żółkiewskiego 4	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Śmiałego 39 i ul. Żółkiewskiego 4
19	Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Żółkiewskiego 13	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Żółkiewskiego 13
20	Adaptacja byłego budynku przemysłu odzieżowego oraz przedwojennej fabryki artykułów farmaceutycznych przy ul. 5 Lipca 16a na budynek domu studenckiego	do określenia	OKAM DEVELOPMENT z siedzibą w Warszawie

Kompleks HANZA TOWER – hotel 5* (budynek Starej Dany)

Obecnie budynek „Starej Dany” (budynek w konstrukcji żelbetonowej) jest zdewastowany i wymaga kompleksowej renowacji. Planowana jest realizacja w budynku hotelu typu premium – o klasie 5* lub zbliżonej, typu butikowego. Bezpośrednio przy obiekcie realizowana jest inwestycja Hanza Tower, która ma być komplementarna do obiektu hotelowego, w tym zawierać centrum kongresowe. Kompleks stanie się wizytówką nowoczesnego dynamicznego miasta i zdecydowanie zmieni obraz zdegradowanego Śródmieścia.

Rewitalizacja kwartału nr 33 w Szczecinie między ulicami: Al. Piastów, B. Krzywoustego, B. Śmiałego, J. K. Chodkiewicza, polegała będzie na:

- budowie, przebudowie, modernizacji infrastruktury technicznej, zagospodarowaniu wnętrza kwartału oraz przedogródków;
- budowie parkingu podziemnego;
- renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków wspólnotowych;

- przebudowie i rozbudowie budynków stanowiących własność STBS (likwidacja pieców, ocieplenie ścian zewnętrznych budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wprowadzenie łazienek do mieszkań, założenie instalacji c.o. i c.w.u.).

Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulic Wielkopolskiej – Mazurskiej w Szczecinie ul. Wielkopolska 33, 33a, 34, 34a, nr działki ewid. 4/6 ul. Mazurska 17, nr działki ewid. 4/9.

Realizacja przedsięwzięcia polegała będzie na:

- zmianie nawierzchni dróg dojazdowych - zastąpienie istniejących płyt betonowych nawierzchnią typu polbruk (złe wypoziomowanie oraz postępująca degradacja dróg dojazdowych - woda deszczowa spływa w kierunku budynków mieszkalnych);
- przebudowie infrastruktury kanalizacyjnej (powiększenie liczby studzienek ściekowych);
- poprawie bezpieczeństwa mieszkańców na obszarze - zakup urządzeń poprawiających bezpieczeństwo, wykonanie ogrodzenia osiedla wraz z bramami wejściowymi (w tym jedna główna brama wjazdowa), wykonanie nowej instalacji domofonów pozwalającej na zintegrowaną obsługę wszystkich klatek schodowych;
- dociepleniu ścian frontowych i szczytowych budynków, odnowieniu elewacji od strony wejść do klatek schodowych;
- wykonaniu od strony frontowej oraz szczytowej docieplenia oraz wymiana stolarki okiennej w częściach wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych tj. na klatkach schodowych.

Poprawa jakości życia na obszarze zdegradowanym poprzez odnowienie infrastruktury budynku wielorodzinnego przy ul. Podhalańskiej ul. Podhalańska 8, 8a, 8b, 8c, Nr działki ewid. 171

Przedsięwzięcie polegało będzie na odnowieniu elewacji budynku.

Adaptacja byłego budynku przemysłu odzieżowego oraz przedwojennej fabryki artykułów farmaceutycznych przy ul. 5 Lipca 16a na budynek domu studenckiego

Inwestor przewiduje remont generalny zdewastowanego budynku i zagospodarowanie na cele domu studenckiego. Nieruchomość w chwili obecnej nie jest wykorzystywana w

żaden sposób. W parterze budynku planowana jest działalność usługowo-handlowa. W ramach przedsięwzięcia planowana jest także:

- rewitalizacja otoczenia budynku, oddziałująca pozytywnie na otoczenie społeczne, m.in. przez rewitalizację infrastruktury przynależnej do nieruchomości;
- wykorzystanie energii odnawialnej – kolektory słoneczne (podgrzewanie wody i instalacja grzewcza);
- podniesienie bezpieczeństwa okolicy poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w tym zakresie (system kontroli dostępu, monitoring etc.).

2.2.1.1.1. Obszar Objęty Projektem Zintegrowanym

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar Projektu Zintegrowanego stanowi część priorytetowej strefy śródmiejskiej i obejmuje fragmenty Kwartałów Śródmieścia położony w ścisłym centrum miasta. Koncentracja i przyspieszenie podjętych tu działań rewitalizacyjnych zadecyduje o powodzeniu wszczętego przed laty procesu odnowy strefy śródmiejskiej. Głównymi podmiotami zaangażowanymi w ten proces, oprócz miasta są:

- Szczecińskie Centrum Rewitalizacji
- Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Towarzystwo Budownictwa Społecznego Prawobrzeżne
- Inwestorzy prywatni.

Obszar wyodrębniony jest głównymi ulicami historycznego układu komunikacyjnego. Ostateczny kształt granic obszaru wsparcia wyznaczono biorąc również pod uwagę wnioski różnych podmiotów mogących współuczestniczyć w procesie rewitalizacji, w tym podmiotów prywatnych i miejskich spółek- operatorów rewitalizacji oraz poziom zaawansowania prac przygotowawczych.

W rezultacie granice obszaru stanowią:

- Południową: ul. B. Krzywoustego, pl. Zwycięstwa oraz pl. Brama Portowa, ul. Kaszubska i ul. Stośława
- Wschodnią: ul. 3 Maja, al. Niepodległości i pl. Żołnierza Polskiego
- Północną: al. Papieża Jan Pawła II, pl. Grunwaldzki, ul. Marsz. J. Piłsudskiego wraz z pl. Odrodzenia oraz pl. Szarych Szeregów,
- Zachodnią: al. Piastów, ul. Jagiellońska, ul. B. Śmiałego i ul. Ks. P. Ściegiennego.

W tak wyznaczonych granicach obszar Projektu Zintegrowanego obejmuje również:

- Kwartał zabudowy o dużym zasięgu oddziaływania na strefę społeczną, skupiający placówki oświatowe, w tym Pałac Młodzieży,
- Fragment Nowego Miasta w granicach ścisłego centrum Szczecina, usytuowany w bezpośrednim sąsiedztwie pl. Brama Portowa i graniczący z nim od strony południowej kwartał zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Zagospodarowanie przestrzenne:

Położony w ścisłym centrum Szczecina, gdzie krzyżują się główne arterie drogowe i ciągi handlowe obszar ten powinien stanowić salon miasta, jego wizytówkę. Jednak nawarstwione tu problemy przestrzenne, gospodarcze i społeczne, charakteryzujące cały obszar Kwartałów Śródmieścia, kreują niekorzystny wizerunek.

Szansą na wyprowadzenie obszaru z kryzysu i zapewnienie zrównoważonego rozwoju jest realizacja dalszych przedsięwzięć w sposób zintegrowany. Oznacza to m. in. potrzebę prowadzenia w tym obszarze w większym niż dotąd stopniu działań nieinwestycyjnych, w szczególności programów społecznych oraz realizację zróżnicowanych i uzupełniających się działań inwestycyjnych. Interwencja w tym obszarze jest zasadna również w związku z rozpoczętą na nim inwestycją – budowa Galerii Kaskada, która będzie centrum handlowym najwyższej klasy nie tylko w Szczecinie, ale i w regionie zachodniopomorskim.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: zrównoważony rozwój obszaru jako zasadniczej części wielkomiejskiej dzielnicy mieszkaniowo-usługowej

Cele szczegółowe:

- Przeciwdziałanie marginalizacji i ograniczenie patologii społecznych,
- Aktywizacja i integracja lokalnych społeczności,
- Ożywienie gospodarczo-ekonomiczne,
- Poprawa warunków mieszkaniowych, w szczególności standardu technicznego, funkcjonalnego i ekologicznego,
- Ochrona wartości historycznych i kulturowych, rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznej, w tym historycznych ciągów elewacyjnych,
- Poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Tabela 2 Projekty planowane do realizacji – obszar objęty projektem zintegrowanym

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Modernizacja ulic w centrum	2012-2014	Gmina Miasto Szczecin
2	Remonty zabytkowych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w ramach Szczecińskiego Funduszu Pożyczkowego	od 2012	Gmina miasto Szczecin/ Wspólnoty Mieszkaniowe

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
3	Modernizacja budynków zasobu Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasto Szczecin objętego funduszem remontowym	od 2012	Gmina Miasto Szczecin/ Wspólnoty Mieszkaniowe
4	Zagospodarowanie przedogódków oraz podwórek we wnętrzach kwaterałów w ramach Programu „Zielone Podwórka Szczecina’	od 2012	Gmina miasto Szczecin/ Wspólnoty Mieszkaniowe
5	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 5	2013	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Boh. Getta Warszawskiego 5
6	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 22	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Boh. Getta Warszawskiego 22
7	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 23	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Boh. Getta Warszawskiego 23
8	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 2	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Królowej Jadwigi 2
9	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 4	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Królowej Jadwigi 4
10	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 43	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Królowej Jadwigi 43
11	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 44	2013	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Królowej Jadwigi 44
12	Rewitalizacja RAZEM- budowa budynku (plomba) przy ul. Królowej Jadwigi 45	2015-2016	Szczeciński TBS Sp. z o.o.
13	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwaterale nr 23:	2013	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Królowej Jadwigi 46

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
	kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 46		
14	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 47	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Królowej Jadwigi 47
15	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Al. Wojska Polskiego 32	2012	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wojska Polskiego 32
16	Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: oficyny we wnętrzu kwartału	2012-2014	Szczeciński TBS Sp. z o.o.
17	Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: oficyny mieszkalno – usługowe przy ul. Śląskiej 51, 52, 53, 54 i kamienica mieszkalno- usługowa przy ul. Śląskiej 53	2012	TBS „Prawobrzeże” Sp. z o.o.
18	Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: kamienica mieszkalno- usługowa przy ul. Śląskiej 51	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Śląska 51
19	Renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 5	2014	TBS „Prawobrzeże” Sp. z o.o.
20	Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 48	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ks. Bogusława X 48
21	Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 49	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ks. Bogusława X 49
22	Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 51	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ks. Bogusława X 51
23	Rewitalizacja kwartału nr 21; budowa parkingu podziemnego w budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
24	Rewitalizacja kwartału nr 21; zagospodarowanie fragmentu kwartału	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
25	Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40:	2012	TBS „Prawobrzeże” Sp. z o.o.

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
	adaptacja parterów kamienic mieszkalno-usługowych przy ul. Śląskiej 51,52, 53, 54, oficyny usługowej „stajenka” na lokale użytkowe wraz z zagospodarowaniem terenu		
26	Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
27	Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 48 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
28	Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 49 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
29	Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 50 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
30	Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 51 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
31	Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe	2012-2013	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
32	Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 91 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
33	Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 92 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
34	Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 94 na cele usługowe	2012	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o.
35	Rewitalizacja kwartału nr 21: modernizacja kamienic frontowych i oficyn wraz z adaptacją lokali na cele usługowe i społeczne oraz zagospodarowanie wnętrza kwartału	2012-2015	Szczecińskie Centrum Renowacyjne Sp. z o.o./ Inwestor prywatny

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
36	„Centrum KOSMOS” adaptacja i rozbudowa budynku dawnego kina „Kosmos” przy ul. Wojska Polskiego 8 na kompleks usługowo - mieszkalny	2012	Inwestorzy prywatni
37	Centrum Kulturalno-Rozrywkowe „Warzelnia” – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Partyzantów 2	2012	Inwestor prywatny HOKER S.C.
38	Rewitalizacja budynku „Lucynki i Paulinki” przy Al. Wojska Polskiego 18	2012-2013	Inwestor prywatny
39	Modernizacja kamienicy przy al. Wojska Polskiego 45	2012	Inwestor prywatny
40	Renowacja budynku Polskiego Czerwonego Krzyża przy al. Wojska Polskiego 63 wraz z adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji	2012 –2013	Polski Czerwony Krzyż ZZO
41	Centrum Kulturalno – Kongresowe – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Stośława 4	2013	Fundacja 122
42	Rewitalizacja RAZEM – Infrastruktura w kwartale nr 23: utworzenie świetlicy środowiskowej, punktu konsultacyjnego MOPR, utworzenie lokali usługowych, infrastruktury technicznej oraz wykonanie zagospodarowania terenu	2012 –2014	Szczeciński TBS Sp. z o.o.
43	Rewitalizacja społeczna w obszarze centrum w ramach Strategii Rozwiązywanie Problemów Społecznych	od 2012	Gmina Miasto Szczecin/ MOPR/ Organizacje Pozarządowe
44	Budowa integracji lokalnej i rewitalizacja społeczna w ramach Programu współpracy Gminy Miasto Szczecin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	od 2012	Gmina Miasto Szczecin/ Organizacje Pozarządowe
45	Obywatelski Program rewitalizacji przestrzeni wspólnych „Zielone podwórka Szczecina’	2012-2013	Stowarzyszenie Szczecińska Zielona Alternatywa

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
46	Rewitalizacja elewacji zabytkowej kamienicy Deptaku Bogusława ul. Ks. Bogusława X 44	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ks. Bogusława X 44
47	Modernizacja i przebudowa pomieszczeń winiarni przy ul. Ks. Bogusława X wraz z adaptacją dodatkowych pomieszczeń pod organizację pokazów mody i innych wydarzeń kulturalnych	2012-2013	Inwestor prywatny
48	Tiffany Flower & Cafe – sadyba kultury, sztuki i inicjatyw biznesowych	2012	Inwestor prywatny
49	„Nowoczesne przestrzenie kamienicy z historią” - modernizacja i adaptacja budynku przy Placu Zwycięstwa 3 (dawny hotel Piast)	2012 - 2014	Inwestor prywatny

Projekt Integrowany składa się z trzech grup działań:

- w sferze przestrzennej
- w sferze gospodarczej
- w sferze społecznej

Podprojekt: Modernizacja ulic w centrum

Przedsięwzięcie polega na przebudowie nawierzchni odcinków jezdni i chodników wraz z przebudową sieci oświetlenia ulic. Obejmuje obszar położony między ulicami: ul. Piłsudskiego, al. Niepodległości, ul. Krzywoustego, al. Piastów.

Podprojekt: Remonty elewacji zabytkowych kamienic w ramach Programu „Remonty zabytkowych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w ramach Szczecińskiego Funduszu Pożyczkowego”

Projekt polega na wsparciu procesu rewitalizacji obszarów kryzysowych w mieście poprzez dofinansowanie prac modernizacyjnych i remontowych, w tym konserwatorskich i restauracyjnych przy zabytkach stanowiących wielorodzinne budynki mieszkalne objęte ochroną konserwatorską.

Podprojekt: Modernizacja budynków zasobu Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasto Szczecin objętego funduszem remontowym

Przedsięwzięcie polega na modernizacji budynków znajdujących się w centrum miasta poprzez m.in. izolacji przeciwwilgociowej, docieplenie, remont klatek schodowych, remont elewacji, dachu.

Podprojekt: Zagospodarowanie przedogródków oraz podwórek we wnętrzach kwartałów w ramach Programu „Zielone Podwórka Szczecina”

Przedsięwzięcie polega na zagospodarowaniu terenów między budynkami oraz przed budynkami poprzez wykonanie nasadzeń zieleni, placów zabaw, infrastruktury sportowo - rekreacyjnej itp.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 5

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej i prześwitu bramowego w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 22

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej, dachu i prześwitu bramowego oraz dociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 23

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej, klatki schodowej i prześwitu bramowego oraz dociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 2

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej oraz dociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 4

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej, prześwitu bramowego, wymianie pionów kanalizacyjnych oraz ociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 43

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej oraz ociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 44

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej, dachu, klatki schodowej i prześwitu bramowego oraz ociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: budowa budynku (plomba) przy ul. Królowej Jadwigi 45

Przedsięwzięcie polega na uzupełnieniu ciągu pierzei XIX – wiecznych poprzez budowę nowego budynku.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 46

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej oraz ociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 47

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej, dachu oraz ociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy al. Wojska Polskiego 32

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu remontu elewacji frontowej, dachu, klatki schodowej oraz ociepleniu ściany zewnętrznej w XIX wiecznej kamienicy.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: oficyny we wnętrzu kwartału

Przedsięwzięcie polega na wykonaniu przekształceń, wyburzeń, rozbudowę i modernizację oraz budowę nowego budynku oficynowego.

Podprojekt: Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: oficyny mieszkalno – usługowe przy ul. Śląskiej 51, 52, 53, 54 i kamienica mieszkalno-usługowa przy ul. Śląskiej 53

Przedsięwzięcie polega na renowacji pięciu budynków mieszkalnych, polegająca na termomodernizacji, przebudowie, rozbudowie, zmiany funkcji pomieszczeń na parterze z mieszkalnej na usługową.

Podprojekt: Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: kamienica mieszkalno-usługowa przy ul. Śląskiej 51

Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowego budynku, adaptacji poddasza oraz mieszkań na parterze na lokale użytkowe.

Podprojekt: Renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 5

Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowego budynku, polegającej na przebudowie, nadbudowie i adaptacji w celu nadania mu współczesnych standardów techniczno-użytkowych, zmiany funkcji pomieszczeń na parterze z mieszkalnej na usługową oraz adaptacji nieużytkowej części poddasza w celu stworzenia dodatkowej powierzchni użytkowej z funkcją mieszkalną. Zadanie obejmuje również zagospodarowanie terenu z dojazdami, miejscami postojowymi, zielenią, placem zabaw oraz uzbrojeniem podziemnym.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 48

Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowej kamienicy, w tym m. in. remont elewacji i klatki schodowej oraz wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 49

Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowej kamienicy, w tym m. in. remont elewacji i klatki schodowej oraz wymiana instalacji wewnętrznych.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 51

Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowej kamienicy, w tym m. in. remont elewacji i klatki schodowej oraz wymiana instalacji wewnętrznych.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: budowa parkingu podziemnego w budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47

Przedsięwzięcie polega na przebudowie podziemia kamienicy w celu wygenerowania nowych przestrzeni na potrzeby parkingu podziemnego.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: zagospodarowanie fragmentu wnętrza kwartału

Przedsięwzięcie polega na przebudowie i rozbudowie budynku trafostacji, zagospodarowaniu części wnętrza kwartału, wykonaniu prac elektrycznych oraz wykonaniu „małej architektury”.

Podprojekt: Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: adaptacja parterów kamienic mieszkalno-usługowych przy ul. Śląskiej 51, 53 oficyn mieszkalno-usługowych przy ul. Śląskiej 51, 52, 53, 54, oficyny usługowej „stajenka” na lokale użytkowe wraz z zagospodarowaniem terenu.

Przedsięwzięcie polega na kompleksowej renowacji budynku niemieszkalnego (stajenka) i przystosowaniu do funkcji usługowych, przebudowie i rozbudowie istniejących lokali usługowych, adaptacji pomieszczeń w parterach budynków oraz części piwnic na lokale użytkowe, wykonaniu dobudowy do budynku w celu powiększenia powierzchni użytkowej dla projektowanych lokali usługowych, wykonaniu przyłączy wod.-kan., ciepłych i gazu do budynków, zagospodarowaniu terenu we wnętrzu kwartału (dojazdy, chodniki, miejsca postojowe, zieleń, place zabaw), wykonaniu murków wokół zieleńca.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 48 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 49 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 50 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 51 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 91 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 92 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 94 na cele usługowe

Przedsięwzięcie polega na renowacji parteru i piwnic budynku przeznaczonych na cele usługowe oraz adaptacji pomieszczeń na wyższych piętrach z przeznaczeniem na biura.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: modernizacja kamienic frontowych i oficyn wraz z adaptacją lokali na cele usługowe i społeczne oraz zagospodarowanie wnętrza kwartału

Przedsięwzięcie polega na modernizacji zabytkowych kamienic frontowych i oficyn z przeznaczeniem na lokale użytkowe (partery i I piętra) oraz mieszkalne (II i III piętra, strychy) wraz z zagospodarowaniem terenu i budową parkingu podziemnego.

Podprojekt: „Centrum KOSMOS” - adaptacja i rozbudowa budynku dawnego kina "Kosmos" przy al. Wojska Polskiego 8 na kompleks usługowo-mieszkalny

Przedsięwzięcie polega na stworzeniu kompleksu handlowo-usługowo-biurowo-apartamentowego poprzez dobudowę do istniejącego budynku nowej części dochodzącej pierzejowo do alei Wojska Polskiego oraz budowę parkingu.

Podprojekt: Centrum Kulturalno-Rozrywkowe „Warzelnia” - renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Partyzantów 2

Przedsięwzięcie polega na remoncie elewacji zabytkowego budynku, przebudowie wejścia do budynku (powrót do układu historycznego), dostosowaniu budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, zagospodarowaniu patio, adaptacji piwnic, parteru i poddasza dla nowych potrzeb, budowie windy, wymianie wszystkich instalacji. Po przebudowie w budynku będzie się mieścić: scena kabaretowo-koncertowa na bazie istniejącej sali balowej, klub muzyczny, profesjonalna sala prób dla zespołów muzycznych, sale fitness dla kobiet oraz mini browar nawiązujący do tradycji i historii Szczecina – produkcja i konsumpcja piw smakowych niepasteryzowanych (na podstawie starych receptur) z częścią pokazową, udostępnioną zwiedzającym oraz częścią ekspozycyjną (historyczne eksponaty związane z produkcją piwa w Szczecinie).

Podprojekt: Rewitalizacja budynku „Lucynki i Paulinki” przy al. Wojska Polskiego 18

Przedsięwzięcie polega na przebudowie i rozbudowie budynku usługowo-handlowego, położonego przy al. Wojska Polskiego 18, dawniej znanego pod nazwą „Lucynka i Paulinka”.

W budynku oprócz funkcji handlowo-usługowej prowadzona będzie działalność społeczna, np. nowoczesne centrum biblioteczne.

Podprojekt: Modernizacja kamienicy przy al. Wojska Polskiego 45

Przedsięwzięcie polega na dokończeniu modernizacji budynku przy al. Wojska Polskiego 45 z przeznaczeniem na lokale biurowe. Zakres modernizacji obejmuje remont kondygnacji piwnicznej, klatki schodowej, docieplenie stropodachu, przebudowę poddasza. W budynku oprócz funkcji usługowej prowadzona będzie działalność społeczna i/lub edukacyjna, np. szkoła językowa.

Podprojekt: Renowacja budynku Polskiego Czerwonego Krzyża przy al. Wojska Polskiego 63 wraz z adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji

Przedsięwzięcie polega na remoncie elewacji frontowej i tylnej zabytkowego budynku, wymianie stolarki okiennej, adaptacji pomieszczeń piwnicznych wraz z wykonaniem niezależnego wejścia z poziomu ulicy Piłsudskiego.

Podprojekt: Centrum Kulturalno-Kongresowe - renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Stołsława 4

Przedsięwzięcie polega na renowacji zabytkowego budynku z przeznaczeniem na Międzynarodowe Centrum Kulturalno-Kongresowe, którego celem będzie działalność na rzecz aktywności kulturalnej, społecznej i edukacyjnej mieszkańców Szczecina, przyczyniając się do likwidacji istotnych problemów społecznych na obszarze.

Podprojekt: Rewitalizacja RAZEM – Infrastruktura w kwartale nr 23: utworzenie świetlicy środowiskowej, punktu konsultacyjnego MOPR, utworzenie lokali usługowych, infrastruktury technicznej oraz wykonanie zagospodarowania terenu

W ramach podprojektu planuje się utworzenie terenów rekreacyjnych – zielonych podwórek, w tym wprowadzenie małej architektury, zieleni niskiej i wysokiej, budowę chodników i ciągu pieszego, budowę placu zabaw dla dzieci, stworzenie miejsca integracji mieszkańców, budowę przedogródków przynależnych do części mieszkań parterowych oraz wykonanie infrastruktury technicznej i oświetlenia terenu. Wykonane zostaną zbiorniki na wodę deszczową, zamknięte komory śmietnikowe oraz miejsca do gromadzenia odpadów na surowce wtórne.

Podprojekt: Rewitalizacja społeczna w obszarze centrum w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

W ramach wdrażania i realizowania tzw. projektów realizacyjnych „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2015” (uchwała Rady Miasta Szczecin z dnia 18 grudnia 2008 roku) uwzględnione będzie oddziaływanie i znaczenie tych projektów dla obszaru rewitalizacji centrum.

Podprojekt: Budowa integracji lokalnej i rewitalizacja społeczna w ramach Programu współpracy Gminy Miasto Szczecin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Zadanie polega na wsparciu podjętych działań społecznych, mających na celu przeciwdziałanie marginalizacji, ograniczenie patologii społecznych oraz budowanie integracji lokalnej mieszkańców obszaru projektu zintegrowanego, obejmującego kwartały śródmieścia. Działania prowadzone będą przez organizacje pożytku publicznego.

Podprojekt: Obywatelski program rewitalizacji przestrzeni wspólnych „Zielone podwórka Szczecina”

Przedsięwzięcie przewiduje szereg różnorodnych i zarazem kompleksowych działań angażujących mieszkańców, w tym:

- organizacja szkoleń (warsztatów) dla opiekunów zielonych podwórek
- opracowanie i wytyczenie tras turystycznych oraz wydanie mapek-przewodników
- opracowanie procedury nadawania Certyfikatów „Zielone podwórko” i „Zielony kącik”;
- organizacja prezentacji małych form artystycznych na podwórkach: koncerty, przedstawienia, pokazy, występy, również jako element kampanii Szczecin Europejską Stolicą Kultury 2016;
- opracowanie i wydanie poradnika (w formie broszury) dla opiekuna zieleńca miejskiego
- utworzenie i utrzymanie internetowego portalu informacyjnego
- organizacja spotkań integracyjnych dla opiekunów zielonych podwórek
- organizacja wycieczek, wyjazdów edukacyjnych i krajoznawczych
- ekologizacja podwórek - wdrożenie akcji segregacji odpadów
- organizacja pomocy finansowej na zieleń i małą architekturę

Podprojekt: Tiffany Flowers & Cafe – sadyba kultury, sztuki i inicjatyw biznesowych

W ostatnim kwartale 2010 roku uruchomiony został w Szczecinie salon Tiffany Flowers & Cafe będący restauracją-kawiarnią połączoną z profesjonalnym salonem florystycznym. Lokal umiejscowiony jest w zabytkowej, odrestaurowanej kamienicy w ścisłym centrum miasta.

W ramach zmiany formy funkcjonowania biznesu planowane są następujące działania i akcje:

1. Zakres wspierania i inicjowania inwestycji w obszarze kultury;
2. Zakres dbania o wielopokoleniową tradycję Miasta Szczecina jej kontynuację i promocję a także budowanie i umacnianie więzi mieszkańców miasta Szczecina z jego tradycją i kulturą;
3. Zakres krzewienia sztuki użytkowej;
4. Zakres podejmowania działań służących rozwojowi przedsiębiorczości.

Podprojekt: Rewitalizacja kwartału nr 21: modernizacja kamienic frontowych i oficyn wraz z adaptacją lokali na cele usługowe i społeczne oraz zagospodarowanie wnętrza kwartału.

Projekt obejmuje modernizację i przebudowę budynków z adaptacją do nowych funkcji, zagospodarowanie przestrzeni publicznych, budowę parkingu podziemnego, w tym m.in.:

- modernizacja kamienic frontowych z przeznaczeniem na: partery i I piętra – lokale użytkowe, piętra II i III - lokale mieszkalne, adaptacja strychów na cele mieszkalne (IV piętra); wyposażenie budynków w windy;
- Ślaska 46: w budynku planowane jest utworzenie Śródmiejskiego Centrum Kultury, tj. oddanie obiektu w użytkowanie artystom, społecznikom i organizacjom pozarządowym. Działalność lokalu gastronomicznego ze sceną ma zapewnić finansowanie działalności Domu Kultury. Pozostałe lokale w parterach oficyn oraz być może na piętrach pod tym adresem, będą obwarowane wymogiem prowadzenia działalności związanej z kulturą;
- Ślaska 47; Obrońców Stalingradu 12, 13: z przeznaczeniem w całości na lokale użytkowe (np. Centrum Usług Finansowych, Centrum Kongresowe, hotel, lokale biurowe, dom towarowy itp.);
- modernizacja oficyn przy ulicach: Ślaskiej i Obrońców Stalingradu - charakterystyczne dla zabudowy kwartału obiekty zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi zachowają obecną funkcję. Ewentualne wykorzystanie

przygródków na cele gospodarcze będzie się odbywać w sposób umiarkowany z wyłączeniem tymczasowej zabudowy. Dopuszczalne będzie ustawienie stolików, czy markiz. Konieczne będą nasadzenia zieleni;

- parking – w zależności od wybranej przez Gminę Miasto Szczecin koncepcji powstanie parking podziemny od 252 do 600 miejsc postojowych.

Podprojekt: Rewitalizacja elewacji zabytkowej kamienicy Deptaku Bogusława ul. Ks. Bogusława X 44;

Podprojekt: Modernizacja i przebudowa pomieszczeń winiarni przy ul. Ks. Bogusława X wraz z adaptacją dodatkowych pomieszczeń pod organizację pokazów mody i innych wydarzeń kulturalnych;

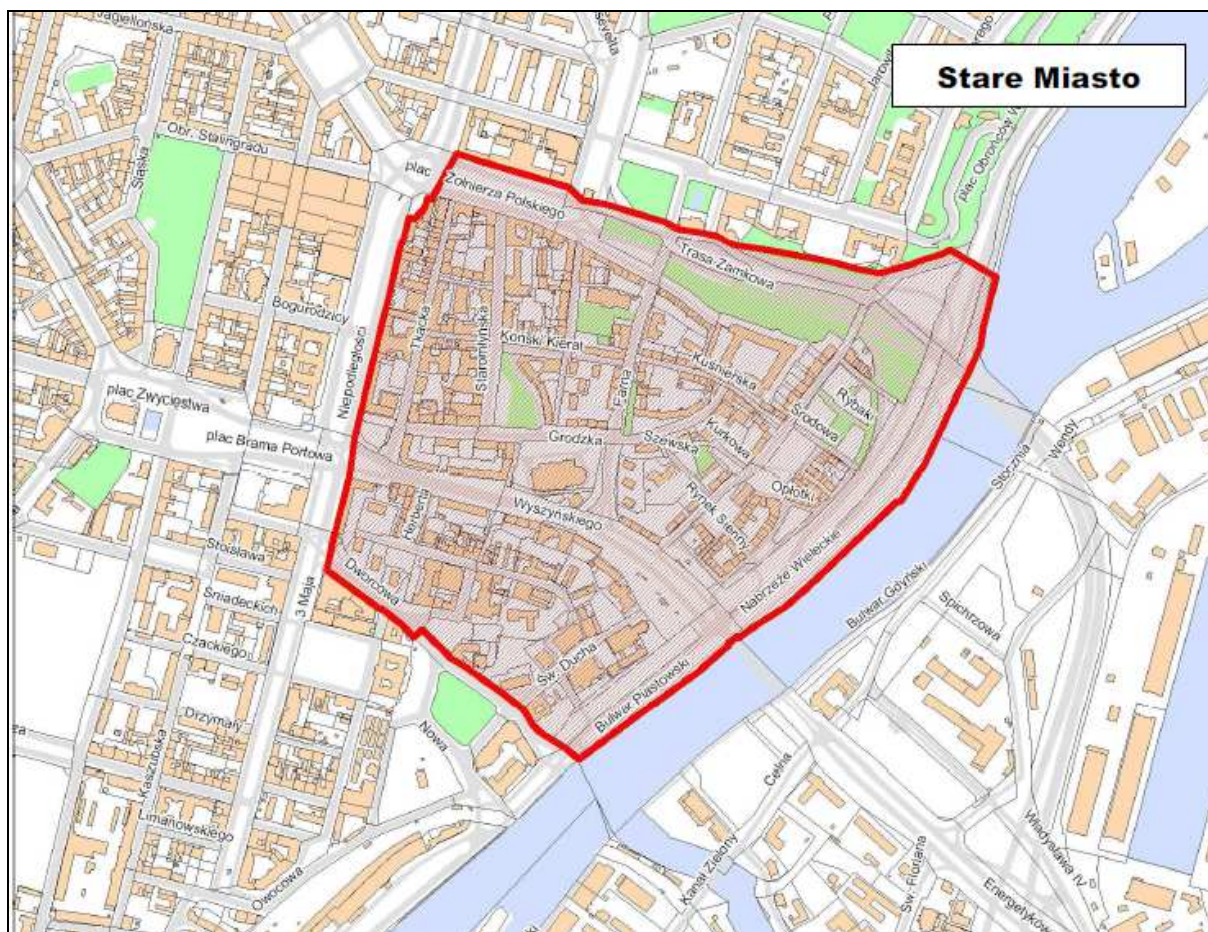
Podprojekt: „Nowoczesne przestrzenie kamienicy z historią” modernizacja i adaptacja budynku przy Placu Zwycięstwa 3 (dawny hotel Piast)

Projekt przewiduje modernizację i adaptację obiektu z zachowaniem jego historycznego charakteru, poprzez zastosowanie nowoczesnych materiałów oraz technologii pro-ekologicznych i energooszczędnych. Obiekt przejmie nowe i zróżnicowane funkcje o charakterze zarówno lokalnym jak i ogólnomiejskim. Przewiduje się zagospodarowanie nowoczesnych przestrzeni apart-hotelu.

2.2.1.2. Stare Miasto

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar Starego Miasta zlokalizowany jest w dzielnicy Śródmieście, a jego granice wyznaczają: od północy – Trasa Zamkowa im. Piotra Zaręby i p. Żołnierza Polskiego, od zachodu- al. Niepodległości i ul. 3 Maja, od południa – ul. Dworcowa, od wschodu – Nabrzeże Wieleckie i rzeka Odra. Powierzchnia obszaru wynosi 54,17 ha.

Rysunek 5 Granice obszaru Stare Miasto

Zagospodarowanie przestrzenne:

Obszar obejmuje wpisany do rejestru zabytków teren średniowiecznego Szczecina, z zabudową niemal w 90% zniszczoną wskutek działań wojennych. Historyczna struktura przestrzenna zdeformowana została w wyniku powojennej zabudowy. Ochronie podlega zachowana zabudowa historyczna i założenia urbanistyczne oraz tereny zieleni urządzonej. Część Starego Miasta między Trasą Zamkową i ul. Kardynała Wyszyńskiego stanowi obszar ścisłego centrum miasta, wyznaczony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Dla całego obszaru aktualnie opracowywany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: pobudzenie społeczno-gospodarcze w oparciu o potencjał obszaru

Cele szczegółowe:

- ochrona wartości historycznych i kulturowych;

- zwiększenie atrakcyjności turystycznej;
- wykorzystanie potencjału rzeki oraz terenów nabrzeżnych;
- aktywizacja życia kulturalnego;
- przebudowa układu komunikacyjnego;
- uspokojenie ruchu samochodowego w obszarze;
- wprowadzenie priorytetu dla ruchu pieszego w obszarze;
- rewaloryzacja zabudowy historycznej;
- poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze.

Kierunki zintegrowanych działań:

- kontynuacja odbudowy Podzamcza;
- tworzenie infrastruktury kulturalnej, handlowej, podkreślającej charakter Starego Miasta (galerie sztuki, butiki, antykwariaty);
- renowacja i adaptacja do nowych funkcji obiektów zabytkowych, m.in. dawnej transformatorowni i dawnej drukarni;
- wprowadzenie stref ruchu uspokojonego i ruchu pieszego;
- budowa parkingów;
- zagospodarowanie przestrzeni publicznych i półpublicznych, w tym Placu Orła Białego oraz bulwarów nadrzecznych;
- stworzenie warunków dla wdrożenia programu wydarzeń kulturalno-społecznych

Tabela 3 Projekty planowane do realizacji – Stare Miasto

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Centrum Multifunkcyjne obszar; ul. Panieńska, Kłodna, Mała Odrzańska	2014	Status Invest Sp. z o. o.
2	Przebudowa budynku dawnej drukarni przy ul. Św. Ducha 1 na funkcje usługowo-mieszkaniowe	2014	Status Invest Sp. z o. o.
3	Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulicy Staromłyńskiej w Szczecinie, celem zwiększenia stopnia funkcjonalności przedmiotowego obszaru ul. Staromłyńska 18,19,20,20a,	2011-2013	Spółdzielnia Mieszkaniowa „STUDENT”

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
	20b, 20c, ul. Staromłyńska (dr)		
4	Remont Elewacji budynku przy ul. Grodzkiej 13,15,17, 19 wraz z ociepleniem oraz zmianą nawierzchni chodnika przed budynkiem	2012	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Grodzka 13,165,17,19
5	Termomodernizacja nieruchomości przy ul. Grodzkiej 8-10	od 2011	Cesja Zarządzanie i Obrót Nieruchomościami
6	Rewitalizacja budynku przy ul. Orła Białego 1 oraz zaadoptowanie parteru budynku na cele gastronomiczne i społeczne	2012	Proat Sp. z o.o.

Centrum Multifunkcyjne obszar; ul. Panieńska, Kłodna, Mała Odrzańska

Przedsięwzięcie polegało będzie na kontynuacji zabudowy Podzamcza oraz realizacji nowej zabudowy (usługi, handel, hotel, biura, apartamenty, parking).

Przebudowa budynku dawnej drukarni przy ul. Św. Ducha 1 na funkcje usługowo-mieszkaniowe

Przedsięwzięcie polegało będzie na adaptacji obiektu dawnej drukarni oraz realizacji – po ewentualnym nabyciu przez inwestora sąsiednich działek (10/8 i 10/15) – nowego obiektu usługowo-mieszkaniowego z parkingiem dla samochodów osobowych.

Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulicy Staromłyńskiej w Szczecinie, celem zwiększenia stopnia funkcjonalności przedmiotowego obszaru ul. Staromłyńska 18,19,20,20a, 20b, 20c, ul. Staromłyńska (dr)

Realizacja zadania polegała będzie na:

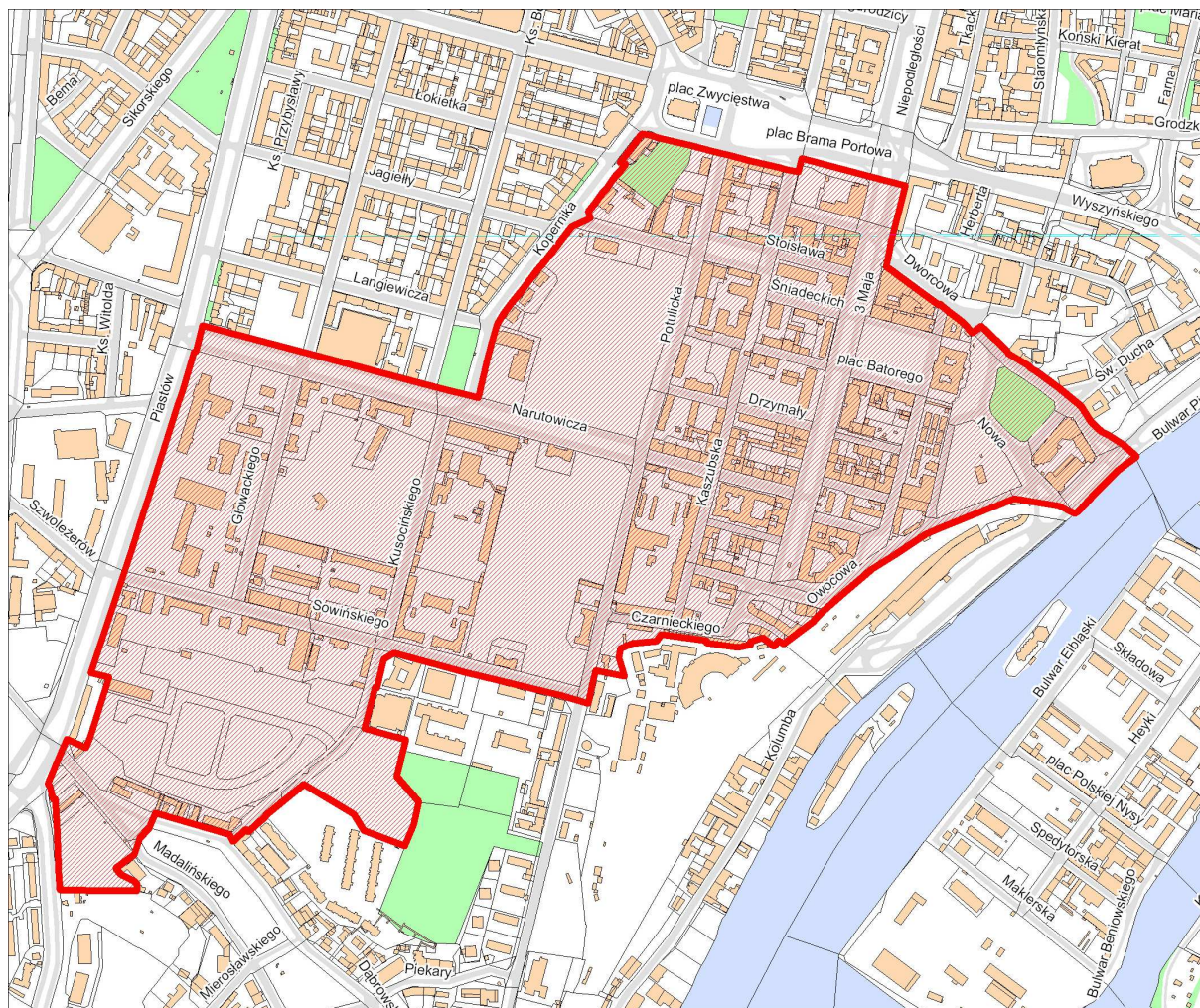
- przebudowie drogi dojazdowej do garaży oraz skarpy i ciągu pieszego przy ul. Staromłyńskiej (znacznie poprawi funkcjonalność obszaru, ułatwi dostęp mieszkańcom do budynku oraz dojazd do garażu, poprawi bezpieczeństwo na obszarze – obecna strefa parkingowa uniemożliwia sprawny dostęp służb bezpieczeństwa do obiektów przy ul. Staromłyńskiej
- przebudowie infrastruktury - zastąpieniu płyt betonowych nawierzchnią typu polbruk (obecna nawierzchnia jest popękana co skutkuje wystającymi z niej

elementami zbrojenia stalowego, które stanowi oczywiste zagrożenie dla osób poruszających się po tym obszarze).

2.2.1.3. Nowe Miasto

Lokalizacja i granice obszaru:

Granice obszaru Nowe Miasto wyznaczają następujące ulice: od południa- ul. Gen. J.H. Dąbrowskiego, od zachodu ul. B. Głowackiego i Al. Piastów, od północy – część ulicy G. Narutowicza (od ul. Królowej Jadwigi do M. Kopernika), ul. M. Kopernika, dalej wzdłuż pl. Zwycięstwa i pl. Brama Portowa. Od strony wschodniej granicy obszaru stanowią ulice: 3 Maja, Dworcowa, Bulwar Piastowski, Owocowa, Hetmana S. Czarnieckiego, Potulicką i Gen. J. Sowińskiego, J. Krasińskiego. Powierzchnia obszaru wynosi 84,69 ha.

Rysunek 6 Granice obszaru Nowe Miasto

Zagospodarowanie przestrzenne:

Nowe Miasto obejmuje obszar pierwszej nowoczesnej dzielnicy powstałej w II połowie XIX w. jako zaczątek wielkomiejskiego Szczecina. Dzielnice wybudowano w niespełna 40 lat na terenach fortu Prusy, obok nowo wybudowanego dworca kolejowego. Na szachownicowym planie ulic powstały, zachowane do dzisiaj, reprezentacyjne kamienice, gmachy i przestrzenie publiczne.

Fragmenty obszaru są już częściowo zagospodarowane na potrzeby szkolnictwa wyższego oraz szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

W południowej części kwartału między ul. Głowackiego i Kusocińskiego aktualnie powstaje zespół zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a istniejące budynki dawnych koszar zostaną zaadoptowane na funkcje usługową.

Wschodnią część obszaru charakteryzuje zwarta zabudowa o funkcji mieszkaniowo-usługowej i mieszkaniowej.

Główne ciągi komunikacji to trasy komunikacji miejskiej: ul. G. Narutowicza, ul. 3 Maja, ul. Potulicka. Zlokalizowana jest również linia tramwajowa. We wschodniej części obszaru zlokalizowany jest dworzec PKS.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: zrównoważony rozwój obszaru jako dzielnicy mieszkaniowo-usługowej.

Cele szczegółowe:

- poprawa warunków mieszkaniowych;
- przeciwdziałanie marginalizacji i ograniczenie zjawisk patologii społecznych;
- ochrona wartości historycznych i kulturowych;
- poprawa jakości przestrzeni publicznych;
- zagospodarowanie wolnych przestrzeni (działki inwestycyjne);
- poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze;
- zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych;
- wzmocnienie znaczenia oraz poszerzenie oferty edukacyjnej ośrodków szkolnictwa wyższego.

Kierunki zintegrowanych działań:

- modernizacja zabudowy mieszkaniowej;
- wdrożenie programu rewitalizacji społecznej;
- renowacja i adaptacja zabytkowej zabudowy do pełnienia nowych funkcji, w tym obiektów powojaskowych;

- przebudowa układu komunikacyjnego uwzględniająca przebudowę dworca kolejowego;
- modernizacja nawierzchni ulic i chodników;
- zagospodarowanie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych i pół publicznych;
- rozszerzenie programu usług okolicznych;
- zagospodarowanie i doinwestowanie obiektów i terenów szkół;
- wprowadzanie zabudowy uzupełniającej;
- zagospodarowanie wolnych przestrzeni poprzez realizację wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej.

Tabela 4 Projekty planowane do realizacji – Nowe Miasto

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Adaptacja i rozbudowa obiektów powojennych przy ul. Sowińskiego	do określenia	TBS „Prawobrzeże” Sp. z o.o.
2	Adaptacja obiektu byłej pralni wojskowej przy ul. Głowackiego nr 4 na obiekt biurowy	2011-2013	Leisure Polish Invest Sp. z o.o.
3	Adaptacja istniejącego obiektu przy ul. Dąbrowskiego 38/40 na budynek biurowy ORNAMENT – termomodernizacja oraz remont	2012/2013	Harmony Szczecin Mieszka Sp. z o.o.

Adaptacja i rozbudowa obiektów powojennych przy ul. Sowińskiego

Przedsięwzięcie realizowane będzie w obiektach kubaturowych. Cztery budynki po byłych koszarach zostaną poddane kompleksowej przebudowie, rozbudowie i adaptacji do nowych funkcji. W 2005r. opracowana została wstępna koncepcja adaptacji istniejących obiektów na cele usługowe, która zakłada wyburzenie części budynków, gruntowną modernizację i rozbudowę z zachowaniem lub odtworzeniem części historycznych elewacji oraz wykonanie garażu wielostanowiskowego pod jednym z budynków podlegających rozbudowie. Łączna powierzchnia użytkowa lokali wyniesie ok. 6.600 m². W ramach przedsięwzięcia wykonane będzie również zagospodarowanie terenu (dojścia, parkingi, zieleń) oraz niezbędne uzbrojenie podziemne.

Efekty rzeczowe:

1. Kompleksowa renowacja 3 budynków powojennych połączona z ich przebudową i adaptacją do funkcji usługowych o łącznej powierzchni użytkowej 2970 m².

2. Kompleksowa renowacja i rozbudowa budynku powojkowego do funkcji usługowej wraz z garażem podziemnym wielostanowiskowym, o łącznej powierzchni użytkowej 3630 m².
3. Zagospodarowanie terenu przy budynkach: zieleni, dojścia, dojazdy, miejsca postojowe – ogółem na powierzchni 2 440 m².
4. Nowe przyłącza wodno- kanalizacyjne i przyłącza c.o. niskich parametrów do 4 budynków.

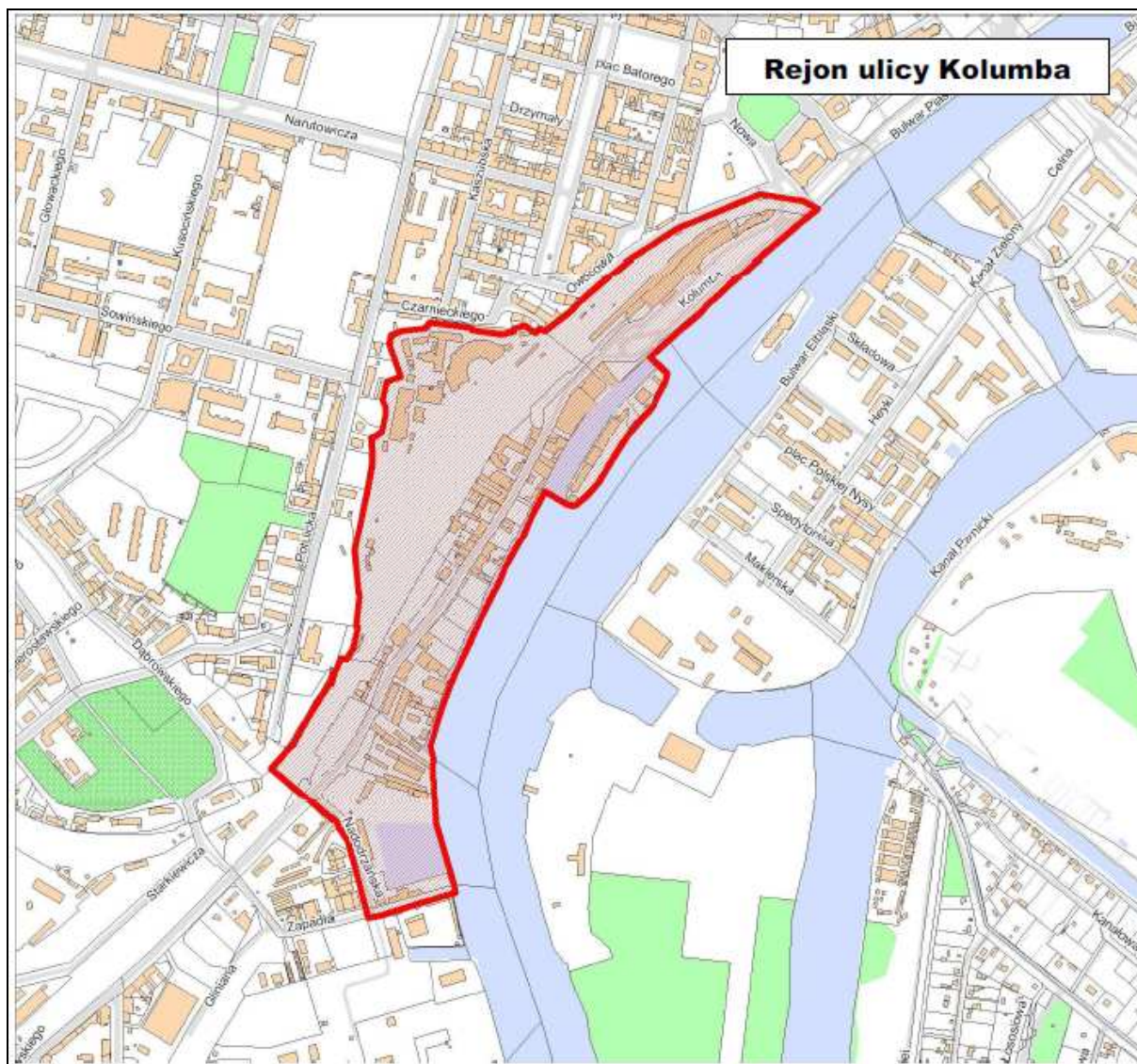
Adaptacja obiektu byłej pralni wojskowej przy ul. Głowackiego nr 4 na obiekt biurowy

Inwestycja polega na przebudowie wnętrza na wysokiej klasy powierzchni biurowe przy zachowaniu istniejącej zewnętrznej bryły budynku oraz komina, doprowadzenie klinkierowej elewacji budynku do stanu pierwotnego oraz zagospodarowaniu działki poprzez urządzenie zieleni oraz wydzielenie ilości miejsc parkingowych zgodnie z wytycznymi decyzji o warunkach zabudowy.

2.2.1.4. Rejon ulicy Kolumba

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar obejmuje sięgający nabrzeża Odry zespół przedwojennej zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej wzdłuż ul. K. Kolumba wraz z Wyspą Jaskółczą oraz tereny kolejowe z Dworcem Głównym PKP. Powierzchnia obszaru wynosi: 28,23 ha.

Rysunek 7 Granice Rejonu ulicy Kolumba

Zagospodarowanie przestrzenne:

Wschodnia część obszaru obejmuje tereny zabudowane położono malowniczo nad rzeką, stanowiące układ przestrzenny o dawnej tradycji i wartościach ponadlokalnych, z reliktnami zabudowy średniowiecznej. Część zachodnia to tereny kolejowe z Dworcem Głównym PKP. Obszar niegdyś pełnił funkcję przemysłową. Obecnie to tereny zabudowy usługowej (w tym usługi publiczne) i mieszkaniowej (wielorodzinnej).

Ulica K. Kolumba stanowi główną trasę komunikacyjną obszaru o intensywnym ruchu tranzytowym, wzdłuż której biegnie linia tramwajowa. Udział tras miejskich linii autobusowych jest niewielki, ograniczony do terenu w najbliższym sąsiedztwie dworca kolejowego.

Wartość przyrodniczą stanowi ekosystem rzeki Odry.

Tereny nabrzeżne sąsiadujące z ul. K. Kolumba objęte są miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: utworzenie wielofunkcyjnej struktury miejskiej o wysokim standardzie w oparciu o walory historyczne i nadwodną lokalizację

Cele szczegółowe:

- ochrona i ekspozycja wartości historycznych i kulturowych;
- aktywizacja terenów nabrzeżnych;
- wykorzystanie walorów krajobrazowych obszaru i potencjału rzeki;
- rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznej;
- wzrost atrakcyjności turystycznej miasta;
- rozszerzenie zakresu usług o charakterze ogólnomiejskim.

Kierunki zintegrowanych działań:

- przebudowa układu komunikacyjnego w celu eliminacji tranzytowego ruchu kołowego w ulicy K. Kolumba - budowa nowej drogi w zachodniej części obszaru, w powiązaniu z planowaną budową węzła obwodnicy śródmiejskiej (węzeł „Zapadła”) oraz przebudową układu drogowego wysp Łasztownia i Kępa Parnicka;
- utworzenie strefy ruchu pieszego i uspokojonego ruchu samochodowego w obszarze poprzez połączenie ulicy K. Kolumba z promenadą nadrzecznej poprzecznymi ciągami pieszo-jezdnymi placami miejskimi;
- zagospodarowanie terenów PKP wraz z przebudową dworca kolejowego oraz placu przydworcowego – utworzenie Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego Miasta Szczecin;
- udostępnienie inwestorom nieruchomości miasta położonych przy ul. K. Kolumba w celu realizacji zadań wynikających ze szczegółowego programu rewitalizacji obszaru (wydzielenie działek, przetarg na sprzedaż nieruchomości z obowiązkiem realizacji zadań);
- renowacja zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych;
- adaptacja istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji, z uwzględnieniem możliwości przekwaterowania najemców mieszkań komunalnych do lokali tymczasowych lub zamiennych.

- wprowadzenie nowej zabudowy z uwzględnieniem charakteru istniejącej zabudowy historycznej oraz zapewnieniem kontaktu z rzeką;
- udostępnienie strefy nabrzeżnej dla celów rekreacyjno-sportowych;
- odnowa zdegradowanych i tworzenie nowych przestrzeni publicznych i półpublicznych;
- poprawa sytuacji społecznej obszaru;

Projekty planowane do realizacji przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5 Projekty planowane do realizacji – rejon ul. Kolumba

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Tradycja nowoczesnego rozwoju miasta-Rewitalizacja budynków przy ul. Kolumba 86-89	2011-2015	Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego – Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości
2	Rewitalizacja rejonu ulicy Kolumba w Szczecinie	od 2011	Gmina Miasto Szczecin
3	Renowacja obiektów przemysłowych przy ul. Kolumba wraz z adaptacją do nowych funkcji	do określenia	Szczecin-Kolumba- PD Sp. z o.o. Spółka komandytowa, KOLUMBA 4 Sp. z o.o.

Tradycja nowoczesnego rozwoju miasta-Rewitalizacja budynków przy ul. Kolumba 86-89

Obiekty przy ul. Kolumba 86-89 są wpisane rejestru zabytków nr rej. 1137. Budynki stanowią cenną wartość architektoniczną oraz estetyczną miasta. Obecnie są one wykorzystywane dla realizacji różnego rodzaju inicjatyw służących rozwojowi społecznemu oraz ekonomicznemu mieszkańców miasta. Z uwagi na wiek oraz stan techniczny ww. obiekty wymagają nieustannych prac remontowo- konserwatorskich. Planowane jest przeprowadzenie gruntowych prac rewitalizacyjnych przedmiotowych budynków, co pozwoli na stworzenie miejsca, które połączy nowoczesność z tradycją, miejsca, które zachowując tradycyjne rozwiązania architektoniczne stworzy nowoczesną bazę dla rozwoju społeczno-kulturalnego oraz aktywnego rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Budynki przy ulicy Kolumba (w tym budynki nr 86/87) od strony rzeki Odry tworzą unikatowe w skali miasta miejsce o wyjątkowej wartości turystycznej, stanowią część tzw. szczecińskiej Wenecji i przywrócenie tym budynkom ich dawnego wyglądu jak również wyposażenie ich w nowoczesne rozwiązania techniczne uczyni to miejsce wyjątkowe,

stwarzające ogromne możliwości dla rozwoju społecznego, gospodarczego jak również turystycznego Miasta Szczecin.

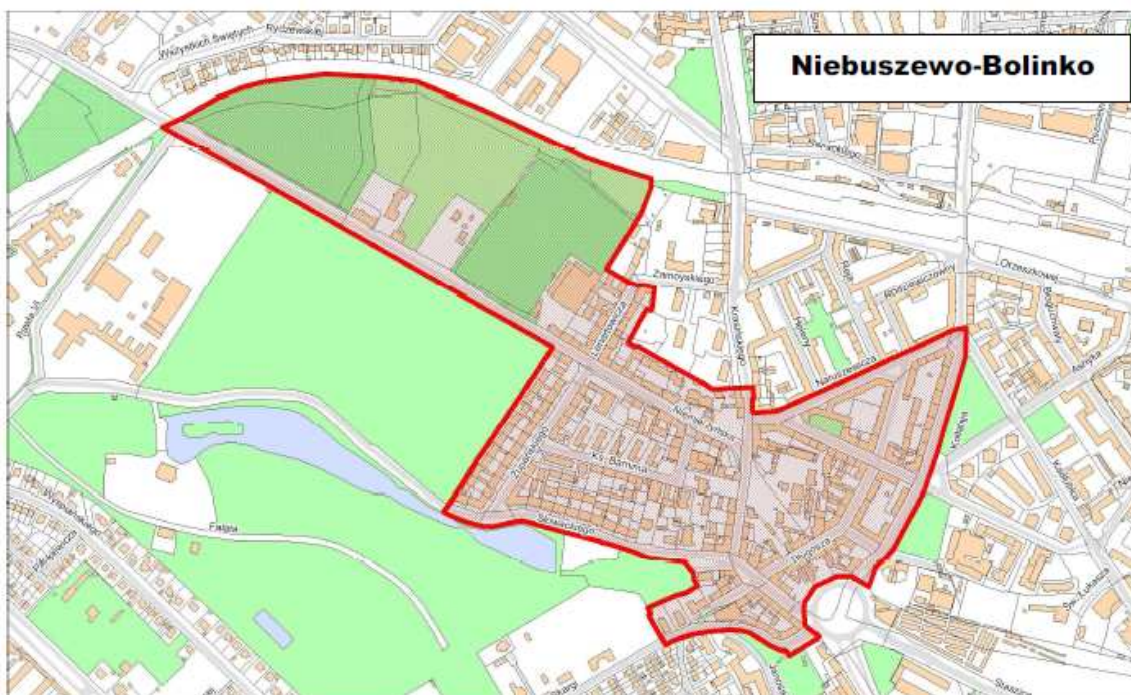
Rewitalizacja rejonu ulicy Kolumba w Szczecinie

Analizowany obszar to zaniedbany rejon nadwodny o wielkim niewykorzystanym potencjale, z zabudową przemysłową o wysokich walorach historycznych, częściowo zamieszkały. Zlokalizowany między terenami kolejowymi oraz torem wodnym rzeki Odry, w bliskim sąsiedztwie śródmieścia Szczecina. Przygotowywany projekt przewiduje utworzenie wielofunkcyjnej struktury miejskiej o wysokim standardzie, z wykorzystaniem dostępu do wody i zachowaniem specyficznego klimatu tego obszaru. Program funkcjonalny przewiduje funkcje mieszkaniowe i zróżnicowane usługi, w tym biurowe, finansowe, hotelarskie, gastronomiczne, kulturalne, usługi związane ze sportem, turystyką i rekreacją. Zadania w ramach projektu, planowane jako inwestycje komunalne, jak i prywatne, obejmują m.in. przebudowę układu komunikacyjnego, budowę infrastruktury technicznej, parkingów, renowację zabytkowej oraz wprowadzenie nowej zabudowy, budowę przestrzeni publicznych wraz z wyposażeniem (w tym modernizacja nabrzeży dla jednostek pływających, terenów zieleni urządzonej, itp.).

2.2.2. Niebuszewo- Bolinko

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar Niebuszewo-Bolinko o powierzchni 42,68 ha położony jest w dzielnicy Śródmieście w zachodniej części osiedla o tej samej nazwie. Granice obszaru wyznaczają ulice: T. Lenartowicza i J. Żupańskiego (wraz z zabudową po obydwu stronach ulic) J. Słowackiego, Zaciszna, P. Skargi. Ks. H. Kołłątaja, G. Naruszewicza i Niemierzyńska oraz tory kolejowe.

Rysunek 8 Granice obszaru Niebuszewo - Bolinko

Zagospodarowanie przestrzenne:

Niebuszewo–Bolinko to fragment przedwojennego osiedla o interesującej architekturze i rozwiązaniach urbanistycznych, w którym domy zostały zaprojektowane dla ludności średniozamożnej i robotniczej. Było to jedno z pierwszych osiedli, które zostało kompleksowo pomyślane, włącznie z kształtowaniem pierzei ulic, wnętrz kwartałów, małej architektury, zieleni o charakterze ogrodowo-parkowym. Obecnie osiedle to jest silnie zdegradowane. Fragmenty układu ulic oraz znaczna część zlokalizowanych przy nich budynków objęte są ochroną konserwatorską. Do najważniejszych, wpisanych do rejestru zabytków należą: kościół pw. Najświętszego Zbawiciela przy ul. J. Słowackiego 1a, willa wraz z ogrodem przy ul. J. Słowackiego 3, zespół dawnej zajezdni tramwajowej „Niemierzyn” wraz z otoczeniem przy ul. Niemierzyńskiej 18a (siedziba Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki), budynki z kompleksu dawnej fabryki B. Stoewera przy ul. Z. Krasińskiego 10/11, budynek fabryczny wraz z otoczeniem przy ul. Ks. Jana Długosza 23.

Większość przedwojennych budynków mieszkalnych ujęta jest w gminnej ewidencji zabytków. Znaczną część obszaru zajmują ogródki działkowe oraz obszar Szczecińskiego Parku Naukowo-Technologicznego. Głównymi ciągami komunikacyjnym obszaru są: ul. J. Słowackiego, ul. Z. Krasińskiego, ul. Ks. H. Kołłątaja, ul. J. Żupańskiego, ul. Niemierzyńska, ul. ks. Piotra Skargi. Obszar uzbrojony jest w kolektor ogólnospławny

oraz deszczowy, a także magistralę gazową średniego ciśnienia, ponadto zaopatrzone jest w instalacje: wodną, gazową, energetyczną oraz kanalizację sanitarną. Istniejące kolektory i sieci uzbrojenia rozdzielczego wymagają w dużym stopniu remontów, rozbudowy lub przebudowy. Cały obszar objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru:

Zrównoważony rozwój obszaru jako dzielnicy mieszkaniowo-usługowej.

Cele szczegółowe:

- poprawa warunków mieszkaniowych;
- przeciwdziałanie marginalizacji i ograniczenie zjawisk patologii społecznych;
- aktywizacja i rozwój społeczny mieszkańców;
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta;
- ochrona wartości historycznych i kulturowych;
- utworzenie funkcjonalnego układu komunikacyjnego;
- poprawa jakości przestrzeni publicznych;
- poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze.

Kierunki zintegrowanych działań:

- modernizacja zabudowy mieszkaniowej;
- renowacja adaptacja zabytkowej zabudowy do pełnienia nowych funkcji, w tym zabytkowych kamienic i willi;
- wdrożenie programu rewitalizacji społecznej;
- przebudowa układu komunikacyjnego uwzględniająca budowę trasy łączącej północne dzielnice miasta z centrum;
- modernizacja nawierzchni ulic i chodników;
- rozszerzanie programu usług ogólnomiejskich;
- uzbrojenie terenu i rozbudowa Technoparku Pomerania;
- utworzenie Centrum Kultury Technicznej, uzupełniającego działalność dydaktyczną – wystawienniczą Muzeum Techniki i Komunikacji;
- zagospodarowanie przestrzeni publicznych;
- wprowadzanie zabudowy uzupełniającej z uwzględnieniem charakteru istniejącej zabudowy.

Tabela 6 Projekty planowane do realizacji – Niebuszewo - Bolinko

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Rewitalizacja zabytkowej willi przy ul. Słowackiego 3	2012-2013	EKO-PARK S.A.
2	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Miasto Szczecin poprzez uzbrojenie i rozbudowę terenu pod budowę II etapu Technoparku Pomerania	2012-2014	Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o.
3	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 27, oficyna	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
4	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 26, oficyna	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
5	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 25, oficyna	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
6	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 24, oficyna	2011 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
7	Remont budynku przy ul. Długosza 5,6,7	2011 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
8	Remont budynku przy ul. Wyzwolenia 84,84b	2010 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
9	Remont budynku przy ul. Barbary 5,5a	2010 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
10	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 31	2010 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
11	49 Remont budynku przy ul. Kołłątaja 29,30, Barbary 6	2010 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
12	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 27, front	2011 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
13	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 26, front	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
14	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 25, front	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
15	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 24, front	2010 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
16	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 23, front	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
17	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 22, front	2011 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
18	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 21, front	2011 – 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
19	Remont budynku przy ul. Kołłątaja 20, front	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
20	Remont budynku przy ul. Krasińskiego 1	2012 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
21	Remont budynku przy ul. Krasińskiego 2	2011 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
22	Remont budynku przy ul. Niemcewicza 12, Długosza10	2011 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
23	Remont budynku przy ul. Niemcewicza 10,11	2011 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
24	Remont budynku przy ul. Niemcewicza 9	2011 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
25	Remont budynku przy ul. Niemcewicza 5,6,7,8	2011 - 2013	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
26	Remont budynku przy ul. Niemcewicza 1,2,3,4	2011 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin
27	Remont budynku przy ul. Długosza 8,9,9a	2011 - 2012	ZNiWM "Perfekt" Szczecin

Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Miasto Szczecin poprzez uzbrojenie i rozbudowę terenu pod budowę II etapu Technoparku Pomerania

Inwestycja obejmuje działkę nr 1/3 obręb 1 Śródmieście przy ulicy Niemierzyńskiej w Szczecinie. Teren ten jest usytuowany w bezpośrednim sąsiedztwie do obecnie budowanych obiektów Technoparku Pomerania, w najbliższym otoczeniu znajduje się Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny oraz Muzeum Techniki i Komunikacji.

Inwestycja ma znaczenie ogólnomiejskie, wpływa na stan gospodarki i jakości życia w całej gminie, a w szczególności wpisuje się w program rewitalizacji obszaru pozostającego w bezpośrednim obszarze oddziaływania – dzielnicy Niebuszewo w Szczecinie. Projekt polega na uzbrojeniu terenu wraz z budową budynku pełniącego cele publiczne.

Realizacja inwestycji na planowanym obszarze stworzy nową jakość w dzielnicy o zabudowie jeszcze przedwojennej, o bardzo niskim dotychczas poziomie inwestycji publicznych i komercyjnych.

Kontynuacja budowy TECHNOPARKU POMERANIA, wraz z realizowanymi obecnie inwestycjami publicznymi (budowa obwodnicy śródmiejskiej, remonty i przebudowa ulic, torowisk, remont Muzeum Techniki i Komunikacji) stworzy możliwości aktywizacji obszaru pod względem gospodarczym (w tym rozwój usług okołoparkowych w segmencie małych firm) i jednocześnie przyczyni się do podniesienia jakości życia w dzielnicy. Stworzy to szansę na utworzenie nowych miejsc pracy, zatrzymanie wypływu absolwentów zachodniopomorskich uczelni z województwa oraz wzrost zainteresowania lokowaniem się firm zagranicznych w regionie.

Projekt jest zgodny z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą nr XLII/1056/09 Rady Miasta z dnia 14.12.2009 (Dz. Urzędowy Woj. Zachodniopomorskiego z 2010 r. Nr 6, poz. 117). Inwestycja dotyczy obszaru elementarnego S.B. 3001.U.P.

Inwestycja, polegająca na uzbrojeniu gruntów przy ul. Niemierzyńskiej, stworzy możliwości dla rozwoju rozbudowy Technoparku Pomerania, który na wskazanym obszarze ma potencjał pełnić funkcje o wymiarze społecznym i gospodarczym. W mieście o industrialnej przeszłości powstaną warunki dla wzrostu gospodarczego opartego na wiedzy oraz da możliwość zwiększenia zainteresowania inwestorów działających w branży wysokich technologii terenami na obszarze Gminy Miasto Szczecin. Gwarantem powodzenia takich zadań są instytucje proinnowacyjne. Uzbrojenie terenów i budowa budynków w ramach II etapu Technoparku Pomerania skutecznie pomoże wykorzystać regionalny potencjał naukowy i stworzy możliwości zatrudniania w mieście wykwalifikowanej kadry rekrutowanej spośród absolwentów zachodniopomorskich uczelni. Wyzwoli to impuls dla uruchomienia procesów innowacyjnych i będzie zachętą do ulokowania się nowych zagranicznych inwestorów w regionie zachodniopomorskim.

Rozbudowa Technoparku Pomerania stworzy szerokie możliwości rozwijania usług o charakterze społecznym dla lokalnej społeczności.

Zmiana wizerunku oraz otoczenia, napływ firm spowoduje naturalny rozwój dzielnicy Niebuszewo, wzrost zatrudnienia, rozwój usług tradycyjnych, ogólną rewitalizację oraz aktywizację społeczną.

Rysunek 9 Technopark Pomerania - II etap

2.2.3. Zespół obszarów na północy

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszary położone wzdłuż północnych nabrzeży Odry, obecnie pełniące przede wszystkim funkcje mieszkalne o bardzo niskim standardzie, należą do jednych z najbardziej niedoinwestowanych terenów miasta. Tworzą je dawne wsie, które z czasem zaczęły pełnić funkcje przemysłowe. Szybki rozwój miasta na przełomie XIX i XX wieku spowodował budowę dużych zakładów produkcyjnych wraz z przyzakładowymi budynkami mieszkalnymi, w których panowały złe warunki bytowe. Upadek przemysłu na tym obszarze przyczynił się do postępującej marginalizacji społecznej mieszkańców, co skutkuje m.in. najwyższym poziomem bezdomności w Szczecinie.

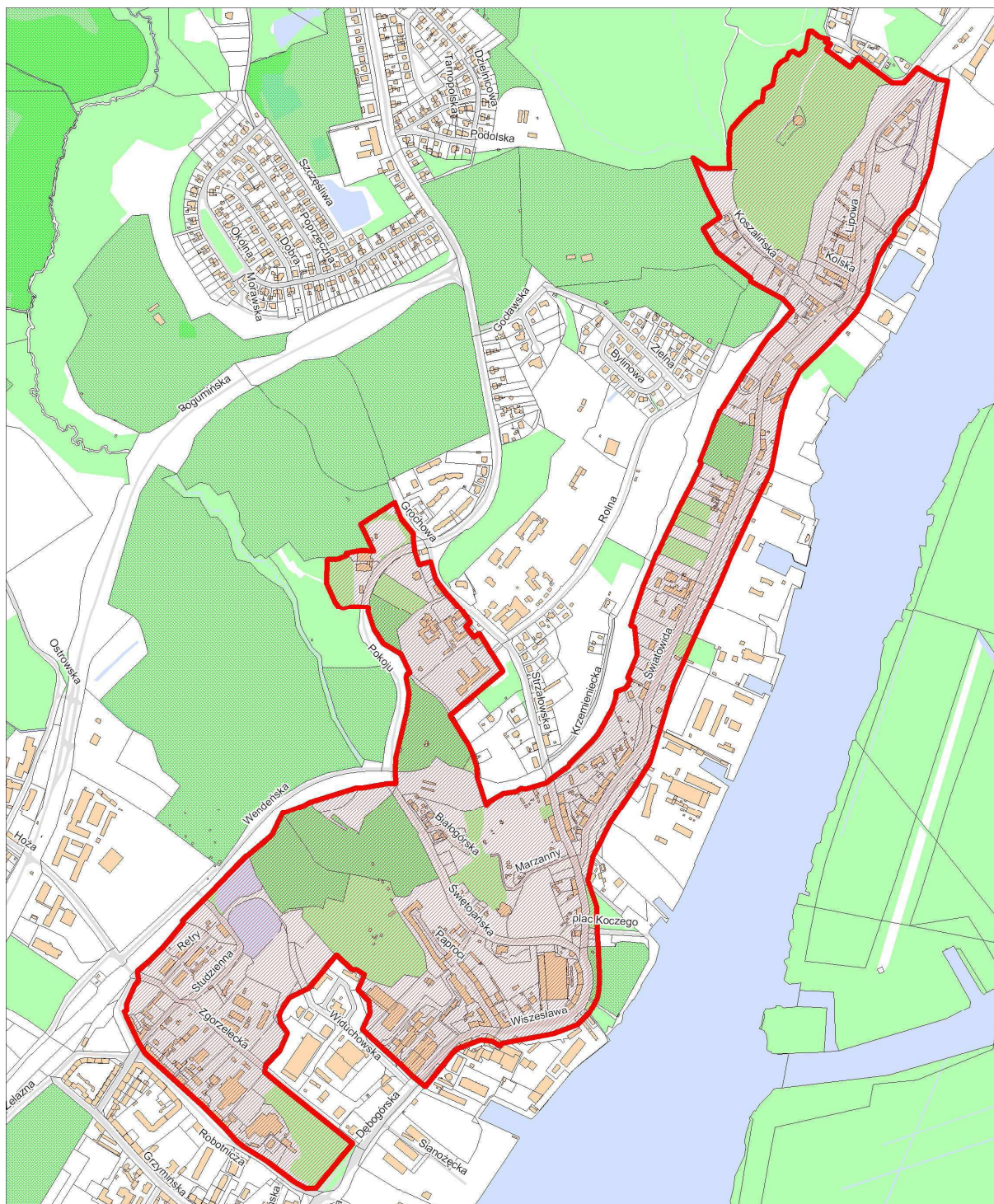

Rysunek 10 Granice zespołu obszarów na północy

2.2.3.1. Gołęcino-Gocław

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar Gołęcino – Gocław leży w południowej części dzielnicy Północ. Powierzchnia obszaru wynosi 94,4 ha. Rozciąga się on wzdłuż ulic: Dębogórska, Ks. Wieszysława, Światowida, Lipowa, które wchodzi w skład biegnącej z centrum miasta w kierunku Polic Trasy Nadodrzańskiej. Południową granicę stanowi ul. Robotnicza, a zachodnia biegnie wzdłuż trasy linii kolejowej i ul. Pokoju, natomiast północna część łączy się ulicą Narciarską z obszarem Stołczyn.

Rysunek 11 Granice obszaru Golęcino - Gocław

Zagospodarowanie przestrzenne:

Teren jest zróżnicowany przestrzennie, jednakże dominującą jest zabudowa wielorodzinna i jednorodzinna. Obszar posiada pełną infrastrukturę techniczną – sieć wodną, kanalizacyjną, gazową, elektryczną oraz ciepłowniczą.

Ochroną konserwatorską objęte są fragmenty układu przestrzennego ulic oraz budynki, zlokalizowane głównie w północnej i południowej części obszaru. Przy ulicy

Narciarskiej znajduje się Gocławska Wieża Widokowa - obiekt zabytkowy stanowiący atrakcję historyczną tej dzielnicy. Przy ul. Dębogórskiej znajduje się zabytkowy budynek dawnej olejarni przygotowywany do adaptacji i przebudowy na potrzeby szkoły baletowej „Dom Sztuki”.

Trasa Nadodrzańska stanowi główny ciąg komunikacyjny obszaru oraz jedną z ważnych tras wylotowych Szczecina. Pozostałe drogi przebiegające przez obszar to ciągi lokalne. Trasą Nadodrzańską przebiega również linia tramwajowa, biegnąca po linii głównej ulicy i kończy się pętlą w północno-wschodniej części obszaru. Przy zbiegu ulic: Świętojańskiej i Ks. Wisesława znajduje się zajezdnia tramwajowa. Trasy miejskiej komunikacji autobusowej biegą ulicą Świętojańską i Lipową.

Przy trasie linii kolejowej, w południowo – zachodniej części obszaru, zlokalizowane są tereny ogródków działkowych. Znajdują się tu również dwa oczka wodne - „Stawy Bliźniaki”.

W północno – zachodniej części obszaru znajduje się kompleks leśny, zwany „Zielonym Wzgórzem”.

Obszar jest bardzo ubogi w infrastrukturę społeczną. W 2009 oddano do użytku kompleks boisk przy ul. Paproci w południowej części obszaru. Obecnie trwa adaptacja budynku przy ul. Strzałowskiej na wzorcową siedzibę Rejonowego Ośrodka Pomocy Rodzinie, w którym rozpocznie działalność m.in. Klubu Integracji Społecznej. Działalność Klubu finansowana będzie ze środków unijnych. W budynku powstanie też siedziba Straży Miejskiej, co umożliwi ścisłą współpracę z ROPR na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w północnych obszarach, w szczególności w zakresie działań prewencyjnych.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: stworzenie warunków rozwoju obszaru jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców i odwiedzających.

Cele szczegółowe:

- poprawa wizerunku obszaru;
- przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu;
- poprawa warunków mieszkaniowych;
- poprawa stanu technicznego zabudowy;
- ożywienie społeczno-gospodarcze;
- wykorzystanie walorów historycznych i turystycznych obszaru.

Kierunki zintegrowanych działań:

- wdrożenie programu rewitalizacji społecznej;
- rozbudowa infrastruktury społecznej i usługowej;
- zagospodarowanie wolnych terenów (działki inwestycyjne);
- modernizacja zabudowy mieszkaniowej;
- tworzenie warunków do lokalizacji nowych struktur mieszkaniowych;
- renowacja historycznej zabudowy wraz z adaptacją i przebudową do pełnienia nowych funkcji, m.in. dawnej olejarni oraz zabytkowych rezydencji mieszkalnych;
- utworzenie przestrzeni publicznych.

Tabela 7 Projekty planowane do realizacji – Gołębino-Gocław

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Adaptacja i przebudowa budynków „Starej Olejarni” przy ul. Dębogórskiej 31-33 na potrzeby „Domu Sztuki” (przyszłej szkoły baletowej)	2016	FUNDACJA BALET
2	Rewitalizacja ul. Ziemowita przy ul. Ziemowita 1-6	do określenia	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Ziemowita 5
3	Ośrodek szkoleniowy przy ul. Pokoju 1	2011-2013	Przedsiębiorstwo Budowlane Calibud Sp. z o.o.

Adaptacja i przebudowa budynków „Starej Olejarni” przy ul. Dębogórskiej 31-33 na potrzeby „Domu Sztuki” (przyszłej szkoły baletowej)

Projekt rewitalizacji „Starej Olejarni” zakłada przeprowadzenie szeregu prac adaptacyjnych w celu utworzenia „DOMU SZTUKI” (Zakład Pruski wybudowany w 1837 roku; całkowita powierzchnia użytkowa budynku 4 228,92 m²; planowana: 9 116 m², czyli Siedziby Zespołu Szkół Baletowych z zapleczem kulturalno-dydaktycznym, takim jak sale wykładowe, sala teatralna (450 miejsc), bazą internatowo-hotelową (86 miejsc sypialnych) z zapleczem gastronomicznym i bazą odnowy biologicznej z rehabilitacją, ponadto galeria, pracownie artystyczne i audiowizualne wraz z parkingiem.

Projekt rewitalizacji olejarni przewiduje adaptację i modernizację istniejących pomieszczeń z wykorzystaniem obecnej konstrukcji, jak również wbudowanie nowoprojektowanej konstrukcji w istniejące mury budynku.

Ośrodek szkoleniowy przy ul. Pokoju 1

W dniu 22 lipca 2011 roku przedsiębiorstwo budowlane „CALBUD” Sp. z o.o. ze Szczecina otrzymała w użytkowanie wieczyste na 99 lat działkę o nr 2/9 o powierzchni 0,5248 ha oraz kupiła znajdujący się na niej budynek przeznaczony do odbudowy lub rekonstrukcji. Jest on wykonany z murowanej cegły i został wpisany ewidencji zabytków w bardzo złym stanie technicznym – stropy i ściany wewnętrzne oraz schody wewnętrzne i zewnętrzne są rozebrane prawie całkowicie, a konstrukcja dachu poważnie naruszona. Również ściany zewnętrzne od strony elewacji frontowej jest częściowa rozebrana. Istniejący budynek przed II Wojną Światową był rezydencją mieszkalną Pana Juliana Schroedera – dyrektora zakładu „Olejarnia”. Na działce rosną drzewa ozdobne oraz owocowe, z czego większość to samosiejki.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „GOŁĘCINO – GOŁAW” uchwalony 2 lutego 2009 roku Uchwałą nr XXXI/772/09 Rady Miasta Szczecin przewiduje przeznaczenie ww. terenu pod zabudowę usługową z dopuszczalnymi zakresami usług: kultura, w tym biblioteka gminna, nauka, opieka zdrowotna, opieka społeczna i socjalna, turystyka. Dopuszcza się lokalizację budynków zamieszkania zbiorowego takich jak: hotel, pensjonat, internat, dom zakonny, dom rencistów, schronisko czy dom parafialny.

Projekt rewitalizacji przewiduje odbudowę i modernizację budynku na cele ośrodka szkoleniowego przede wszystkim dla pracowników przedsiębiorstwa „CALBUD” Sp. z o.o., ale będzie on udostępniany również innym przedsiębiorcom i instytucjom oraz stanowić będzie miejsce spotkań twórców sztuki.

W ramach projektu zakłada się wykonanie następujących zadań związanych z oddziaływaniem na środowisko: badania gruntu, inwentaryzację zieleni na działce i zagospodarowania zieleni na działce (pielęgnacja istniejącej oraz uzupełnienie nowymi nasadzeniami).

2.2.3.2. Stołczyn

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar Stołczyn leży w dzielnicy Północ, jego powierzchnia wynosi 72,12 ha. Od wschodu wzdłuż ulic Nad Odrą i Cegłówka granicę obszaru wyznacza linia kolejowa Szczecin-Police. Południową granicę stanowi ulica Narciarska. Pozostałe granice wyznaczone są umownie i biegną wzdłuż ciągów komunikacyjnych ulic: Ks. Dąbrówki, Kościelna,

Górska.

Rysunek 12 Granice obszaru Stołczyn

Zagospodarowanie przestrzenne:

Teren jest zróżnicowany przestrzennie, jednakże dominującą jest zabudowa miejsko – wiejska. Funkcja mieszkaniowa połączona jest z funkcją usługową, ukierunkowaną głównie na potrzeby mieszkańców.

Obszar prawie w całości podłączony jest do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego. Mieszkańcy zaopatrywani są w energię elektryczną i gaz, brak natomiast miejskiej instalacji ciepłowniczej.

Na obszarze występują objęte ochroną konserwatorską: elementy układu przestrzennego o wartości lokalnej, relikty osadnictwa średniowiecznego oraz pojedyncze budynki. Największą wartość historyczną ma zespół cegielni na Babinie przy ul. Nad Odrą 9 oraz kościół Niepokalanego Serca NMP na os. Glinki przy ul. Kościelnej. W północnej części obszaru, przy ul. Ceglówka, znajduje się zespół zabytkowej zabudowy mieszkalnej.

Główna ulica obszaru – Nad Odrą – jest również ponadlokalną trasą łączącą Szczecin z miejscowością Police. Począwszy od ulicy Nad Odrą, przez ulicę Kościelną i Policką przebiega trasa miejskiej linii autobusowej. Wzdłuż ulicy Nad Odrą przebiega linia kolejowa.

Występującą na obszarze zieleń tworzą ogródki działkowe i zieleń ochronna w formie pasa drzew rosnących wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Środowisko przyrodnicze obszaru nie podlega żadnej formie ochrony. Najbliższy obszar chroniony znajduje się na wyspie Dębińskiej, która jest położona na Jeziorze Dąbie i jednocześnie oddalona od wschodniej granicy obszaru o około 400 m.

Tylko część obszaru posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2009 na obszarze zarejestrowanych było 305 podmiotów gospodarczych, głównie związanych z branżą przemysłową lub usługami.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: stworzenie warunków rozwoju obszaru jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców i odwiedzających.

Cele szczegółowe:

- poprawa wizerunku obszaru;
- przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu;
- poprawa warunków mieszkaniowych;
- poprawa stanu technicznego zabudowy;
- ożywienie społeczno-gospodarcze;
- wykorzystanie walorów historycznych i turystycznych obszaru.

Kierunki zintegrowanych działań:

- wdrożenie programu rewitalizacji społecznej;

- rozbudowa infrastruktury społecznej i usługowej;
- zagospodarowanie wolnych terenów (działki inwestycyjne);
- modernizacja zabudowy mieszkaniowej;
- tworzenie warunków do lokalizacji nowych struktur mieszkaniowych;
- renowacja historycznej zabudowy wraz z adaptacją i przebudową do pełnienia nowych funkcji, m.in. dawnej olejarni oraz zabytkowych rezydencji mieszkalnych;
- utworzenie przestrzeni publicznych.

Tabela 8 Projekty planowane do realizacji - Stołczyn

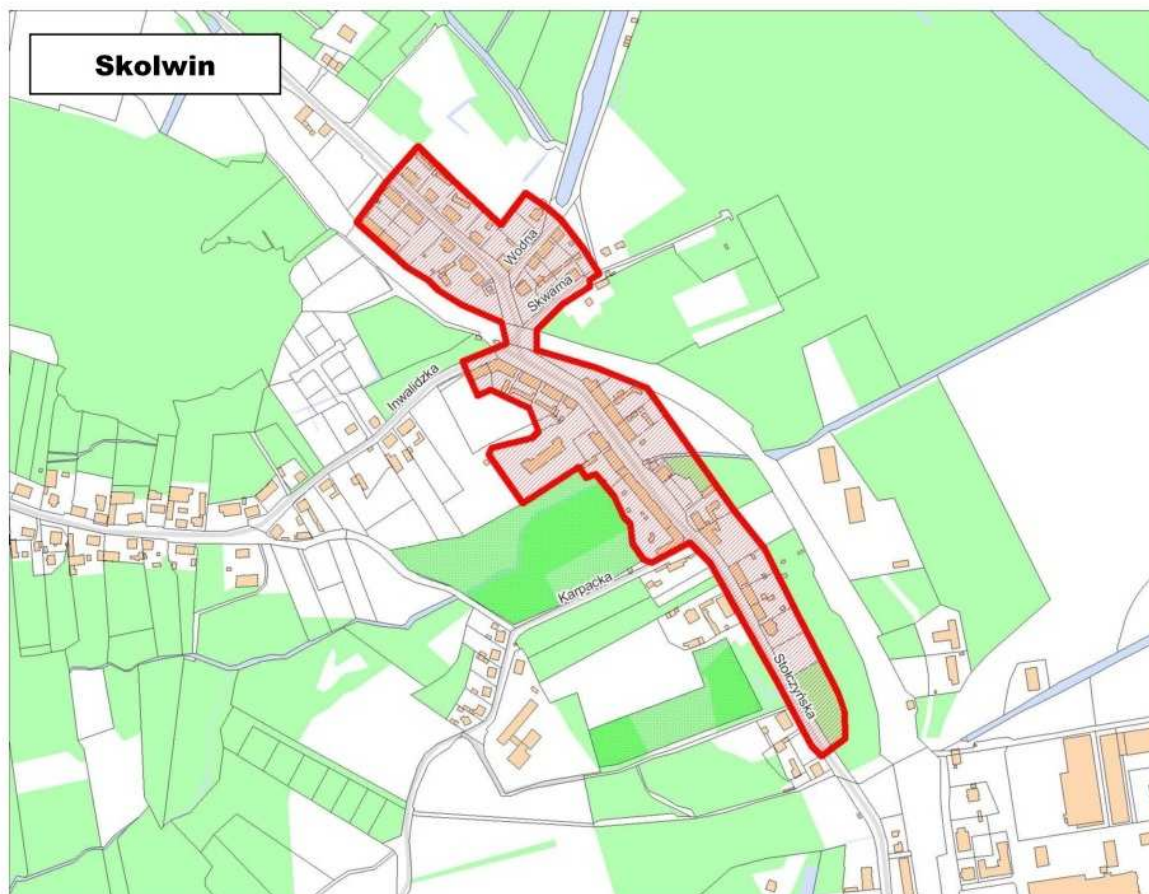
Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Rewitalizacja terenu dawnej cegielni	Do określenia	Inwestor prywatny

Na obecnym etapie brak szczegółowych danych dotyczących tego, jak będzie przebiegała rewitalizacja obszaru. Nie jest znany inwestor. Obszar został wpisany do LPR ze względu na swój zdegradowany stan.

2.2.3.3. Skolwin

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar obejmuje zabudowę wzdłuż ulicy Stołczyńskiej, krzyżujących się z nią ulic: Wodnej i Skwarnej oraz fragmentarycznie wzdłuż ulic: Inwalidzkiej i Karpackiej. Powierzchnia obszaru wynosi: 7,47 ha.

Rysunek 13 Granice obszaru Skolwin

Zagospodarowanie przestrzenne:

Krajobraz terenu tworzą zdegradowane obiekty przemysłowe i zaniedbane robotnicze kamienice. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, przeważnie komunalna.

Obszar uzbrojony jest w instalacje: wodną, kanalizacyjną, gazową, energię elektryczną oraz częściowo w instalacje ciepłne. Brak kanalizacji sanitarnej.

Na obszarze występują elementy układu przestrzennego o wartości ponadlokalnej i lokalnej, liczne obiekty w ewidencji konserwatorskiej oraz stanowiska archeologiczne.

Główną ulicą obszaru jest ul. Stołczyńska, która jednocześnie stanowi ponadlokalną trasę łączącą Szczecin z miejscowością Police. Tą ulicą przebiega trasa miejskiej linii autobusowej. Pozostałe ulice znajdujące się w granicach obszaru pełnią funkcje lokalne.

Skolwin otoczony jest wartościowymi obszarami przyrodniczymi, w szczególności: zróżnicowanym pod względem ekologicznym terenem wzdłuż cieku wodnego Bogdanki, a także enklawami zieleni leśnej.

Obszar stanowi część osiedla Skolwin o największym nasileniu problemów społecznych. Sytuację zdecydowanie pogorszyła likwidacja w 2007 r. położonej w pobliżu Fabryki Papieru „Szczecin Skolwin”.

Infrastrukturę społeczną stanowi prężnie działający Dom Kultury "Klub Skolwin" przy ul. Stołczyńskiej.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: stworzenie warunków rozwoju obszaru jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców i odwiedzających.

Cele szczegółowe:

- poprawa wizerunku obszaru;
- przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu;
- poprawa warunków mieszkaniowych;
- poprawa stanu technicznego zabudowy;
- ożywienie społeczno-gospodarcze;
- wykorzystanie walorów historycznych i turystycznych obszaru.

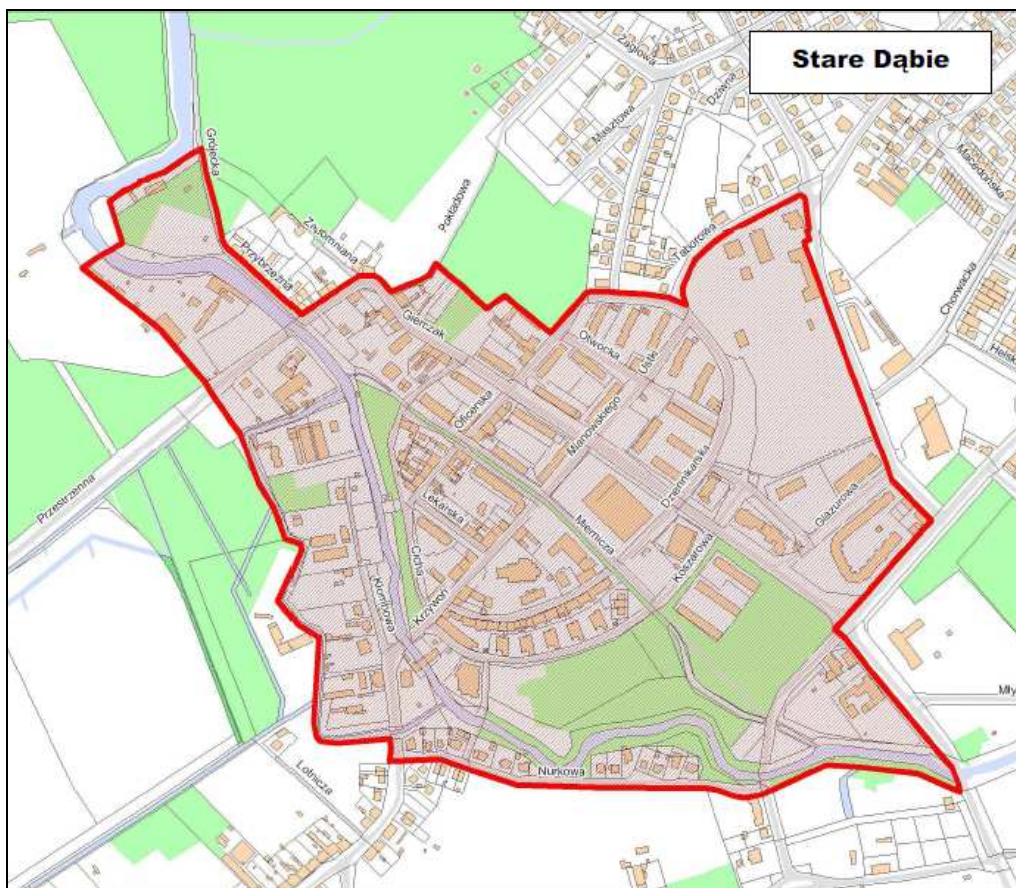
Kierunki zintegrowanych działań:

- wdrożenie programu rewitalizacji społecznej;
- rozbudowa infrastruktury społecznej i usługowej;
- zagospodarowanie wolnych terenów (działki inwestycyjne);
- modernizacja zabudowy mieszkaniowej;
- tworzenie warunków do lokalizacji nowych struktur mieszkaniowych;
- renowacja historycznej zabudowy wraz z adaptacją i przebudową do pełnienia nowych; funkcji, m.in. dawnej olejarni oraz zabytkowych rezydencji mieszkalnych;
- utworzenie przestrzeni publicznych.

Żaden z projektów przewidzianych do realizacji na terenie obszaru nie został zgłoszony do dofinansowania w ramach inicjatywy JESSICA.

2.2.4. Stare Dąbie

Lokalizacja i granice obszaru:

Rysunek 14 Granice obszaru Stare Dąbie

Zasadniczą część obszaru stanowi częściowo zaburzony zabudową współczesną, średniowieczny układ ulic z fragmentami zachowanej, XIX – wiecznej zabudowy podlegającej ochronie konserwatorskiej. Znajduję się tu wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Wzdłuż historycznego układu ulic w centrum Starego Dąbia skoncentrowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami (XIX- wieczne budynki i powojenne bloki), poza obrysem historycznych murów obronnych przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna niskiej intensywności o charakterze ogrodowym.

Rozbudowany układ komunikacyjny składa się z dróg ponadlokalnych, przez które przebiegają trasy linii autobusowych oraz siatki linii dróg lokalnych.

Stare Dąbie w całości zaopatrzone jest w instalację wodną, kanalizacyjną, ciepłowniczą oraz gazową. Istniejące kolektory i sieci uzbrojenia w dużym stopniu wymagają rekmontów, przebudowy oraz rozbudowy.

Na obszarze tym występują zespoły zieleni naturalnej i komponowanej. Teren ten nie podlega żadnemu systemowi chroniącemu środowisko przyrodnicze.

Obszar nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: stworzenie czytelnego centrum, przyjaznego dla mieszkańców dla turystów.

Cele szczegółowe:

- przywrócenie walorów historycznej zabudowy i układu ulic;
- zharmonizowania powojennej zabudowy blokowej z kompozycją osiedla;
- wyprowadzenie transportu tranzytowego poza historyczne stare miasto;
- aktywizacji społeczna i gospodarcza mieszkańców;
- rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych.

Kierunki zintegrowanych działań:

- odtworzenie lokalnej centrotwórczej przestrzeni publicznej;
- renowacja i modernizacja zabudowy historycznej i zabytkowej;
- zagospodarowanie pustych przestrzeni – realizacja nowej zabudowy, nawiązującej do zabudowy historycznej;
- estetyzacja lub likwidacja obiektów degradujących przestrzeń, w tym modernizacja targowiska;
- zwiększenie ilości funkcji usługowych;
- zagospodarowanie przestrzeni publicznych i półpublicznych;
- remont nawierzchni ulic, budowa ulic;
- zagospodarowanie terenów do rekreacji, utworzenie ciągów pieszych;
- wyeksponowanie zieleni oraz rzeki Płoni;
- rozbudowa bazy turystyczno-hotelowej.

Tabela 9 Projekty planowane do realizacji – Stare Dąbie

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Rewitalizacja obszarów starej zabudowy na terenie Dąbia – ul. A. Krzywoń 7,8,9, 11, 20-21; ul. Lekarska 1, 2,6,7, ul. Miernicza 3,4; ul. Oficerska 12,13,15,16; ul.	do określenia	TBS „Prawobrzeże” Sp. z o.o.

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
	E. Gierczyk 10-12		
2	Modernizacja „Targowiska Dąbie” ul. Dziennikarska 15	2011-2012	Targowisko Dąbie s.c.
3	Baza Rybacka z zapleczem handlowo- turystycznym w Dąbiu	do określenia	Stowarzyszenie Rybaków i Przedsiębiorców

Rewitalizacja obszarów starej zabudowy na terenie Dąbia

Planowane przedsięwzięcie dotyczy 17 budynków, zlokalizowanych w obrębie Starego Dąbia, o adresach: A. Krzywoń 8, 9, 11, 20-21, Lekarska 1, 6, 7, Miernicza 3, 4, Oficerska 12, 13, 15, 16, E. Gierczak 10-12. Renowacja istniejących budynków na obszarze Starego Dąbia planowana jest w czterech etapach realizacyjnych. Pierwszy etap, w którym istniejąca zabudowa zostanie wyburzona i pozyskane tereny wraz z sąsiednimi działkami niezabudowanymi zyskają nową zabudowę będzie zrealizowany w odrębnym projekcie.

W kolejnych etapach realizacyjnych II-IV planuje się przeprowadzić renowację z zachowaniem istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zabudowy z lokalami użytkowymi, a istniejące budynki gospodarcze wyburzyć. Na działkach niezabudowanych lub na których istniejąca zabudowa została wyburzona w latach poprzednich planuje się wykonać zabudowę uzupełniającą lub dokonać rozbudowy budynków sąsiednich.

W zakresie przedsięwzięcia będzie kompleksowa renowacja istniejących budynków, zagospodarowanie terenu (dojścia, dojazdy, miejsca postojowe, zieleń, place zabaw, oświetlenie terenu), wykonanie sieci i przyłączy.

Efekty rzeczowe:

- Kompleksowa renowacja budynków mieszkalnych, budynków mieszkalnych z wbudowanymi lokalami usługowymi oraz budynku z lokalami usługowymi o łącznej powierzchni użytkowej 3.802,3 m².
- Zabudowa uzupełniająca lub rozbudowa i nadbudowa istniejących budynków – nowa powierzchnia użytkowa: mieszkania 609 m², lokale użytkowe 170 m².
- Adaptacja poddaszy na mieszkania z podniesieniem dachu – powierzchnia użytkowa nowych mieszkań 607 m².
- Zagospodarowanie terenu przy budynkach: zieleń, dojścia, dojazdy, miejsca postojowe, wyburzenie istniejących budynków gospodarczych i wychodków, ogółem na powierzchni 3965 m².
- Nowe przyłącza wodno- kanalizacyjne, przyłącza c.o. niskich parametrów.

Modernizacja „Targowiska Dąbie”

Planowany jest następujący zakres prac:

- roboty ziemne – budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci wodociągowej;
- budowa instalacji energetycznej;
- budowa pawilonów handlowych;
- budowa parkingów;
- zagospodarowanie terenu – nawierzchnie, zieleń, mała architektura.

Celem projektu jest wzrost atrakcyjności gospodarczej w obszarze oraz poprawa estetyki i stanu zagospodarowania przestrzennego.

Baza Rybacka z zapleczem handlowo turystycznym w Dąbiu

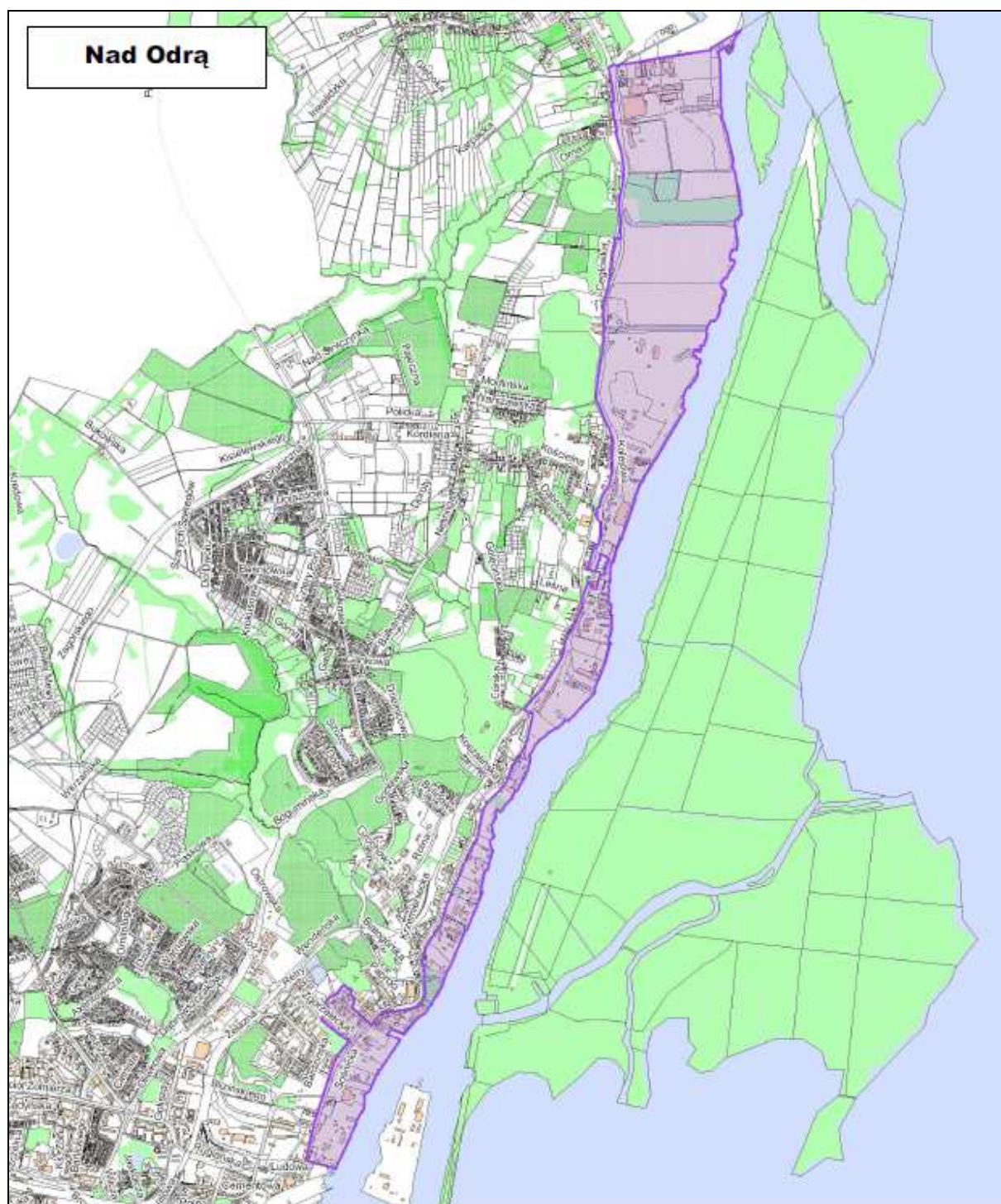
Zgodnie z Koncepcją zagospodarowania bazy rybackiej Szczecin Dąbie, zestawienie planowanej infrastruktury na terenie Bazy Rybackiej w Szczecin Dąbiu jest następujące:

- Teren zakola rzeki Płonia: 12 500 m²;
- Teren Bazy Rybackiej – 4 200 m²;
- Tereny Rekreacyjne i Wypoczynkowe – 3 200 m²;
- Tereny Sportów Wodnych – 1 962 m²;
- Drogi i place – 1 600m²;
- Tereny handlowe – 300m²;
- Obiekty socjalne – 100m²;
- Tereny zielone – 1 138 m².

2.2.5. Nad Odrą

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar zajmuje powierzchnię 310,17 ha zlokalizowany jest w dzielnicy Północ, w granicach osiedli Skolwin, Stołczyn i Golecino-Gocław. Rozciąga się na długości ok.8 km między rzeką Odrą, a linią kolejową relacji Szczecin-Police, graniczy od północy z ulicami Stopczyńską i kanałami wodnymi, od zachodu z terenami zabudowy mieszkaniowej, głównie wielorodzinnej oraz torami kolejowymi, od wschodu z rzeką Odrą, od południa z terenami dawnej Stoczni Szczecińskiej Nowej.

Rysunek 15 Granice obszaru Nad Odrą

Zagospodarowanie przestrzenne:

Obszar stanowi północną część szczecińskich nabrzeży położonych wzdłuż Odry Zachodniej. Pasmowy układ obszaru tworzą przede wszystkim tereny przemysłowo-składowe związane z gospodarką morską, a także liczne tereny rekreacyjne i nieużytki.

Obszar zagospodarowany jest obiektami przemysłowymi zamkniętych zakładów oraz urządzeniami towarzyszącymi, typu oczyszczalnie, kotłownie, kanały, osadniki, stacje

zasilania, składy, urządzone nabrzeża oraz miejsca magazynowania odpadów produkcyjnych. W granicach obszaru znajduje się m. in. dawna Fabryka Papieru Szczecin-Skowlin i nieczynna Huta Szczecin.

Obiekty poprzemysłowe zlokalizowane na obszarze tworzą skład przestrzenny o wysokiej wartości, w tym zabytkowy układ fabryczny dawnej fabryki papieru oraz zabudowa w ewidencji konserwatorskiej. Tereny nadwodne związane są z funkcjami towarzyszącymi produkcji i transportem rzeczny, wykorzystywane pod składy, magazyny, punkty przeładunkowe.

Od strony rzeki teren jest dostępny dla ruchu żeglownego dzięki zlokalizowanym w różnych punktach niewielkim przystaniom żeglarskim. Występują tu także tereny zieleni nieurządzonej oraz ogrodów działkowych o niewykorzystanych walorach rekreacyjnych.

Tereny dostępne są z trasy komunikacyjnej o intensywnym natężeniu ruchu, również tranzytowym która łączy północne i południowe dzielnice miasta. Dojazd zapewniają również środki komunikacji miejskiej tj. linia tramwajowa oraz linie autobusowe.

Znaczna część obszaru „Nad Odrą” objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: restrukturyzacja obszarów poprzemysłowych

Cele szczegółowe:

- poprawa wizerunku obszaru;
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów;
- ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru;
- wykorzystanie potencjału rzeki oraz terenów nadbrzeżnych do zagospodarowania na nowe funkcje w nawiązaniu do historii i tradycji miejsca;
- wykorzystanie walorów krajobrazowych obszaru, zwrócenie miasta w stronę Odry i jej rozlewisk;
- powstrzymanie dalszej degradacji obszarów i poprawa stanu środowiska;
- poprawa dostępu komunikacyjnego na osi północ-południe wzdłuż rzeki Odry;
- utworzenie nowych miejsc pracy;
- aktywizacja terenów strefy nadbrzeżnej dla celów rekreacyjno-sportowych;
- restrukturyzacja i aktywizacja obszaru z utrzymaniem funkcji morskich.

Kierunki zintegrowanych działań:

- wprowadzenie usług sportu, rekreacji i turystyki, wykorzystujących dostęp do akwenów żeglownych oraz usług z tym związanych, tj. hotelarstwo, handel, gastronomia, rozrywka, kultura, działalność edukacyjna, usługi rzemieślnicze;
- budowa nabrzeża sportowego, rekreacyjnego i pasażerskiego,
- wzmocnienie roli ośrodka szkoleniowego;
- restrukturyzacja części terenów dla celów produkcyjno-składowych, przeładunkowych i transportowych z dostępem do akwenów żeglownych, z wprowadzeniem nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku;
- zagospodarowanie terenów i adaptacja istniejących obiektów do nowych funkcji, w tym utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej, centrum logistycznego na potrzeby usług przemysłu morskiego, obiektów biurowych;
- renowacja zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych, poprzemysłowych i powojсковych, m.in. dawnej papierni;
- realizacja obiektów użyteczności publicznej;
- odnowa zdegradowanych i tworzenie nowych przestrzeni publicznych;
- budowa/przebudowa układu komunikacyjnego, w tym budowa Trasy Nadodrzańskiej, łączącej centrum miasta z terenami północnymi;
- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej;
- urządzenie terenów zielonych i przekształcenie ogrodów działkowych;
- rekultywacja terenu oraz dekontaminacja gruntów poprzemysłowych;
- zróżnicowanie struktury przestrzennej obszaru.

Tabela 10 Projekty planowane do realizacji – Nad Odrą

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Rewitalizacja funkcji przemysłowych terenów miejskich Szczecin-Skolwin poprzez budowę zakładu produkcji papieru/tektury	2012 - 2013	APIS Sp. z o.o.
2	Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego przy ul. Dębogórskiej – rozbudowa infrastruktury szkoleniowej	do określenia	Akademia Morska
3	Rewitalizacja dawnego magazynu wojskowego przy ul. Ludowej na cele biurowe	2012-2013	Tweetop Sp. z o.o.
4	Teleyard	2013 (pierwszy	Teleskop Sp. z o. o.

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
	ul. Stołczyńska 2/Nad Odrą	etap inwestycji) Docelowo: 2022 rok - zakończenie całej inwestycji.	

Rewitalizacja funkcji przemysłowych terenów miejskich Szczecin-Skolwin poprzez budowę zakładu produkcji papieru/tektury

W ramach rewitalizacji wskazanego obszaru planuje się renowację budynku hali produkcyjnej, kompletną modernizację maszyny papierniczej oraz modyfikację profilu produkcji. Produkcja odbywać się będzie w 100% z makulatury.

Zakres planowanych działań inwestycyjnych:

- remont hali produkcyjnej (w tym m.in.: remont dachu, elewacji zewnętrznej, dróg dojazdowych, utwardzenie placu),
- kompletna modernizacja maszyny papierniczej MP-1,
- konserwacja oczyszczalni ścieków,
- zakup układu rozwłókniania makulatury,
- odpowiednie zasilanie zakładu w wodę,
- remont instalacji zasilania energią elektryczną,
- budowa kotłowni.

Obecnie na większości terenu dawnej papierni nie jest prowadzona żadna działalność gospodarcza, zaś opuszczone obiekty (tworzące układ przestrzenny o wysokiej wartości historycznej i technicznej) ulegają dekapitalizacji. Omawiana inwestycja zakłada renowację i odtworzenie głównego obiektu (budynku hali produkcyjnej) oraz infrastruktury z nim powiązanej, tj. dróg dojazdowych i placu.

Realizacja projektu wpłynie na poprawę wizerunku dzielnicy Północ (wznowienie działalności na opuszczonym od lat obszarze), zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenu oraz ożywienia społeczno-gospodarczego.

Rewitalizacja dawnego magazynu wojskowego przy ul. Ludowej na cele biurowe

Projekt polegał będzie na rewitalizacji starego pruskiego magazynu wojskowego pod kątem powierzchni biurowych oraz tworzenia nowych miejsc pracy w ciągu produkcji rur wielowarstwowych.

Teleyard

Obszar inwestycji to obecnie grunt, który nie nadaje się pod inwestycję i jakąkolwiek budowę. Pierwszym działaniem inwestora będzie makroniwelacja gruntu. Teren był traktowany nielegalnie jako „wysypisko odpadów” teraz zostanie ogrodzony i oczyszczony z gruzu i nawiezionych odpadów.

Inwestor przygotowuje teren, dokona makroniwelacji gruntu i zapewni nowe miejsca pracy (w pierwszym etapie inwestycji 300 nowych miejsc pracy, docelowo 1000 miejsc pracy). Ponadto zostanie też oczyszczony i przygotowany teren przy wodzie pod budowę nabrzeża, które jest częścią inwestycji.

Planowane działania:

- budowa nabrzeża transportowego,
- oczyszczenie terenu,
- niwelacja terenu,
- budowa hal produkcyjnych.

2.2.6. Drzetowo

Lokalizacja i granice obszaru:

Obszar obejmuje teren o powierzchni 135,16 ha, położony w pobliżu centralnych obszarów miasta, otoczeniu zabudowy mieszkaniowo- usługowej. Ograniczony jest od północy ul. Ludową i ul. F. Druckiego-Lubeckiego, od zachodu ul. E. Szczanieckiej, ul. 10-go Maja, ul. Łady z Kolna, od południa Trasą Zamkową, od wschodu rzeką Odrą.

Zagospodarowanie przestrzenne:

76

całkowitą wyprzedaż majątku SSN w przetargu nieograniczonym oraz zwolnienia grupowa obejmujące wszystkich pracowników.

Strukturę przestrzenną obszaru kształtuje zabytkowy zespół przemysłowy z liczną zabudową przemysłową stanowiącą zabytki w ewidencji konserwatorskiej.

Obszar dostępny jest z trasy komunikacyjnej o intensywnym natężeniu ruchu, łączącym północne i południowe dzielnice miasta.

Teren jest uzbrojony, jednak istniejące sieci wymagają rozbudowy i przebudowy. Nieliczne tereny zielone stanowią pojedyncze drzewa i krzewy, które nie są objęte ochroną konserwatorską.

Obszar objęty jest wszczętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Żelechowa, Drzetowo-Grabowo, Stocznie”.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: restrukturyzacja obszaru poprzemysłowego oraz utworzenie wielofunkcyjnej struktury miejskiej o wysokim standardzie w oparciu o nadwodną lokalizację.

Cele szczegółowe:

- poprawa wizerunku obszaru;
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów;
- ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru;
- wykorzystanie potencjału rzeki oraz terenów nadbrzeżnych do zagospodarowania na nowe funkcje w nawiązaniu do historii i tradycji miejsca;
- utrzymanie funkcji morskich i specjalistycznych miejsc pracy, uzupełnienie o funkcje usługowe;
- utworzenie nowych miejsc pracy;
- wykorzystanie walorów krajobrazowych obszaru, zwrócenie Odry w stronę i jej rozlewisk;
- powstrzymanie dalszej degradacji obszarów i poprawa stanu środowiska;
- poprawa dostępu komunikacyjnego na osi północ południe wzdłuż rzeki Odry.

Kierunki zintegrowanych działań:

- restrukturyzacja terenu postoczniowego;
- zagospodarowanie terenów dla potrzeb nowych funkcji, w tym utworzenia np. specjalnej strefy ekonomicznej, parku technologicznego, inkubatora przedsiębiorczości; centrum logistycznego na potrzeby usług przemysłu morskiego, biznes-parku, centrum sportowo-rozrywkowego; oceanarium, aqua-parku;

- wprowadzenie usług sportu, rekreacji i turystyki, wykorzystujących dostęp do akwenów żeglownych oraz usług z tym związanych, tj. przystanie jachtowe, hotelarstwo, handel, gastronomia, rozrywka, kultura, działalność edukacyjna, usługi rzemieślnicze;
- restrukturyzacja części terenów dla celów produkcyjnych, przeładunkowych i transportowych z dostępem do akwenów żeglownych, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku;
- renowacja i uzupełnienie zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych oraz o znaczeniu historycznym dla miasta, m.in. obiektów przemysłowych i dawnej elektrowni miejskiej;
- adaptacja istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji;
- realizacja obiektów użyteczności publicznej;
- tworzenie nowych przestrzeni publicznych, w tym m.in. zagospodarowanie nabrzeży dla funkcji sportowo-rekreacyjnych, urządzenie terenów zielonych;
- budowa/przebudowa układu komunikacyjnego, w tym budowa Trasy Nadodrzańskiej, łączącej centrum miasta z terenami północnymi;
- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej;
- rekultywacja terenu oraz dekontaminacja gruntów przemysłowych.

Tabela 11 Projekty planowane do realizacji - Drzetowo

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Przebudowa i rozbudowa części kwartału ulic Storrady-Świętosławy i Jana z Kolna	2012-2015	GRYF Stojny Sp. J.
2	Rewitalizacja terenów postoczniowych	do określenia	Inwestor prywatny
3	Zagospodarowanie terenów dawnego kąpieliska Gontynka	do określania	Gmina Miasto Szczecin/Inwestor prywatny

Przebudowa i rozbudowa części kwartału ulic Storrady-Świętosławy i Jana z Kolna

Projekt zlokalizowany będzie na ul. Storrady 1 i 3, Jana z Kolna działki nt 63, 26/4 26/15, 26/16 i 26/9 obr. 1028. Dla terenu położonego przy ul. Storrady-Świętosławy 3, działka nr 26/9 z Obr. 1028 w Szczecinie została wydana decyzja o warunkach zabudowy (Decyzja Prezydenta Miasta Szczecina Nr 310/2011 z dnia 22.07.2011).

Zgodnie z projektem koncepcyjnym planowane są trzy etapy inwestycji: Pierwszym etapem jest realizacja garażu podziemnego na całej działce 26/9, także pod budynkiem

dawnej elektrowni i związane z tym wyburzenia dawnych zsypów węglowych i podziemnych konstrukcji technologicznych, grożących dziś zawaleniem oraz budowa stropu wewnątrz budynku dawnej elektrowni w celu wyrównania posadzki poziomemu +1 i uzyskania w parterze hali dodatkowej powierzchni użytkowej.

Kolejnym etapem jest budowa budynku mieszkalno-usługowego z garażami w kondygnacji podziemnej, w pierzei ulicy Jana z Kolna na działkach nr 26/4, 26/15 i 26/16, zamykającego narożnik zabudowy Storrady – Jana z Kolna.

W następnej kolejności nastąpi przebudowa IV i nadbudowa V i VI kondygnacji budynku biurowego z zachowaniem funkcji przy ul. Storrady 1 (działka nr 63) (decyzja o warunkach zabudowy nr 872/07).

Trzecim etapem jest przebudowa, rozbudowa i nadbudowa istniejących na działce nr 26/9 (ul. Storrady 3) budynków (w tym budynków objętych ochroną konserwatorską).

Rewitalizacja terenów postoczniowych

Rewitalizacja obszaru dawnej Stoczni Szczecińskiej Nowa zakłada utrzymanie funkcji przemysłowej (teren stoczniowy – budowa statków) oraz wprowadzenie elementu usług (z wyłączeniem funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej).

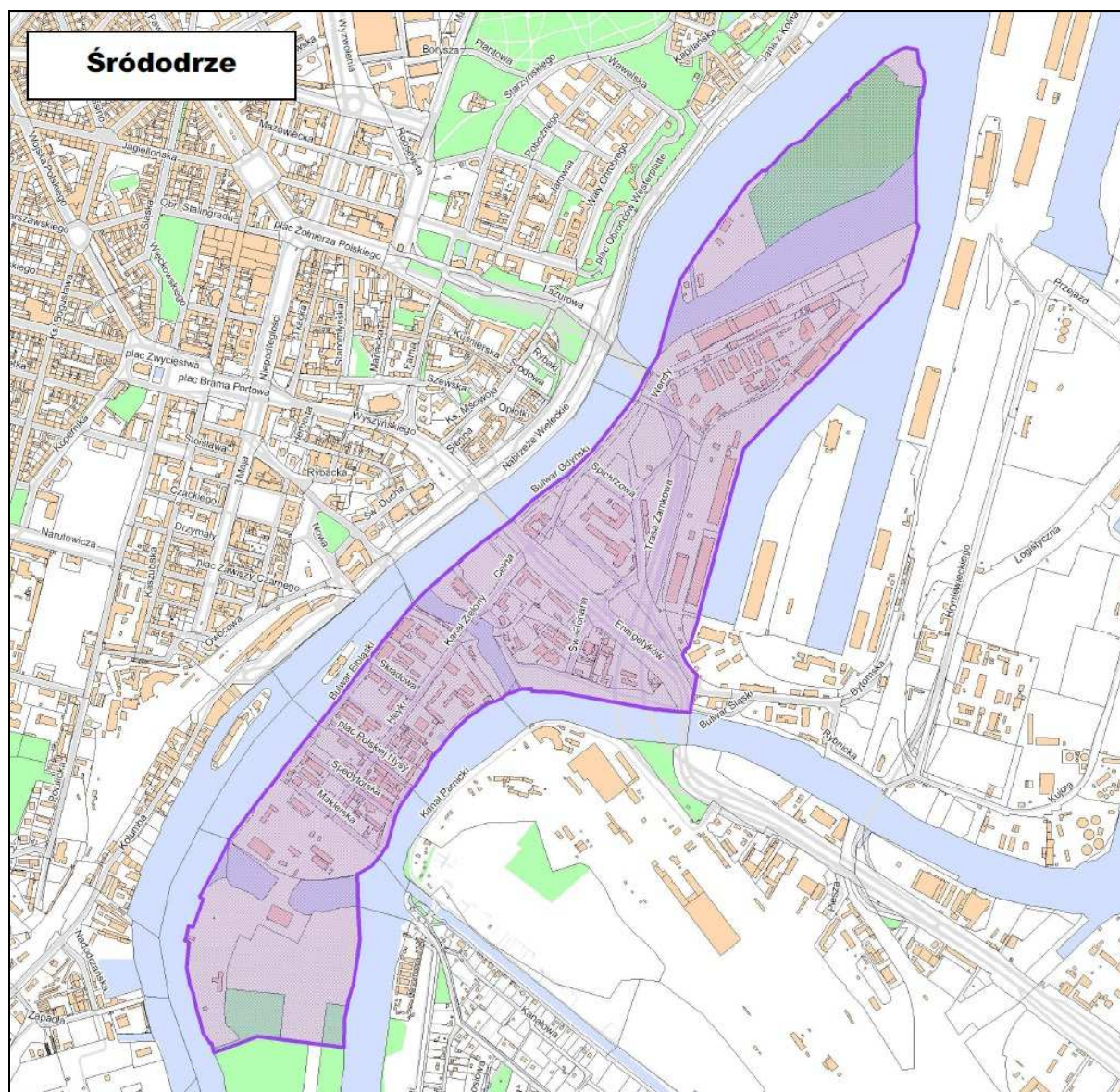
Zagospodarowanie terenów dawnego kąpieliska Gontynka

Obiekt powstanie na terenach po dawnych kąpielisku Gontynka czyli w obrębie ulic Emilii Szanieckiej, 1-go Maja, Bożeny w Szczecinie. Planowana jest budowa Parku Wodnego obejmującego: kompleks basenowy, powierzchnie handlowo-usługowe, gastronomię. Planowany do realizacji Park Wodny swoim standardem, skalą przedsięwzięcia i atrakcyjnością, powinien równać się z analogicznymi obiektami tego typu zlokalizowanymi w miastach europejskich o podobnej liczbie mieszkańców. Powstanie Parku Wodnego przyczyni się również do zwiększenia atrakcyjności turystycznej oraz inwestycyjnej dla osób odwiedzających ten obszar (zarówno z Polski jak i z zagranicy), stanowiąc istotny czynnik wzrostu gospodarczego, a tym samym zwiększając konkurencyjność regionu oraz przyczyni się do utworzenia nowych miejsc pracy (m.in. miejsca pracy w nowym obiekcie, a także w przedsiębiorstwach świadczących usługi wspomagające na przykład: gastronomia, hotelarstwo, handel, transport, ochrona mienia, zapewnienie czystości).

2.2.7. Śródmieście

Lokalizacja i granice obszaru:

Śródmieście położone jest w dzielnicy Śródmieście, w obrębie osiedla Międzyodrze-Wyspa Pucka. Zajmuje powierzchnię 128,58 ha, jego granice stanowią rzeką Odrą, Kanał Grodzki, rzeka Parnica oraz tereny zielone. W granicach obszaru znajdują się od północy: Wyspa Grodzka, Wyspa Łasztownia, Wyspa Kępa Parnicka oraz północny fragment Wyspy Zielonej.

Rysunek 17 Granice obszaru Śródmieście

Zagospodarowanie przestrzenne:

Związane z funkcją portową wyspy Śródozdrza stanowią fragment szczecińskich nabrzeży, który wraz z terenami na przeciwległym brzegu Odry Zachodniej (rejon ulicy Kolumba, dolny taras Starego Miasta, Wały Chrobrego) obejmuje strategiczną część waterfrontu Szczecina. Wyspy Łasztownia i Kępa Parnicka od XII w. stanowiły zaplecze gospodarcze miasta. Łasztownia spełniała przede wszystkim funkcje portowe, magazynowe, składowe, a później także przemysłowe. Większość zabudowy obydwu wysp uległa zniszczeniu podczas II wojny światowej. Do zachowanych budynków i zespołów budynków, objętych ochroną konserwatorską, należą m.in.: Urząd Celny przy ul. Energetyków 55, zespół budynków dawnej rzeźni miejskiej przy ul. Wendy 1-3, kościół św. Gertrudy, zespół zabudowań Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej przy ul. Spedytorskiej 6-7, oraz kamienice mieszkalne z początku XX wieku, zlokalizowane na Kępie Parnickiej.

Obecnie strukturę funkcjonalno - przestrzenną obszaru kształtuje działalność gospodarcza i administracyjna. Kępa Parnicka, Łasztownia oraz w znacznej części Wyspa Zielona zagospodarowane są głównie obiektami o dawnej funkcji przemysłowej i składowej oraz zielenią nieurządzoną. Tereny niezabudowane użytkowane są ekstensywnie i podlegają stałej dewastacji. Wyspa Grodzka obecnie użytkowana jest głównie w formie ogrodów działkowych.

Istniejąca infrastruktura komunikacyjna obszaru wymaga przebudowy oraz wprowadzenia dodatkowych przepraw mostowych, zapewniających lepsze skomunikowanie obszaru z lewobrzeżną częścią miasta.

Obszar znajduje się w granicach dwóch Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tj.: m.p.z.p. „Międzyodrze – Wyspa Grodzka – Łasztownia” oraz „Międzyodrze – Kępa Parnicka – Wyspa Zielona”.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: pobudzenie społeczno-gospodarczo-kulturowe obszaru poprzez przekształcenie zdegradowanych poprzemysłowych terenów oraz stworzenie strefy nadwodnej

Cele szczegółowe:

wykorzystanie potencjału rzeki oraz terenów nadbrzeżnych do zagospodarowania na nowe funkcje w nawiązaniu do historii i tradycji miejsca,

- stworzenie wielofunkcyjnej struktury śródmiejskiej,
- powstrzymanie dalszej degradacji obiektów i terenu, w szczególności zabudowy poprzemysłowej o wysokich walorach historycznych,

- zwiększenie dostępności do wodnych akwenów żeglownych, aktywizacja terenów strefy nabrzeżnej dla celów rekreacyjno - sportowych,
- poprawa jakości życia mieszkańców,
- utworzenie nowych miejsc pracy;
- poprawa wizerunku obszaru,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów,
- poprawa dostępności komunikacyjnej wysp;
- zróżnicowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru.

Kierunki zintegrowanych działań:

- przeprowadzenie procesu przekształceń własnościowych,
- przebudowa układu drogowego wysp Łasztowni i Kępy Parnickiej wraz z przeprawami mostowymi,
- wprowadzenie usług centrotwórczych o znaczeniu ponadlokalnym, w tym usługi biurowe, finansowe, biznesu, prawne, użyteczności publicznej, hotelarskie, gastronomii, rozrywki, kultury, handlu oraz usługi sportu, rekreacji i turystyki związane z dostępem do akwenów żeglownych,
- wprowadzenie śródmiejskiej zabudowy wielofunkcyjnej z powierzchniami mieszkaniowymi i usługowymi, w tym zespoły apartamentowe, wprowadzenie terenów zieleni publicznej i terenów rekreacyjno-sportowych na Wyspie Grodzkiej, w tym m.in. przystań jachtowa, kajakowa i motorowodna, mariny wraz usługami towarzyszącymi,
- odnowa zdegradowanych i tworzenie nowych przestrzeni publicznych, w tym:
 - o budowa/modernizacja nabrzeży dla jednostek pływających i terenów zieleni urządzonej (park),
 - o zagospodarowanie terenów na cele sportu, rekreacji i wypoczynku,
 - o budowa ogólnodostępnych nabrzeży turystyczno-sportowych w formie ciągów pieszo-jezdných, m.in. wzdłuż ulicy Bulwar Beniowskiego oraz wzdłuż basenu pomiędzy Kępą Parnicką a Wyspą Zieloną,
- renowacja istniejących obiektów historycznych wraz z adaptacją do pełnienia nowych funkcji, m.in. dawnej rzeźni,
- likwidacja/adaptacja istniejących obiektów budowlanych nie objętych ochroną konserwatorską na terenach planowanej nowej zabudowy,
- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej,

- budowa parkingów wielopoziomowych,
- budowa terminalu wielkich wycieczkowców i promów morskich,
- budowa centrum konferencyjno-kongresowego wraz z obiektami towarzyszącymi na Łasztowni,
- budowa centrum usługowo-handlowego na Łasztowni.

Tabela 12 Projekty planowane do realizacji - Śródozdrze

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Rewitalizacja zdegradowanych terenów portowych i stoczniowych na Kępie Parnickiej i Wyspie Zielonej	2012 – 2014	Inwest Nieruchomości Sp. z o.o.
2	Renowacji oraz adaptacji zabytkowego budynku mieszczącego się w Łasztowni pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną	2013 - 2014	CSL Internationalne Spedition Sp. z o.o.

Rewitalizacja zdegradowanych terenów portowych i stoczniowych na Kępie Parnickiej i Wyspie Zielonej

Działanie polega na Rewitalizacji basenów stoczniowych (wschodniego i zachodniego) i zabytkowego slipu, z przyległymi nabrzeżami i układem drogowym, położonych pomiędzy Wyspą Zieloną i Kępą Parnicką w Szczecinie, z przeznaczeniem na port jednostek śródlądowych (w tym turystycznych) wraz z zapleczem obsługi technicznej i pobytovej, na podstawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Międzyodrze – Kępa Parnicka – Wyspa Zielona” (uchwała nr XXXVI/889/09 Rady Miasta Szczecin z dnia 29 czerwca 2009r.). Projekt obejmuje tereny po byłej stoczni rzecznej położonej na terenie Wyspy Zielonej i Kępy Parnickiej, położone w centrum Szczecina w obszarze nawodnym w bezpośrednim sąsiedztwie Dworca Głównego. Projekt dzieli się na szereg części, które dotyczą szeregu zagadnień inwestycyjnych mających na celu udostępnienie terenu dla funkcji ogólnomiejskich. Jedną z najbardziej istotnych inwestycji jest budowa nowych i przebudowa istniejących mostów, uporządkowanie infrastruktury drogowej, nadbrzeży oraz istniejących basenów stoczniowych. Projekt przyczyni się do zaktywizowania inwestorów do działań inwestycyjnych. Budowa portu jachtowego w centrum Szczecina wpłynie pozytywnie na wizerunek miasta i jego rozwój. Rewitalizacja umożliwi stworzenie nowych miejsc pracy o profilu związanym z gospodarką wodną, stworzenie nowych przestrzeni publicznych dla mieszkańców Szczecina oraz nowych miejsc

rekreacji, stworzenia nowych obszarów o wymiarze transgenicznym, szczególnie dla turystyki wodnej. Rewitalizacja wysp wpisuje się w Strategię Rozwoju Miasta i Program Marki „Szczecin Floating Garden”.

Renowacja oraz adaptacja zabytkowego budynku mieszczącego się w Łasztowni pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną

Projekt polega na renowacji oraz adaptacji zabytkowego budynku mieszczącego się na Łasztowni na terenie PPHU Port Rybacki GRYF w Szczecinie pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną. Przedmiotowy budynek jest elementem zabytkowego zespołu historycznej rzeźni miejskiej zlokalizowanej na terenie Łasztowni, wpisanej do Rejestru Zabytków Województwa Zachodniopomorskiego. Zabudowa ta zlokalizowana jest między Nadbrzeżem Starówka a Basenem Zachodnim (Nadbrzeże Bułgarskie), po południowej stronie ulicy T.A. Wendy. Obecnie budynek jest w bardzo złym stanie technicznym i nie jest użytkowany. Realizacja przedmiotowego projektu umożliwi:

- zwiększenie potencjału gospodarczego i atrakcyjności regionu, oraz ożywienie gospodarcze, społeczne i kulturalne obszaru;
- przywrócenie walorów zabytkowej zabudowy.

2.2.8. Rejon ulicy Cukrowej

Obszar obejmuje teren położony na osiedlu Gumieńce, w pobliżu południowo-zachodniej granicy miasta. Zajmuje powierzchnię 71,04 ha. Ograniczony jest: od zachodu terenami wojskowymi, od północy linią kolejową, od wschodu ul. Południową, a od południa ul. Autostrada Poznańska, ul. Do Rajkowa oraz terenami wojskowymi.

Zagospodarowanie przestrzenne:

Obszar wraz z niszczącą wartościową zabudową stanowi obecnie teren zdegradowany, wymagający przekształceń. Zagospodarowanie obszaru dla potrzeb nowych funkcji z jednoczesnym zagospodarowaniem sąsiadujących terenów powojkowych i wolnych gruntów miasta, zaktywizuje i włączy ten fragment Szczecina do struktur miejskich. Teren jest dobrze skomunikowany z centrum miasta, położony w pobliżu tras wylotowych do Berlina i w kierunku autostrady A10 oraz drogi ekspresowej S3. W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się też dworzec kolejowy Szczecin Gumieńce oraz duże centra handlowe i hotel.

Cel strategiczny rewitalizacji obszaru: restrukturyzacja obszarów przemysłowych

- zagospodarowanie nieużytków przemysłowych,

- przekształcenie obszaru na potrzeby funkcji ogólnomiejskich,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej terenu,
- utworzenie nowych miejsc pracy,
- ochrona zasobów wód podziemnych,
- poprawa stanu środowiska.

Kierunki zintegrowanych działań:

- renowacja i adaptacja istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zespołu fabrycznego dawnej cukrowni,
- uzupełnienie kompozycji zespołu zabudowy poprzez dostosowanie nowej zabudowy do historycznej zabudowy wraz z zachowaniem istniejącego zespołu zabudowy cukrowni i uwzględnieniem historycznego układu przestrzennego,
- lokalizacja usług, parku technologicznego, centrum logistycznego, uzupełnione o produkcję niskiej uciążliwości,
- budowa parkingu strategicznego oraz linii tramwajowej z pętlą,
- wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej,
- wyposażenie terenu w elementy komunikacji wewnętrznej,
- dekontaminacja gruntów.

Tabela 13 Projekty planowane do realizacji – rejon ul. Cukrowej

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Rewitalizacja terenu dawnej cukrowni	do określenia	Gmina Miasto Szczecin/ Inwestor Prywatny

2.2.9. Działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Szczecina wyszczególniono obszary znajdujące się poza obszarami zdegradowanymi. W związku z realizacją zadań na tych obszarach prowadzona będzie głównie termomodernizacja nieruchomości oraz przedsięwzięcia związane z energią odnawialną, a tak że odbudowa zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego.

Tabela 14 Projekty planowane do realizacji – działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
1	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomości

Lp.	Nazwa projektu	Termin realizacji	Wnioskodawca/Zgłaszający
	1		
2	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 2	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
3	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 3,4	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
4	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 5	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
6	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 7	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
7	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 14	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
8	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 26	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
9	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 22	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
10	Energia Odnawialna ul. Lipca 12	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
11	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 17	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
12	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 18	2012	Cesja Zarządzenia i Obrotu nieruchomościami
13	Odbudowa i przystosowanie zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego wraz z zabudową folwarczną do funkcjonowania jako Ośrodek Opiekuńczo-Leczniczy dla osób samotnych przy ul. Husarów 1,2,2B	2010 –2012	Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

2.3. Związek Programu Rewitalizacji z innymi istotnymi planami i programami

Realizacja celów i zadań zawartych w Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych ustalonych zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalnym.

Zgodność założeń Programu z innymi dokumentami strategicznymi gwarantuje, że zaplanowane działania, mające skalę lokalną harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji, zarówno samorządowej, jak i rządowej. Działania zaplanowane do realizacji nie są zatem przypadkowe, ale służą osiągnięciu celów długoterminowych.

Najważniejsze uwarunkowania mające wpływ na kształt Programu, zawarte w dokumentach strategicznych wyższego szczebla przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15 Uwarunkowania wynikające z innych istotnych planów i programów dotyczących rozwoju przestrzenno-społeczno-gospodarczego

Dokument	Założenia
Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007-2015	Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej Priorytet 4: Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa
Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020	Misją strategii jest: <i>„Stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”</i> . Działania zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisują się w niżej wymienione cele strategiczne i przypisane im cele kierunkowe: 1. „Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania”, cel kierunkowy nr 1.2: „Wzrost konkurencyjności województwa w krajowym i zagranicznym ruchu turystycznym”, 2. „Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu”, cel kierunkowy nr 2.1: „Podnoszenie atrakcyjności i spójności oferty inwestycyjnej regionu oraz obsługi inwestorów”, 3. „Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu”, cel kierunkowy nr 3.1: „Rozwój funkcji metropolitalnych Szczecina”, 4. „Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami”, cel kierunkowy nr 4.6: „Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych”, 5. „Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności”, cel kierunkowy nr 5.2: Zwiększanie aktywności zawodowej ludności” 6. „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu”, cel kierunkowy nr 6.1 „Wspieranie funkcji rodziny”, 6.3: „Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego”, 6.4: „Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej”, 6.5: „Rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej” oraz 6.6: „Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej”.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007- 2013	Celem głównym Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007- 2013 (RPO WZ 2007-2013) jest rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisuje się w działania określone dla osi priorytetowej nr 6 . Rozwój funkcji metropolitalnych, w tym w jej cele szczegółowe: · rewitalizacja i racjonalne zagospodarowanie obiektów i obszarów o znaczeniu metropolitalnym, · wzrost atrakcyjności turystycznej i kulturalnej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Dokument	Założenia
	Głównym celem Osi priorytetowej 6. jest budowanie potencjału rozwojowego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Zadania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Szczecin realizowane będą w ramach Poddziałania: 6.6.1: rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym oraz 6.6.2: Inicjatywa JESSICA na obszarze metropolitalnym.
Strategia Rozwoju Szczecina 2025	Misja Strategii to: „Szczecin miastem otwartym i tolerancyjnym, atrakcyjnym miejscem do życia i pracy – wspólnotą mieszkańców wykorzystującą do trwałego rozwoju dziedzictwo kulturowe, walory środowiska przyrodniczego oraz nadbałtyckie i nadodrzańskie położenie”. W Strategii Rozwoju Szczecina 2025 określone zostały 4 cele strategiczne, tj.: · Szczecin – miasto wysokiej jakości życia, · Szczecin – miasto nowoczesnej, konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki, · Szczecin – miasto o wysokim kapitale intelektualnym, · Szczecin – atrakcyjne miasto metropolitalne. Wszystkie działania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisują się w cele wskazane w Strategii.
Polityka Przestrzenna Miasta Szczecin	Dokument określa kierunki rozwoju przestrzennego Szczecina, podkreślając konieczność dążenia do budowy „miasta zwartego”, z transformacją terenów wewnątrzmiastowych o ekstensywnym zagospodarowaniu i tworzeniu dobrych warunków zamieszkania, pracy i wypoczynku w zwartej strukturze miejskiej. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisuje się we wszystkie kierunki działań określone w Polityce Przestrzennej, związane m.in. z budowaniem i utrwalaniem tożsamości struktury przestrzennej miasta, ochroną i utrwalaniem zachowanych wartości czy jakością zamieszkiwania. Program Rewitalizacji w sposób szczególny wpisuje się w przyjętą w Polityce przestrzennej zasadę „utrzymania i wzmacniania tradycyjnej roli Śródmieścia Szczecina jako głównego centrum miasta i centralnego ośrodka administracyjno-usługowego dla całego obszaru metropolitalnego, z ukierunkowaniem dalszego jego rozwoju w stronę Odry i wysp odrzańskich”.
Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin konkretyzuje politykę przestrzenną gminy. Rozstrzyga o charakterze zagospodarowania przestrzeni i funkcjach terenów na poziomie całego miasta, uwzględniając lokalną specyfikę osiedli i ich części. Wiele zapisów Studium odnosi się do zagadnienia rewitalizacji. Projekty, których realizację planuje się w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin są zgodne z przyjętymi w Studium priorytetami oraz ustaleniami ogólnymi i szczegółowymi dla jednostek planistycznych.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2009 – 2015	Strategia koncentruje się na zagrożeniach i zidentyfikowanych potrzebach w obszarze polityki społecznej, wskazuje cele strategiczne, przypisane im cele operacyjne oraz projekty realizacyjne. Do celów operacyjnych należą: 1. Osoby i rodziny wspierane w umacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności zaspokajania potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym. 2. Aktywność lokalna osób, grup i środowisk na rzecz podnoszenia stopnia partycypacji społecznej mieszkańców Szczecina. 3. Funkcjonalna, sprawna i efektywna infrastruktura polityki społecznej miasta. Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisuje się we wszystkie cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a w sposób szczególny w cel strategiczny nr 2 – cel operacyjny nr 2.5: „Rewitalizacja społeczna zaniedbanych lokalnych społeczności w Szczecinie”.
Polityka Mieszkaniowa Miasta Szczecin	Zaspokajanie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie mieszkalnictwa, stanowi jedno z zadań jednostek samorządu terytorialnego. Wieloletnie zaniedbania, niskie dochody znacznej części społeczeństwa spowodowały konieczność podejmowania przez miasto działań mających na celu likwidację deficytu jakościowego w mieszkalnictwie. Polityka mieszkaniowa skierowana jest przede wszystkim do rodzin i osób, które nie są w stanie samodzielnie zapewnić sobie mieszkania oraz do podmiotów zajmujących się mieszkalnictwem, tj.: wspólnot mieszkaniowych, deweloperów, TBS, itp.

Dokument	Założenia
	W ten dokument wpisują się zaplanowane w ramach Lokalnego Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wszystkie inwestycje dotyczące infrastruktury mieszkaniowej.

3. Analiza istniejącego stanu środowiska i kontekst planistyczny

3.1. Obszar badań

3.1.1. Położenie

Obszar objęty Programem Rewitalizacji znajduje się na terenie miasta Szczecin. Miasto Szczecin, stolica województwa zachodniopomorskiego, zajmuje powierzchnię 301 km² i jest zamieszkane przez 405 606 osób (wg danych GUS, faktyczne miejsce zamieszkania, stan na 31 XII 2010 roku).

Szczecin rozciąga się na 24 km w kierunkach północ – południe i na 23 km w kierunkach wschód zachód. Miasto Szczecin graniczy z następującymi gminami: Police, Goleniów, Kobyłka, Stare Czarnowo, Gryfino, Kołbaskowo i Dobra.

Pod względem administracyjnym miasto podzielone jest na 4 dzielnice. Są to:

- Śródmieście (wraz z Międzyodrzem) o powierzchni 45,3 km² (15,0% ogólnej powierzchni miasta),
- Zachód o powierzchni 48,4 km² (16,1% ogólnej powierzchni miasta),
- Prawobrzeże o powierzchni 149,2 km² (49,7% ogólnej powierzchni miasta),
- Północ o powierzchni 57,9 km² (19,2% ogólnej powierzchni miasta).

Szczecin jest centrum administracyjnym, gospodarczym, naukowym i kulturalnym Pomorza Zachodniego. Jest dużym ośrodkiem przemysłowym, leżącym na skrzyżowaniu ważnych arterii komunikacyjnych (lądowych i wodnych), a także atrakcyjnym turystycznie rejonem (teren urozmaicony pod względem krajobrazowym, położony u ujścia Odry, w odległości ok. 60 km od wybrzeża morskiego).

Szczecin położony jest na terenie Niziny Szczecińskiej na styku trzech mezoregionów geograficznych: Doliny Dolnej Odry, Wzgórza Szczecińskiego i Równiny Goleniowskiej. Środowisko przyrodnicze, wspaniałe walory krajobrazowe oraz ciekawe zespoły urbanistyczne z zachowaną secesyjną zabudową, bogactwo wód oraz terenów zielonych - korzystnie wyróżnia Szczecin spośród innych miast i stwarza ogromne potencjalne możliwości do rozwoju turystyki, rekreacji, w tym sportów, zwłaszcza wodnych.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczono obszary kryzysowe na terenie miasta Szczecina, dla których wyznaczono kierunki działań rewitalizacyjnych:

- w obrębie terenów zamieszkałych (na których sytuacja społeczno-gospodarcza została zdiagnozowana w analizie wskaźnikowej jako gorsza niż średnia miasta):

1.Zespół obszarów w śródmieściu:

- 1.a. – Kwartaly Śródmieścia,
- 1b. – Nowe Miasto,
- 1c. – Stare Miasto,
- 1d. – Rejon ul. Kolumba;

2.Niebuszewo-Bolinko;

3.Zespół obszarów na północy:

- 3a. – Golęcino-Gocław,
- 3b.- Stołczyn,
- 3c.-Skolwin;

4.Stare Dąbie.

- Obszary przemysłowe (wyznaczono w obrębie terenów na których zaprzestano działalności produkcyjnej lub usług z nią związanych oraz na których występują zanieczyszczenia wywołane działalnością przemysłową, a stan infrastruktury i budynków wykazuje wysoki stopień degradacji) i powojkowe (stanowią tereny po byłych koszarach wojskowych oraz poligonach, na których obecnie prowadzona jest działalność związana z wojskiem):

5.Nad Odrą,

6. Drzetowo,

7.Śródołrze,

8.Rejon ul. Cukrowej.

3.1.2. Powiązania komunikacyjne

Układ komunikacyjny Szczecina jest mozaiką wszystkich możliwych elementów niezbędnych do stanowienia węzła komunikacyjnego północnej części Morza Bałtyckiego. To drogi wodne: śródlądowe i morskie, linie kolejowe, drogi kołowe oraz międzynarodowe lotnisko. Szczeciński Węzeł Komunikacyjny leży w podstawowej osi Europejskiego Korytarza Transportowego CETC RoutE 65, łączącego Skandynawię (port Ystad) z Morzem Adriatyckim (Rijeka). Położenie miasta przy rzece Odrze i jej rozlewiskach oraz nad jeziorem Dąbie, które jest jednym z największych jezior w Polsce, tworzy układ dróg komunikacyjnych uzależniony od przepraw wodnych.

Na obszarze miasta Szczecin przebiega 790,9 km dróg, w tym:

- krajowe 48,7 km,
- wojewódzkie 12,2 km,
- powiatowe 250,0 km,
- gminne 480,0 km (Zgodnie z „Raportem o stanie miasta Szczecin 2010”).

Przez Szczecin przebiegają drogi:

a) krajowe (łączna długość około 48,7 km):

- a. autostrada A6: (Berlin) Kołbaskowo-Szczecin (a następnie droga nr 6: Goleniów-Koszalin-Gdańsk) położona na południu Szczecina i będąca jego trasą obwodową, wykorzystywaną w celach tranzytowych,
- b. droga krajowa nr 3: z trasą przebiegającą od Świnoujścia przez Szczecin do Jakuszyca; przecina się z autostradą A6 w rejonie Kijewa; S3 od A6 w rejonie Klucza,
- c. droga krajowa nr 10: Szczecin-Bydgoszcz-Toruń-Płońsk, przebiegająca od przejścia granicznego w Lubieszynie przez ulice: Ku Słońcu, al. Piastów, Narutowicza, Kopernika, Wyszyńskiego, Energetyków, Gdańską, Eskadrową, Hangarową, Struga, Zwierzyniecką, Szosę Stargardzką, a następnie do granic miasta w kierunku na Stargard,
- d. droga krajowa nr 13: przebiegająca od przejścia granicznego Rosówek, a następnie Przeclaw i przez ulice: Cukrową, Autostradę Poznańską, Południową, Mieszka I, al. Piastów do skrzyżowania z drogą krajową nr 10,
- e. droga krajowa nr 31: przebiegająca przez ulice: Autostradę Poznańską, Granitową, Metalową, Przodowników Pracy do granicy miasta;

b) wojewódzkie (łączna długość około 12,2 km):

- a. droga wojewódzka nr 115: od Dobieszczyna przez ul. Zegadłowicza, Wojska Polskiego, Piłsudskiego, Matejki, Trasę Zamkową do włączenia z drogą krajową nr 10.

3.1.3. Demografia i mieszkalnictwo

Miasto Szczecin zamieszkuje 405 606 osób (wg danych GUS, faktyczne miejsce zamieszkania, stan na 31 XII 2010 roku).

Średnia gęstość zaludnienia w mieście wynosi 1350osób/km².

Tabela 16 Ludność w mieście Szczecin w latach 2008-2010

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010
stałe miejsce zameldowania				
ogółem	osoba	399186	398332	397631
mężczyźni	osoba	189447	188856	188436
kobiety	osoba	209739	209476	209195
faktyczne miejsce zamieszkania				
ogółem	osoba	406941	406307	405606
mężczyźni	osoba	193055	192666	192246
kobiety	osoba	213886	213641	213360

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Regionalnych stan na 31 XII

3.2. Charakterystyka środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

3.2.1. Geomorfologia, geologia, warunki gruntowo – wodne

Pod względem morfologicznym, teren miasta położony jest na Szczecin położony jest na terenie Niziny Szczecińskiej na granicy czterech mezoregionów geograficznych tj.: Dolina Dolnej Odry, Wzniesienia Szczecińskie, Wzgórza Bukowe i Równina Goleniowska. Położenie miasta charakteryzuje bogate ukształtowanie rzeźby terenu, powstałej na skutek ustępujących lodowców. Średnie położenie terenu Szczecina wynosi ok. 25 m n.p.m. Najwyżej położone obszary to: Bukowiec – 147 m n.p.m. (Góry Bukowe) oraz Wielecka Góra – 131 m n.p.m. (Wzgórza Warszawskie). Najniżej położonym terenem w Szczecinie jest Międzyodrze – 0,5 do 0,1 m n.p.m., gdzie pojawiają się niewielkie powierzchnie depresyjne rzędu 0,10 m p.p.m. Charakterystyczną cechą rzeźby miasta są znaczne różnice poziomów terenu pomiędzy najwyżej i najniżej położonymi obszarami miasta.

Szczecin położony jest w osiowej strefie Niecki Szczecińskiej. W regionie występują o czym najwyższe miąższości utworów kredowych i stosunkowo niskie podłoże spągu kredy. Na podstawie wierceń prowadzonych do głębokości do głębokości 1 865,9 m stwierdzono występowanie utworów jury (około 256,5 m), nadległych utworów kredy górnej (około 1 254,5 m), oraz osadów trzeciorzędowych (około 304,0 m). Trzeciorząd budują oligoceńskie iły, obok których występują piaski mułkowate bądź mułki z przewarstwieniami węgla brunatnego. Sedymentację czwartorzędową na omawianym terenie rozpoczynają dwa poziomy glin zwałowych zlodowacenia południowopolskiego rozdzielone piaskami wodnolodowcowymi. Na południowopolskich glinach zwałowych zalega seria wodnolodowcowych piasków zaliczona do interglacjału mazowieckiego, której miąższość wynosi około 20 m. Na osadach zlodowacenia południowopolskiego zlegają osady zlodowacenia środkowopolskiego - dwa poziomy glin zwałowych rozdzielone warstwą mułków i piasków zastoiskowych o miąższości 15 – 20 m. Utwory zlodowacenia środkowopolskiego przykrywają osady zastoiskowe (iły, mułki i piaski mułkowate) zlodowacenia północnopolskiego lub piaski wodnolodowcowe tego wieku. Sedymentację plejstocenską kończy na omawianym terenie seria piaski równin rzeczno – rozlewiskowych, których miąższość na omawianym terenie dochodzi do 20 m. Ulegały one zwydmieniu, stąd na ich stropie mogą lokalnie zalegać holocieńskie osady akumulacji eolicznej.

W przeważającej części terenu zwierciadło wód gruntowych występuje na znacznych głębokościach – nie powodując podtapiania terenu nawet przy wysokich stanach. W obrębie miasta, lokalnie występują tereny podmokłe i bagienne, których obecność wynika z ukształtowania terenu, oraz lokalnych warunków gruntowo-wodnych (obecności cieków). Tereny te go głównie pozostałości po dawnych zbiornikach i oczkach wodnych, oraz obszary położone w dolinie Odry i wokół Jez. Dąbie. Najbardziej istotnymi obszarami charakteryzującymi się wysokim występowaniem poziomu wód gruntowych jest ciąg wysp rozdzielających Odrę od Jez. Dąbskiego, tereny pomiędzy Stołczynem, a Skolwinem, łąki nad Jez. Dąbie, a przede wszystkim obszar Międzyodrza. Obszary te pełnią ważną rolę retencyjną, zmniejszają zagrożenie związane z gwałtownymi wezbrzeniami wód w ciekach. Obszary te charakteryzuje okresowe podtapianie.

3.2.2. Czynniki klimatyczne

Klimat miasta Szczecin kształtowany jest głównie przez bliskość morza, warunki fizjograficzne oraz obecność dużych zakładów produkcyjnych i przemysłowych – zarówno na

terenie miasta – jak i w jego otoczeniu. W ostatnich latach odnotowano w Szczecinie również wpływy klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Wpływ morza, usytuowania terenu, dużych zbiorników wodnych i kompleksów leśnych przejawia się w postaci stosunkowo łagodnej zimy oraz dość chłodnego, wilgotnego lata.

Masy powietrza, napływające nad miasto znad północnego Atlantyku charakteryzują się dużą wilgotnością, która latem wpływa na wzrost zachmurzenia i ilości opadów atmosferycznych, natomiast zimą wiąże się z ociepleniem. Pod wpływem rzadkiego powietrza polarno-kontynentalnego z Europy Wschodniej wiosną oraz zimą obserwuje się małą wilgotność powietrza oraz liczne przymrozki.

Obecność dużych zbiorników wodnych jak: Zalew Szczeciński, jezioro Miedwie i doliny Odry powoduje wzrost wilgotności powietrza na tych obszarach. Średnia wilgotność względna powietrza wynosi 80%, najwyższa – 88%, która występuje w listopadzie, grudniu i styczniu, a najmniejsza ok. 72% w kwietniu i maju.

W roku 2008 warunki klimatyczne kształtowały się następująco:

- średnia temperatura: 10°C
- najzimniejszy miesiąc: styczeń (średnia dobową temperatura -12 °C)
- najcieplejszy miesiąc: lipiec (średnia dobową temperatura 24 °C)
- nasłonecznienie: 1710 h
- średnie zachmurzenie: 5,1 oktanów
- roczna suma opadów: 574 mm
- średnia prędkość wiatru: 4,1 m/s
- roczna wilgotność względna: ok. 70%

W Szczecinie przeważają wiatry wiejące z kierunku południowo-zachodniego. Wzgórza Warszawskie osłaniające miasto od północy powodują, że najmniej wiatrów wieje z kierunku północnego, co wpływa na złagodzenie klimatu.

Tabela 17 Zestawienie udziałów poszczególnych kierunków wiatru %

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
NNE	ENE	E	ESE	SSE	S	SSW	WSW	W	WNW	NNW	N
8,17	7,17	6,79	10,34	5,97	3,05	7,00	21,50	15,57	6,37	3,90	4,18

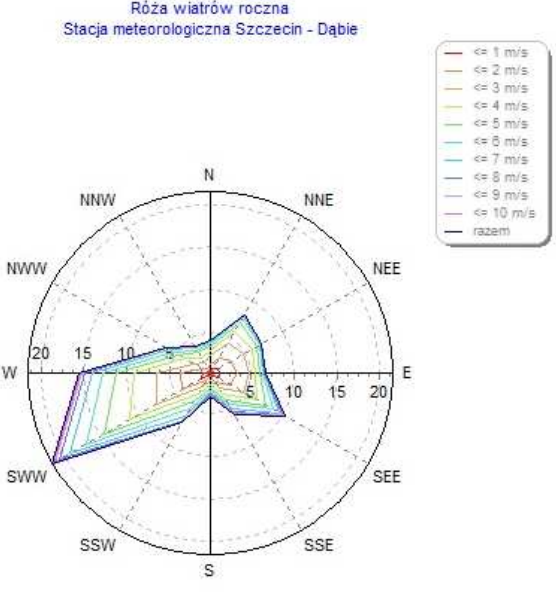
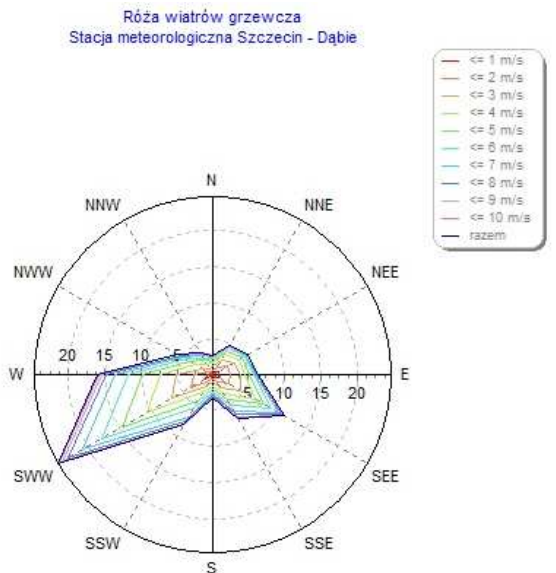
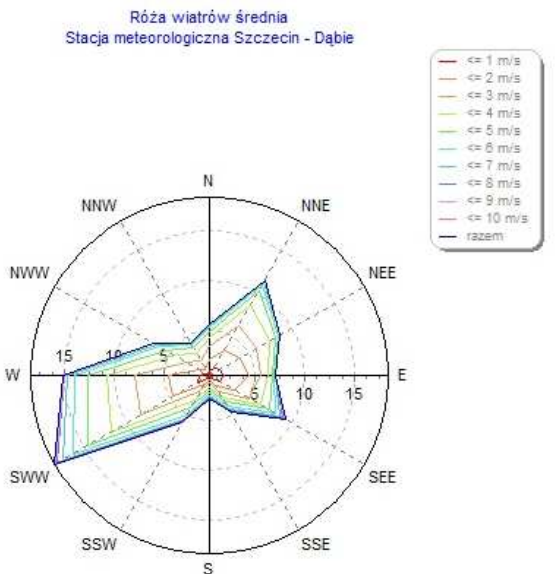
Źródło: dane programu Operat FB dla Windows v. 5.4.7. Dane dla stacji Szczecin-Dąbie

Tabela 18 Zestawienie częstości poszczególnych prędkości wiatru %

1 m/s	2 m/s	3 m/s	4 m/s	5 m/s	6 m/s	7 m/s	8 m/s	9 m/s	10 m/s	11 m/s
11,01	16,30	17,87	16,31	13,28	9,66	7,42	4,64	2,13	0,78	0,60

Źródło: dane programu Operat FB dla Windows v. 5.4.7. Dane dla stacji Szczecin-Dąbie

Tabela 19 Róża wiatrów dla poszczególnych sezonów. Stacja meteorologiczna Szczecin - Dąbie

Róża wiatrów w skali roku	Róża wiatrów roczna Stacja meteorologiczna Szczecin - Dąbie
Róża wiatrów w okresie grzewczym	Róża wiatrów grzewcza Stacja meteorologiczna Szczecin - Dąbie
Róża wiatrów w okresie letnim	Róża wiatrów średnia Stacja meteorologiczna Szczecin - Dąbie

Na obszarze objętym Programem Rewitalizacji przeważają tereny intensywnej zabudowy wielorodzinnej, obszary zabudowy centrotwórczej oraz tereny usług publicznych, które stanowią barierę w swobodnym przepływie mas powietrza, posiadają bardzo ograniczony procent powierzchni biologicznie czynnej, są źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych, oraz źródłem zanieczyszczeń z systemów grzewczych.

3.2.3. Jakość powietrza

Na jakość powietrza na obszarze aglomeracji Szczecina wpływ mają lokalne źródła emisji: powierzchniowe, pochodzące ze źródeł punktowych (indywidualne ogrzewanie mieszkań) oraz ze źródeł liniowych (drogi będące źródłem zanieczyszczeń z transportu samochodowego), a także emisje transgraniczne (Niemcy) i z obszarów sąsiednich (powiat policki i gryfiński). W ostatnich latach na pogorszenie jakości powietrza znacznie wpływa transport i emisja niezorganizowana.

Emisja ze źródeł energetycznych

Największe emisje ze źródeł energetycznych pochodzą z obszaru miasta Szczecina, powiatu gryfińskiego oraz polickiego. Należą do nich:

- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – oddział PGE Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A. w Gryfinie
- Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.
- Zakłady Chemiczne „Police” S.A.
- Fosfan” S.A.

W skład Zespołu Elektrowni Dolna Odra wchodzi: Elektrownia Dolna Odra w Nowym Czarnowie koło Gryfina oraz mieszczące się w Szczecinie: Elektrownia Pomorzany i Elektrownia Szczecin. Podstawową działalnością Spółki jest wytwarzanie i obrót energią elektryczną oraz wytwarzanie ciepła.

Produkcja energii elektrycznej w 2007 roku osiągnęła wielkość 7,3 mln MWh, co stanowiło ok. 5% produkcji krajowej. Spółka produkuje również energię ciepłą na potrzeby rynku lokalnego, dla potrzeb grzewczych aglomeracji szczecińskiej i lokalnych odbiorców przemysłowych i komunalnych.

Podstawowym paliwem jest węgiel kamienny, wykorzystywana jest także biomasa w procesie współpalania. W 2007 roku w Elektrowni Szczecin zainicjowano proces budowy kotła na biomasę – największego w Polsce kotła tego typu. Moc elektryczna zainstalowana w

elektrowniach spółki wynosi 1984 MW, a moc cieplna 662 MW, liczba kotłów energetycznych – 17.

Ponadto na terenie miasta istnieje szereg kotłowni lokalnych zasilanych węglem kamiennym, zlokalizowanych w obiektach przemysłowych i użyteczności publicznej.

Emisja przemysłowa

- Zakłady Chemiczne „Police” S.A.
- Zakłady Mięsne Agryf S.A.
- Fosfan S.A.

Emisja niska

Źródłem niskiej emisji są lokalne kotłownie i piece węglowe używane w sektorze komunalno-bytowym. Emisja pochodzi z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk. Niewielka wysokość, z której odprowadzane są zanieczyszczenia, wpływa na utrudniony proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

Emisja komunikacyjna

Źródłem tego rodzaju emisji są drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg. Emisja komunikacyjna stanowi szczególne zagrożenie dla terenów przyległych, głównie ma niekorzystny wpływ na uprawy polowe.

Stan zanieczyszczenia powietrza na terenie Województwa Zachodniopomorskiego w 2010 roku

Ocenę stanu jakości powietrza na obszarze województwa zachodniopomorskiego w 2010 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie wykonał na podstawie funkcjonującego w 2010 r. systemu oceny jakości powietrza. W raporcie uwzględniono wszystkie zanieczyszczenia, dla których w świetle przepisów prawa krajowego i dyrektyw UE istnieje obowiązek prowadzenia oceny: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu,

tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren oraz pył PM2,5. Według obowiązujących przepisów, ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza wojewoda dokonuje przynajmniej co pięć lat, klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, wyodrębniając strefy, w których przekroczone są wartości kryterialne (dopuszczalne, progowe) oraz co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref.

Klasyfikacja stref na potrzeby monitorowania jakości powietrza wykonywana była pod kątem:

- ochrony zdrowia ludzi
- ochrony roślin

Tabela 20 Wyniki stanu zanieczyszczenia powietrza w roku 2010 z uwzględnieniem kryteriów w celu ochrony zdrowia

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5	P b	C ₆ H ₅ ₆	C O	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)	As	C d	Ni	BaP
1	aglomeracji a szczecińska	PL3201	A	A	C	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	C

Źródło: Raport „Stan zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2010r”. WIOŚ Szczecin 2011

Tabela 21 Wyniki stanu zanieczyszczenia powietrza w roku 2010 z uwzględnieniem kryteriów w celu ochrony roślin.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych wartości zanieczyszczeń w strefie			
			SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
1	strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	D2

Źródło: Raport „Stan zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2010r”. WIOŚ Szczecin 2011

Wyniki analizy stanu zanieczyszczenia w aglomeracji Szczecińskiej ukazały problem przekroczenia standardów pyłu PM10 oraz benzo(a)piranu. W związku w powyższym strefę można zakwalifikować do klasy wynikowej C. Taki stan rzeczy wymaga podjęcia ciągłych działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Ocenie pod względem ochrony roślin podlegała strefa zachodniopomorska, która uzyskała dla wszystkich substancji klasę wynikową A, niewymagającą opracowania programów ochrony powietrza.

3.2.4. Hałas

Rozpatrując charakter oddziaływania na organizm hałasy słyszalne można podzielić w zależności od ich poziomu na pięć grup:

- poniżej 35 dB(A) - nieszkodliwe dla zdrowia, mogą być denerwujące lub przeszkadzać w pracy wymagającej skupienia,
- 35 - 70 dB(A) - wpływają na zmęczenie układu nerwowego człowieka, poważnie utrudniają zrozumiałość mowy, zasypianie i wypoczynek,
- 70 - 85 dB(A) - wpływają na znaczne zmniejszenie wydajności pracy, mogą być szkodliwe dla zdrowia i powodować uszkodzenie słuchu,
- 85 - 130 dB(A) - powodują liczne schorzenia organizmu ludzkiego, uniemożliwiają zrozumiałość mowy nawet z odległości 0,5 m,
- powyżej 130 dB(A) - powodują trwałe uszkodzenie słuchu, wywołują pobudzenie do drgań organów wewnętrznych człowieka powodując ich schorzenia.

Należy jednak podkreślić, że granica podziału między hałasem dokuczliwym, a niedokuczliwym jest płynna i zależy nie tylko od rodzaju słyszanych zakłóceń, ale również od odporności nerwowo-psychicznej człowieka, jego chwilowego nastroju lub rodzaju wykonywanej pracy.

Hałas przemysłowy

Ten rodzaj hałasu obejmuje zarówno dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także części procesów technologicznych, jak i instalacje oraz wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do hałasów instalacyjnych zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych (wentylatory, urządzenia klimatyzacyjne itp.), a także - urządzenia nagłaśniające w lokalach gastronomicznych i rozrywkowych.

Na terenie objętym Programem Rewitalizacji brak jest zakładów przemysłowych, których uciążliwość akustyczna wykracza poza granice administracyjne działek, na których są one zlokalizowane.

Hałas komunikacyjny

Czynnikami wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są:

- natężenie ruchu,

- płynność ruchu (w tym występowanie progów zwalniających, skrzyżowań o ruchu okrężnym i innych oraz sygnalizacji świetlnej),
- procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów,
- prędkość strumienia pojazdów,
- położenie drogi - ukształtowanie terenu, charakter obudowy trasy,
- rodzaj nawierzchni.

Dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska ma hałas komunikacyjny. Emisja hałasu poszczególnych typów pojazdów wyrażona równoważnym poziomem dźwięku wynosi:

- pojazdy jednośladowe 79–87 dB,
- samochody ciężarowe 83–93 dB,
- autobusy i ciągniki 85–92 dB,
- samochody osobowe 75–84 dB,
- maszyny drogowe i budowlane 75–85 dB,
- wozy oczyszczania miasta 77–95 dB.

Z mapy akustycznej miasta Szczecina wynika, że w większości wyznaczonych punktów pomiarowych zanotowano przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu drogowego zarówno w dzień jak i w nocy. Do najbardziej obciążonych ulic zaliczono: Pyrzycką (droga krajowa nr 3), A. Strugi (droga krajowa nr 10), Wilczą, Szczanieckiej, Szosę Polską, Autostradę Poznańską, A. Mickiewicza, 26 Kwietnia, Ku Słońcu, Europejską, Cukrową.

Na chwilę obecną brak jest dostępnych danych dotyczących emisji hałasu przemysłowego.

Jednakże inwestycje zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji nie są związane z inwestycjami drogowymi, ani przemysłowymi, a jedynie z modernizacją, renowacją lub remontem budynków na cele mieszkaniowe lub usługowe i biurowe. Mają będą miały niewielki wpływ na stan klimatu akustycznego.

3.2.5. Zasoby wodne

Sieć wodną miasta tworzą wody powierzchniowe i podziemne oraz obszary podmokłe i zabagnione. W granicach miasta grunty pod wodami zajmują prawie 24% powierzchni, co stanowi obszar o powierzchni 7196 ha. Głównym elementem sieci hydrograficznej w granicach miasta jest rzeka Odra kształtująca stosunki wodne na całym obszarze.

Wody podziemne

Zasoby wodne wód podziemnych miasta Szczecina są silnie związane z wodami powierzchniowymi Zalewu Szczecińskiego, rzeki Odry, rzeki Gunicy, rzeki Kalicy – Tywy, rzeki Płoni, rzeki Iny i Międzyodrza. Wody powierzchniowe decydują w znacznym stopniu o zasobach odnawialnych i dyspozycyjnych wód podziemnych, z uwagi na swój drenujący czy zasalający charakter.

W obrębie miasta jako użytkowe wykorzystuje się głównie wody pochodzące z utworów czwartorzędowych. W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego wydzielono trzy odrębne użytkowe poziomy wodonośne:

- Pierwszy poziom wodonośny położony na głębokości od kilku do 25 metrów. Poziom ten budują osady rzeczne piaszczyste, w spągu piaszczysto-żwirowe o miąższości 20 – 30 m. Zwierciadło swobodne, w obszarach położonych na wschód od Odry występuje na głębokości od 1,0 m p.p.t. do około 6,0 m p.p.t. Poziom ten występuje bez izolacji, co stwarza dogodne warunki zasilania, ale brak izolacji powoduje również znaczne narażenie wód podziemnych na zanieczyszczenia antropogeniczne;
- poziom międzyglinowy górny o miąższości od kilku do 20 m,
- poziom II międzyglinowy o miąższości od kilku do 50 m.

System wodonośny piętra czwartorzędowego charakteryzuje się znaczną zmiennością i urozmaicheniem form występowania w strukturach hydrogeologicznych, które wynikają głównie z budowy geologicznej oraz zasilania i drenażu wód. Lokalnie w obrębie miasta wydzielono poziomy wodonośne mioceny i oligoceny, a także kredowe piętro wodonośne. Poziomy te nie mają jednak charakteru użytkowego ze względu na słabe parametry hydrauliczne budujących je warstw lub jakość występujących w ich obrębie wód podziemnych.

Na terenie miasta wyodrębniono poziom wód czwartorzędowych jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych - GZWP nr 122 „Dolina kopalna Szczecin”.

GZWP występuje w obrębie czwartorzędowego poziomu międzyglinowego II występującego na głębokości od 100 do 160 m p.p.t..

(źródło Państwowy Instytut Geologiczny)

Rysunek 19 Lokalizacja obszaru GZWP 122

GZWP posiada powierzchnię ok. 132 km², objęty jest obszarem najwyższej ochrony (ONO) o powierzchni ok. 2,3 km² i obszarem wysokiej ochrony (OWO) o powierzchni ok. 27,2 km². Obszary ochronne obejmują rynną glacialną Tanowo – Pilchowo – Szczecin, będącą strefą zasilania II poziomu międzyglinowego górnego zbiornika. Obszary zasilania zbiornika położone są w zachodniej części Niziny Szczecińskiej. Bazę drenażu dla wód zbiornika stanowią Zalew Szczeciński oraz Dolina Odry. Zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 37 440 m³/d.

Wody podziemne obszaru Międzyodrza, w utworach doliny pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią wykazują niekorzystną jakość i przekroczenia wskaźników parametrów chemicznych. Wody podziemne w tych osadach dolinnych nie spełniają wymogów III klasy czystości. W rejonie między Odrą Wschodnią, a krawędzią wysoczyzny morenowej na tarasie nadzalewowym i częściowo na tarasie zalewowym występują wody o lepszej jakości niż w obszarze Międzyodrza. Z badań wykonanych w latach 1995 – 97 wynika, że wody gruntowe Szczecina należą do II i III klasy jakości. Wody poziomu II zakwalifikowane są do II klasy. W wodach tych stwierdza się podwyższone stężenia żelaza, manganu i fosforanów. Natomiast jakość wód poziomu III powoli pogarsza się pod wpływem

zanieczyszczenia będącego wynikiem antropopresji -obserwuje się wzrost zanieczyszczenia wód chlorkami, związkami azotu i fosforu.

Wody powierzchniowe

Głównym elementem systemu hydrograficznego Szczecina jest Odra. Powyżej Gryfina we wsi Widuchowa, na 704,1 km biegu, Odra rozdziela się na dwa nurty – uchodzącą do jeziora Dąbie Odrę Wschodnią i Regalicę oraz płynącą przez centralne dzielnice Szczecina (Północ i Śródmieście) i omijającą od zachodu jezioro Dąbie – Odrę Zachodnią. Odra dopływa zatem do miasta dwoma nurtami: – wschodnim Odra Wschodnia (Regalica), – zachodnim: Odra Zachodnia. W granicach administracyjnych Szczecina znajduje się również: ujściowy odcinek Płoni, część jeziora Dąbie oraz szereg cieków i zbiorników wodnych położonych w podmiejskich terenach rekreacyjnych. Odra wschodnia (Regalica) posiada średnią głębokość ok. 7 m i szerokości ok. 160 m (na odcinku od Widuchowej do Jeziora Dąbie). Odra zachodnia posiada głębokości od 5 do 10 m i szerokości od 140 do 200 m (poniżej Widuchowej). Kończąc swój bieg Odra wpada do Zlewiska Przymorskiego utworzonego przez duży zespół wodny: Roztokę Odrzańską i Zalew Szczeciński. Dolny odcinek Odry znajduje się w zasięgu tzw. cofki z Zalewu Szczecińskiego, polegającej na przepływie wód w górę rzeki, w ich warstwie powierzchniowej.

Regalica stanowi wschodnie ramię Odry od części miasta Szczecina do jeziora Dąbie. Pomiędzy Regalicą a głównym nurtem Odry znajduje się obszar zwany Międzyodrzem. Z Odrą Zachodnią łączą ją: Skośnica, sztuczny Kanał Odyńca, Parnica oraz wiele kanałów na Międzyodrzu. Regalica odbiera część wód z Odry Wschodniej i uchodzi do Dąbia. Rzeka stanowi naturalną granicę pomiędzy dzielnicami Szczecina Prawobrzeżem i Śródmieściem.

Stopień zanieczyszczenia wód rzeki Odry, powyżej Szczecina związany jest głównie z zanieczyszczeniami spływającymi do Odry z obszarów położonych w górnym i środkowym biegu rzeki. Wody Odry powyżej Szczecina spełniają wymagania norm klasy III odpowiadającej wodom zadowalającej jakości. Odra jest rzeką zeutrofizowaną - średnioroczne stężenie chlorofilu „a” przekracza wielokrotnie wartość graniczną (50mg/l). W kierunku ujścia zawartość barwników chlorofilowych wykazuje tendencję spadkową.

W granicach miasta następuje wyraźne pogorszenie jakości wód odrzańskich. Według badań wody Regalicy przed ujściem do jeziora Dąbie oraz Odry Zachodniej w centrum miasta zaliczono do klasy IV oznaczającej wody niezadowalającej jakości.

Płonia jest prawobrzeżnym dopływem Odry, do której odprowadza wody poprzez jezioro Dąbie. W granicach administracyjnych Szczecina znajduje się 17,7 km odcinek rzeki.

Wody ujściowego odcinka Płoni obrazujące jakość wód wpływających do jeziora Dąbie zaliczono do IV klasy czystości, co odpowiada wodom niezadowolającej jakości. Są to wody zeutrofizowane, nadmiernie skażone bakteriologicznie.

Wśród zbiorników wód stojących, znajdujących się w granicach miasta, można wyróżnić: jezioro Dąbie o pow. 5 060 ha (na 4. miejscu pod względem powierzchni w Polsce), Jezioro Głębokie o pow. 31 ha oraz jeziora: Szmaragdowe, Rusalka i Słoneczne.

Tereny zalewowe

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi usytuowane są w obrębie dolnego dorzecza rzeki Odry, gdzie w wyniku niekorzystnych warunków atmosferycznych (silne północne wiatry wywołujące zjawisko tzw. „cofki”, wiosenne roztopy, występowanie ulewnych deszczów) poziom wody podnosi się często do poziomu stanu alarmowego. Do obszarów zalewowych możemy zaliczyć obszary podmokłe oraz bagienne, które występują w granicach miasta. Tereny podmokłe i bagienne, powstają w związku z ukształtowaniem terenu przy odpowiednich warunkach gruntowo-wodnych, obecności cieków. Do najcenniejszych obszarów zaliczonych do terenów zalewowych należy ciąg wysp rozdzielających Odrę od jeziora Dąbie, tereny pomiędzy Stołczynem a Skolwinem, łąki nad jeziorem Dąbie, a przede wszystkim, obszar Międzyodrza. Obszary te pełnią ważną rolę retencyjną, zmniejszając zagrożenie związane z gwałtownymi wezbrzeniami wód.

Kanalizacja deszczowa

Na terenie miasta funkcjonuje fragmentaryczna sieć kanalizacji deszczowej i system odwodnień powierzchniowych. Szczecin nie posiada jednolitego systemu kanalizacyjnego. Na jego obszarze występuje zarówno kanalizacja ogólnospławna, jak i rozdzielcza (pełna i niepełna). Lewobrzeżną część Szczecina obsługują zlewnie kanalizacji ogólnospławnej. Jedynie osiedla w północnej i zachodniej części Szczecina odprowadzają wody do kanalizacji deszczowej i dalej do Odry lub jej dopływu - rzeki Bukowej. Na obszarach nieskanalizowanych ścieki często odpływają do rowów melioracyjnych lub do gruntu - bezpośrednio, drenażem lub przez nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Istniejąca sieć kanalizacji deszczowej, odprowadzająca wody opadowe z nie jest w pełni zaopatrzona w urządzenia podczyszczające, a odprowadzane wody nie są oczyszczane. Kanały deszczowe, na których nie zainstalowano żadnych urządzeń oczyszczających, odprowadzają wody opadowe wylotami kanalizacji deszczowej bezpośrednio do rowów otwartych i cieków powodując wzrost zanieczyszczenia tych wód.

Głównymi zanieczyszczeniami prowadzonymi przez wody opadowe są substancje ropopochodne i zawiesina. Końcowym odbiornikiem ścieków deszczowych jest rzeka Odra.

3.2.6. Gleby

Istotnym czynnikiem kształtującym pokrywę glebową miasta są przekształcenia antropogeniczne. Na znacznej części obszaru objętego opracowaniem występują gleby antropogeniczne – przekształcone na skutek działalności człowieka.

Gleby antropogeniczne zaliczane są do gleb najgorszej, VI klasy. Charakteryzują się skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m.in. budowlanych. Większość warstw wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby towarzyszące intensywnej zabudowie śródmiejskiej pokryte są lita powierzchnią, co uniemożliwia między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym, w celu przeciwdziałania oblodzeniu dróg. Powoduje to negatywne skutki dla wzrostu i rozwoju roślin. W obszarze dolin rzek przeważają gleby napływowe typu mady oraz gleby hydrogeniczne: mułowo-torfowe, torfowo-mułowe, gleby torfowisk niskich i gleby murszowate. Gleby wzdłuż ruchliwych tras komunikacyjnych narażone są na zanieczyszczenia ze źródeł komunikacyjnych.

Dominująca część gleb w obrębie miasta zaliczana jest do IV i V klasy bonitacyjnej. Użytki rolne na terenie Szczecina zajmują ok. 22,69% i wynoszą 6851 ha ogólnej powierzchni miasta. Największy udział w użytkach rolnych mają grunty orne, następnie łąki i pastwiska. Właściwe użytki rolne (grunty orne) znajdują się głównie na obrzeżach miasta. Tworzą je między innymi trzy większe kompleksy: Sadlińskie Łąki nad jeziorem Dąbie (ok. 580 ha), Rejon Skolwina (grunty orne o powierzchni ok. 160 ha) i Rejon Wielgowa (użytki zielone i grunty orne o powierzchni ok. 200 ha).

Gleby Szczecina charakteryzują się zróżnicowaniem przestrzennym odczynu wynikającym ze zróżnicowania sposobu użytkowania (od obojętnych i lekko kwaśnych do silnie kwaśnych). Szczególnie duże, zwarte obszary gleb o kwaśnym odczynie występują na obszarze Puszczy Bukowej. Gleby organiczne w dolinie Odry wykazują odczyn lekko kwaśny. Pod względem zawartości metali ciężkich gleby Szczecina należą do gleb 0-IV stopnia zanieczyszczenia (w skali od 0 do V) w zależności od rodzaju gleby. Zgodnie z wykazem gruntów zdegradowanych na terenie miasta Szczecin, zidentyfikowano 13 miejsc, gdzie stwierdzono przekroczenia standardów jakości gleby, a więc wymagających

rekultywacji. W większości są to zanieczyszczenia gruntu substancjami ropopochodnymi, wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi, olejami mineralnymi, metalami.

3.2.7. Złóża surowców

Do kopalin znajdujących się na terenie miasta Szczecina można zaliczyć: surowce ilaste, torfy i kruszywa naturalne. Są to z reguły osady czwartorzędowe wraz z porwakami skał starszych (iły i piaski oligocenu). Zasoby kopalin obejmują:

- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej: Niebuszewo (1 383 tys. m³), Szczecin – Zgoda (2 418 tys. m³) i Bukowo – Wschód (628 tys. m³),
- złoża surowców ilastych do produkcji kruszywa lekkiego: Bukowo - Szczecin Płonia (5 107 tys. m³).

Na terenie miasta Szczecin zaniechano eksploatacji kopalin, ponieważ udokumentowane złoża nie przedstawiają większej wartości gospodarczej i brak jest aktualnych koncesji na ich wydobywanie. Nie wszędzie jednak, zgodnie z wymogami prawa, przeprowadzona została rekultywacja gruntów i zagospodarowanie terenów po działalności górniczej. Obowiązek ten spoczywa na właścicielu terenu lub dotychczasowym przedsiębiorcy prowadzącym wydobywanie. Obszary występowania kopalin zostały zabezpieczone dla ewentualnej eksploatacji w przyszłości, poprzez nadanie im statusu przyrodniczych obszarów chronionych. Stan ten gwarantuje ochronę złóż dla ewentualnej ich eksploatacji w przyszłości, bez konieczności ustalania w prawie miejscowym odrębnych obszarów ochrony.

Występujące na terenie miasta Szczecina złoża torfów wraz z kopaliną towarzyszącą (gytia ilasta lub krzemionkowa) są rozpoznane wstępnie zarówno pod względem zasobów ilościowych jak i jakościowych. Jedynie złożo torfu „Szczecin-Police” – 36e, wchodzi w skład potencjalnej bazy zasobowej. Jest to złożo torfu miesznotypowe turzycowiskowo – mszarne - wysokie. Powierzchnia złoża o zasobach 1364 tys. m³ wynosi 35 ha. Średnia miąższość to 3,93 m (max 6,75 m), popielność 11,3%, stopień rozkładu 45%. Dotychczas wyeksploatowano część powierzchni złoża o zasobach 11 tys. m³.

Złoża kruszywa naturalnego, czyli piasków i piasków ze żwirem, są związane z powierzchnią obecnego tarasu zalewowego oraz kopaliną, późnoplejstocенską i holocенską, serią osadów rzecznotodowcowych i rzecznych (dolina roztokowa) wypełniających obecną dolinę Odry, obniżenie Jeziora Dąbskiego i Rostokę Odrzańską. Seria osadowa (złożowa) wypełniająca dolinę sięga kilkudziesięciu (do 40) metrów miąższości i składa się z kilku

cyklów akumulacyjnych. Spąg serii zalega na osadach lodowcowych (gliny zwałowe) na głębokości 35 - 40 m p.p.m. i posiada liczne przegłębienia i wypłyenia sięgające 10 m.

3.2.8. Dziedzictwo kulturowe

Granice stref ochrony konserwatorskiej

Zniszczenia dokonane w wyniku działań II wojny światowej spowodowały, że miasto utraciło praktycznie w 90% najstarszą część swojej zabudowy, usytuowanej na obszarze Starego Miasta.

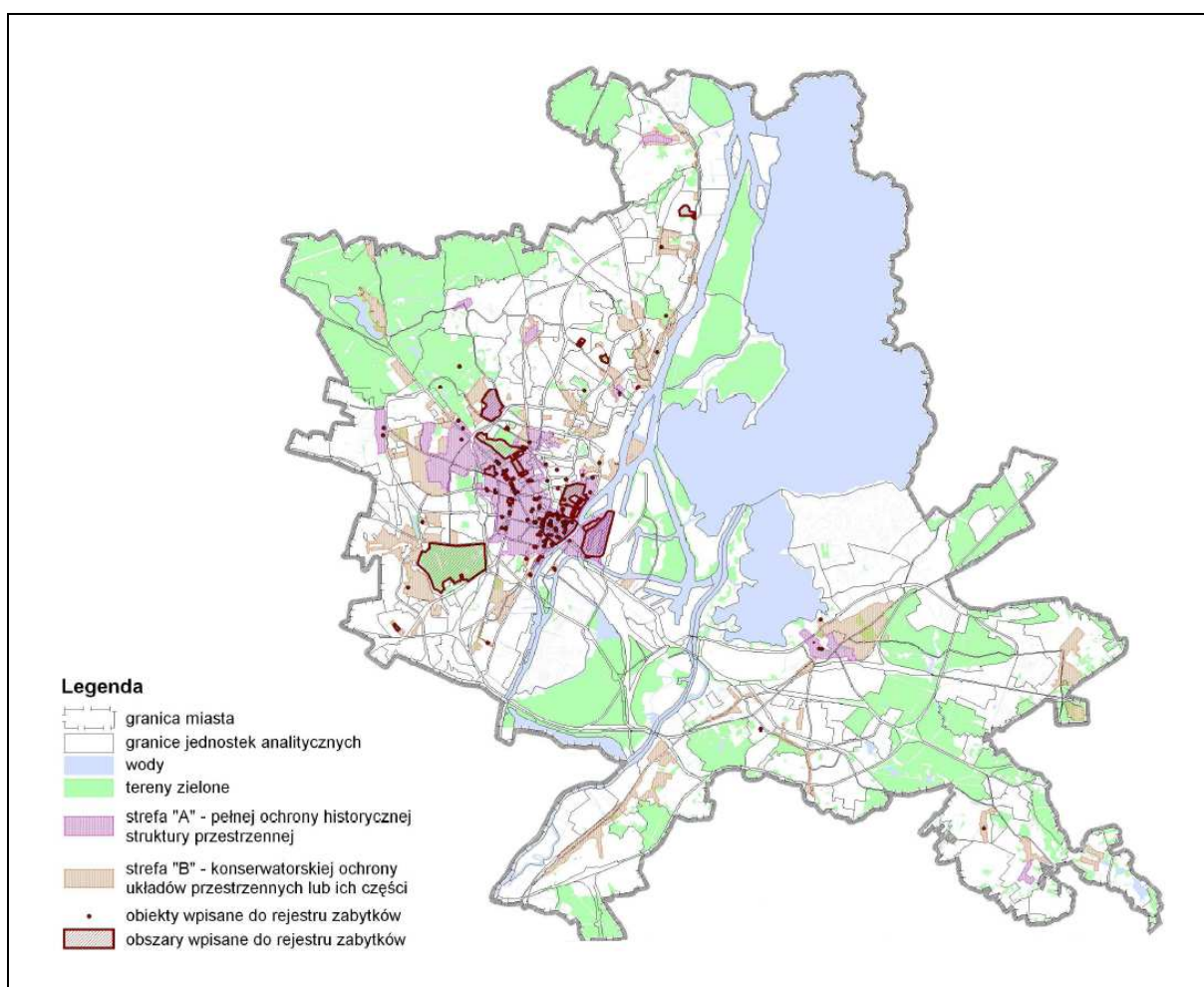
Do najstarszych odbudowanych ze zniszczeń wojennych, zachowanych budowli dawnego Starego Miasta, należą: gotycki Ratusz Staromiejski, późnogotycka kamienica Loitzów oraz renesansowy Zamek Książąt Pomorskich, a także Baszta Panieńska i gotyckie świątynie: katedra p.w. św. Jakuba Apostoła oraz kościoły: pofranciszkański p.w. św. Jana Ewangelisty i parafialny p.w. św. Piotra i Pawła.

Najcenniejszymi zachowanymi obiektami z okresu nowożytnego są dwie barokowe Bramy: Królewska i Berlińska (Portowa), będące pozostałościami po systemie umocnień opasujących miasto. Ze względu na zniszczenia wojenne, które pozbawiły miasto w dużej mierze wcześniejszej, historycznej zabudowy, niezwykle ważnym składnikiem dziedzictwa kulturowego Szczecina jest znakomicie zachowany historyczny układ przestrzenny miasta z przełomu XIX i XX wieku wraz z oryginalną zabudową kamienicową, która posiada wysokie walory artystyczne i historyczne oraz dużą wartość użytkową i materialną. Układ ten nawiązuje w formie swoich obiektów do rozwiązań architektury kamienicowej wielkich miast europejskich przełomu XIX i XX wieku. Obejmuje praktycznie całe centrum i jest wielkim atutem Szczecina. Wśród zabudowy kamienicowej znajdują się liczne, realizowane w formach historycznych (często w konwencji neogotyku) budowle sakralne i świeckie użyteczności publicznej (m.in. banki, poczty, szkoły, szpitale), które nadal pełnią swoją funkcję, a prowadzone w nich modernizacje w znacznej mierze pozwalają na zachowanie walorów zabytkowych.

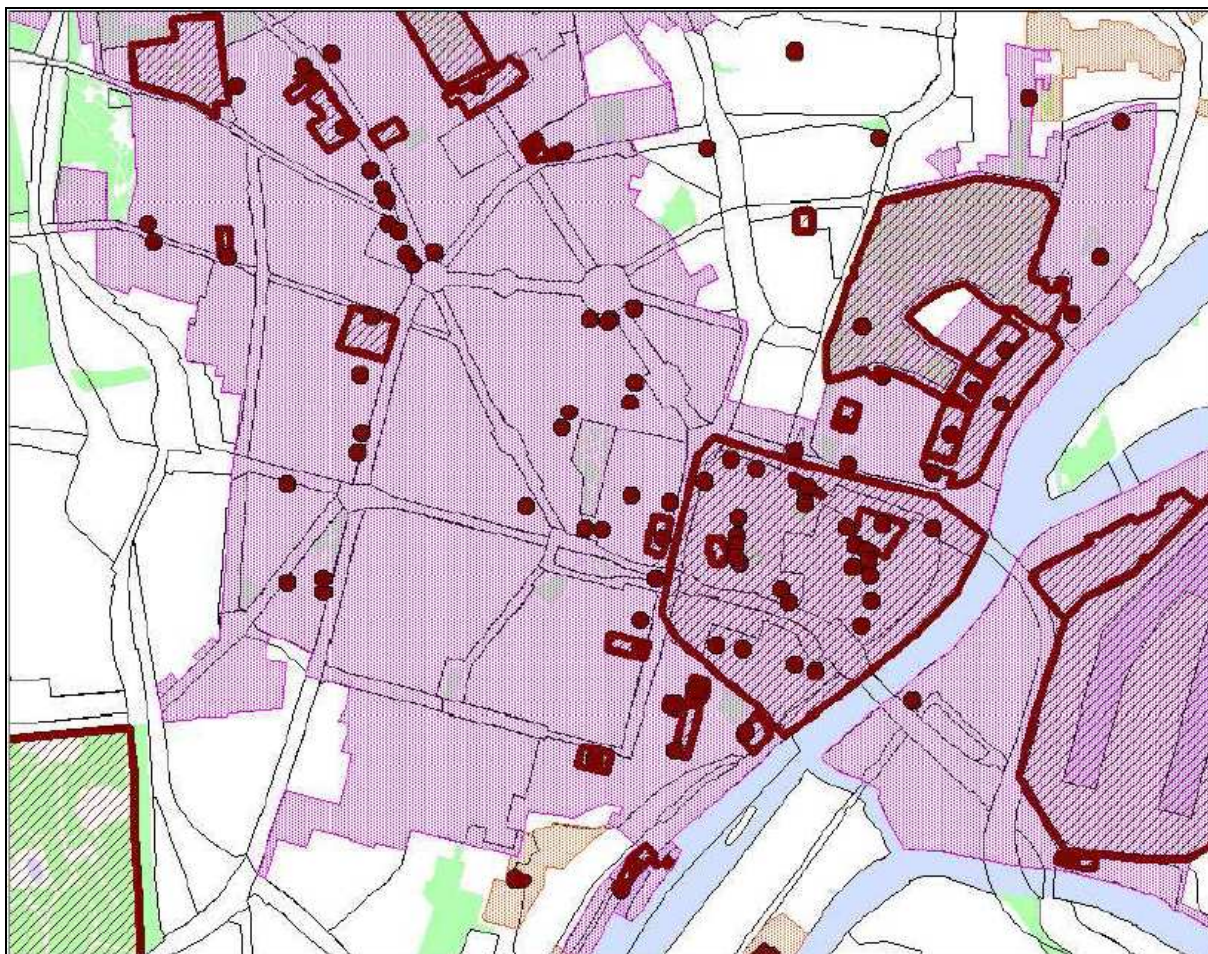
Zabytki archeologiczne chronione są w oparciu o zapisy stref archeologicznych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz na terenach objętych wpisem do rejestru zabytków. Łącznie na terenie miasta wyznaczone są 282 stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską.

Do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków wpisanych jest: 38 obszarów urbanistycznych i zespołów architektonicznych, 139 obiektów architektury (w tym również obiektów z terenem zabytkowej zieleni), 7 terenów zielonych oraz 144 zabytki ruchome. Ponadto prowadzona jest gminna ewidencja zabytków obejmująca historyczne obiekty użyteczności publicznej, sakralne, architekturę przemysłową, obiekty techniki, kamienice, wille oraz nekropolie i parki. Największa koncentracja obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską ma miejsce w śródmieściu Szczecina.

Lokalizację obiektów i obszarów chronionych na terenie miasta Szczecin przedstawia Rycina poniżej.

Rysunek 20 Wartości historyczno-kulturowe

Rysunek 21 Obiekty i obszary w śródmieściu wpisane do rejestru zabytków

Zespół obszarów w śródmieściu

Kwartały Śródmieścia

Obszar Kwartały Śródmieścia obejmuje historyczne centrum Szczecina powstałe na przełomie XIX i XX wieku. Jego kształt jest wynikiem gwałtownej rozbudowy mieszkaniowej lat 1870-1903. Większość obszaru stanowi 56 kwartałów zachowanej obrzeżnej zabudowy kamienicowej z bogatym detalem architektonicznym, tworzącej charakterystyczne pierzeje ulic i gwiaździstych placów. Całość stanowi cenny przykład XIX-wiecznego układu urbanistycznego o wysokich walorach kompozycyjnych i wybitnej wartości kulturowej. **Teren objęty jest strefą „A” pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej.**

Do najbardziej reprezentacyjnych obiektów wpisanych do rejestru zabytków należą: Bazylika św. Jana Chrzciciela u zbiegu ulic: Bogurodzicy i Kaszubskiej, Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Bogurodzicy, Kościół św. Wojciecha przy pl. Zwycięstwa, pl. Brama Portowa, Pałac Ziemstwa Pomorskiego przy al. Niepodległości,

Gmach Dyrekcji Poczty przy al. Niepodległości oraz budynek dawnej Dany przy al. Wyzwolenia.

Stare Miasto

Obszar obejmuje wpisany do rejestru zabytków teren średniowiecznego Szczecina, z zabudową niemal w 90% zniszczoną wskutek działań wojennych. Historyczna struktura przestrzenna zdeformowana została w wyniku powojennej zabudowy. Ochronie podlega zachowana zabudowa historyczna i założenia urbanistyczne oraz tereny zieleni urządzonej. Część Starego Miasta między Trasą Zamkową i ul. Kardynała Wyszyńskiego stanowi obszar ścisłego centrum miasta, wyznaczony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Do najbardziej reprezentacyjnych obiektów wpisanych do rejestru zabytków należą: katedra pw. św. Jakuba Apostoła, Zamek Książąt Pomorskich (XIV w.), Baszta Panieńska (XIV w.), fragment obwarowań miejskich, kościół św. Jana Ewangelisty (XIV w.), Ratusz Staromiejski (XV w.), kamienica Loitzów (XVI w.), Pałac Pod Globusem (1726), Pałac klasycystyczny (1778), Pałac Sejmu Stanów Pomorskich (1727), Muzeum Narodowe, zespół budynków poczty wraz z terenem przy ul. Dworcowej.

Nowe Miasto

Do najbardziej reprezentacyjnych obiektów wpisanych do rejestru zabytków należą: Czerwony Ratusz (obecnie Urząd Morski), zespół budynków dawnej komendantury twierdzy przy pl. im. S. Batorego, budynek dawnego kasyna wojskowego przy ul. 3 Maja (obecnie szkoła) oraz zespół pokoszarowy przy Al. Piastów (obecnie Uniwersytet Szczeciński).

Rejon ulicy Kolumba

Do najbardziej reprezentacyjnych obiektów wpisanych do rejestru zabytków należą: zespół zabudowy fabrycznej dawnej wytwórni spirytusu i drożdży F. Crepin przy ul. K. Kolumba 81-83 wraz z otoczeniem, kamienica przy ul. K. Kolumba 61 (obecnie Akademia Sztuki) wraz z otoczeniem, dawna Fabryka C. Lefebra przy ul. K. Kolumba 81-83, zajezdnia tramwajowa przy ul. K. Kolumba 86-89. Niszczące zespoły zachowanej zabudowy poprzemysłowej wymagają pilnego podjęcia prac remontowych i dostosowania do pełnienia nowych funkcji.

Niebuszewo- Bolinko

Fragmenty układu ulic oraz znaczna część zlokalizowanych przy nich budynków objęte są ochroną konserwatorską. Do najważniejszych, wpisanych do rejestru zabytków należą: kościół pw. Najświętszego Zbawiciela przy ul. J. Słowackiego 1a, willa wraz z ogrodem przy ul. J. Słowackiego 3, zespół dawnej zajezdni tramwajowej „Niemierzyn” wraz z otoczeniem przy ul. Niemierzyńskiej 18a (siedziba Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki), budynki z kompleksu dawnej fabryki B. Stoewera przy ul. Z. Krasińskiego 10/11, budynek fabryczny wraz z otoczeniem przy ul. Ks. Jana Długosza 23.

Większość przedwojennych budynków mieszkalnych ujęta jest w gminnej ewidencji zabytków.

Zespół obszarów na północy

Golęcino-Gocław

Ochroną konserwatorską objęte są fragmenty układu przestrzennego ulic oraz budynki, zlokalizowane głównie w północnej i południowej części obszaru. Przy ulicy Narciarskiej znajduje się Gocławska Wieża Widokowa - obiekt zabytkowy stanowiący atrakcję historyczną tej dzielnicy. Przy ul. Dębogórskiej znajduje się zabytkowy budynek dawnej olejarni przygotowywany do adaptacji i przebudowy na potrzeby szkoły baletowej „Dom Sztuki”.

Stołczyn

Na obszarze występują objęte ochroną konserwatorską: elementy układu przestrzennego o wartości lokalnej, relikty osadnictwa średniowiecznego, pojedyncze budynki. Największą wartość historyczną ma zespół cegielni na Babinie przy ul. Nad Odrą 9 oraz kościół Niepokalanego Serca NMP na os. Glinki przy ul. Kościelnej. W północnej części obszaru, przy ul. Ceglówka, znajduje się ciekawy zespół zabytkowej zabudowy mieszkalnej.

Skolwin

Krajobraz terenu tworzą zdegradowane obiekty przemysłowe i zaniedbane robotnicze kamienice. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, przeważnie komunalna. Na obszarze występują elementy układu przestrzennego o wartości ponadlokalnej i lokalnej, liczne obiekty w ewidencji konserwatorskiej oraz stanowiska archeologiczne.

Stare Dąbie

Zasadniczą część obszaru stanowi ciekawy, częściowo zaburzony zabudową współczesną, średniowieczny układ ulic z fragmentami zachowanej, XIX-wiecznej zabudowy podlegającej ochronie konserwatorskiej. Znajduje się tu wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków: Kościół pw. Wniebowstąpienia NMP z XV w. przy ul. A. Krzywoń i Pałac Myśliwski przy ul. Dziennikarskiej, zachowany fragment średniowiecznego muru obronnego z XIII w. przy ul. Cichej, natomiast przy ul. Oficerskiej relikty fortyfikacji szwedzkich z I połowy XVII wieku. Ciekawymi obiektami są też: budynek Komisariatu Policji przy ul. Pomorskiej, gdzie w końcu XIX wieku mieścił się sąd i więzienie, pozostałości zapory wodnej dawnego młyna i elektrowni wodnej na Płoni (obecnie hotel "Bończa") oraz budynek Szkoły Podstawowej nr 23 przy ul. Mierniczej. Znaczna część obszaru objęta jest strefą ochrony konserwatorskiej A i B oraz strefą ochrony archeologicznej W III.

Nad Odrą

Obiekty przemysłowe zlokalizowane na obszarze tworzą układ przestrzenny o wysokiej wartości, w tym zabytkowy obszar fabryczny dawnej fabryki papieru oraz zabudowa w ewidencji konserwatorskiej. Istniejąca zabudowa przemysłowa charakteryzuje się znacznym stopniem dekapitalizacji obiektów, większość z nich powstała przed 1945 r.

Drzetowo

Strukturę przestrzenną obszaru kształtuje zabytkowy zespół przemysłowy z liczną zabudową przemysłową stanowiącą zabytki techniki w ewidencji konserwatorskiej - m.in. hale produkcyjne, pochylnie, magazyny, warsztaty, budynki socjalne oraz place obróbki. W rejestr zabytków wpisany jest zespół budynków administracyjno – socjalno - produkcyjnych Stoczni Szczecińskiej Nowa przy pl. Ofiar Grudnia 1970 r., wraz z wystrojem wnętrza świetlicy (miejsce podpisania Porozumienia Szczecińskiego w dniu 30 sierpnia 1980 r.). Południowy fragment obszaru objęty jest strefą „B” konserwatorskiej ochrony układów przestrzennych lub ich części.

Śródozdrze

Do zachowanych budynków i zespołów budynków, objętych ochroną konserwatorską, należą m.in.: Urząd Celny przy ul. Energetyków 55, zespół budynków dawnej rzeźni miejskiej przy ul. Wendy 1-3, kościół św. Gertrudy, zespół zabudowań Wojewódzkiej Stacji

Sanitarно – Epidemiologicznej przy ul. Spedytorskiej 6-7, oraz kamienice mieszkalne z początku XX wieku, zlokalizowane na Kępie Parnickiej.

Rejon ulicy Cukrowej

Budynki dawnej cukrowni tworzą zespół fabryczny o zwartej zabudowie z czerwonej cegły. Część obiektów objęta jest ochroną konserwatorską. Pozostałe tereny są niezabudowane, porośnięte nieurządzoną zielenią. Znajdują się tu osadniki wykorzystywane w procesie produkcji cukru.

3.2.9. System przyrodniczy miasta, formy ochrony przyrody

Szczecin zaliczany jest do miast o wyjątkowo urozmaiconej i bogatej szacie roślinnej. Z punktu widzenia możliwości wypoczynkowych, rekreacyjnych, edukacyjnych największą wartość przedstawiają duże kompleksy zieleni, do których na terenie Szczecina należą: lasy miejskie i państwowe oraz parki.

Na podstawie danych GUS łączna powierzchnia gruntów leśnych w 2010 r. wynosiła 5009,0 ha, w tym:

- 2388,8 ha stanowiło własność Skarbu Państwa i wchodziło w skład trzech nadleśnictw: Trzebież, Kliniska i Gryfino,
- 2 555,6 ha było własnością gminy,
- 64,6 ha stanowiło własność innych podmiotów.

Lasy Miejskie położone są głównie w północnej i południowo-wschodniej części miasta. Lasy te to części trzech puszczy położonych w dolnym biegu Odry: lasy po zachodniej stronie Odry znajdują się w rejonie Puszczy Wkrzańskiej, południowo-wschodnia część związana jest z Puszczą Bukową, natomiast od wschodu i północnego wschodu są częścią Puszczy Goleniowskiej. Obszar Lasów Miejskich podzielony jest na dwa leśnictwa: Leśnictwo Głębokie (obejmujące lasy położone po zachodniej stronie Odry) oraz Leśnictwo Dąbie (obejmujące lasy położone po wschodniej stronie Odry).

Głównymi gatunkami drzew rosnącymi w lasach są sosna i olsza. Obok nich spotyka się dęby, topole, brzozy, robinie, buki, kasztanowce, wierzby, świerki i jesiony. Na terenie Lasów Miejskich występują rośliny i zwierzęta objęte całkowitą lub częściową ochroną (ponad 30 gatunków roślin i ponad 150 gatunków zwierząt). Lasy są środowiskiem bytowania dzików, saren, jeleni, lisów, jenotów, borsuków, kun, tchórzy, piżmaków oraz zajęcy.

Łączna powierzchnia zieleni miejskiej wynosi 530,5 ha, w tym: parki – 142,5 ha, zieleńce – 55,2 ha, zieleń uliczna – 138,9 ha, cmentarze – 185,64 ha (zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie miasta Szczecin w 2010 roku).

Na terenie Szczecina znajduje się 16 parków. Są one miejscami spacerowo-wypoczynkowymi. Najpopularniejszymi i największymi parkami miasta są: Jasne Błonia i Park Kasprowicza (o powierzchni 27,03 ha) ze sztucznie utworzonym jeziorkiem Rusalka oraz Park Żeromskiego (o powierzchni 21,97 ha). Inne parki, usytuowane w różnych zakątkach

miasta, są znacznie mniejsze, ale stanowią cenne miejsca rekreacyjne dla okolicznych mieszkańców (m.in. Park Dendrologiczny im. prof. St. Kownasa, Park Brodowski, Park Andersa, Park Powstańców, Park Arkoński, Park Noakowskiego, park przy stawie Brodowskim, park przy ul. Sądzieckiej, park przy ul. Przodowników Pracy).

Dużym i ciekawym skupiskiem zieleni są cmentarze. Największym z nich jest Cmentarz Centralny (168 ha) znajdujący się w lewobrzeżnej części miasta i spełniający jednocześnie funkcje cmentarne i parkowe. Na jego terenie występuje 360 gatunków i odmian drzew oraz krzewów. Bardzo dobrze zaaklimatyzowały się tu gatunki północnoamerykańskie. Na szczególną uwagę zasługują okazy rzadko występujące w Polsce, jak np. dąb zimnozielony.

W granicach miasta znajduje się też wiele mniejszych elementów zieleni, do których należą zieleńce, w tym zieleń przy budynkach użyteczności publicznej, bulwarach, promenadach. W mieście istnieje 90 zieleńców (o powierzchni 55,2 ha). Zieleń uliczna zajmuje około 139 ha.

Ponadto na terenie miasta znajduje się ponad 1300 ha terenów, na których zlokalizowane są Rodzinne Ogrody Działkowe. W dzielnicy Zachód jest 40 zespołów ogrodów, w dzielnicy Śródmieście 14, w dzielnicy Północ 44, a w dzielnicy Prawobrzeże 14 takich zespołów. Ogrody działkowe stanowią obszary zieleni rekreacyjnej o ograniczonej dostępności publicznej.

Na podstawie danych GUS w granicach Szczecina znajdują się użytki rolne, które zajmują około 6851 ha, tj. 22,69% ogólnej powierzchni miasta. Tworzą je, między innymi, trzy większe kompleksy: Sadlińskie Łąki nad jeziorem Dąbie (około 580 ha) stanowiące obszar chroniony przyrodniczo, rejon Skolwina (grunty orne o powierzchni około 160 ha, docelowo przeznaczone pod zabudowę) i rejon Wielgowa (użytki zielone i grunty orne o powierzchni około 200 ha). Obiekty i obszary przyrody prawnie chronionej, znajdujące się w

granicach administracyjnych Szczecina, zajmują powierzchnię 1 719,6 ha powierzchni miasta, w tym:

- rezerwat przyrody Zdroje (2,1 ha),
- Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” (powierzchnia ogółem 9 096 ha, w tym 359,0 ha w granicach miasta). W obrębie parku wyróżniamy: obszar specjalnej ochrony ptaków – Natura 2000, 7 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz 6 użytków ekologicznych,
- użytki ekologiczne 152,8 ha,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 1 205,7 ha.

Ponadto na terenie miasta znajduje się 27 pomników przyrody.

Do obszarów cennych przyrodniczo, wchodzących częściowo w skład sieci NATURA 2000, położonych częściowo na terenie miasta Szczecin należą:

- OSO Dolina Dolnej Odry,
- SOO Dolna Odra,
- SOO Wzgórza Bukowe,
- SOO Uroczyska w Lasach Stepnickich.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)

Powierzchnia ostoi wynosi 61 648,4 ha. Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem a Zalewem Szczecińskim (dł. całkowita: 150 km) wraz z Jeziorem Dąbie. J. Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem (5600 ha, głęb. max. 4 m), o urozmaiconej linii brzegowej. Zasilane jest zarówno przez wody opadowe i rzeczne, jak i przez wody morskie (zjawisko cofki). Jezioro od nurtu Odry oddzielają wyspy: Czapli Ostrów, Radlińskie Łąki, Mienia, Wielka Kępa, Radolin, Czarnołęka, Dębina, Kacza i Mewia. Z południowo-wschodnim brzegiem jeziora sąsiadują łąki i mokradła Rokiciny, Sadlińskie i Trzebuskie Łęgi. W J. Dąbie występuje bogata roślinność wodna. Brzegi zajmuje szeroki pas szuwarów (głównie trzcinowych i oczeretów), za którymi wykształcają się ziołorośla nadrzeczne. Duże powierzchnie zajmują łągi i zarośla wierzbowe. Wnętrza dużych wysp pokryte są olsami i łągami jesionowo-olszynowymi. W części ujściowej Odra posiada dwa główne rozgałęzienia - Odra Wschodnia i Regalica. Obszar pomiędzy głównymi odnogami (kanałami) (Międzyodrze) jest płaską równiną z licznymi jeziorkami i mniejszymi kanałami, jest on zabagniony, posiada okresowo zalewane łąki i fragmenty nadrzecznych łągów. Obszar

poniżej Cedyni nosi nazwę Kotliny Freienwaldzkiej, w obrębie której szczególne znaczenie dla ptaków posiada tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie. Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry. W części środkowej i południowej obszaru włączono doń fragmenty przylegających do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych.

Na terenie ostoi występują co najmniej 34 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

Bardzo ważny teren szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrownym i zimowiskowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla około 10% populacji krajowej podróźniczka (PCK) i czapli siwej, powyżej 2% populacji krajowej bielika (PCK), kani czarnej (PCK), kani rudej (PCK), krakwy, rybitwy białoczelnej (PCK) i rybitwy czarnej; co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion (PCK), bąk (PCK), błotniak łąkowy, błotniak stawowy, błotniak zbożowy (PCK), gąsiorek, kropiatka, puchacz (PCK), rybołów (PCK), sowa błotna (PCK), trzmielozęba; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: derkacz, jarzębatka, wodniczka (PCK) i zielonka, zimorodek i żuraw; w stosunkowo niskim zagęszczeniu występują bączek (PCK) i orlik krzykliwy (PCK).

W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego następujących gatunków ptaków: bielaczek, czernica, gęgawa, gęś białoczelna, gęś zbożowa, głowienka, krakwa i nurogęś; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: cyraneczka (do 3 000 osobn.), krzyżówka (5 000-6 000 osobn.) gągoł (do 3500), batalion (do 2200 osobn.), łączak (do 1500 osobn.), czajka (do 5000 osobn.), biegus zmienny (do 800 osobn.), rybitwa białoskrzydła (do 300 osobn.) i łabędź niemy (do 1000 osobn.); ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach >20000 osobn.; na jesiennym zlotowisku zbiera się do 9000 żurawi.

W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego następujących gatunków ptaków: bielaczek, bielik, czernica, gęś zbożowa, głowienka, nurogęś; powyżej 1% populacji zimującej w Polsce- Łabędź krzykliwy; w stosunkowo wysokiej liczebności występują: łabędź krzykliwy, gęgawa, gągoł, gęś białoczelna, łyska i kormoran; ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach >20000 osobn. Najcenniejsze tereny obszaru Doliny Odry wraz z niemieckim Parkiem Narodowym Dolina Dolnej Odry w ustaleniach polsko-niemieckich mają tworzyć w przyszłości jeden transgraniczny obszar chroniony - Międzynarodowy Park Dolina Dolnej Odry.

Tabela 22 Klasy siedlisk występujących na terenie OSO Dolina Dolnej Odry

Lp.	Klasy siedlisk	% pokrycia
1	Lasy iglaste	20
2	Lasy liściaste	11
3	Lasy mieszane	4
4	Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	30
5	Siedliska rolnicze (ogólnie)	22
6	Wody śródlądowe (stojące i płynące)	13
Suma pokrycia siedlisk:		100%

Tabela 23 Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie OSO Dolina Dolnej Odry

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Botaurus stellaris</i>	A021
2	<i>Ixobrychus minutus</i>	A022
3	<i>Egretta alba</i> (<i>Ardea alba</i>)	A027
4	<i>Ciconia nigra</i>	A030
5	<i>Ciconia ciconia</i>	A031
6	<i>Cygnus bewickii</i>	A037
7	<i>Cygnus cygnus</i>	A038
8	<i>Mergus albellus</i> (<i>Mergellus albellus</i>)	A068
9	<i>Pernis apivorus</i>	A072
10	<i>Milvus migrans</i>	A073
11	<i>Milvus milvus</i>	A074
12	<i>Haliaeetus albicilla</i>	A075
13	<i>Circus aeruginosus</i>	A081
14	<i>Circus cyaneus</i>	A082
15	<i>Circus pygargus</i>	A084
16	<i>Aquila pomarina</i>	A089
17	<i>Pandion haliaetus</i>	A094
18	<i>Falco peregrinus</i>	A103
19	<i>Porzana porzana</i>	A119
20	<i>Porzana parva</i>	A120
21	<i>Crex crex</i>	A122
22	<i>Grus grus</i>	A127
23	<i>Philomachus pugnax</i>	A151
24	<i>Tringa glareola</i>	A166
25	<i>Larus melanocephalus</i>	A176
26	<i>Larus minutus</i>	A177
27	<i>Sterna hirundo</i>	A193
28	<i>Sternula albifrons</i>	A195
29	<i>Chlidonias niger</i>	A197
30	<i>Bubo bubo</i>	A215
31	<i>Asio flammeus</i>	A222
32	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A224
33	<i>Alcedo atthis</i>	A229
34	<i>Luscinia svecica</i>	A272
35	<i>Acrocephalus paludicola</i>	A294

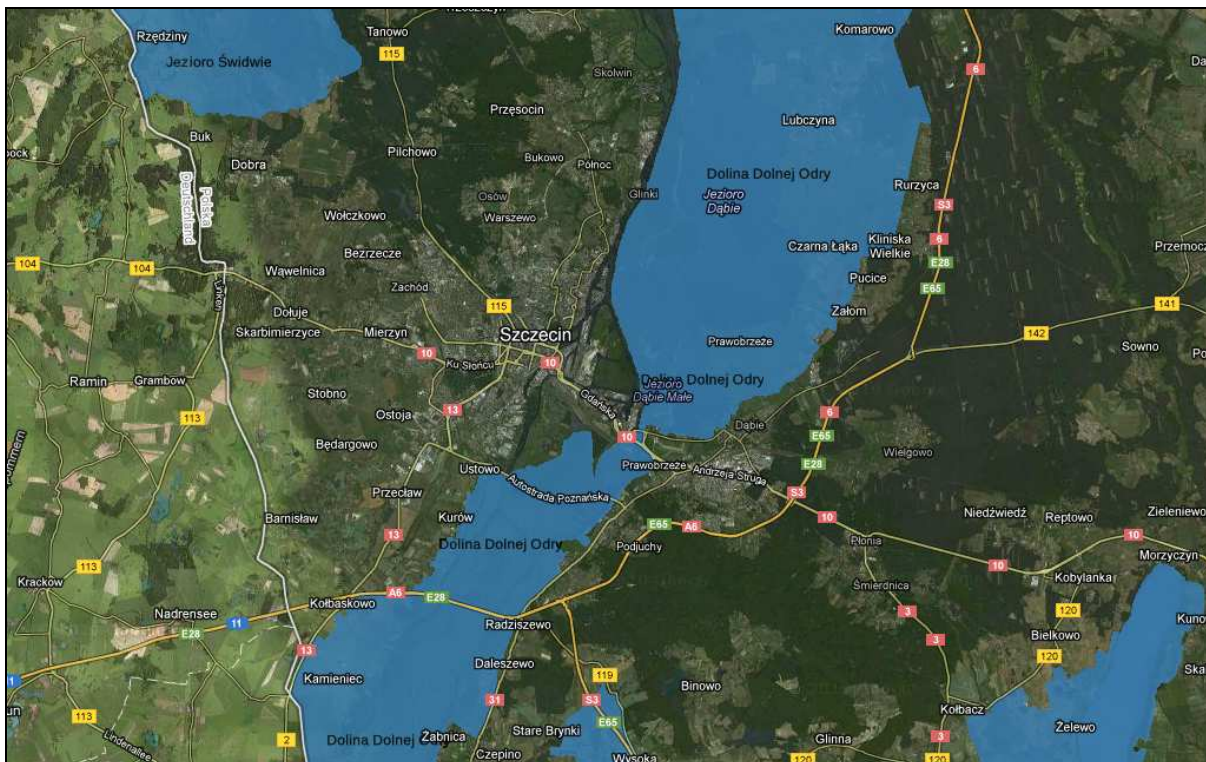
Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
36	<i>Sylvia nisoria</i>	A307
37	<i>Ficedula parva</i>	A320
38	<i>Lanius collurio</i>	A338

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 24 Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie OSO Dolina Dolnej Odry

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Podiceps cristatus</i>	A005
2	<i>Cygnus olor</i>	A036
3	<i>Anser fabalis</i>	A039
4	<i>Anser albifrons</i>	A041
5	<i>Anser anser</i>	A043
6	<i>Tadorna tadorna</i>	A048
7	<i>Anas penelope</i>	A050
8	<i>Anas strepera</i>	A051
9	<i>Anas crecca</i>	A052
10	<i>Anas platyrhynchos</i>	A053
11	<i>Anas acuta</i>	A054
12	<i>Aythya ferina</i>	A059
13	<i>Aythya fuligula</i>	A061
14	<i>Aythya marila</i>	A062
15	<i>Bucephala clangula</i>	A067
16	<i>Mergus merganser</i>	A070
17	<i>Fulica atra</i>	A125
18	<i>Haematopus ostralegus</i>	A130
19	<i>Vanellus vanellus</i>	A142
20	<i>Calidris alpina</i>	A149
21	<i>Larus marinus</i>	A187
22	<i>Chlidonias leucopterus</i>	A198
23	<i>Columba oenas</i>	A207
24	<i>Tyto alba</i>	A213
25	<i>Locustella luscinioides</i>	A292
26	<i>Panurus biarmicus</i>	A323
27	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	A391

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Rysunek 22 Przebieg granic Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry na terenie miasta Szczecin

Źródło: <http://mapa.ekoportal.pl/>

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)

Powierzchnia ostoi wynosi 29 536,0 ha. Dolina Odry (z dwoma głównymi kanałami: Wschodnią Odrą i Zachodnią Odrą), rozciągająca się na przestrzeni ok. 90 km, stanowi mozaikę obejmującą: tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łęgowe, starorzecza, liczne odnogi rzeki i wysepki. Odra jest rzeką swobodnie płynącą (według terminologii hydrotechników). Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Ostoja obejmuje również fragmenty strefy krawędziowej Doliny Odry z płatami roślinności sucholubnej, w tym z murawami kserotermicznymi oraz lasami. Tereny otaczające ostoję są użytkowane rolniczo. Gospodarka łąkowa oraz wypas bydła są też prowadzone na niewielkim fragmencie obszaru. W okolicach ostoi zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe.

Dobrze zachowane siedliska, w tym 14 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczne rzadkie i zagrożone gatunki zwierząt, w tym 17 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Międzyodrzie, tzn. wyspa torfowa położona pomiędzy Odrą Wschodnią i Odrą Zachodnią to obszar największego w Europie torfowiska fluwiogenicznego o miąższości do 10 m, poprzecinanego siecią kanałów, starorzeczy, rowów i rozlewisk o długości łącznej ok. 200 km. W tych szczególnych warunkach, przy bardzo

ograniczonym gospodarowaniu wykształciła się tu charakterystyczna szata roślinna. Dobrze zachowane siedliska dają schronienie i miejsce spoczynku oraz zapewniają bazę pokarmową dla wielu rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, w tym nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme* gatunku wymienianego w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczne ślepe odnogi rzeczne, szerokie kanały oraz bogactwo terenów podmokłych i zalewowych znajdujących się na obszarze ostoi Dolina Odry stanowią szczególnie korzystny i preferowany teren żerowiskowy dla tego gatunku. W kanałach Międzyodrza występuje m. in. salwinia pływająca *Salvinia natans* i grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata* (gatunki zagrożone w Polsce). Rezerwat Bielinek znajdujący się na zboczach doliny to słynne stanowisko gatunków kserotermicznych i jedyne stanowisko w Polsce świetlistej dąbrowy z okazami dębu omszonego *Quercus pubescens* o szerokich i nisko rozgałęzionych koronach. Ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E006, zwłaszcza dla migrujących i zimujących gatunków ptaków wodno-błotnych. Szczególną rolę odgrywa tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie, użytek ekologiczny w obrębie Cedyńskiego PK - miejsce zimowania i odpoczynku dla kilkudziesięciu tysięcy różnych gatunków ptaków.

Tabela 25 Klasy siedlisk występujących na terenie SOO Dolna Odra

Lp.	Klasy siedlisk	% pokrycia
1	Lasy iglaste	13
2	Lasy liściaste	15
3	Lasy mieszane	5
4	Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	41
5	Siedliska rolnicze (ogólnie)	17
6	Wody śródlądowe (stojące i płynące)	9
Suma pokrycia siedlisk:		100%

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 26 Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia
1	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	2,00
2	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0,20
3	4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	0,10
4	6120	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,50
5	6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi	1,00

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia
		stanowiskami storczyków	
6	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	3,00
7	6430	Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	2,00
8	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	4,00
9	9110	Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	4,00
10	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	0,50
11	9160	Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	1,00
12	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	0,57
13	9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum)	1,63
14	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino	0,01
15	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion	4,00
16	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	0,20
17	91I0	Cieplolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	1,00

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 27 Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Barbastella barbastellus</i>	1308
2	<i>Myotis dasycneme</i>	1318
3	<i>Myotis myotis</i>	1324
4	<i>Castor fiber</i>	1337
5	<i>Lutra lutra</i>	1355

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 28 Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Triturus cristatus</i>	1166
2	<i>Bombina bombina</i>	1188
3	<i>Emys orbicularis</i>	1220

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 29 Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Dolna Odra

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Salmo salar</i>	1106

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
2	<i>Gobio albiginnatus</i>	1124
3	<i>Aspius aspius</i>	1130
4	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	1134
5	<i>Cobitis taenia</i>	1149

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 30 Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG na terenie SOO Dolna Odra

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Lucanus cervus</i>	1083
2	<i>Osmoderma eremita</i>	1084
3	<i>Cerambyx cerdo</i>	1088
4	<i>Anisus vorticulus</i>	4056

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Rysunek 23 Przebieg granic Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Dolna Odra i Wzgórza Bukowe na terenie miasta Szczecin

Źródło: <http://mapa.ekoportal.pl/>

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)

Powierzchnia ostoi wynosi 11 971,2 ha. Jest to kompleks leśny, rozciągający się wzdłuż południowo-wschodnich dzielnic Szczecina, pokrywający pasmo morenowych wzgórz (do 147 m n.p.m.). Cały teren cechuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu, wzgórza pocięte są dolinami i wąwozami, wiele bezodpływowych zagłębień wypełnionych jest jeziorami i torfowiskami mszarnymi. Wzgórza stanowią lokalny dział wodny; wody

odprowadzane są licznymi strumieniami na zewnątrz obszaru. Lasy to głównie buczyny żyzne i kwaśne, mniejszy udział mają łągi jesionowo-olszowe i jesionowe, kwaśne dąbrowy oraz olsy, jeszcze mniejsze powierzchnie zajmują brzeziny bagienne, lasy mieszane z sosną i bory sosnowe. Ze względu na bogatą rzeźbę terenu, żyzność siedlisk i długie tradycje ochrony obiektu - lasy mają naturalny charakter. Zdecydowanie mniejszą rolę od siedlisk leśnych odgrywają w miejscowym krajobrazie tereny rolne (pola uprawne, użytki zielone i sady).

Puszcza Bukowa jest wyjątkowym w skali ponadregionalnej obiektem przyrodniczym przede wszystkim ze względu na ogromną powierzchnię bardzo zróżnicowanych lasów bukowych. Występuje tu cała gama zbiorowisk leśnych z dominacją buka w drzewostanie, od różnych postaci kwaśnych buczyn i fitocenoz z roślinnością typową dla kwaśnych lasów bukowo-dębowych, poprzez uboższe warianty buczyny niżowej z masowo występującą kostrzewą leśną *Festuca altissima*, żyzne buczyny z pełnym zestawem masowo występujących gatunków charakterystycznych dla niżowych siedlisk tego typu, po bogate florystycznie buczyny źródłiskowe i zbiorowiska o charakterze grądowym. Lasy bukowe poprzecinane są dolinami z lasami łągowymi. Obok łągów jesionowo-olszowych, występują tu łągi jesionowe z unikatową florą o charakterze podgórskim (m.in. występuje tu turzyca zgrzeblowata *Carex strigosa* na jedynym na polskim niżu, ale bardzo obfitym stanowisku). Na skłonach wzniesień występują kwaśne lasy dębowe, w obniżeniach bagienne olsy i brzeziny. Należy również podkreślić duże zróżnicowanie siedlisk nieleśnych w obrębie ostoi (naturalne zbiorniki eutroficzne i dystroficzne, mszary, murawy napiaskowe i kserotermiczne, ekstensywnie użytkowane łąki świeże i wilgotne oraz ciepłolubne zarośla). Łącznie stwierdzono tu występowanie 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I.

Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 7 gatunków z Załącznika II. Flora ostoi liczy ok. 1000 gatunków roślin naczyniowych, z czego 99 gatunków to rośliny chronione, zagrożone w skali krajowej lub regionalnej. Stwierdzono tu również występowanie 166 gatunków kręgowców objętych ochroną prawną, wśród nich są również rzadkie i zagrożone taksony. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Tabela 31 Klasy siedlisk występujących na terenie SOO Wzgórze Bukowe

Lp.	Klasy siedlisk	% pokrycia
1	Inne tereny (miasta, wsie, drogi, śmietniska, kopalnie, tereny przemysłowe)	1
2	Lasy iglaste	6
3	Lasy liściaste	53
4	Lasy mieszane	13
5	Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	1
6	Siedliska rolnicze (ogólnie)	25

Lp.	Klasy siedlisk	% pokrycia
7	Wody śródlądowe (stojące i płynące)	1
Suma pokrycia siedlisk:		100%

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 32 Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia
1	2330	Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi	0,02
2	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	1,10
3	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,00
4	4030	Suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion)	0,20
5	6120	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	0,01
6	6210	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,02
7	6430	Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	0,02
8	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	0,05
9	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,01
10	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	0,60
11	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,02
12	9110	Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	22,10
13	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	58,60
14	9160	Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	1,10
15	9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum)	0,20
16	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino)	0,05
17	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	5,30
18	91I0	Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	0,01

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 33 Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Ixobrychus minutus</i>	A022
2	<i>Ciconia nigra</i>	A030
3	<i>Ciconia ciconia</i>	A031
4	<i>Pernis apivorus</i>	A072
5	<i>Milvus milvus</i>	A074
6	<i>Haliaeetus albicilla</i>	A075
7	<i>Circus aeruginosus</i>	A081
8	<i>Aquila pomarina</i>	A089
9	<i>Grus grus</i>	A127
10	<i>Sterna hirundo</i>	A193
11	<i>Chlidonias niger</i>	A197
12	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A224
13	<i>Alcedo atthis</i>	A229
14	<i>Dryocopus martius</i>	A236
15	<i>Dendrocopos medius</i>	A238
16	<i>Lullula arborea</i>	A246
17	<i>Sylvia nisoria</i>	A307
18	<i>Ficedula parva</i>	A320
19	<i>Lanius collurio</i>	A338
20	<i>Emberiza hortulana</i>	A379

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 34 Regularnie występujące ptaki migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Anser anser</i>	A043
2	<i>Bucephala clangula</i>	A067

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 35 Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Barbastella barbastellus</i>	1308
2	<i>Myotis bechsteinii</i>	1323
3	<i>Myotis myotis</i>	1324
4	<i>Lutra lutra</i>	1355

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 36 Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Triturus cristatus</i>	1166
2	<i>Bombina bombina</i>	1188

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 37 Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Misgurnus fossilis</i>	1145

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 38 Bezkęgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Wzgórza Bukowe

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	1042

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)

Powierzchnia ostoi wynosi 52 612,0 ha. Obszar położony u ujścia rzeki Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów.

Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam. Ze środowiskiem morskim Bałtyku Zalew Szczeciński połączony jest poprzez koryto Dziwny na wschodzie, Świny w środkowej części oraz poprzez Pianę na zachodzie. Przy wylotach ramion ujściowych wód zalewu rozwijają się delty wsteczne powstające w trakcie wlewania się wody morskiej do jego akwenu, co ma miejsce podczas sztormów, bądź przy długotrwałych silnych wiatrach z kierunków północnych. Wiatry północne powodują zjawisko tzw. "cofki", w efekcie której następuje podwyższenie stanu wód w zalewie, sięgające czasem nawet do 1,00 m. Z racji okresowych wlewów wody morskiej zmieniają się w zalewie parametry chemiczne jego środowiska, zwłaszcza w zakresie zawartości chlorków, temperatury i wysycenia powierzchniowych warstw wody tlenem. Stąd poziom zawartości jonów Cl⁻ w wodach zalewu właściwego waha się w granicach 0,05 do 1,25 g/l. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w obecności roślin słonolubnych. Obszary terenów przyległych głównie po stronie wschodnich wybrzeży stanowią płaską strefę nadzalewową, którą pokrywają utwory mineralne, bądź organiczne torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Jedynie wybrzeża północne na niewielkim

odcinku oraz wschodnie wyspy Wolin mają bardziej zróżnicowaną rzeźbę i znaczną rozpiętość wysokościową.

Laguna, priorytetowy rodzaj siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ponad 80% obszaru. Łącznie zidentyfikowano tu 13 rodzajów siedlisk z tego załącznika. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu prawnie chronionych bądź rzadkich gatunków roślin naczyniowych, a także licznych mchów brunatnych i torfowców. W rejonie Miroszowa w zachodniej części zalewu występuje zjawisko abrazji klifowego brzegu - klif żywy. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Wstępują tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Akwen ten położony jest na styku dwu różnorodnych środowisk; słodko i słonowodnego - estuarium. Efektem tego, jest występowanie gatunków ryb charakterystycznych dla obu tych środowisk. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych między innymi takich gatunków jak: certa, aloza, łosoś, troć wędrowna, czy węgorz. Jest miejscem tarła wielu gatunków ryb (parposz, różanka). Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Wody Zalewu odznaczają się dużym zagęszczeniem organizmów dennych; zwłaszcza ochotkowatych Chironomidae, skąposzczetów Oligochaeta, i mięczaków. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randze europejskiej.

Tabela 39 Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia
1	1130	Estuaria	0,20
2	1150	Laguny przybrzeżne	84,00
3	1230	Klify na wybrzeżu Bałtyku	0,01
4	1340	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (Glauco-Puccinietalia część - zbiorowiska śródlądowe)	0,10
5	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	4,00
6	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0,50
7	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	0,10

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia
		(Molinion)	
8	6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,25
9	6510	Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1,00
10	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	0,02
11	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,01
12	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , Pino	0,20
13	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , Alnenion	0,50

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 40 Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Botaurus stellaris</i>	A021
2	<i>Ixobrychus minutus</i>	A022
3	<i>Egretta alba</i> (<i>Ardea alba</i>)	A027
4	<i>Ciconia nigra</i>	A030
5	<i>Platalea leucorodia</i>	A034
6	<i>Mergus albellus</i> (<i>Mergellus albellus</i>)	A068
7	<i>Pernis apivorus</i>	A072
8	<i>Milvus migrans</i>	A073
9	<i>Milvus milvus</i>	A074
10	<i>Haliaeetus albicilla</i>	A075
11	<i>Circus gallicus</i>	A080
12	<i>Circus aeruginosus</i>	A081
13	<i>Circus cyaneus</i>	A082
14	<i>Aquila pomarina</i>	A089
15	<i>Falco columbarius</i>	A098
16	<i>Falco peregrinus</i>	A103
17	<i>Porzana porzana</i>	A119

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
18	<i>Crex crex</i>	A122
19	<i>Grus grus</i>	A127
20	<i>Pluvialis apricaria</i>	A140
21	<i>Larus minutus</i>	A177
22	<i>Sterna hirundo</i>	A193
23	<i>Chlidonias niger</i>	A197
24	<i>Alcedo atthis</i>	A229
25	<i>Dryocopus martius</i>	A236
26	<i>Dendrocopos medius</i>	A238
27	<i>Lullula arborea</i>	A246
28	<i>Luscinia svecica</i>	A272
29	<i>Acrocephalus paludicola</i>	A294
30	<i>Sylvia nisoria</i>	A307
31	<i>Ficedula parva</i>	A320
32	<i>Lanius collurio</i>	A338

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 41 Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	A004
2	<i>Podiceps cristatus</i>	A005
3	<i>Cygnus olor</i>	A036
4	<i>Anser anser</i>	A043
5	<i>Tadorna tadorna</i>	A048
6	<i>Anas penelope</i>	A050
7	<i>Anas strepera</i>	A051
8	<i>Anas crecca</i>	A052
9	<i>Anas platyrhynchos</i>	A053
10	<i>Anas querquedula</i>	A055
11	<i>Anas clypeata</i>	A056
12	<i>Aythya ferina</i>	A059
13	<i>Aythya fuligula</i>	A061

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
14	<i>Aythya marila</i>	A062
15	<i>Somateria mollissima</i>	A063
16	<i>Melanitta nigra</i>	A065
17	<i>Bucephala clangula</i>	A067
18	<i>Mergus merganser</i>	A070
19	<i>Charadrius dubius</i>	A136
20	<i>Charadrius hiaticula</i>	A137
21	<i>Gallinago gallinago</i>	A153
22	<i>Scolopax rusticola</i>	A155
23	<i>Tringa ochropus</i>	A165

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 42 Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Barbastella barbastellus</i>	1308
2	<i>Myotis myotis</i>	1324
3	<i>Castor fiber</i>	1337
4	<i>Lutra lutra</i>	1355

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 43 Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Triturus cristatus</i>	1166
2	<i>Bombina bombina</i>	1188

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 44 Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Lampetra fluviatilis</i>	1099
2	<i>Alosa fallax</i>	1103
3	<i>Salmo salar</i>	1106
4	<i>Aspius aspius</i>	1130
5	<i>Pelecus cultratus</i>	2522

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 45 Bezkręgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

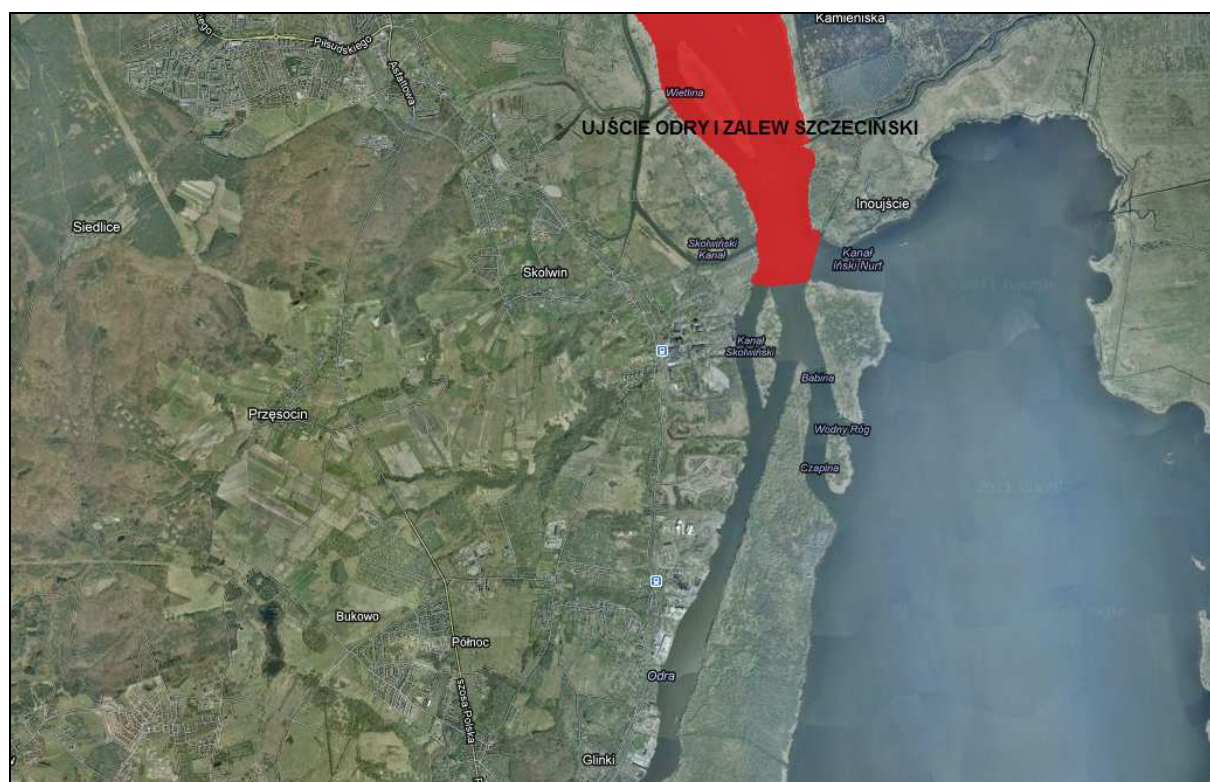
Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod
1	<i>Unio crassus</i>	1032

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Tabela 46 Klasy siedlisk występujących na terenie SOO Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Lp.	Klasy siedlisk	% pokrycia
1	Lasy liściaste	1%
2	Lasy mieszane	1%
3	Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	11%
4	Siedliska rolnicze (ogólnie)	
5	Torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód, młaki	1%
6	Wody śródlądowe (stojące i płynące)	81%
Suma pokrycia siedlisk:		100%

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Rysunek 24 Przebieg granic obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński na terenie miasta Szczecin

Źródło: <http://mapa.ekoportal.pl/>

TERENY ZIELONE NA OBSZARACH OBJĘTYCH LPR

Zespół obszarów w śródmieściu

Kwartały Śródmieścia

Na obszarze znajduje się niewiele terenów zielonych. Stanowią je charakterystyczne skwery, zieleńce, szpalery zieleni wysokiej i krzewów wzdłuż głównych ulic oraz historyczne przedogródki przed kamienicami, w tym przy al. Papieża Jana Pawła II, ul. B. Śmiałego czy przy ul. Śląskiej. Część terenów zielonych jest zaniedbana i wymaga zagospodarowania.

Stare Miasto

Stosunkowo niewielkie tereny zielone znajdują się głównie w otoczeniu zabudowy blokowej.

Nowe Miasto

Tereny zieleni urządzonej obejmują: skwer im. Friedricha Ackermanna, pl. Tobrucki, pl. Ratuszowy, pl. im. Stefana Batorego. Dwa ostatnie place stanowią cenne, ale częściowo zdeformowane, zespoły krajobrazowe. Położone są przy ul. 3 Maja, stanowiącej przedłużenie ciągu handlowo-usługowo wzdłuż al. Wyzwolenia i al. Niepodległości.

Rejon ulicy Kolumba

Powierzchnia naturalnej i zorganizowanej zieleni w obszarze jest minimalna. Wartość przyrodniczą stanowi ekosystem rzeki Odry.

Niebuszewo- Bolinko

Niebuszewo–Bolinko to fragment przedwojennego osiedla o interesującej architekturze i rozwiązaniach urbanistycznych, w którym domy zostały zaprojektowane dla ludności średniozamożnej i robotniczej. Było to jedno z pierwszych osiedli, które zostało kompleksowo pomyślane, włącznie z kształtowaniem pierzei ulic, wewnątrz kwartałów, małej architektury, zieleni o charakterze ogrodowo-parkowym. Obecnie osiedle to jest silnie zdegradowane.

Większość przedwojennych budynków mieszkalnych ujęta jest w gminnej ewidencji zabytków. Znaczną część obszaru zajmują ogródki działkowe oraz obszar Szczecińskiego Parku Naukowo-Technologicznego.

Zespół obszarów na północy

Golęcino-Gocław

Jedynym, nieprzekształconym przez człowieka fragmentem obszaru jest zlokalizowany w północnozachodniej jego części kompleks leśny, zwany „Zielonym Wzgórzem”.

Przy trasie linii kolejowej, w południowo-zachodniej części obszaru, występują znaczne powierzchnie ogródków działkowych. Zlokalizowane są tu również dwa oczka wodne - „Stawy Bliźniaki”.

Na obszarze nie występują tereny objęte systemem ochrony środowiska przyrodniczego. Najbliższy teren chroniony w ramach systemu Natura 2000 oddalony jest od wschodniej granicy o około 500 m (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry PLB320003).

Stołczyn

Występującą na obszarze zieleń tworzą ogródki działkowe i zieleń ochronna w formie pasa drzew rosnących wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Środowisko przyrodnicze obszaru nie podlega żadnej formie ochrony. Najbliższy obszar chroniony znajduje się na wyspie Dębińskiej, która jest położona na Jeziorze Dąbie i jednocześnie oddalona od wschodniej granicy obszaru o około 400 m (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry PLB320003).

Skolwin

Skolwin otoczony jest wartościowymi obszarami przyrodniczymi, w szczególności: zróżnicowanym pod względem ekologicznym terenem wzdłuż cieku wodnego Bogdanki, a także enklawami zieleni leśnej.

Stare Dąbie

Na obszarze występują zespoły zieleni naturalnej i komponowanej. W skład pierwszych wchodzi fragmenty terenu zlokalizowane pomiędzy ulicą Koszarową a korytem rzeki Płoni oraz pomiędzy korytem rzeki a korytem kanału Ulga. Do najważniejszych zespołów zieleni komponowanej należy niewielki park miejski mieszczący się przy zbiegu ul. I. Newtona z ul. Raławicką oraz teren rekreacyjny znajdujący się przy ul. Portowej (przy Zespole Szkół nr 2 im. Władysława Orkana). Teren nie podlega żadnemu systemowi chroniącemu środowisko przyrodnicze. Najbliższy – Natura 2000 - znajduje się w odległości około 500 m od granicy północnej obszaru (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry PLB320003). Wartościowy obszar przyrodniczy stanowi korytarz zieleni wzdłuż rzeki Płoni.

Nad Odrą

Obszar stanowi północną część szczecińskich nabrzeży położonych wzdłuż Odry Zachodniej. Pasmowy układ obszaru tworzą przede wszystkim tereny przemysłowo-składowe związane z gospodarką morską, a także nieliczne tereny rekreacyjne i nieużytki. Zaniedbane tereny nadwodne wraz z sąsiadującymi od zachodu zdegradowanymi terenami robotniczej zabudowy mieszkaniowej, kreują negatywny wizerunek tej dzielnicy. Szansą jej rozwoju jest rewitalizacja wykorzystująca duży potencjał obszaru, tj. malowniczą lokalizację, walory historyczne, obecność terenów zielonych i bliskość rzeki Odry.

Od strony rzeki teren jest dostępny dla ruchu żeglownego dzięki zlokalizowanym w różnych punktach niewielkim przystaniom żeglarskim. Występują tu także tereny zieleni nieurządzonej oraz ogrodów działkowych o niewykorzystanych walorach rekreacyjnych.

Drzetowo

Intensywna eksploatacja terenu i nabrzeży oraz pozostawienie nieużytkowanego terenu po ustaniu działalności Stoczni spowodowała pogłębienie procesu degradacji obszaru. Nieliczne tereny zielone stanowią pojedyncze drzewa i krzewy, które nie są objęte ochroną konserwatorską.

Śródodrze

Obszar znajduje się w dzielnicy Śródmieście, w obrębie osiedla Międzyodrze-Wyspa Pucka. Zajmuje 128,58 ha i jest ograniczony rzeką Odrą Zachodnią, Kanałem Grodzkim, rzeką Parnicą oraz terenami zielonymi.

Kępa Parnicka, Łasztownia oraz w znacznej części Wyspa Zielona zagospodarowane są głównie obiektami o dawnej funkcji przemysłowej i składowej oraz zielenią nieurządzoną. Tereny niezabudowane użytkowane są ekstensywnie i podlegają stałej dewastacji. Wyspa Grodzka obecnie użytkowana jest głównie w formie ogrodów działkowych. Zlokalizowana jest tu również przystań wioślarska. Zabudowa mieszkaniowa, wielorodzinna, występuje jedynie na Kępie Parnickiej i stanowi niewielki procent istniejącej zabudowy.

Rejon ulicy Cukrowej

Budynki dawnej cukrowni tworzą zespół fabryczny o zwartej zabudowie z czerwonej cegły. Część obiektów objęta jest ochroną konserwatorską. Pozostałe tereny są niezabudowane, porośnięte nieurządzoną zielenią. Znajdują się tu osadniki wykorzystywane w procesie produkcji cukru.

3.3. Zgodność celów aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin” z celami ochrony środowiska

Cele ochrony środowiska są określane głównie w regionalnych i lokalnych Programach ochrony środowiska. Dokumenty te stanowią tzw. politykę ekologiczną na poszczególnych szczeblach samorządowych. Na poziomie krajowym podstawowym dokumentem definiującym cele ochrony środowiska jest Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do 2016 roku.

Tabela 47 Zgodność celów aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szczecin” z celami ochrony środowiska ustalonymi na szczeblu regionalnym i lokalnym

Lp.	Dokument	Główne cele lub/i założenia	Cele Programu Rewitalizacji
Poziom krajowy			
1	Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do 2016 roku.	Jakość powietrza: Dalsza redukcja emisji SO ₂ , NO _x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii. Ochrona przyrody: zachowanie bogatej bioróżnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji	Działania w sferze przestrzennej zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisują się w wyżej opisane cele, w szczególności projekty dotyczące termomodernizacji budynków i ograniczenia ogrzewania piecowego; tworzenia i promowania „zielonych podwórek”.
Poziom wojewódzki			
2	Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015	POŚ stanowi strategiczny dokument w zakresie działań dotyczących ochrony zasobów naturalnych Województwa Zachodniopomorskiego. Dokument zawiera trzy cele strategiczne, które mają się przyczyniać do zrównoważonego rozwoju, tj.: - dalszej poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski, - ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych, - wzmocnienia systemu zarządzania ochroną środowiska. Na dalsze lata programowania określono m. in. takie priorytety jak: ograniczenie emisji z dużych źródeł spalania energetycznego, wspieranie	Działania w sferze przestrzennej zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisują się w wyżej opisane cele, w szczególności projekty dotyczące termomodernizacji budynków i ograniczenia ogrzewania piecowego, tworzenia i promowania „zielonych podwórek”.

Lp.	Dokument	Główne cele lub/i założenia	Cele Programu Rewitalizacji
Poziom krajowy			
		działań mających na celu ograniczanie uciążliwości hałasu, itp.	
Dokumenty lokalne			
3	Program Ochrony Środowiska Miasta Szczecin na lata 2008- 2019	Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa jednostki władzy publicznej zobligowane są do opracowywania oraz cyklicznej aktualizacji programów oraz strategii dotyczących ochrony środowiska naturalnego. Dokument obejmujący perspektywę czasową od 2008 do 2019 jest wynikiem prac aktualizacyjnych podjętych w 2007 roku. Podczas prac kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju, a cel nadrzędny określono jako: „Środowisko przyrodnicze i jego ochrona kształtują charakter miasta Szczecin i harmonizują z jego rozwojem społeczno-gospodarczym”.	Działania w sferze przestrzennej zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin wpisują się w wyżej opisane cele, w szczególności projekty dotyczące realizacji inwestycji z zakresu termomodernizacji i ograniczenia ogrzewania piecowego oraz działania związane z tworzeniem i promowaniem „zielonych podwórek”.

Cele określone w Programie Rewitalizacji pozostają w zgodzie z celami ochrony środowiska określonymi na różnych poziomach administracyjnych.

3.4. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu – wariant zerowy

Wpływ na zmiany środowiska w przypadku realizacji Programu Rewitalizacji lub jego zaniechania mają przede wszystkim zadania o charakterze przestrzennym.

W tabeli poniżej zestawiono potencjalne skutki zaniechania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Zaniechanie realizacji Programu Rewitalizacji wiązało się będzie ze stopniowym pogarszaniem się stanu wielu komponentów środowiska, np. poprzez: zwiększenie emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza za źródeł komunikacyjnych, zwiększenie emisji niskiej (emisja ze źródeł grzewczych).

Ponadto negatywne oddziaływanie zaznaczy się również w sferze społecznej i gospodarczej.

Tabela 48 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku rezygnacji z realizacji założeń aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lp.	Obszar objęty LPR	Potencjalne skutki braku realizacji Programu Rewitalizacji (tzw. wariant zerowy)
1	Kwartale Śródmieścia	Brak realizacji założeń Programu wiązał się będzie z negatywnym wpływem na zdrowie mieszkańców, w związku z degradacją zasobów mieszkaniowych, narastaniem marginalizacji i patologii społecznych, obniżeniem poziomu bezpieczeństwa publicznego. Brak realizacji zadań zaplanowanych w obrębie kwartałów śródmieścia przyczyni się do postępującego niszczącego zabytków oraz innych obiektów o wysokich walorach historycznych. Do zintegrowanych kierunków działań zaplanowanych do realizacji na terenie Kwartalów Śródmieścia należy między innymi eliminacja ruchu tranzytowego oraz remonty ulic i placów. Zaniechanie realizacji tych zadań przyczyni się do zwiększenia emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza ze źródeł komunikacyjnych. Zaniechanie realizacji prac termomodernizacyjnych oraz modernizacji systemów c.o. przyczyni się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza ze źródeł grzewczych (wzrost emisji niskiej).
2	Stare Miasto	Do celów szczegółowych zaplanowanych na terenie Starego Miasta należy m.in. przebudowa układu komunikacyjnego; uspokojenie ruchu samochodowego w obszarze; wprowadzenie priorytetu dla ruchu pieszego w obszarze. Do kierunków działań zintegrowanych należy m.in. wprowadzenie stref ruchu uspokojonego i ruchu pieszego. Zaniechanie realizacji tych zadań przyczyni się o zwiększenia emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza ze źródeł komunikacyjnych. Brak realizacji zadań zaplanowanych w obrębie Starego Miasta przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków oraz innych obiektów o wysokich walorach historycznych. (jednym z celów szczegółowych rewitalizacji tego obszaru jest m.in.. ochrona wartości historycznych i kulturowych obszaru). Zaniechanie rewitalizacji obszaru przyczyni się także do zmniejszenia atrakcyjności turystycznej i obniżenia bezpieczeństwa publicznego w obszarze. Zaniechanie realizacji prac termomodernizacyjnych przyczyni się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza ze źródeł grzewczych (wzrost emisji niskiej).
3	Nowe Miasto	Do celów szczegółowych wyznaczonych do realizacji na terenie Nowego Miasta należy między innymi: poprawa warunków mieszkaniowych; przeciwdziałanie marginalizacji i ograniczenie zjawisk patologii społecznych; poprawa jakości przestrzeni publicznych; poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze. Zaniechanie działań zmierzających do osiągnięcia tych celów, wpłynie niekorzystnie na zdrowie mieszkańców. Zaniechanie realizacji zadań mających na celu modernizację

Lp.	Obszar objęty LPR	Potencjalne skutki braku realizacji Programu Rewitalizacji (tzw. wariant zerowy)
		nawierzchni ulic przyczyni się do wzrostu emisji ze źródeł komunikacyjnych np. wzrostem zapylenia w związku ze ścieraniem opon, wzrostem emisji spalin w związku ze zmniejszoną płynnością ruchu. Brak realizacji zadań zaplanowanych w obrębie Nowego Miasta przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków oraz innych obiektów o wysokich walorach historycznych.
4	Rejon ul. Kolumba	Brak realizacji zadań zaplanowanych w rejonie ul. Kolumba przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków oraz innych obiektów o wysokich walorach historycznych. Zaniechanie realizacji Rewitalizacji obszaru skutkowało będzie obniżeniem walorów krajobrazowych oraz obniżeniem atrakcyjności turystycznej miasta. Zaniechanie przebudowy układu komunikacyjnego w celu eliminacji tranzytowego ruchu kołowego w ulicy K. Kolumba przyczyni się do zwiększenia wielkości emisji ze źródeł komunikacyjnych. Zaniechanie realizacji zadań mających na celu udostępnienie strefy nabrzeżnej dla celów rekreacyjno-sportowych wpłynie niekorzystnie na walory turystyczne i krajobrazowe obszaru oraz na zdrowie mieszkańców.
5	Niebuszewo-Bolinko	Brak realizacji zadań zaplanowanych w rejonie Niebuszewo-Bolinko przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków oraz innych obiektów o wysokich walorach historycznych oraz obniżenia walorów krajobrazowych (krajobraz miejski). Zaniechanie realizacji zadań mających na celu przebudowę układu komunikacyjnego przyczyni się do zmniejszenia płynności ruchu samochodowego, a co za tym idzie, do zwiększenia ilości spalin emitowanych do atmosfery.
6	Golęcino-Gocław	Zaniechanie realizacji działań rewitalizacyjnych będzie miało niekorzystny wpływ na zdrowie mieszkańców oraz społeczeństwo. Przyczyni się także do postępującego niszczenia obiektów o wysokich walorach historycznych.
7	Stołczyn	Cele szczegółowe rewitalizacji obszaru to m.in.: poprawa wizerunku obszaru, poprawa stanu technicznego zabudowy, wykorzystanie walorów historycznych i turystycznych obszaru. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta. Jednym z zaplanowanych w LPR kierunków działań zintegrowanych jest: renowacja historycznej zabudowy wraz z adaptacją i przebudową do pełnienia nowych funkcji. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków.

Lp.	Obszar objęty LPR	Potencjalne skutki braku realizacji Programu Rewitalizacji (tzw. wariant zerowy)
8	Skolwin	Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków.
9	Stare Dąbie	Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta. Szczególnie niekorzystny wpływ na zdrowie mieszkańców i walory turystyczne obszaru będzie miało zaniechanie realizacji zadań wpisujących się w następujące kierunki działań zintegrowanych: „zagospodarowanie terenów do rekreacji, utworzenie ciągów pieszych”, „wyeksponowanie zieleni oraz rzeki Płoni”. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków. Jednym z celów szczegółowych rewitalizacji obszaru jest wyprowadzenie transportu tranzytowego poza historyczne stare miasto. Zaniechanie działań w tym zakresie przyczyni się do zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji hałasu na tym obszarze. Zanieczyszczenie powietrza w sposób pośredni wpłynie na postępowanie niszczenia zabytków.
10	Nad Odrą	Jednym z celów szczegółowych rewitalizacji obszaru jest powstrzymanie dalszej degradacji obszarów i poprawa stanu środowiska. Do wyznaczonych kierunków działań zintegrowanych należy między innymi urządzenie terenów zielonych i przekształcenie ogrodów działkowych. Zaniechanie rewitalizacji obszaru przyczyni się do postępującej degradacji środowiska przyrodniczego. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta.
11	Drzetowo	Zaniechanie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków i obszarów o znaczeniu historycznym. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta.
12	Śródmieście	Zaniechanie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do postępującej degradacji obszarów o znaczeniu historycznym. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta.

Lp.	Obszar objęty LPR	Potencjalne skutki braku realizacji Programu Rewitalizacji (tzw. wariant zerowy)
13	Rejon ul. Cukrowej	Do celów szczegółowych rewitalizacji obszaru należy m.in.: ochrona zasobów wód podziemnych, poprawa stanu środowiska. Zaniechanie rewitalizacji obszaru przyczyni się do postępującej degradacji środowiska przyrodniczego. Zaniechanie rewitalizacji obszaru przyczyni się do degradacji historycznego układu przestrzennego obszaru (Jednym z zaplanowanych kierunków działań zintegrowanych jest „uzupełnienie kompozycji zespołu zabudowy poprzez dostosowanie nowej zabudowy do historycznej zabudowy wraz z zachowaniem istniejącego zespołu zabudowy cukrowni i uwzględnieniem historycznego układu przestrzennego”). Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta.
14	Obszar objęty Programem Zintegrowanym	Zaniechanie działań rewitalizacyjnych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców oraz na społeczeństwo, a także na krajobraz miejski i walory turystyczne miasta. Zaniechanie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do postępującego niszczenia zabytków i obszarów o znaczeniu historycznym. Zaniechanie realizacji prac termomodernizacyjnych przyczyni się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza ze źródeł grzewczych (wzrost emisji niskiej). Zaniechanie modernizacji ulic przyczyni się do zmniejszenia płynności ruchu samochodowego, a co za tym idzie, do zwiększenia ilości spalin emitowanych do atmosfery. Zaniechanie realizacji działań zaplanowanych do realizacji w ramach podprojektu pn.: Obywatelski program rewitalizacji przestrzeni wspólnych „Zielone podwórka Szczecina” zahamuje wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
15	Działania zaplanowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi	Zaniechanie realizacji prac termomodernizacyjnych przyczyni się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza ze źródeł grzewczych (wzrost emisji niskiej).

4. Zakres oceny

4.1. Wprowadzenie

Zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, Poz. 1227 z późn. zm.)

Prognoza oddziaływania na środowisko:

- **zawiera:**

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

- **określa, analizuje i ocenia:**

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,

- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- **przedstawia:**

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z Art. 52. 1. ww. Ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Zgodnie z Art. 52. 2. ww. ustawy w prognozie oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 51 ust. 1, uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

4.2. Wyniki procesu określania zakresu

Zakres sporządzenia prognozy został ustalony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 30 listopada 2011 roku, znak WOOS-OSZP.410.282.2011.AM (**Załącznik 2**).

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem z dnia 15 listopada 2011 roku odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szczecin” (**Załącznik 3**).

5. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko

5.1. Poziom szczegółowości oceny

Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień.

Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć, nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

5.2. Metodyka oceny i zastosowane narzędzia

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan warunków przestrzenno-społeczno-gospodarczych obszarów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji oraz proponowane cele rewitalizacji i kierunki działań zintegrowanych. Wnioski tej analizy odniesiono do stanu środowiska w mieście i przeanalizowano możliwe skutki realizacji założeń Programu Rewitalizacji. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki zasobów środowiska poddanych oddziaływaniu, analiz jakościowych opartych na dostępnych danych państwowego monitoringu środowiska, geograficznych systemów informacji.

Program Rewitalizacji zawiera zarówno działania przestrzenne jak i społeczno-gospodarcze.

Przy ocenie potencjalnego wpływu planowanych zadań na środowisko skupiono się przede wszystkim na zadaniach o charakterze przestrzennym, mogących mieć wpływ na stan środowiska.

Działania o charakterze społecznym, czy gospodarczym zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji nie będą miały bezpośredniego wpływu na jakość środowiska

naturalnego, choć należy przypuszczać, że ich realizacja będzie pośrednio prowadziła do lepszego wykształcenia i wzrostu zamożności mieszkańców, rozwoju społeczeństwa obywatelskiego a tym samym do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców Szczecina.

Niniejsza ocena została oparta na kryteriach jakościowych tak, aby w odpowiedni sposób określić, jaki wpływ na poszczególne komponenty środowiska będą miały działania zaproponowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Analizowano bezpośredni wpływ założeń Programu na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Brano pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny, możliwość oddziaływania transgranicznego.

W przeprowadzonej ocenie wykorzystano metody list kontrolnych oraz metody opisowe.

Procedura oceny oddziaływania obejmowała następujące etapy:

1. Ustalenie kontekstu i celów SOOS, określenie aktualnego stanu środowiska, zdecydowanie o zakresie oceny:

- Zidentyfikowanie innych ważnych planów lub programów i celów ochrony środowiska;
 - Ocena, w jaki sposób program jest pod wpływem czynników zewnętrznych, jak istniejące ograniczenia zewnętrzne mogą być uwzględnione, pomocne w określaniu celów SOOS
- Zebranie informacji bazowych o stanie środowiska przyrodniczego na analizowanym obszarze;
 - Dostarczenie dowodów dla istniejących problemów środowiskowych, prognozowania oddziaływań na środowisko, zakresu monitoringu, pomoc w określaniu celów SOOS
- Zidentyfikowanie problemów środowiskowych na analizowanym obszarze;
 - Pomocne przy precyzowaniu oceny i jej pośrednich etapów, uwzględniając dane bazowe, określenie celów SOOS, prognozowaniu oddziaływań, określaniu zakresu monitoringu
- Określenie celów SOOS
 - Dostarczenie instrumentów/środków służących do oszacowania wpływu programu na środowisko.

Ustalenie celów strategicznej oceny oddziaływania pozwoliło na oszacowanie potencjalnego wpływu na środowisko realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ustalone cele Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko, to:

- o Poprawa jakości powietrza na terenie miasta;
- o Ograniczenie degradacji gleb na obszarach objętych Programem Rewitalizacji;
- o Ochrona zasobów wód podziemnych oraz wód powierzchniowych;
- o Usprawnienie funkcji systemu przyrodniczego miasta;
- o Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów, wykorzystywanie materiałów z odzysku.
- o Zachowanie i wzmocnienie istniejących walorów krajobrazowych. Odpowiednie kształtowanie przestrzeni miejskiej;
- o Polepszenie jakości życia mieszkańców Szczecina, zachęcanie do aktywnego spędzania czasu. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do terenów rekreacyjnych. Zwiększenie bezpieczeństwa transportu. Poprawa klimatu akustycznego;
- o Zmniejszenie skali zjawisk patologicznych i przestępczości.
- o Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców miasta.
- o Poprawa bezpieczeństwa publicznego i drogowego.
- o Poprawa jakości i zakresu oferowanych usług komercyjnych i handlu.
- o Rozwój kultury i edukacji.
- o Powstrzymanie procesu niszczenia zabytkowych budynków i obszarów o wysokiej wartości historycznej.
- o Ochrona dóbr kultury
- Konsultacja zakresu SOOS
 - o Zapewnienie, że SOOS obejmuje prawdopodobne znaczące oddziaływania środowiskowe planu lub programu

2. Określenie i doprecyzowanie alternatyw i oszacowanie oddziaływań:

- Porównanie celów planu lub programu z celami SOOS
 - o Identyfikacja potencjalnych synergii i niespójności pomiędzy celami programu i celami SOOS
- Rozwój strategicznych rozwiązań alternatywnych
 - o Określenie i sprecyzowanie ewentualnych strategicznych alternatyw
- Przewidywanie oddziaływań programu uwzględniając alternatywy

- o Określenie znaczących środowiskowych oddziaływań programu i jego alternatyw
- Oszacowanie efektów planu lub programu, uwzględniając ewentualne alternatywy
 - o Walidacja przewidywanych oddziaływań programu i jego alternatyw, pomoc przy doprecyzowaniu programu
- Środki łagodzące oddziaływania niekorzystne
 - o Zapewnienie, że oddziaływania niekorzystne zostały zidentyfikowane i potencjalne środki łagodzące zostały rozważone (uwzględnione)
- Propozycja wskaźników monitorowania oddziaływań środowiskowych wdrożenia programu
 - o Wyznaczenie szczegółów, dla których wpływ środowiskowy programu może zostać oszacowany

3. Przygotowanie prognozy oddziaływania

- Przygotowanie prognozy oddziaływania
 - o Prezentacja przewidywanych oddziaływań środowiskowych programu, uwzględniając alternatywy, w formie odpowiedniej dla konsultacji społecznych i decydentów

4. Konsultacja projektu programu i prognozy oddziaływania

- Konsultacje społeczne, konsultacje z odpowiednimi organami projektu programu oraz prognozy oddziaływania
 - o Zapewnienie udziału społeczeństwa i organów konsultujących oraz możliwości wyrażenia opinii do wniosków płynących SOOS.
- Oszacowanie znaczących zmian
 - o Zapewnienie, że uwarunkowania środowiskowe jakichkolwiek poważnych zmian w projekcie programu na tym etapie są określone i wzięte pod uwagę
- Podjęcie decyzji i dostarczenie informacji
 - o Dostarczenie informacji, w jaki sposób wyniki oceny oddziaływania i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę w ostatecznej wersji planu lub programu.

5. Monitoring znaczących oddziaływań na środowisko wdrożenia planu lub programu

- Zdefiniowanie celów i metod monitoringu

- o Aby określić efekt środowiskowy programu, należy określić gdzie prognozowane oddziaływania są takie jak w rzeczywistości, pomoc w identyfikacji oddziaływań niekorzystnych
- Reakcja na oddziaływania niekorzystne.
 - o Przygotowanie odpowiedniej reakcji tam gdzie zostały stwierdzone oddziaływania niekorzystne.

5.3. Potencjalne oddziaływanie Programu na poszczególne komponenty środowiska

5.3.1. Wprowadzenie

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na środowisko przyrodnicze odniesiono się do celów rewitalizacji poszczególnych obszarów wyznaczonych w LPR, przyjętych kierunków działań zintegrowanych oraz do poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji (projekty zgłoszone w ramach Inicjatywy JESSICA).

Potencjalne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie dotyczyło głównie zadań przestrzennych. Zadania o charakterze gospodarczym lub społecznym będą miały, w dłuższej perspektywie czasowej, pozytywny wpływ głównie na zdrowie i komfort życia mieszkańców miasta.

W stosunku do każdego przedsięwzięcia zaplanowanego w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji (projekty zgłoszone w ramach Inicjatywy JESSICA) oraz dla ustalonych kierunków działań zintegrowanych zaplanowanych do realizacji w obrębie obszarów objętych Programem przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, gleby, powierzchnię ziemi, faunę, florę, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe.

Sprawdzono także przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji, pod kątem konieczności sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 z późn. zm.).

Program Rewitalizacji zakłada realizację wielu zadań inwestycyjnych mających na celu usunięcie przyczyn degradacji wyznaczonych obszarów, wyprowadzenie wyznaczonych obszarów ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie im nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju miasta. Rewitalizacja jest procesem przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych.

Większość zadań dotyczy prac na obiektach już istniejących, zlokalizowanych w centrum miasta. Oznacza to, że inwestycje będą miały miejsce na terenie zurbanizowanym, gdzie środowisko przyrodnicze zostało już mocno przekształcone w wyniku antropopresji na przestrzeni wielu lat. Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione cenne przyrodniczo. Presje wywierane na środowisko w wyniku realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji (ich rodzaj i skala) będą kształtowały się na poziomie normalnego oddziaływania/funkcjonowania obszaru zurbanizowanego.

Negatywne oddziaływanie przedsięwzięć zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji na środowisko przyrodnicze ograniczało się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze.

Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego poprzez np. obniżenie emisji hałasu i spalin z systemu transportowego czy poprawę izolacyjności cieplnej i akustycznej budynków.

5.3.2. Przewidywane znaczące oddziaływania wymagające sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010.213.1397) określa:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

W tabeli poniżej przeanalizowano przedsięwzięcia przewidziane do dofinansowania w ramach inicjatywy JESSICA, które będą realizowane na poszczególnych rewitalizowanych obszarach, przyporządkowując do poszczególnych rodzajów przedsięwzięć, zgodnie z ww. Rozporządzeniem.

Należy zaznaczyć, że jest to jedynie wstępna, bardzo ogólna kwalifikacja przedsięwzięć do procedury oceny oddziaływania na środowisko, wynikająca z Lokalnego Programu Rewitalizacji. Szczegółowe kwalifikowanie należy prowadzić na etapie projektowania i realizacji przedsięwzięć.

Tabela 20 Analiza inwestycji przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji pod kątem konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko¹

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji		Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
1	Zespół obszarów w śródmieściu	Kwartale Śródmieścia	Kompleks HANZA TOWER – hotel 5* (budynek Starej Danej)		X § 3. 1. pkt. 54) Rozporządzenia	
			Rewitalizacja kwartału nr 33 w Szczecinie między ulicami: Al. Piastów, B. Krzywoustego, B. Śmiałego, J. K. Chodkiewicza			X
			Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulic Wielkopolskiej – Mazurskiej w Szczecinie ul. Wielkopolska 33, 33a, 34, 34a, nr działki ewid. 4/6 ul. Mazurska 17, nr działki ewid. 4/9			X
			Poprawa jakości życia na obszarze zdegradowanym poprzez odnowienie infrastruktury budynku wielorodzinnego przy ul. Podhalańskiej ul. Podhalańska 8, 8a, 8b, 8c, Nr działki ewid. 171			X
			Koniec z piecami Budynek przy ul. Marszałka Piłsudskiego 14			X
			Termomodernizacja nieruchomości ul. Jagiellońska 22			X
			Termomodernizacja nieruchomości ul. Jagiellońska 74			X
			Remont kamienicy i modernizacja c.o. al. Piastów 14			X
			Remont kamienicy przy ul. Łokietka 32 front			X
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Chodkiewicza 10			X
			Renowacja części wspólnych budynku przy al. Piastów 11			X
			Renowacja części wspólnych budynku przy al. Piastów 15			X

¹ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010.213.1397)

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
2		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 11			X
		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Żółkiewskiego 15			X
		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Krzywoustego 27			X
		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Ściegiennego 8			X
		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 17			X
		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 39 i Żółkiewskiego 4			X
		Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Żółkiewskiego 13			X
		Adaptacja byłego budynku przemysłu odzieżowego oraz przedwojennej fabryki artykułów farmaceutycznych przy ul. 5 Lipca 16a na budynek domu studenckiego			X
	Stare Miasto	Centrum Multifunkcyjne obszar; ul. Panieńska, Kłodna, Mała Odrzańska		X § 3. 1. pkt. 55), 56) Rozporządzenia	
		Przebudowa budynku dawnej drukarni przy ul. Św. Ducha 1 na funkcje usługowo-mieszaniowe			X
		Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulicy Staromłyńskiej w Szczecinie, celem zwiększenia stopnia funkcjonalności przedmiotowego obszaru Ul. Staromłyńska 18,19,20,20a, 20b, 20c Ul. Staromłyńska (dr)			X
		Remont elewacji budynku przy ul. Grodzkiej 13,15,17, 19 wraz z ociepleniem oraz zmianą nawierzchni chodnika przed budynkiem			X
		Termomodernizacja nieruchomości przy ul. Grodzkiej 8-10			X
		Rewitalizacja budynku przy ul. Orła Białego 1 oraz zaadaptowanie parteru budynku na cele gastronomiczne i społeczne			
		Adaptacja i rozbudowa obiektów powojaskowych przy ul. Sowińskiego		X § 3. 1. pkt. 55), 56) Rozporządzenia	
3	Nowe Miasto	Adaptacja obiektu byłej pralni wojskowej przy ul. Głowackiego nr 4 na obiekt biurowy			X
		Adaptacja istniejącego obiektu przy ul. Dąbrowskiego 38/40 na budynek biurowy ORNAMENT – termomodernizacja oraz remont			X
		Tradycja nowoczesnego rozwoju miasta-Rewitalizacja budynków przy ul. Kolumba 86-89			X
4	Rejon ulicy Kolumba	Rewitalizacja rejonu ulicy Kolumba w Szczecinie		X § 3. 1. pkt. 55), 56), 60)	

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji		Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
					Rozporządzenia	
			Renowacja obiektów poprzemysłowych przy ul. Kolumba wraz z adaptacją do nowych funkcji			X
5	Niebuszewo- Bolinko		Rewitalizacja zabytkowej willi przy ul. Słowackiego 3			X
			Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Miasto Szczecin poprzez uzbrojenie i rozbudowę terenu pod budowę II etapu Technoparku Pomerania		X § 3. 1. pkt. 55) Rozporządzenia	
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 27, oficyna			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 26, oficyna			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 25, oficyna			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 24, oficyna			X
			Remont budynku przy ul. Długosza 5,6,7			X
			Remont budynku przy ul. Wyzwolenia 84,84b			X
			Remont budynku przy ul. Barbary 5,5a			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 31			X
			49 Remont budynku przy ul. Kołłątaja 29,30, Barbary 6			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 27, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 26, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 25, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 24, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 23, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 22, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 21, front			X
			Remont budynku przy ul. Kołłątaja 20, front			X
			Remont budynku przy ul. Krasieńskiego 1			X
			Remont budynku przy ul. Krasieńskiego 2			X
			Remont budynku przy ul. Niemcewicz 12, Długosza 10			X
			Remont budynku przy ul. Niemcewicz 10,11			X
			Remont budynku przy ul. Niemcewicz 9			X
			Remont budynku przy ul. Niemcewicz 5,6,7,8			X
			Remont budynku przy ul.			X

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU
REWITALIZACJI DLA MIASTA SZCZECIN

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji		Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
			Niemcewicz 1,2,3,4			
			Remont budynku przy ul. Długosza 8,9,9a			X
6	Zespół obszarów na północy	Gołęcino-Gocław	Adaptacja i przebudowa budynków „Starej Olejarni” przy ul. Dębogórskiej 31-33 na potrzeby „Domu Sztuki” (przyszłej szkoły baletowej)			X
			Rewitalizacja ul. Ziemowita przy ul. Ziemowita 1-6			X
			Ośrodek szkoleniowy przy ul. Pokoju 1			X
7		Stołczyn	Rewitalizacja terenu dawnej cegielni	na obecnym etapie brak szczegółowych danych dotyczących przedsięwzięcia/ brak możliwości kwalifikacji przedsięwzięcia		
8		Skolwin	-		-	
9	Stare Dąbie		Rewitalizacja obszarów starej zabudowy na terenie Dąbia – ul. A. Krzywoń 7,8,9, 11, 20-21; ul. Lekarska 1, 2,6,7, ul. Miernicza 3,4; ul. Oficerska 12,13,15,16; ul. E. Gierczyk 10-12			X
			Modernizacja „Targowiska Dąbie” ul. Dziennikarska 15			X
			Baza Rybacka z zapleczem handlowo turystycznym w Dąbiu			X
10	Nad Odrą		Rewitalizacja funkcji przemysłowych terenów miejskich poprzez budowę zakładu produkcji papieru-tekstury	X § 2. 1. pkt. 20) Rozporządzenia lub § 3. 1. pkt. 29) Rozporządzenia		
			Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego przy ul. Dębogórskiej – rozbudowa infrastruktury szkoleniowej			X
			Rewitalizacja dawnego magazynu wojskowego przy ul. Ludowej na cele biurowe			X
			Teleyard	na obecnym etapie brak szczegółowych danych dotyczących przedsięwzięcia/ brak możliwości kwalifikacji przedsięwzięcia		
11	Drzetowo		Przebudowa i rozbudowa części kwartału ulic Storrady-Świętosławy i Jana z Kolna			X
			Rewitalizacja terenów postocznioowych		X § 3. 1. pkt. 55), 52) Rozporządzenia	
			Zagospodarowanie terenów dawnego kąpieliska Gontynka		X § 3. 1. pkt. 55), 57) Rozporządzenia	
12	Śródoodrze		Rewitalizacja zdegradowanych terenów portowych i stoczniowych na Kępie Parnickiej i Wyspie Zielonej		X § 3. 1. pkt. 55), 60), 63)	

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
		Renowacji oraz adaptacji zabytkowego budynku mieszczącego się w Łasztowni pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną		Rozporządzenia	X
13	Rejon ulicy Cukrowej	Rewitalizacja terenu dawnej cukrowni	na obecnym etapie brak szczegółowych danych dotyczących przedsięwzięcia/ brak możliwości kwalifikacji przedsięwzięcia		
14	Obszar Objęty Projektem Zintegrowanym	Modernizacja ulic w centrum		X § 3. 1. pkt. 60) Rozporządzenia	
		Remonty zabytkowych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w ramach Szczecińskiego Funduszu Pożyczkowego			X
		Modernizacja budynków zasobu Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasto Szczecin objętego funduszem remontowym			X
		Zagospodarowanie przedogódków oraz podwórek we wnętrzach kwartałów w ramach Programu „Zielone Podwórka Szczecina”			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 5			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 22			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 23			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 2			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 4			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 43			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 44			X
		Rewitalizacja RAZEM- budowa budynku (plomba) przy ul. Królowej Jadwigi 45			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 46			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja			X

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
		budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 47			
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Al. Wojska Polskiego32			X
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: oficyny we wnętrzu kwartału			X
		Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: oficyny mieszkalno – usługowe przy ul. Śląskiej 51, 52, 53, 54 i kamienica mieszkalno- usługowa przy ul. Śląskiej 53			X
		Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: kamienica mieszkalno- usługowa przy ul. Śląskiej 51			X
		Renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 5			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 48			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 49			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 51			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; budowa parkingu podziemnego w budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; zagospodarowanie fragmentu kwartału			X
		Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: adaptacja parterów kamienic mieszkalno-usługowych przy ul. Śląskiej 51,52, 53, 54, oficyny usługowej „Stajenka” na lokale użytkowe wraz z zagospodarowaniem terenu			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 48 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 49 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 50 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 51 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacji			X

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
		części budynku przy ul. Jagiellońskiej 91 na cele usługowe			
		Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 92 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21: adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 94 na cele usługowe			X
		Rewitalizacja kwartału nr 21: modernizacja kamienic frontowych i oficyn wraz z adaptacją lokali na cele usługowe i społeczne oraz zagospodarowanie wnętrza kwartału			X
		„Centrum KOSMOS” adaptacja i rozbudowa budynku dawnego kina „Kosmos” przy ul. Wojska Polskiego 8 na kompleks usługowo - mieszkalny		X § 3. 1. pkt. 55), 56) Rozporządzenia	
		Centrum Kulturalno- Rozrywkowe „Warzelnia” – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Partyzantów 2		X § 3. 1. pkt. 55) Rozporządzenia	
		Renowacja budynku Polskiego Czerwonego Krzyża przy al. Wojska Polskiego 63 wraz z adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji			X
		Rewitalizacja budynku „Lucynki i Paulinki” przy Al. Wojska Polskiego 18			X
		Modernizacja kamienicy przy al. Wojska Polskiego 45			X
		Centrum Kulturalno – Kongresowe – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Stośława 4		X § 3. 1. pkt. 55) Rozporządzenia	
		Rewitalizacja RAZEM – Infrastruktura w kwartale nr 23: utworzenie świetlicy środowiskowej, punktu konsultacyjnego MOPR, utworzenie lokali usługowych, infrastruktury technicznej oraz wykonanie zagospodarowania terenu			X
		Rewitalizacja społeczna w obszarze centrum w ramach Strategii Rozwiązywanie Problemów Społecznych			X
		Budowa integracji lokalnej i rewitalizacja społeczna w ramach Programu współpracy Gminy Miasto Szczecin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego			X
		Obywatelski Program rewitalizacji przestrzeni wspólnych „Zielone podwórka Szczecina’			
		Rewitalizacja elewacji zabytkowej kamienicy Deptaku Bogusława ul. Ks. Bogusława X 44			X
		Modernizacja i przebudowa pomieszczeń winiarni przy ul. Ks. Bogusława X wraz z adaptacją dodatkowych pomieszczeń pod organizację pokazów mody i innych wydarzeń kulturalnych			X
		Tiffany Flower & Cafe – sadyba			X

Lp.	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	Przedsięwzięcia, które zgodnie z Rozporządzeniem nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, lub potencjalnie oddziaływać na środowisko
		kultury, sztuki i inicjatyw biznesowych			
		„Nowoczesne przestrzenie kamienicy z historią” (Plac Zwycięstwa 3)			X
15	Działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 1			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 2			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 3,4			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 5			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 7			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 14			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 26			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 22			X
		Energia Odnawialna ul. Lipca 12			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 17			X
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 18			X
		Odbudowa i przystosowanie zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego wraz z zabudową folwarczną do funkcjonowania jako Ośrodek Opiekuńczo-Lecznicy dla osób samotnych przy ul. Husarów 1,2,2B			X

Objaśnienia do tabeli:

§ 3.1. pkt. 54) centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,

b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a

- przy czym przez powierzchnię użytkową rozumie się sumę powierzchni zabudowy i powierzchni zajętej przez pozostałe kondygnacje nadziemne i podziemne mierzone po obrysie zewnętrznym rzutu pionowego obiektu budowlanego;

§ 3. 1. pkt. 55) zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:

a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

– 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,

– 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze,

b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

– 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,

– 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze,

przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia;

§ 3. 1. pkt. 56) garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,

b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a

- przy czym przez powierzchnię użytkową rozumie się sumę powierzchni zabudowy i powierzchni zajętej przez pozostałe kondygnacje nadziemne i podziemne mierzone po obrysie zewnętrznym rzutu pionowego obiektu budowlanego;

§ 3. 1. pkt. 60) drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg oraz obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

§ 2. 1. pkt. 20) instalacje do wytwarzania papieru lub tektury, o zdolności produkcyjnej nie mniejszej niż 200 t na dobę;

§ 3. 1. pkt. 29) instalacje do wytwarzania papieru lub tektury, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20;

§ 3. 1. pkt. 52) zabudowa przemysłowa lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,

b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a

- przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia;

§ 3. 1. pkt. 57) parki rozrywki, pola golfowe i stadiony, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą;

§ 3. 1. pkt. 63) przystanie śródlądowe:

a) dla nie mniej niż 10 statków, w tym statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, o których mowa w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej,

b) wykorzystujące linię brzegową na długości większej niż 20 m;

Podczas procedury oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji Programu należy brać uwagę następujące kwestie:

- Przestrzeganie okresów lęgowych podczas prac budowlanych prowadzonych w pobliżu miejsc gniazdowania awifauny,
- Stosowanie rozwiązań technicznych umożliwiających eliminację wpływu barier ekologicznych na migracje dzikich zwierząt,
- Stosowanie metod ograniczanie dopływu zanieczyszczonych wód opadowych do środowiska,
- Stosowanie zabezpieczeń skażenia środowiska gruntowo-wodnego,
- Stosowanie rozwiązań redukujących uciążliwości etapu budowy,
- Możliwość stosowania technicznych i organizacyjnych metod ograniczania hałasu komunikacyjnego na terenach obowiązywania standardów akustycznych.

5.3.3. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji

W Tabeli w **Załączniku I** przedstawiono wpływ poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji (projekty zgłoszone do realizacji w ramach inicjatywy JESSICA) na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz zdrowie.

Przy ocenie wzięto pod uwagę końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływanie na etapie normalnego funkcjonowania. Szczegółowa analiza oddziaływań, w tym związanych z etapem realizacji inwestycji, etapem trwania prac budowlanych została przedstawiona w kolejnych rozdziałach.

W tabeli, w **Załączniku I** zastosowano następujące oznaczenia:

- **(0)- kolor niebieski** – brak oddziaływania, oddziaływanie neutralne
- **(-)- kolor różowy** –potencjalnie negatywne oddziaływanie
- **(+) - kolor zielony** – potencjalnie korzystne oddziaływanie
- **(+/0, -/0, +/-) - kolor żółty** – oddziaływania pozytywno/neutralne, negatywno/neutralne, pozytywno/negatywne
- **(?) - kolor szary** – w przypadku oddziaływań trudnych do zidentyfikowania np. w związku z brakiem dokumentacji projektowej

5.3.4. Czynniki klimatyczne

Najważniejszym czynnikiem klimatycznym, warunkującym klimat na danym terenie jest szerokość geograficzna, od której zależy ilość energii słonecznej, docierającej do powierzchni Ziemi, długość trwania dnia i nocy oraz wysokość słońca nad horyzontem. Wszystkie obszary objęte programem rewitalizacji znajdują się na tej samej szerokości geograficznej. Odległość od morza wpływa na klimat lokalny oraz zróżnicowanie temperatur regionu względem pozostałej części kraju.

Dokonując oceny oddziaływania Programu na klimat nie zauważa się aby działania rewitalizacyjne mogłyby mieć bezpośredni wpływ na zmianę aktualnego klimatu w rejonie objętym Programem.

Pośrednim efektem prac będzie zmiana ukształtowania powierzchni w związku z pracami budowlanymi, modernizacją dróg, placów oraz parków. Ukształtowanie powierzchni wpłynie na zmianę kierunków wiatrów oraz ich siłę, w związku z powyższym możliwa jest lokalna zmiana klimatu spowodowana ingerencją w ukształtowanie i pokrycie terenu.

Etap budowy

Większość przewidzianych w ramach Programu prac związanych jest z przebudową infrastruktury, rewitalizacją ulic, remontami, termomodernizacją oraz budową budynków. Powyższe prace wiązać się będą z krótkotrwałym, negatywnym oddziaływaniem na klimat lokalny z uwagi na wzmożony ruch ciężkiego sprzętu budowlanego, wzrost zapylenia podczas wykonywania prac oraz okresowe zmiany ukształtowania terenu związane z wykopami. Budowa bądź przebudowa obiektów związanych z pełnieniem funkcji kulturalnej, rekreacyjnej bądź społecznej takich jak np. Centrum Multifunkcyjne, Baza Rybacka, Szkoła Baletowa, Dom Oświatowy będzie wiązała się z pracami budowlanymi na danym obszarze.

Etap eksploatacji

Większość zadań rewitalizacyjnych wiąże się z termomodernizacją, renowacją elewacji, oraz remontem budynków. Termomodernizacja, renowacja oraz przebudowa istniejących elementów zabudowy wpłynie korzystnie na klimat z uwagi na zmniejszenie emisji niskiej, utracie ciepła oraz zmniejszeniu strat energetycznych spowodowanych nadmiernym ogrzewaniem mieszkań oraz budynków użyteczności publicznej.

Do najkorzystniej wpływających na zdrowie inwestycji zaliczyć można termomodernizację budynków, projekt „Koniec z piecami” oraz „Energia odnawialna”.

Przedsięwzięcia te mają na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych do powietrza, a także wykorzystanie energii odnawialnej. W zakresie długoterminowym spowodują poprawę stanu jakości powietrza.

Projekty realizowane w obszarach Stare Dąbie, Drzetowo i Śródoodrże oraz projekt „Zielone Podwórka” związane są z utworzeniem większej ilości terenów rekreacyjnych oraz zielonych w mieście, co wiąże się z korzystnym wpływem na lokalny klimat oraz poprawę warunków życia mieszkańców.

5.3.5. Jakość powietrza

Etap budowy

Oddziaływanie na jakość powietrza związane będzie z ruchem pojazdów budowlanych, wykonaniem prac ziemnych, wykopów pod fundamenty w przypadku realizacji obiektów kubaturowych. Wszystkie prace budowlane prowadzone podczas realizacji działań będą miały charakter nieorganizowany, krótkotrwały i chwilowy. Większość zadań rewitalizacyjnych, jakimi są termomodernizacje budynków mieszkalnych oraz renowacje budynków, nie będzie wiązało się ze znaczącym oddziaływaniem na jakość powietrza. W przypadku prac remontowych może występować nieorganizowana emisja lotnych substancji organicznych pochodzących z surowców: farb, lakierów, tynków itp., oraz emisja zanieczyszczeń pyłowych podczas prac szlifierskich i innych. Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylastych czy urobku ziemnego. Praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją spalin. Prace związane z modernizacją elewacji budynków wiązały się będą z emisją pyłów i gazów do atmosfery.

Oddziaływania te będą miały charakter lokalny i występować będą jedynie na etapie realizacji inwestycji.

Wymienione emisje mają charakter nieorganizowany. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów z instalacji do powietrza nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130, poz. 881), nie jest wymagane pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji, z których emisja zanieczyszczeń odbywa się w sposób nieorganizowany, bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych. Wyznaczenie skali i zasięgu oddziaływania emisji poszczególnych substancji w celu określenia wpływu na jakość środowiska i obowiązujące standardy na obecnym etapie nie jest możliwe i celowe.

Etap eksploatacji

W perspektywie długookresowej realizacja zadań przewidzianych w ramach Programu Rewitalizacji będzie miała pozytywny wpływ na stan powietrza w mieście. Przebudowa ulic oraz oświetlenia poprawi płynność ruchu samochodowego w rejonie Śródmieścia, co wpłynie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (spalin samochodowych). Zieleń miejska absorbuje zanieczyszczenia z powietrza, stąd istotne jest dbanie o jej stan zdrowotny i odpowiednie nawadnianie. Zadania przewidziane do realizacji w ramach zwiększania terenów zielonych pozytywnie wpłyną na strukturę florystyczną miasta.

Modernizacja elewacji budynków (w tym termomodernizacja) zmniejszy zużycie paliw grzewczych oraz straty, powodując tym samym zmniejszenie zapotrzebowania na wytwarzanie energii cieplnej, a więc zmniejszenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych z lokalnych kotłowni.

Dokładna analiza inwestycji które mogą oddziaływać na powietrze w fazie budowy oraz eksploatacji, w sposób pozytywny lub negatywny została przedstawiona w poniższej tabeli.

W tabeli poniżej przedstawiono oddziaływania chwilowe (okresowe) oraz oddziaływania ciągłe na jakość powietrza atmosferycznego, przedsięwzięć zawartych w Programie Rewitalizacji.

Zastosowano następujące oznaczenia:

(-) potencjalne oddziaływanie negatywne

(+) potencjalne oddziaływanie pozytywne

(0) oddziaływania neutralne

(?) oddziaływania trudne do zidentyfikowania np. w związku z brakiem informacji nt zastosowanych rozwiązań technicznych

Tabela 22 Oddziaływania okresowe i ciągłe na jakość powietrza zadań zawartych Programie Rewitalizacji

Lp.	Przedsięwzięcia mające wpływ na jakość powietrza atmosferycznego		Oddziaływania chwilowe (okresowe)	Oddziaływania ciągłe (długookresowe)
	Obszar projektu	Nazwa podprojektu		
1	Obszar Projektu Zintegrowanego	„Centrum KOSMOS” – adaptacja i rozbudowa	(-)	(0)
		Prace modernizacyjne kamienic frontowych, renowacje budynków, renowacje elewacji, przebudowa pomieszczeń	(-)	(+)
2	Obszar Kwartęły Śródmieścia	Kompleks Hanza Tower	(-)	(0)
		Przebudowa infrastruktury ulic	(-)	(+)
		Termomodernizacje oraz renowacje budynków	(-)	(+)
		„Koniec z piecami”	(0)	(+)

Lp.	Przedsięwzięcia mające wpływ na jakość powietrza atmosferycznego		Oddziaływania chwilowe (okresowe)	Oddziaływania ciągle (długookresowe)
	Obszar projektu	Nazwa podprojektu		
		Adaptacja byłego budynku przemysłu odzieżowego oraz przedwojennej fabryki artykułów farmaceutycznych przy ul. 5 Lipca 16a na budynek domu studenckiego	(0)	(0)
3	Obszar Stare Miasto	Centrum multifunkcyjne	(-)	(0)
		Przebudowa infrastruktury ulicy Staromłyńskiej	(-)	(+)
		Termomodernizacje oraz renowacje budynków	(-)	(+)
4	Obszar Nowe Miasto	Adaptacja i rozbudowa obiektów wojskowych przy ul Sowińskiego oraz adaptacja byłej pralni na budynek biurowy	(-)	(0)
		Adaptacja istniejącego obiektu przy ul. Dąbrowskiego 38/40 na budynek biurowy ORNAMENT – termomodernizacja oraz remont	(-)	(0)
5	Obszar Niebuszewo-Bolinko	Uzbrojenie i rozbudowa terenu pod budowę II etapu Technoparku Pomerania	(-)	(0)
		Remonty oraz rewitalizacja budynków	(-)	(+)
6	Obszar Gołęcino - Gocław	Adaptacja i przebudowa budynków „Starej Olejarni” na potrzeby „Domu Sztuki”	(-)	(0)
7	Obszar Stołczyn	Rewitalizacja terenu dawnej cegielni	(0)	(+)
8	Obszar Stare Dąbie	Rewitalizacja zabudowy na terenie Dąbia	(0)	(+)
		Modernizacja „Targowiska Dąbie”	(0)	(0)
		Baza Rybacka z zapleczem handlowo-turystycznym	(-)	(0)
9	Obszar Nad Odrą	Rewitalizacja terenów dawnej papierni przy ul. Stołczyńskiej	(0)	(+)
		Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego	(-)	(+)
		Rewitalizacja dawnego magazynu wojskowego przy ul Ludowej na cele biurowe	(0)	(0)
10	Obszar Drzetowo	Przebudowa i rozbudowa części kwartału ulic Storrady – Świętosławy i Jana z Kolna	(-)	(+)
		Rewitalizacja terenów postoczniovych, zagospodarowanie terenu dawnego kąpieliska Gontynka	(0)	(+)
11	Obszar Śródołrze	Rewitalizacja zdegradowanych terenów portowych i stoczniowych na Kępie Parnickiej i Wyspie Zielonej	(-)	(+)
		Renowacja oraz adaptacja zabytkowego budynku na Łasztowni pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną	(0)	(0)
12	Obszar Rejon ulicy Cukrowej	Rewitalizacja dawnej cukrowni	(-)	(+)
13	Poza obszarami zdegradowanymi	Termomodernizacje nieruchomości	(-)	(+)
		Energia odnawialna ul Lipca 12	(0)	(+)
		Odbudowa i przystosowanie zabytkowego Zespołu Pałacowo –	(-)	(+)

Lp.	Przedsięwzięcia mające wpływ na jakość powietrza atmosferycznego		Oddziaływania chwilowe (okresowe)	Oddziaływania ciągłe (długookresowe)
	Obszar projektu	Nazwa podprojektu		
		Parkowego wraz z zabudową folwarczną		

5.3.6. Klimat akustyczny

Zgodnie z istniejącym prawem dopuszczalne poziomy hałasu określa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa miejscowego lub na podstawie stanu faktycznego. Część z terenów, na których będzie przeprowadzona rewitalizacja posiada miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Zadania realizowane w ramach Programu Rewitalizacji nie zmieniają zagospodarowania terenu w stopniu powodującym zmianę klasyfikacji obszarów, ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowiska (Dz. U. z dnia 5 lipca 2007r.).

Tabela 49 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, mającymi zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	65	55	55	45

Etap budowy

W trakcie realizacji przedsięwzięć ujętych w Programie Rewitalizacji będzie występowała okresowa zwiększona emisja hałasu do środowiska. Negatywne oddziaływania na klimat akustyczny będą miały charakter lokalny. Będą to oddziaływania na niewielką skalę i krótkookresowe (chwilowe) związane z fazą realizacji niektórych inwestycji (etapem budowy, prowadzeniem prac remontowych itp.). Hałas będzie emitowany głównie przez maszyny spalinowe, urządzenia budowlane i środki transportu. Maszyny budowlane i środki transportu stanowią źródła hałasu o mocy akustycznej w granicach 95-102 dB. Urządzenia stosowane podczas prac budowlanych powinny spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. 2005, Poz. 263, Nr 2202 z późn. zm.). Prace budowlane powinny być wykonywane jedynie w porze dziennej. Stosowanie powyższych zaleceń pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i pozytywnie wpłynie na klimat akustyczny otoczenia podczas budowy.

Na zwiększony poziom hałasu będą narażeni przede wszystkim mieszkańcy posesji sąsiadujących z rejonem prowadzonych prac oraz osoby przebywające tymczasowo w pobliżu. Po zakończeniu prac budowlanych wszystkie uciążliwości akustyczne ustąpią.

Etap eksploatacji

Większość przewidzianych do realizacji w Programie Rewitalizacji inwestycji będzie neutralnie oddziaływać na lokalny klimat akustyczny.

Okresowy i krótkotrwały negatywny wpływ na klimat akustyczny mogą mieć inwestycje związane z działaniem obiektów kultury, w których mają się odbywać imprezy typu koncerty. Należą do nich:

1. Tiffany Flower & Cafe – sadyba kultury, sztuki inicjatyw biznesowych;
2. Modernizacja i przebudowa pomieszczeń winiarni przy ul. Ks. Bogusława X wraz z adaptacją dodatkowych pomieszczeń pod organizacją pokazów mody i innych wydarzeń kulturalnych;
3. Centrum Kulturalno – Kongresowe – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Stojsława 4;
4. Centrum Kulturalno – Rozrywkowe „Warzelnia” – renowacja i adaptacja zabytkowego przy ul. Partyzantów 2

Wymienione powyżej projekty będą realizowane na obszarze Projektu Zintegrowanego.

Głównym negatywnym oddziaływaniem akustycznym powyższych inicjatyw będzie hałas pochodzący z wnętrza budynku oraz związany ze wzmożonym ruchem samochodowym.

Większą emisję hałasu można przypisać czterem inwestycjom po ich zrealizowaniu, gdyż będą one związane z powstaniem terenów przemysłowych, co wiązać się będzie z powstaniem zakładów o charakterze produkcyjnym i wzmożonym ruchem samochodów osobowych i ciężarowych:

1. Rewitalizacja dawnego magazynu wojskowego przy ul. Ludowej na cele biurowe” – produkcja rur;
2. Rewitalizacja funkcji przemysłowych terenów miejskich poprzez budowę zakładu produkcji papieru/tektury;
3. Teleyard
4. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Miasto Szczecin poprzez uzbrojenie i rozbudowę terenu pod budowę II etapu Technoparku Pomerania.

Wzmożony hałas wystąpi w związku z realizacją następujących działań:

- rozbudowa bazy turystyczno-hotelowej. (Stare Dąbie);
- budowa nabrzeża sportowego, rekreacyjnego i pasażerskiego (Nad Odrą);

- zagospodarowanie terenów dla potrzeb nowych funkcji, w tym utworzenia np. specjalnej strefy ekonomicznej, parku technologicznego, inkubatora przedsiębiorczości; centrum logistycznego na potrzeby usług przemysłu morskiego, biznes-parku, centrum sportowo-rozrywkowego; oceanarium, aqua-parku; (Drzetowo);
- zwiększenie dostępności do wodnych akwenów żeglownych, aktywizacja terenów strefy nadbrzeżnej dla celów rekreacyjno – sportowych (Śródołdrze);
- wprowadzenie śródmiejskiej zabudowy wielofunkcyjnej z powierzchniami mieszkaniowymi i usługowymi, w tym zespoły apartamentowe, wprowadzenie terenów zieleni publicznej i terenów rekreacyjno-sportowych na Wyspie Grodzkiej, w tym m.in. przystań jachtowa, kajakowa i motorowodna, mariny wraz usługami towarzyszącymi (Śródołdrze);
- budowa parkingu strategicznego oraz linii tramwajowej z pętlą (Rejon ul. Cukrowej).

Potencjalnie wpływające negatywnie na klimat akustyczny będą inwestycje związane z utworzeniem nowych miejsc pod biura. Takie projekty związane są ze tworzeniem miejsc parkingowych i zwiększonym natężeniem ruchu samochodów. Można do nich zaliczyć:

1. Komplex HANZA TOWER – hotel 5* (budynek Starej Danej);
2. Centrum Multifunkcyjne obszar; ul. Panieńska, Kłodna, Mała Odrzańska;
3. Przebudowa budynku dawnej drukarni przy ul. Św. Ducha 1 na funkcje usługowo-mieszkaniowe;
4. Adaptacja obiektu byłej pralni wojskowej przy ul. Głowackiego nr 4 na obiekt biurowy;
5. Ośrodek szkoleniowy przy ul. Pokoju 1;
6. Przebudowa i rozbudowa części kwartału ulic Storrady-Świętosławy i Jana z Kolna;
7. Renowacji oraz adaptacji zabytkowego budynku mieszczącego się w Łasztowni pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną;
8. „Centrum KOSMOS” adaptacja i rozbudowa budynku dawnego kina „Kosmos” przy ul. Wojska Polskiego 8 na kompleks usługowo – mieszkalny.

W większości przypadków planowana jest jednak budowa parkingów podziemnych, w związku z czym oddziaływanie na klimat akustyczny może być mniejsze.

Długookresowy, ciągły korzystny wpływ na klimat akustyczny miasta będzie miała planowana inwestycja pn. „Rewitalizacja rejonu ulicy Kolumba w Szczecinie” polegająca na

przebudowa ulic oraz dworca kolejowego, co wpłynie na zmniejszenie emisji hałasu ze źródeł komunikacyjnych z uwagi na modernizację nawierzchni.

Pozytywny długofalowy wpływ z perspektywy oddziaływania na hałas będzie miała realizacja następujących celów i kierunków działań zintegrowanych zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji:

- eliminacja ruchu tranzytowego (Kwartały Śródmieścia);
- remonty ulic i placów. (Kwartały Śródmieścia);
- uspokojenie ruchu samochodowego w obszarze (Stare Miasto);
- wprowadzenie priorytetu dla ruchu pieszego w obszarze (Stare Miasto);
- wprowadzenie stref ruchu uspokojonego i ruchu pieszego (Stare Miasto);
- modernizacja nawierzchni ulic i chodników (Nowe Miasto);
- przebudowa układu komunikacyjnego w celu eliminacji tranzytowego ruchu kołowego w ulicy K. Kolumba - budowa nowej drogi w zachodniej części obszaru, w powiązaniu z planowaną budową węzła obwodnicy śródmiejskiej (węzeł „Zapadła”) oraz przebudową układu drogowego wysp Łasztownia i Kępa Parnicka (Rejon ulicy Kolumba);
- utworzenie strefy ruchu pieszego i uspokojonego ruchu samochodowego w obszarze poprzez połączenie ulicy K. Kolumba z promenadą nadrzecznej poprzecznymi ciągami pieszo-jezdnymi placami miejskimi (Rejon ulicy Kolumba);
- Przebudowa układu komunikacyjnego uwzględniająca budowę trasy łączącej północne dzielnice miasta z centrum; (Niebuszewo- Bolinko);
- remont nawierzchni ulic, budowa ulic (Stare Dąbie);
- budowa/przebudowa układu komunikacyjnego, w tym budowa Trasy Nadodrzańskiej, łączącej centrum miasta z terenami północnymi (Nad Odrą);
- budowa/przebudowa układu komunikacyjnego, w tym budowa Trasy Nadodrzańskiej, łączącej centrum miasta z terenami północnymi (Drzetowo).

5.3.7. Gleby

Etap budowy

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi związane będzie z wykonaniem prac ziemnych, wykopów pod fundamenty w przypadku realizacji obiektów kubaturowych. Dla większości zadań rewitalizacyjnych, jakimi są termomodernizacje budynków mieszkalnych nie będzie występowało żadne oddziaływanie na powierzchnię ziemi. Nie przewiduje się więc

znaczącego negatywnego oddziaływania na gleby przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotowego Programu. W przeważającej części przedmiotowe inwestycje polegają na termomodernizacjach budynków oraz remontach i renowacjach budynków. Działania takie nie powodują przekształcenia struktury gruntów, nie powodują również emisji zanieczyszczeń do gleby mogących mieć wpływ na jakość gleby. Etap realizacji inwestycji prowadzi ze sobą szereg zagrożeń, które mogą powodować pogorszenie stanu gleb – jednak przy zastosowaniu działań zabezpieczających oddziaływanie to ogranicza się do minimum. Podczas prowadzonych prac zaplecza budowy powinny być wyposażone w urządzenia sanitarne dla pracowników, miejscach składowania odpadów komunalnych, miejsca składowania resztek materiałów budowlanych powinny znajdować się na szczelnych podłożach, aby nie dopuścić do przenikania zanieczyszczeń do gruntu, stan techniczny maszyn budowlanych i taboru samochodowego powinien być poddawany stałej kontroli w zakresie układów paliwowo-olejowych, w celu wyeliminowania możliwości wycieku do gruntu.

Etap eksploatacji

Realizacja inwestycji przyniesie szereg korzyści dla stanu jakościowego gleb, poprzez zastosowanie środków minimalizujących obecną emisję zanieczyszczeń do gruntu. Przeprowadzenie nowych nasadzeń zieleni zminimalizuje bezpośrednie oddziaływanie i rozprzestrzenianie się pyłów na powierzchnię gleby. Przy planowanych renowacjach układ kanalizacyjny zostanie udrożniony, ulice i parkingi zostaną odpowiednio wyprofilowane, w związku z czym odpływ ścieków z ulic do wpustów kanalizacyjnych będzie odbywał się sprawniej – będzie też w stanie przyjąć większe obciążenie. Zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi wody opadowe z powierzchni ulic i parkingów będą odprowadzane w sposób zorganizowany do sieci kanalizacyjnych, wpłyną na poprawę jakościową gleb w rejonie.

Podczas eksploatacji poszczególnych inwestycji nie przewiduje się oddziaływania na gleby, oddziaływanie to nie wystąpi dla większości inwestycji.

5.3.8. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody podziemne

Etap budowy

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu na wody podziemne. Obszar objęty Programem znajduje się poza Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych. Nie przewiduje się wpływu na wody podziemne na etapie prowadzenia prac budowlanych. Jedynie w przypadku wystąpienia awarii takich jak niekontrolowany wyciek paliwa z pracującego sprzętu budowlanego czy też innych substancji chemicznych (masy uszczelniające, farby) możliwe jest zanieczyszczenie środowiska wodnego. W celu uniknięcia takich sytuacji należy przestrzegać, aby plac budowy (ew. miejsce stacjonowania pojazdów mechanicznych, maszyn, urządzeń) posiadało utwardzoną i nieprzepuszczalną powierzchnię, a także było odwadniane.

Etap eksploatacji

Na etapie eksploatacji planowane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji zadania nie będą negatywnie oddziaływać na zasoby wód podziemnych. Wszystkie nowobudowane obiekty zostaną wyposażone w kanalizację deszczową, zapewniającą zorganizowane odprowadzanie wód opadowych. Zastosowanie kanalizacji burzowej pozwoli również na przechwycenie zanieczyszczeń będących skutkiem ewentualnych sytuacji awaryjnych.

Niewielką Ingerencję w lokalny układ zwierciadła wód podziemnych stanowić będzie funkcjonowanie odwodnień obiektów zlokalizowanych na obszarach o wysokim poziomie wód gruntowych. Odwodnienie obszarów (np. w celu posadowienia fundamentów) spowoduje powstanie antropogenicznej bazy drenażu wód podziemnych poziomu gruntowego i może powodować chwilowe przesuszenie gruntów. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter krótkotrwały, występujący jedynie na etapie budowy, po realizacji zamierzenia inwestycyjnego poziom wód gruntowych powróci do stanu naturalnego.

Na terenie miasta występuje wiele wód powierzchniowych, cieków wodnych. W wyniku realizacji zadań rewitalizacyjnych, w przypadku ingerencji w ciek wodny lub rzekę - szczególnie przy budowie obiektów przyległych do wód powierzchniowych, których posadowienie będzie wpływało na ingerencję w koryto rzeki lub zmianę przepływu rzeki konieczne będzie uzyskanie pozwolenia wodno prawnego. W przypadku wprowadzania

ścieków do ziemi lub wód powierzchniowych, np. z zakładów przemysłowych czy Basenów kąpielowych należy uzyskać pozwolenie wodno prawne.

Wody powierzchniowe

Etap budowy

Podobnie jak w przypadku środowiska gruntowego i wód podziemnych potencjalne negatywne, krótkookresowe oddziaływania na wody powierzchniowe mogą mieć miejsce podczas wykonywania prac budowlanych. Obiekty wskazane do termomodernizacji, przebudowy, renowacji, będą wymagały pracy osób, w związku z czym wykorzystywana będzie woda do celów socjalno-gospodarczych i w związku z tym będą powstawać ścieki sanitarne. Ścieki sanitarne będą docelowo odprowadzane na lokalną oczyszczalnię ścieków.

W przypadku realizacji inwestycji położonych na gruntach pokrytych wodami (szczególnie w granicach rzek) następować będzie przekształcenie powierzchni ziemi, a w szczególnych przypadkach przekształcenie koryta wodnego. Przy dużym zakresie robót ziemnych i budowlanych wykonywanych z zastosowaniem ciężkiego sprzętu z napędem mechanicznym; pracom tym towarzyszyć będzie znaczny wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów, nie wykluczone też będą lokalne zmiany stosunków gruntowo-wodnych, a w sytuacjach awaryjnych możliwość zanieczyszczenia ropopochodnymi wód powierzchniowych, podziemnych i gruntów.

Etap eksploatacji

Korzystny, długookresowy wpływ na środowisko wodne będzie miała budowa infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacyjnych. Rozbudowa i uporządkowanie systemów kanalizacyjnych zapobiegnie przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych. W wyniku funkcjonowania obiektów zrealizowanych w ramach Programu będą powstawały jedynie ścieki komunalne oraz deszczowe. Przewiduje się, że w obiektach tych nie będą powstawały ścieki zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006, Nr 137, Poz. 984). Powstałe ścieki zostaną zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi tj. zostaną wprowadzone do miejskiej kanalizacji sanitarnej (ścieki komunalne) lub miejskiej kanalizacji deszczowej (wody opadowe). Wody opadowe i roztopowe z powierzchni modernizowanych dróg, parkingów i terenów publicznych zostaną

ujęte w system kanalizacji deszczowej, a następnie odprowadzone do odbiorników. Wody opadowe nie będą mieszane ze ściekami bytowymi, przemysłowymi, ściekami pochodzącymi ze stacji uzdatniania wody, wodami chłodniczymi. Zgodnie z § 19 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2006, Nr 137, Poz. 984) wody opadowe powstałe w wyniku realizacji większości planowanych przedsięwzięć będą mogły być wprowadzane do środowiska bez oczyszczenia.

Rozbudowa portów rzecznych spowoduje wzrost ilości jednostek pływających, również z napędem silnikami spalinowymi, a co za tym idzie, wzrost ruchliwości na szlakach wodnych i akwenach, zwiększy się zatem potencjalna możliwość zanieczyszczenia ropopochodnymi wód powierzchniowych w wyniku awarii instalacji paliwowej urządzeń zainstalowanych na jednostkach pływających, szczególnie po płytkich wód stojących.

5.3.9. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz na obszary i obiekty chronione na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE

Zespół obszarów w Śródmieściu

Kwartaly Śródmieścia

Obszar Kwartaly Śródmieścia położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 50 Odległość obszaru „Kwartaly Śródmieścia” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	3,6 km na wschód od granic obszaru Kwartaly Śródmieścia
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra	3,7 km na południowy

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
	(PLH320037)	wschód od granic obszaru Kwartały Śródmieścia
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	7,0 km na południowy wschód od granic obszaru Kwartały Śródmieścia
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	10,5 km na północ od granic ostoi

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Do położonych najbliżej Kwartałów Śródmieścia obszarów Natura 2000 należą: OSO Dolina Dolnej Odry i SOO Dolna Odra.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Kwartałów Śródmieścia nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń. Realizacja założeń rewitalizacji Kwartałów Śródmieścia nie będzie wiązała się z wprowadzaniem ścieków do wód rzeki Odry.

Planowane prace termomodernizacyjne przyczynią się do zmniejszenia emisji ze źródeł ciepłowniczych, co w sposób pośredni korzystnie wpłynie na jakość wód powierzchniowych.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na SOO Dolna Odra należą:

- Zmiany w siedliskach spowodowane zmianami w gospodarce rolnej (np. zarzucenie pasterstwa) prowadzące np. do uruchomienia procesu sukcesji.
- Pozyskiwanie zwierząt, kłusownictwo.
- Zanieczyszczenia wód oraz powietrza i składowanie odpadów.
- Prace regulacyjne w dolinie Odry, prowadzące do zniszczenia chronionych siedlisk.
- Zagrożenie ze strony polskiej i niemieckiej spowodowane jest rozbudową drogi wodnej Szczecin - Schwedt - kanał Hohenzaten).

- Poważnym zagrożeniem może być zanieczyszczenie organiczne i chemiczne wód stanowiących miejsce żerowania nocka łydkowłosego, zwłaszcza niekorzystny spływ biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, a otaczających ostoję.
- Wysoki poziom pierwiastków biogenych może prowadzić do zarastania cieków i zbiorników wodnych co uniemożliwi żerowanie nockowi łydkowłosemu nad lustrem wody i przyczyni się do zmian w strukturze gatunkowej entomofauny preferowanej przez ten gatunek.
- Innym zagrożeniem mogą być niewłaściwie przeprowadzane prace regulacyjne w dolinie Odry prowadzące do zmian bądź zniszczenia siedlisk stanowiących żerowiska nocka łydkowłosego.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Kwartałów Śródmieścia nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń. Termomodernizacja budynków i modernizacja systemów grzewczych przyczynią się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Odpady powstające podczas trwania prac remontowych będą zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w celu ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko.

Stare Miasto

Obszar Starego Miasta położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 51 Odległość obszaru „Stare Miasto” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	3,0 km na wschód od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	2,9 km na południowy wschód od granic obszaru Starego Miasta
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	6,3 km na na północny wschód od granic obszaru Starego Miasta

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	11,4 km na północny wschód od granic obszaru Starego Miasta

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Do położonych najbliżej Starego Miasta obszarów Natura 2000 należą: OSO Dolina Dolnej Odry i SOO Dolna Odra.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Starego Miasta nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń. Realizacja założeń rewitalizacji Starego Miasta nie będzie wiązała się z wprowadzaniem ścieków do wód rzeki Odry.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na SOO Dolna Odra należą:

Zmiany w siedliskach spowodowane zmianami w gospodarce rolnej (np. zarzucenie pasterstwa) prowadzące np. do uruchomienia procesu sukcesji.

- Pozyskiwanie zwierząt, kłusownictwo.
- Zanieczyszczenia wód oraz powietrza i składowanie odpadów.
- Prace regulacyjne w dolinie Odry, prowadzące do zniszczenia chronionych siedlisk.
- Zagrożenie ze strony polskiej i niemieckiej spowodowane jest rozbudową drogi wodnej Szczecin - Schwedt - kanał Hohenzaten).
- Poważnym zagrożeniem może być zanieczyszczenie organiczne i chemiczne wód stanowiących miejsce żerowania nocka łydkowłosego, zwłaszcza niekorzystny spływ biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, a otaczających ostoję.
- Wysoki poziom pierwiastków biogenych może prowadzić do zarastania cieków i zbiorników wodnych co uniemożliwi żerowanie nockowi łydkowłosemu nad lustrem wody i przyczyni się do zmian w strukturze gatunkowej entomofauny preferowanej przez ten gatunek.

- Innym zagrożeniem mogą być niewłaściwie przeprowadzane prace regulacyjne w dolinie Odry prowadzące do zmian bądź zniszczenia siedlisk stanowiących żerowiska nocka łydkowłosego.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Starego Miasta nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń. Termomodernizacja budynków przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Odpady powstające podczas trwania prac remontowych będą zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w celu ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko.

Nowe Miasto

Obszar Nowego Miasta położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 52 Odległość obszaru „Stare Miasto” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	3,9 km na wschód od granic obszaru Nowe Miasto
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	3,2 km na południowy wschód od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	6,7 km na południowy wschód od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	11,9 km na północny wschód od granic obszaru Nowego Miasta

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliższymi sobie granicami

Do położonych najbliższych Nowego Miasta obszarów Natura 2000 należą: OSO Dolina Dolnej Odry i SOO Dolna Odra.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony

Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Planowane działania rewitalizacyjne w rejonie ulicy Kolumba nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń. Realizacja założeń rewitalizacji rejonu ul. Kolumba nie będzie wiązała się z wprowadzaniem ścieków do wód rzeki Odry.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na SOO Dolna Odra należą:

- Zmiany w siedliskach spowodowane zmianami w gospodarce rolnej (np. zarzucenie pasterstwa) prowadzące np. do uruchomienia procesu sukcesji.
- Pozyskiwanie zwierząt, kłusownictwo.
- Zanieczyszczenia wód oraz powietrza i składowanie odpadów.
- Prace regulacyjne w dolinie Odry, prowadzące do zniszczenia chronionych siedlisk.
- Zagrożenie ze strony polskiej i niemieckiej spowodowane jest rozbudową drogi wodnej Szczecin - Schwedt - kanał Hohenzaten).
- Poważnym zagrożeniem może być zanieczyszczenie organiczne i chemiczne wód stanowiących miejsce żerowania nocka łydkowłosego, zwłaszcza niekorzystny wpływ biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, a otaczających ostoję.
- Wysoki poziom pierwiastków biogennych może prowadzić do zarastania cieków i zbiorników wodnych co uniemożliwi żerowanie nockowi łydkowłosemu nad lustrem wody i przyczyni się do zmian w strukturze gatunkowej entomofauny preferowanej przez ten gatunek.
- Innym zagrożeniem mogą być niewłaściwie przeprowadzane prace regulacyjne w dolinie Odry prowadzące do zmian bądź zniszczenia siedlisk stanowiących żerowiska nocka łydkowłosego.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Nowego Miasta nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń.

Odpady powstające podczas trwania prac remontowych będą zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w celu ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko.

Rejon ulicy Kolumba

Rejon ulicy Kolumba położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 53 Odległość obszaru „Rejon ul. Kolumba” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	3,8 km na wschód od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	2,5 km na południowy wschód od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	6,1 km na południowy wschód od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	12,3 km na północny wschód od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Położonym najbliżej rejonu ul. Kolumba obszarem chronionym jest obszar Natura 2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na SOO Dolna Odra należą:

- Zmiany w siedliskach spowodowane zmianami w gospodarce rolnej (np. zarzucenie pasterstwa) prowadzące np. do uruchomienia procesu sukcesji.
- Pozyskiwanie zwierząt, kłusownictwo.
- Zanieczyszczenia wód oraz powietrza i składowanie odpadów.
- Prace regulacyjne w dolinie Odry, prowadzące do zniszczenia chronionych siedlisk.
- Zagrożenie ze strony polskiej i niemieckiej spowodowane jest rozbudową drogi wodnej Szczecin - Schwedt - kanał Hohenzaten).
- Poważnym zagrożeniem może być zanieczyszczenie organiczne i chemiczne wód stanowiących miejsce żerowania nocka łydkowłosego, zwłaszcza niekorzystny spływ biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, a otaczających ostoję.
- Wysoki poziom pierwiastków biogenych może prowadzić do zarastania cieków i zbiorników wodnych co uniemożliwi żerowanie nockowi łydkowłosemu nad lustrem

wody i przyczyni się do zmian w strukturze gatunkowej entomofauny preferowanej przez ten gatunek.

- Innym zagrożeniem mogą być niewłaściwie przeprowadzane prace regulacyjne w dolinie Odry prowadzące do zmian bądź zniszczenia siedlisk stanowiących żerowiska nocka łydkowłosego.

Planowane działania rewitalizacyjne w Rejonie ul. Kolumba nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń.

Przebudowa układu komunikacyjnego w celu eliminacji tranzytowego ruchu kołowego w ulicy K. Kolumba, utworzenie strefy ruchu pieszego i uspokojonego ruchu samochodowego przyczynią się do poprawy płynności samochodowego, co wpłynie korzystnie na jakość powietrza atmosferycznego.

Rewitalizacja obszaru na etapie eksploatacji nie będzie wiązała się z wprowadzaniem ścieków do rzeki, nie spowoduje zwiększenia ilości biogenów odprowadzanych do rzeki.

Niekorzystne oddziaływanie na wody powierzchniowe może wystąpić głównie na etapie trwania prac budowlanych, w szczególności w związku z realizacją następujących projektów i podprojektów planowanych w ramach rewitalizacji ul. Kolumba:

- Budowa przeprawy mostowej na Wyspę Zieloną
- Budowa przeprawy mostowej na Wyspę Jaskółczą
- Budowa promenady nad Odrą
- Renowacja mostu na Wyspę Jaskółczą.

Na obecnym etapie trwania prac projektowych nie ma jednak możliwości szczegółowej analizy oddziaływań związanych z realizacją tych przedsięwzięć.

Niebuszewo - Bolinko

Obszar Niebuszewo- Bolinko położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 54 Odległość obszaru „Niebuszewo-Bolinko” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	3,1 km na wschód od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	5,5 km na południowy wschód od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	5,5 km na południowy wschód od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	9,8 km na na północny wschód od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Położonym najbliżej obszaru Niebuszewo-Bolinko obszarem Natura 2000 jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Niebuszewo-Bolinko nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń. Realizacja założeń rewitalizacji obszaru nie będzie wiązała się z wprowadzaniem ścieków do wód rzeki Odry.

Zespół obszarów na północy

Golęcino-Gocław

Obszar Golęcino-Gocław położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 55 Odległość obszaru „Golęcino-Gocław” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	0,3 km na wschód od granic obszaru

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	6,6 km na południe od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	9,3 km na południe od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	5,1 km na północ od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Położonym najbliżej obszaru Gołęcino-Gocław obszarem Natura 2000 jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry.

Rysunek 25 Przebieg granic OSO Dolina Dolnej Odry w okolicach obszaru Gołęcino-Gocław

Źródło: <http://mapa.ekoportal.pl/>

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Gołęcino-Gocław nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń.

Stołczyn

Obszar Stołczyn położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 56 Odległość obszaru „Stołczyn” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	0,03 km od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	9,0 km na południe od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	11,5 km na południe od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	1,9 km na północ od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliższymi granicami

Położonym najbliższemu obszarowi Stołczyn obszarem Natura 2000 jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry.

Rysunek 26 Przebieg granic OSO Dolina Dolnej Odry w okolicach obszaru Stołczyn

Źródło: <http://mapa.ekoportal.pl/>

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Planowane działania rewitalizacyjne w obszarze Stołczyn nie będą wiązały się z wystąpieniem tego typu zagrożeń.

Skolwin

Obszar Skolwin położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 57 Odległość obszaru „Skolwin” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	1,5 km na wschód od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	13,5 km na południe od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	15,5 km na południe od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	– 1,1 km na wschód od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliższymi granicami

Do położonych najbliższych obszaru Skolwin obszarów chronionych należą Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018) oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018) należą:

nadmierna eksploatacja populacji np. ryb - kłusownictwo,

- zaśmiecanie,
- składowanie odpadów,
- zanieczyszczenia wód,
- zanieczyszczenia powietrza,
- niekorzystnym zjawiskiem jest również presja związana z rozwojem turystyki i rekreacji,
- zmiany sposobu użytkowania gruntów (zaprzestanie wypasu i koszenia łąk).

Rewitalizacja obszaru Skolwin polegała będzie głównie na modernizacji zabudowy mieszkaniowej oraz rozbudowie infrastruktury społecznej i usługowej i nie będzie wiązała się z wystąpieniem przedstawionych powyżej zagrożeń.

Poprawa wizerunku obszaru może przyczynić się jednak do wzrostu natężenia presji turystycznej, jednak przewiduje się, że wzrost ten w obrębie samego obszaru Ujście Odry i Zalew Szczeciński będzie minimalny.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Realizacja wyznaczonych kierunków działań zintegrowanych i celów rewitalizacji obszaru nie będzie wiązała się z wystąpieniem tego typu zagrożeń.

Stare Dąbie

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Stare Dąbie położony jest Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry (graniczy z obszarem w rejonie Grójeckiej i Przybrzeżnej).

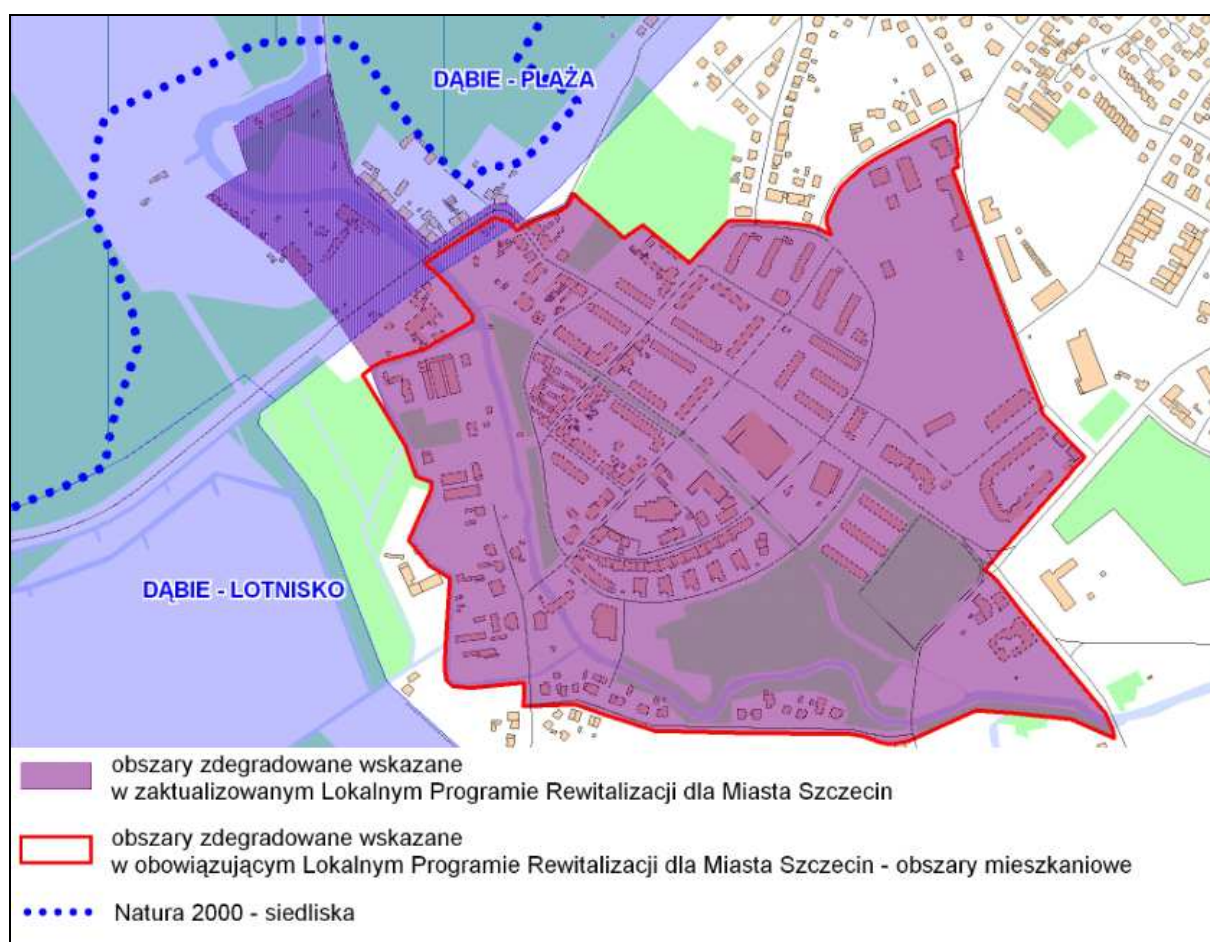
Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 58 Odległość obszaru „Stare Dąbie” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej	w bezpośrednim sąsiedztwie

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
	Odry (PLB320003)	- graniczy z obszarem w rejonie Grójeckiej i Przybrzeżnej
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	2,7 km na południowy zachód od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	2,4 km na na południowy zachód od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	13,7 km na północ od planowanej inwestycji

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Rysunek 27 Przebieg granic Doliny Dolnej Odry w pobliżu planowanej inwestycji

Obszar Starego Dąbia położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (graniczy z obszarem w rejonie Grójeckiej i Przybrzeżnej).

Największe zagrożenia dla obszaru, zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych, to: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego i kłusownictwo.

W tabelach poniżej przedstawiono potencjale zagrożenia dla poszczególnych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujących na terenie ostoi, zgodnie z Poradnikami Ochrony Siedlisk i Gatunków zamieszczonymi na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Przeanalizowano czy istnieje możliwość wystąpienie tego typu oddziaływań w związku z realizacją działań zaplanowanych w ramach rewitalizacji obszaru.

Tabela 59 Potencjalne zagrożenia dla ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujących na terenie OSO Dolina Dolnej Odry

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
1	<i>Botaurus stellaris</i>	A021	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy i zagłębień terenu okresowo wypełnianych wodą); - utrata siedlisk lęgowych w wyniku intensyfikacji gospodarki rybackiej na stawach hodowlanych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku niekontrolowanego pozyskiwania trzciny na obszarach lęgowych baka; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku wiosennego, nielegalnego wypalania szuwarów trzcinowych; - podwyższona śmiertelność w wyniku nielegalnych odstrzałów dokonywanych przez strażników rybackich uważających baka za szkodnika rybackiego na równi z czapłą siwą.	NIE
2	<i>Ixobrychus minutus</i>	A022	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy i zagłębień terenu okresowo wypełnianych wodą); - utrata siedlisk lęgowych w wyniku intensyfikacji gospodarki rybackiej na stawach hodowlanych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku niekontrolowanego pozyskiwania trzciny na obszarach lęgowych bączka; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku wiosennego, nielegalnego wypalania szuwarów trzcinowych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku wycinania	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			zakrzewień wokół zbiorników wodnych w rejonach gniazdowania.	
3	<i>Egretta alba</i> (<i>Ardea alba</i>)	A027	-Brak istotnych zagrożeń dla gatunku w Polsce ze względu na bardzo nieliczne występowanie. -Czapla biała może ponosić straty wynikające z traktowania jej jako szkodnika rybackiego tępionego na stawach hodowlanych, gdzie liczebność czapli siwej jest zredukowana poprzez odstrzał.	NIE
4	<i>Ciconia nigra</i>	A030	- pod warunkiem utrzymania i konsekwentnego egzekwowania ochrony strefowej oraz należytego uwodnienia siedlisk lęgowych gatunek nie jest w Polsce zagrożony.	-
5	<i>Ciconia ciconia</i>	A031	- kurczenie się arealu żerowisk i spadek liczebności potencjalnych ofiar na skutek regulacji rzek, zagospodarowania dolin rzecznych innego niż w formie użytków zielonych, melioracji oraz intensyfikacji rolnictwa; - kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi; dochodzi do nich najczęściej w sąsiedztwie gniazda lub w miejscach, gdzie ptaki odpoczywają na słupach lub na tranzystorach; - śmiertelność piskląt zaplatanych w przynoszone do gniazd sznurki z tworzywa sztucznego, używane w rolnictwie. Liczba takich przypadków stale wzrasta i dotyczy również innych gatunków ptaków; - utrata miejsc gniazdowych w wyniku przebudowy dachów, likwidowania platform gniazdowych na słupach itp.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z zagospodarowaniem m zakola rzeki Płoni W związku z realizacją działań tj.: - rewitalizacja obszarów starej zabudowy na terenie Dąbia; - modernizacja Targowiska Dąbie; - Baza Rybacka z zapleczem usługowo-handlowym może mieć miejsce utrata miejsc gniazdowych w wyniku przebudowy dachów, likwidowania platform gniazdowych na słupach itp.
6	<i>Cygnus bewickii</i>	A037	- niepokojenie ptaków zatrzymujących się w czasie wędrówki; - zanieczyszczenie wód Bałtyku substancjami ropopochodnymi; - zatrucie ołowiem w wyniku połykania śrucin amunicji myśliwskiej traktowanych przez ptaki jako gastrolity.	NIE
7	<i>Cygnus cygnus</i>	A038	- niepokojenie ptaków zatrzymujących się w czasie wędrówki; - zanieczyszczenie wód Bałtyku substancjami ropopochodnymi; - zatrucie ołowiem w wyniku połykania śrucin amunicji myśliwskiej traktowanych przez ptaki jako gastrolity.	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
8	<i>Mergus albellus</i> (<i>Mergellus albellus</i>)	A068	-	-
9	<i>Pernis apivorus</i>	A072	- utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zastępowania drzewostanów mieszanych przez monokultury iglaste; - utrata siedlisk żerowania w wyniku likwidacji śródleśnych terenów otwartych; - niepokojenie wysiadujących ptaków przez ludzi w wyniku prowadzenia prac leśnych w pobliżu gniazd oraz rozwoju ruchu rekreacyjnego.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
10	<i>Milvus migrans</i>	A073	- utrata siedlisk gniazdowych i siedlisk żerowania w wyniku rozwoju turystyki i rekreacji w pobliżu zbiorników wodnych; - utrata siedlisk gniazdowych i siedlisk żerowania w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk gniazdowania w wyniku wyrębu starodrzewu na obszarach leśnych w sąsiedztwie zbiorników wodnych; - utrata siedlisk gniazdowania w wyniku usuwania starodrzewu z międzywałą dolin rzecznych; - utrata siedlisk żerowania w wyniku intensyfikacji rolnictwa i związanej z nią likwidacji różnorodności otwartego krajobrazu (likwidacja zabagnień i oczek wodnych, usuwanie zadrzewień, tworzenie rozległych monokultur); - utrata siedlisk żerowania w wyniku zmiany ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na intensywnie użytkowane uprawy; - drapieżnictwo, a zwłaszcza rabowanie lęgów przez kruka i wronę siwą; - kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi, a także kolizje z elektrowniami wiatrowymi, zwłaszcza ustawianymi w dolinach rzecznych i miejscach koncentracji ptaków; - bezpośrednie zatrucie osobników powodowane przez chemiczne zanieczyszczenie środowiska, a zwłaszcza niekontrolowane zrzuty substancji chemicznych do wód oraz zjadanie padliny zawierającej śrut ołowiany.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
11	<i>Milvus milvus</i>	A074	- utrata siedlisk gniazdowych i siedlisk żerowania w wyniku rozwoju turystyki i rekreacji w pobliżu zbiorników wodnych; - utrata siedlisk gniazdowych i siedlisk żerowania w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk gniazdowania w wyniku wyrębu starodrzewu na obszarach leśnych w sąsiedztwie zbiorników wodnych; - utrata siedlisk gniazdowania w wyniku usuwania starodrzewu z międzywala dolin rzecznych; - utrata siedlisk żerowania w wyniku intensyfikacji rolnictwa i związanej z nią likwidacji różnorodności otwartego krajobrazu (likwidacja zabagnień i oczek wodnych, usuwanie zadrzewień, tworzenie rozległych monokultur); - utrata siedlisk żerowania w wyniku zabudowy hydrotechnicznej dolin rzek, powodującej obniżenie różnorodności siedlisk w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk żerowania w wyniku zmiany ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w intensywnie użytkowane uprawy; - drapieżnictwo, a zwłaszcza rabowanie lęgów przez kruka i wronę siwą; - kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi, a także kolizje z elektrowniami wiatrowymi, zwłaszcza ustawianymi w dolinach rzecznych i miejscach koncentracji ptaków; - bezpośrednie zatrucie osobników powodowane przez chemiczne zanieczyszczenie środowiska, a zwłaszcza niekontrolowane zrzuty substancji chemicznych do wód oraz zjadanie padliny zawierającej śrut ołowiany.	
12	<i>Haliaeetus albicilla</i>	A075	-niepokojenie wysiadujących ptaków przez ludzi, prowadzenie prac leśnych w pobliżu gniazd, -degradacja łowisk w wyniku zabudowy rekreacyjnej oraz coraz większej presji turystów – zmniejszeniu ulega baza żerowa (spadek liczebności ptaków wodnych), -kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi, a także kolizje z elektrowniami wiatrowymi, zwłaszcza ustawianymi w dolinach rzecznych i miejscach koncentracji ptaków; -chemiczne skażenie środowiska – w organizmach bielików wykryto wysokie stężenia PCB, a także ołowiu; zatrucie ołowiem pochodzi z amunicji łowieckiej połykanej przez bieliki w mięsie postrzelonych ptaków wodnych lub w padlinie; -drapieżnictwo – jaja są rabowane przez kruki i kuny, a małe pisklęta padają ofiarą puchacza, kruka i kun; -część gniazd spada z drzew w wyniku silnych wiatrów.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
13	<i>Circus aeruginosu</i>	A081	-utrata siedlisk lęgowych w wyniku likwidacji lub zmniejszenia powierzchni zajętej przez szuwały (wykaszenie, wypalanie), zwłaszcza trzcinowe, na	TAK Potencjalne niekorzystne

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
	s		stawach i innych zbiornikach wodnych; -utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstotliwość i długość zalewów w dolinach rzecznych; -utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku osuszania torfowisk; - zwiększenie się antropopresji w strefie przybrzeżnej jezior, która może powodować spadek liczebności na lęgowiskach w pobliżu atrakcyjnych turystycznie okolic; -aktywne prześladowanie (nielegalny odstrzał) ze strony użytkowników stawów rybnych i jezior; - zwiększona presja drapieżników niszczących lęgi (przede wszystkim lisa), wynikająca z łatwiejszego dostępu do gniazd,	oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
14	<i>Circus cyaneus</i>	A082	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w dolinach rzecznych na rzecz pól uprawnych. Część przesuszonych, otwartych łąk została porzucona przez użytkowników z powodów ekonomicznych i podlega zarastaniu w wyniku naturalnej sukcesji; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych i torfowisk; - zwiększona presja drapieżników niszczących lęgi (przede wszystkim lisa), wynikająca z łatwiejszego dostępu do gniazd, spowodowanego obniżeniem poziomu wody na torfowiskach.	NIE
15	<i>Circus pygargus</i>	A084	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w dolinach rzecznych na rzecz pól uprawnych. Część przesuszonych, otwartych łąk została porzucona przez użytkowników z powodów ekonomicznych i podlega zarastaniu w wyniku naturalnej sukcesji; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych i torfowisk; - zwiększona presja drapieżników niszczących lęgi (przede wszystkim lisa), wynikająca z łatwiejszego dostępu do gniazd spowodowanego obniżeniem poziomu wody na torfowiskach; - ułatwienie ludziom dostępu do gniazd w wyniku	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			obniżenia poziomu wody w miejscach lęgu; - utrata bazy pokarmowej w wyniku zaniku dużych gatunków owadów w łowiskach; - niszczenie gniazd i śmierć piskląt w czasie zbioru zbóż. Zagrożenie, które pojawiło się wraz z zasiedleniem nowego typu siedliska, jakim są pola uprawne.	
16	<i>Aquila pomarina</i>	A089	- utrata siedlisk żerowania w wyniku intensyfikacji rolnictwa i związanej z nią likwidacji różnorodności otwartego krajobrazu (likwidacja zabagnień, usuwanie zadrzewień, tworzenie rozległych monokultur); - utrata siedlisk żerowania w wyniku zmiany ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk na intensywnie użytkowane uprawy; - utrata siedlisk żerowania wynikająca z zaniechania rolniczego użytkowania gruntów, czego bezpośrednim skutkiem jest bądź celowe ich zalesianie, bądź też zarastanie roślinnością krzewiasta i drzewiasta, droga naturalnej sukcesji; - utrata siedlisk żerowania w wyniku zalesiania śródlęśnych obszarów otwartych; - działania związane z prowadzeniem gospodarki leśnej w pobliżu zajętych gniazd w okresie lęgowym bezpośrednio przyczyniają się do zwiększenia strat w lęgach; - bezpośrednie prześladowanie ptaków przez strzelanie do orlików	NIE
17	<i>Pandion haliaetus</i>	A094	- degradacja niektórych terenów łowieckich rybołowa jako skutek różnych form aktywności człowieka (niepokojenie ptaków poprzez wzmożony ruch turystyczny, zabudowa brzegów zbiorników wodnych); - degradacja terenów łowieckich spowodowana eutrofizacją wód prowadząca do spadku ich przezroczystości; - nielegalny odstrzał na stawach hodowlanych; - kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi; należy się liczyć ze wzrostem śmiertelności w wyniku kolizji z elektrowniami wiatrowymi; - niedostatek dogodnych miejsc lęgowych, szczególnie sosen w wieku ponad 150 lat; - prowadzenie prac leśnych w pobliżu gniazd w sezonie lęgowym.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
18	<i>Falco peregrinus</i>	A103	Celowe niszczenie lęgów oraz ptaków wędrownych przez nielegalny odstrzał oraz wybieranie jaj i piskląt przez sokołników i kolekcjonerów.	NIE
19	<i>Porzana porzana</i>	A119	- utrata siedlisk gniazdowych w wyniku intensyfikacji gospodarki stawowej, połączonej z pogłębianiem stawów, niszczeniem roślinności wynurzonej i likwidacją wysp na stawach hodowlanych; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			śródpolnych zbiorników wodnych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w dolinach rzecznych na rzecz pól uprawnych. Część przesuszonych, otwartych łąk została porzucona przez użytkowników z powodów ekonomicznych i podlega zarastaniu w wyniku naturalnej sukcesji; - presja ze strony drapieżników, szczególnie niepokojący jest wzrost liczebności norki amerykańskiej. Choć wpływ tego czynnika nie został dotychczas w sposób wiarygodny określony, w najbliższym czasie może okazać się kluczowy dla funkcjonowania populacji omawianego gatunku, jak i wielu innych gatunków budujących gniazda na ziemi; - wypalanie szuwarów (bezprawne).	
20	<i>Porzana parva</i>	A120	- utrata siedlisk gniazdowych w wyniku intensyfikacji gospodarki stawowej, połączonej z pogłębianiem stawów, niszczeniem roślinności wynurzonej i likwidacja wysp na stawach hodowlanych; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - presja ze strony drapieżników, szczególnie niepokojący jest wzrost liczebności norki amerykańskiej. Choć wpływ tego czynnika nie został dotychczas w sposób wiarygodny określony, w najbliższym czasie może okazać się kluczowy dla funkcjonowania populacji omawianego gatunku, jak i wielu innych gatunków budujących gniazda na ziemi; - wypalanie szuwarów (bezprawne).	NIE
21	<i>Crex crex</i>	A122	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w dolinach rzecznych na rzecz pól uprawnych. Część przesuszonych, otwartych łąk została porzucona przez użytkowników z powodów ekonomicznych i podlega zarastaniu w wyniku naturalnej sukcesji; - mechanizacja rolnictwa połączona z pewnymi formami wykonywania zabiegów agrotechnicznych (wprowadzenie szybko tnących kosiarek rotacyjnych, przyspieszenie terminów koszenia,	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			metoda koszenia od peryferii do środka łąki); - narastająca presja drapieżników czworonożnych (norki amerykańskiej, lisa, kota domowego) oraz skrzydlatych (kruka, wrony siwej).	
22	<i>Grus grus</i>	A127	- osuszanie wszelkich mokradeł, ograniczające atrakcyjność obszarów łęgowych; - nadmierna chemizacja w rolnictwie; - drapieżnictwo ze strony dzika (niszczenie gniazd)	NIE
23	<i>Philomachus pugnax</i>	A151	- utrata siedlisk łęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk łęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy i zagłębień terenu okresowo wypełnianych wodą); - utrata siedlisk łęgowych w wyniku ograniczenia powierzchni nadrzecznych pastwisk o stosunkowo niskiej obsadzie bydła. Wskutek zmniejszenia intensywności wypasu, pastwiska zarastają wysoką roślinnością, a także są zajmowane pod zabudowę mieszkalną lub rekreacyjną. Lokalnie zagrożeniem może być zbyt wysoka obsada bydła na pastwiskach nadrzecznych; - utrata siedlisk łęgowych w wyniku odstępowania od wolnego wypasu bydła na rozległych wygonach, na korzyść wypasu kwaterowego na niewielkich działkach, a także zwiększania obsady bydła i przyspieszania terminu jego wyprowadzania na pastwiska; - utrata siedlisk łęgowych w wyniku zaniechania wykaszania łąk w dolinach rzek i szybkiego ich zarastania przez wysoką roślinność zielna, trzcinę i krzewy, a także zamiana łąk i pastwisk w grunty orne, szczególnie po osuszeniu; - utrata siedlisk łęgowych w wyniku zwiększania intensywności użytkowania kośnego łąk – przyspieszanie terminu pierwszego pokosu, wyrównywanie powierzchni gruntu (zasypywanie podmokłych obniżen terenu), wysoki poziom nawożenia, łączenie sąsiadujących działek, podsiewanie wysokowydajnych traw; - niska udatność łągów w wyniku osuszania okresowych zabagnień, stanowiących kluczowe żerowiska batalionów, szczególnie piskląt; - niska udatność łągów w wyniku wzrostu intensywności ruchu turystycznego na terenach nadrzecznych. Zagrożenie to jest spotęgowane przez powszechny zwyczaj dojeżdżania samochodami w miejsce odpoczynku, najczęściej nad samą rzekę; - niska udatność łągów spowodowana przez skrzydlate (kruk, wrona siwa, sroka) i czworonożne drapieżniki (lis, jenot, norka amerykańska i inne	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			łasicowate) niszczące łągi. Straty w łęgach powodowane przez drapieżniki skrzydlate są potęgowane przez obecność szpalerów lub pojedynczych drzew wśród kompleksów łąkowych, stanowiących czatownie dla wron i srok; - dzika eksploatacja kruszywa (żwiru, piasku) z terenów nadrzecznych muraw i odsypisk, niszcząca siedlisko gniazdowe gatunku; - rozbudowa sieci utwardzonych dróg kołowych w dolinach rzecznych i zwiększanie intensywności ruchu samochodów na istniejących drogach przylegających do łęgowisk gatunku; - w okresach wędrówek: zmniejszanie powierzchni naturalnych terenów zalewowych w dolinach rzek niżowych, regularnie podtapianych w okresie wiosennym; - w okresach wędrówek: kurczenie się powierzchni mulistych i piaszczystych ławic w nurcie i odsypisk przybrzeżnych, odsłanianych latem i jesienią w korytach rzek, wynikające z regulacji i pogłębiania koryt; - w okresach wędrówek: kurczenie się dostępnej dla ptaków powierzchni mulistego dna stawów rybnych, spuszcanych i napełnianych bez uwzględnienia okresów wędrówki; - w okresach wędrówek: płoszenie przez ludzi (spacerowiczów) i psy stad zatrzymujących się ptaków, zarówno na wybrzeżu, jak i na śródlądziu.	
24	<i>Tringa glareola</i>	A166	-	-
25	<i>Larus melanocephalus</i>	A176	- niska udatność łęgów w wyniku drapieżnictwa drapieżników czworonożnych (lis, jenot, norka amerykańska) i skrzydlatych (kruk, wrona siwa, sroka); - niska udatność łęgów w wyniku uprawiania sportów wodnych w pobliżu kolonii łęgowych (łódzie motorowe i wiosłowe, rowery wodne itp.); - niska udatność łęgów w wyniku wzrostu intensywności ruchu turystycznego i rekreacyjnego (wędkarstwo) na terenach nadrzecznych i jeziornych, szczególnie na wyspach goszczących kolonie łęgowe; - niska udatność łęgów w wyniku niekontrolowanego wypasu zwierząt gospodarskich, rozdeptujących gniazda.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
26	<i>Larus minutus</i>	A177	- utrata siedlisk łęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk łęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy i zagłębienia terenu okresowo wypełnianych wodą).	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			- niska udatność lęgów w wyniku zanieczyszczenia wód, powodującego zubożenie bazy pokarmowej; - w okresie poza lęgowym: płoszenie przez ludzi (spacerowiczów i uprawiających sporty wodne) stad ptaków zbierających się na przybrzeżnych wyspach i plażach na odpoczynek.	
27	<i>Sterna hirundo</i>	A193	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstotliwość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy); - utrata siedlisk lęgowych w wyniku zalesiania nieużytków rolnych w dolinach rzek; - udatność lęgów w wyniku wzrostu intensywności ruchu turystycznego, - niska udatność lęgów spowodowana przez drapieżniki skrzydlate (kruk, wrona siwa, sroka mewa srebrzysta) i czworonożne, - w okresie pozalęgowym: płoszenie przez ludzi (spacerowiczów i uprawiających sporty wodne) stad ptaków zbierających się na przybrzeżnych wyspach i plażach na odpoczynek. - potencjalnie jedną z przyczyn obserwowanego spadku liczebności może być zanieczyszczenie wód śródlądowych pestycydami i/lub metalami ciężkimi;	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
28	<i>Sternula albifrons</i>	A195	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstotliwość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku ograniczenia powierzchni nadrzecznych pastwisk o stosunkowo niskiej obsadzie bydła; wskutek zmniejszenia intensywności wypasu pastwiska zarastają wysoką roślinnością, a także są zajmowane pod zabudowę mieszkalną i rekreacyjną. lokalnie zagrożeniem może być zbyt wysoka obsada bydła na pastwiskach nadrzecznych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku zalesiania nieużytków rolnych w dolinach rzek; - niska udatność lęgów w wyniku wzrostu intensywności ruchu turystycznego na terenach nadrzecznych i plażach nadmorskich; - niska udatność lęgów spowodowana przez drapieżniki skrzydlate (wrona siwa, sroka, kruk, mewa srebrzysta) i czworonożne (lis, jenot, norka amerykańska i inne łasicowate) niszczące lęgi; - w okresach wędrówek: zmniejszanie powierzchni naturalnych terenów zalewowych w dolinach rzek niżowych regularnie podtapianych w okresie wiosennym; - w okresie poza lęgowym - przez ludzi (spacerowiczów i uprawiających sporty wodne);	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			- potencjalnie jedną z przyczyn obserwowanego spadku liczebności może być zanieczyszczenie wód śródlądowych pestycydami i/lub metalami ciężkimi.	
29	<i>Chlidonias niger</i>	A197	- utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy i zagłębień terenu okresowo wypełnionych wodą); - utrata siedlisk lęgowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych; - utrata siedlisk lęgowych w wyniku intensyfikacji gospodarki stawowej połączonej z pogłębianiem stawów, niszczeniem roślinności wynurzonej i likwidacji wysp na stawach hodowlanych; - niska udatność lęgów spowodowana przez drapieżniki skrzydlate (kruk, wrona siwa, sroka mewa srebrzysta) i czworonożne, - w okresie pozalęgowym przez ludzi (spacerowiczów i uprawiających sporty wodne)	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
30	<i>Bubo bubo</i>	A215	- niski sukces rozrodu wynikający z dużej wrażliwości na niepokojenie i porzucania znacznej liczby lęgów (lokalnie do 50%); - utrata siedlisk w wyniku melioracji i zmian użytkowania gruntów, prowadzących do zaniku terenów otwartych, będących ważnym miejscem zdobywania pokarmu, jak i stanowiących środowisko życia dla preferowanych przez puchacza ofiar (np. karczownik, kaczki); - lokalny zanik ssaków średniej wielkości (jeż, królik, karczownik, itp.), stanowiących preferowaną zdobycz; - bezpośrednie prześladowanie ze strony człowieka, ciągle jeszcze postrzegającego puchacza jako konkurenta polującego na łowne gatunki zwierząt; - nasiloną turystyka, szczególnie nieskanalizowany ruch wspinaczkowy.	TAK Potencjalne niekorzystne oddziaływanie może wiązać się z rozwojem ruchu turystycznego
31	<i>Asio flammeus</i>	A222	- osuszania naturalnych siedlisk bagiennych i eksploatacji torfu; - przekształcania pastwisk i półnaturalnych łąk w tereny orne; przeorywania i nawożenia łąk w celu uzyskania wysokowydajnych użytków zielonych; - melioracji odwadniających połączonych z planowym zalesianiem lub stymulujących szybka sukcesję lasu; - zajmowania nieużytków na cele związane z rekreacją, w tym pod zabudowę lotniskowa.	NIE
32	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A224	- utrata bazy pokarmowej (obniżenie liczebności dużych owadów) w wyniku: stosowania chemicznych środków ochrony roślin w okresie	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			łęgowym (maj–sierpień) w rozległych kompleksach borowych zasiedlanych przez lelka; zamiany pastwisk na grunty orne; zalesiania odłogów.	
33	<i>Alcedo atthis</i>	A229	- utrata siedlisk łęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek; -utrata siedlisk łęgowych w wyniku dolesiania brzegów rzek; -wysoka śmiertelność osobników dorosłych powodowana przez długie okresy niskich temperatur zimą, -straty w łęgach powodowane przez obfite deszcze w sezonie łęgowym, zatapiające nory, - straty w łęgach powodowane przez zatopienie nor mieszczonych nisko nad wodą (dotyczy to głównie stanowisk w burtach brzegowych), powodowane podniesieniem się poziomu wody w rzece (roztopy, regulacje śluzami i zaporami wodnymi); - straty w łęgach powodowane erozją skarp i brzegów wskutek ich oberwania się, przesuszania się podłoża lub penetracji ludzkiej; -straty w łęgach w wyniku drapieżnictwa, powodowane głównie przez lisa, jenota i łasicę – mają charakter incydentalny; -straty w łęgach powodowane bezpośrednio przez ludzi w wyniku prowadzonych prac, dłuższego przebywania w pobliżu nory lub celowego niszczenia gniazda;	NIE
34	<i>Luscinia svecica</i>	A272	- utrata siedlisk łęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstotliwość i długość zalewów w dolinach rzecznych; - utrata siedlisk łęgowych w wyniku deniwelacji powierzchni dolin rzecznych (zasypywania starorzeczy i zagłębień terenu okresowo wypełnianych wodą); -utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania torfowisk i lasów bagiennych.	NIE
35	<i>Acrocephalus paludicola</i>	A294	-	-
36	<i>Sylvia nisoria</i>	A307	- utrata siedlisk gniazdowych wskutek urbanizacji i budowy dróg, - utrata siedlisk gniazdowych wskutek niszczenia zarośli i zadrzewień w dolinach rzecznych, -utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmian krajobrazu rolniczego zachodzących wraz z intensyfikacją praktyk rolniczych, wyrażających się w zamianie użytków zielonych na grunty orne, likwidowaniu zadrzewień śródpolnych, zadrzewień i zarośli nad strumieniami, rowami i drogami, oczek wodnych,	NIE

Lp.	Nazwa gatunkowa	Kod	Potencjalne zagrożenia	Możliwość wystąpienia zagrożenia w związku z rewitalizacją obszaru
			tw. nieużytków, miedz, wprowadzaniu monokultur i zwiększeniu stosowania chemicznych środków ochrony roślin i uprawy roli;	
37	<i>Ficedula parva</i>	A320	-utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starszych drzewostanów liściastych i ograniczania powierzchni starodrzewu, -utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwego drewna i obumierających drzew;	NIE
38	<i>Lanius collurio</i>	A338	-utrata siedlisk w wyniku kurczenia się terenów łągowych wskutek urbanizacji; -utrata siedlisk w wyniku intensyfikacji rolnictwa – scalania pól połączonego z likwidacją miedz, zadrzewień śródpolnych i śródpolnych zbiorników wodnych (oczek) oraz intensywnym stosowaniem chemicznych środków ochrony roślin. Z jednej strony likwiduje to miejsca gniazdowania, a z drugiej powoduje zanik populacji dużych chrząszczy i prostoskrzydłych, stanowiących główny składnik diety.	NIE

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Realizacja większości założeń Programu Rewitalizacji obszaru Starego Dąbia nie będzie wiązała się z wystąpieniem zagrożeń przedstawionych powyżej. Ewentualne niekorzystne oddziaływanie może wynikać z natężenia ruchu turystycznego. Program Rewitalizacji zakłada rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych obszaru, co może wpłynąć na zwiększenie liczby turystów przebywających na terenie OSO Dolina Dolnej Odry.

Przewiduje się jednak, że wzrost natężenia ruchu turystycznego będzie nieznaczny w stosunku do stanu obecnego.

Trudne do określenia na obecnym etapie jest oddziaływanie na awifaunę jakie może wystąpić z związku z zagospodarowaniem Bazy Rybackiej Szczecin-Dąbie z zapleczem handlowo-turystycznym (planowane zagospodarowanie terenu to m.in.: teren zakola rzeki Płonia: 12 500 m²; teren Bazy Rybackiej – 4 200 m²; tereny rekreacyjne i wypoczynkowe – 3 200 m²; tereny sportów wodnych – 1 962 m²).

Do potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na populację bociana białego (*Ciconia ciconia*) należą m.in. kurczenie się areału żerowisk i spadek liczebności potencjalnych ofiar na skutek zagospodarowania dolin rzecznych innego niż w formie użytków zielonych. Oddziaływanie tego typu może wystąpić w związku z zagospodarowaniem zakola rzeki Płoni.

Innym potencjalnym zagrożeniem jest utrata miejsc gniazdowych w wyniku przebudowy dachów, likwidowania platform gniazdowych na słupach itp. Zagrożenie tego typu może wystąpić w związku z realizacją działań tj. rewitalizacja obszarów starej zabudowy na terenie Dąbia; modernizacja Targowiska Dąbie; Baza Rybacka z zapleczem usługowo-handlowym.

Nad Odrą

Obszar Nad Odrą położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 60 Odległość obszaru „Nad Odrą” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	0,2 km od granic obszaru (obszar Nad Odrą oddzielony jest od Doliny Dolnej Odry kanałem wodnym)
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	5,7 km na południe od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	8,4 km na południe od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	0,5 km na północny wschód od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliższymi granicami

Położonym najbliższemu obszarowi Nad Odrą obszarem Natura 2000 jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003) (obszar Nad Odrą oddzielony jest od Doliny Dolnej Odry kanałem wodnym).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry należą: zanieczyszczenia wód produktami pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego oraz kłusownictwo.

Realizacja zadań zaplanowanych do realizacji w ramach rewitalizacji obszaru nie będzie wiązała się w wystąpieniem przedstawionych powyżej zagrożeń.

Jednym z celów rewitalizacji obszaru jest poprawa stanu środowiska. W perspektywie długoterminowej rewitalizacja obszaru będzie pośrednio korzystnie wpływać na obszary cenne pod względem przyrodniczym.

Drzetowo

Obszar Drzetowo położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 61 Odległość obszaru „Drzetowo” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	1,0 km na wschód od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	3,4 km na południe od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	6,6 km na południowy wschód od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	8,6 km na północ od granic obszaru Drzetowo

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliższymi granicami

Położonym najbliższym obszaru Drzetowo obszarem Natura 2000 jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003).

Drzetowo stanowi obszar dawnej Stoczni Szczecińskiej. Jednym z wyznaczonych celów rewitalizacji obszaru jest „powstrzymanie dalszej degradacji obszarów i poprawa stanu środowiska”. W perspektywie długoterminowej realizacja założeń rewitalizacji obszaru będzie w sposób korzystny oddziaływać na obszary i obiekty cenne pod względem przyrodniczym.

Śródodrze

Obszar Śródodrze położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 62 Odległość obszaru „Śródodrze” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	2,8 km na wschód od granic obszaru Śródodrze
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	2 km na południowy wschód od granic obszaru
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza Bukowe (PLH320020)	5,6 km na południowy wschód od granic obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	10,6 km na północ od granic obszaru

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Kępa Parnicka, Łasztownia oraz w znacznej części Wyspa Zielona zagospodarowane są głównie obiektami o dawnej funkcji przemysłowej i składowej oraz zielenią nieurządzoną. Tereny niezabudowane użytkowane są ekstensywnie i podlegają stałej dewastacji. Wyspa Grodzka obecnie użytkowana jest głównie w formie ogrodów działkowych. W związku z powyższym rewitalizacja obszaru powstrzyma jego dalszą degradację. Obszar Śródodrze położony jest w znacznej odległości od obszarów objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000. Nie przewiduje się niekorzystnego wpływu realizacji rewitalizacji obszaru na obszary Natura 2000.

Rejon ulicy Cukrowej

Rejon ul. Cukrowej położony jest poza obszarami chronionymi ustanowionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody.

Odległość obszaru od najbliższych położonych obszarów Natura 2000 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 63 Odległość obszaru „Rejon ul. Cukrowej” od najbliższych położonych obszarów Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
1	Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (PLB320003)	6,1 km na wschód od granic obszaru
2	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037)	1,4 km na południowy wschód
3	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wzgórza	7,4 km na wschód od granic

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Odległość obszaru objętego Programem Rewitalizacji od obszaru Natura 2000*
	Bukowe (PLH320020)	obszaru
4	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)	16 km na północny wschód

*odległość pomiędzy dwiema położonymi najbliżej siebie granicami

Położonym najbliżej obszaru „Rejon ul. Cukrowej” obszarem Natura 2000 jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolna Odra (PLH320037).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do głównych zagrożeń mogących mieć wpływ na SOO Dolna Odra należą:

- Zmiany w siedliskach spowodowane zmianami w gospodarce rolnej (np. zarzucenie pasterstwa) prowadzące np. do uruchomienia procesu sukcesji.
- Pozyskiwanie zwierząt, kłusownictwo.
- Zanieczyszczenia wód oraz powietrza i składowanie odpadów.
- Prace regulacyjne w dolinie Odry, prowadzące do zniszczenia chronionych siedlisk.
- Zagrożenie ze strony polskiej i niemieckiej spowodowane jest rozbudową drogi wodnej Szczecin - Schwedt - kanał Hohenzaten).
- Poważnym zagrożeniem może być zanieczyszczenie organiczne i chemiczne wód stanowiących miejsce żerowania nocka łydkowłosego, zwłaszcza niekorzystny wpływ biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, a otaczających ostoję.
- Wysoki poziom pierwiastków biogennych może prowadzić do zarastania cieków i zbiorników wodnych co uniemożliwi żerowanie nockowi łydkowłosemu nad lustrem wody i przyczyni się do zmian w strukturze gatunkowej entomofauny preferowanej przez ten gatunek.
- Innym zagrożeniem mogą być niewłaściwie przeprowadzane prace regulacyjne w dolinie Odry prowadzące do zmian bądź zniszczenia siedlisk stanowiących żerowiska nocka łydkowłosego.

Planowana rewitalizacja obszaru będzie wiązała się z wystąpieniem przedstawionych powyżej zagrożeń. Planowane jest uzupełnienie funkcji obszaru o produkcję niskiej uciążliwości. Planowane kierunki działań zintegrowanych, a w szczególności dekontaminacja gruntów przyczynią się do poprawy jakości środowiska przyrodniczego.

Nie przewiduje się niekorzystnego wpływu realizacji rewitalizacji obszaru na obszary Natura 2000.

Obszar Objęty Projektem Zintegrowanym

Obszar Objęty Programem Zintegrowanym obejmuje część Kwartałów Śródmieścia położonych w ścisłym centrum miasta, w znacznej odległości od obszarów chronionych (Tabela 51).

Ze względu na charakter zaplanowanych działań rewitalizacyjnych w Obszarze Objętym Projektem Zintegrowanym oraz odległość od najbliższych obszarów Natura 2000 nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania na te obszary, w związku z pracami rewitalizacyjnymi.

Działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi

Wszystkie zaplanowane inwestycje zlokalizowane są poza obszarami chronionymi w centralnej części miasta. Planowane działania polegają na termomodernizacji budynków oraz na odbudowie i przystosowaniu zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego wraz z zabudową folwarczną do funkcjonowania jako Ośrodek Opiekuńczo-Leczniczy. W związku z charakterem zaplanowanych działań rewitalizacyjnych nie przewiduje się wystąpienia niekorzystnego wpływu na obszary Natura 2000.

Reasumując realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji nie wpłynie na integralność zlokalizowanych na terenie miasta Szczecin obszarów Natura 2000, poprzez którą należy rozumieć, zgodnie z opracowaniem J. Engel „Natura 2000 w ocenach oddziaływania inwestycji na środowisko” (Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009) „Utrzymywanie się właściwego stanu ochrony tych siedlisk przyrodniczych, populacji roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których obszar został wyznaczony. Na integralność obszaru składa się także zachowanie struktur i procesów ekologicznych, które są niezbędne dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji roślin i zwierząt. Obszar zachowujący integralność to taki, który charakteryzuje się właściwym (dobrym) stanem ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, zgodnym z celami ochrony obszaru, oraz dużymi możliwościami samoregulującymi, czyli wykazuje dużą odporność i zdolności regeneracyjne i nie wymaga dużego wsparcia z zewnątrz”.

ODDZIAŁYWANIE NA FLORE I FAUNĘ (POZA OBSZARAMI CHRONIONYMI)

Etap budowy

Na obszarach objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji należy spodziewać się głównie synantropijnych gatunków flory i fauny, w tym pospolitych gatunków ptaków tj.: gołąb miejski (*Columba livia forma urbana*) gołąb grzywacz (*Columba palumbus*) sierpówka (*Streptopelia decaocto*), kawka (*Coloeus monedula*) wrona siwa (*Corvus cornix*) gawron (*Corvus frugilegus*).

Niekorzystny wpływ Programu Rewitalizacji na synurbijne (występujące w miastach) oraz synantropijne gatunki zwierząt ograniczał się będzie głównie do krótkookresowego, lokalnego oddziaływania związanego z fazą realizacji inwestycji (etapem prac budowlanych, remontowych).

Oddziaływanie będzie związane przede wszystkim z emisją hałasu z maszyn budowlanych, powodującą płoszenie zwierząt. Dotyczyło to będzie w szczególności inwestycji drogowych (przebudowy placów i ulic, przebudowa układu komunikacyjnego uwzględniająca przebudowę dworca kolejowego na obszarze Nowego Miasta), wprowadzania nowej zabudowy o charakterze usługowym, realizacji obiektów przemysłowych, budową przepraw mostowych, restrukturyzacją terenów poprzemysłowych.

Krótkookresowe, niekorzystne oddziaływanie na organizmy wodne może być związane m.in. z realizacją następujących działań:

w rejonie ul. Kolumba:

- o Udostępnienie strefy nadbrzeżnej do celów rekreacyjno-sportowych;
- w rejonie Starego Dąbia:
 - o Zagospodarowanie terenów do rekreacji, rozbudowa bazy turystyczno hotelowej;
- Nad Odrą:
 - o Wprowadzenie usług sportu, rekreacji i turystyki, wykorzystujących dostęp do akwenów żeglownych oraz usług z tym związanych;
 - o Restrukturyzacja części terenów dla celów produkcyjno-składowych, przeładunkowych i transportowych z dostępem do akwenów żeglownych;
- W rejonie Drzetowa:
 - o Restrukturyzacja terenu postoczniewego;

- o Wprowadzenie usług sportu, rekreacji i turystyki, wykorzystujących dostęp do akwenów żeglownych;
- o Restrukturyzacja części terenów do celów produkcyjnych, przeładunkowych i transportowych z dostępem do akwenów żeglownych;
- W rejonie Śródozdrza:
 - o Przebudowa układu drogowego wysp Łasztowni i Kepy Parnickiej wraz z przeprawami mostowymi;
 - o Zagospodarowanie terenów na cele sportu, rekreacji i wypoczynku;
 - o Budowa terminalu wielkich wycieczkowców i promów morskich.

W czasie prowadzenia prac budowlanych w związku z realizacją działania polegającego na odbudowie i przystosowaniu zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego przy ul. Husarów (zadanie planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi) wystąpi krótkotrwałe, odwracalne niekorzystne oddziaływanie na florę i faunę parku. Oddziaływanie to będzie miało niewielką skalę, jeżeli zastosowane zostaną środki zapobiegające i redukujące niekorzystne oddziaływania przedstawione w Rozdziale 6.

Termomodernizacja budynków może wywierać negatywny wpływ na niektóre gatunki ptaków gniazdujących min. w szczelinach ścian oraz na nietoperze.

Budynki stanowią miejsca gniazdowania kilkunastu gatunków ptaków. Dla kilku z nich jest to ich podstawowe miejsce lęgów. Należą do nich: wróbel, jerzyk i pustułka. Prowadzone na szeroką skalę remonty, docieplenia i różnego typu modernizacje budynków powodują ograniczenie liczby miejsc lęgowych i stanowią jedną z głównych lub wręcz podstawową przyczynę zaniku ich populacji. Przynajmniej więc w odniesieniu do tych gatunków ptaków, każde kolejne zmniejszenie liczby ich obecnych lub potencjalnych schronień i miejsc lęgowych stanowi znaczącą szkodę wg ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493).

Z tego powodu obowiązkiem inwestora jest podjęcie środków, które wynagrodzą chronionym gatunkom doznane straty.

Prace termomodernizacyjne stanowią szczególnie zagrożenie dla nietoperzy. Zwierzęta te chowają się bowiem głębiej w szczelinach, a na odgłosy z zewnątrz (np. montaż rusztowania, rozmowy pracowników) reagują ciszą i oczekiwaniem na odejście intruzów.

W efekcie wieczorem, kiedy próbują opuścić schronienie, okazuje się, że są zamurowane. Ze względu na skryty tryb życia nietoperzy często nawet mieszkańcy bloków nie wiedzą o współlokatorach, nie ma więc kto interweniować (w przeciwieństwie do

niszczenia gniazd i lęgów ptaków, co stosunkowo często jest przez mieszkańców oprotestowywane i zgłaszane odpowiednim służbom).

Druga grupa gatunków, mogących tracić na docieplaniu budynków to nietoperze wykorzystujące większe przestrzenie, np. strychy, poddasza itp. Są to przede wszystkim nocek duży i podkowiec mały. Przypadki stwierdzania ich występowania w przestrzeniach dylatacyjnych są rzadkie, ale nie można tego wykluczyć. Wszystkie nietoperze są w Polsce objęte ścisłą ochroną gatunkową, a także podlegają ochronie na podstawie konwencji i porozumień międzynarodowych oraz prawa Unii Europejskiej.

Etap eksploatacji

W przypadku wprowadzania obcych, ekspansywnych gatunków roślin podczas realizacji zadań związanych z zagospodarowaniem terenów zielonych istnieje możliwość niekontrolowanego rozprzestrzeniania się tych roślin i wypierania przez nie gatunków rodzimych. Należy unikać takich sytuacji.

Część zaplanowanych działań wiązała się będzie z budową sztucznego oświetlenia. Budowa sztucznego oświetlenia generalnie zakłóca normalne funkcjonowanie poszczególnych gatunków fauny. Szczególnie wrażliwe są tutaj ptaki lęgowe i wędrowne oraz niektóre gatunki nietoperzy. Ponieważ jednak Program Rewitalizacji obejmuje tereny położone na terenie miasta wpływy te nie dadzą się zdecydowanie wyróżnić spośród szerokiego tła oddziaływania całej aglomeracji.

Do działań mogących mieć niekorzystny wpływ na środowisko przyrodnicze zaplanowanych do realizacji w ramach rewitalizacji (rewitalizacja obszaru Śródmieście) należy przebudowa układu drogowego wysp Łasztowni i Kępy Parnickiej wraz z przeprawami mostowymi.

Potencjalne oddziaływania związane z budową przepraw mostowych na środowisko, to:

- ewentualne upośledzenie roli korytarza ekologicznego doliny rzecznej (budowla liniowa powodująca fragmentację);
- zaburzenie żerowisk ptaków i nietoperzy;
- wzrost śmiertelności nietoperzy i ptaków w zderzeniach z samochodami na projektowanym moście;
- wpływ wód odprowadzanych z drogi na naturalne akweny i siedliska hydrogeniczne (zasolenie, ewentualność skażenia), oraz ryby.

Oddziaływania te mają charakter potencjalny, polegający na możliwości długofalowego oddziaływania pośredniego wskutek zmian behawioru niektórych gatunków ptaków lub też pozyskiwania pożywienia (w tym ryb) skażonego wskutek ruchu samochodowego.

Ponieważ jednak analizowany teren położony jest praktycznie w obrębie centrum miasta, na obszarze którego strukturę funkcjonalno - przestrzenną kształtuje głównie działalność gospodarcza (Kępa Parnicka, Łasztownia oraz w znacznej części Wyspa Zielona zagospodarowane są głównie obiektami o dawnej funkcji przemysłowej i składowej oraz zielenią nieurządzoną) wpływy te nie dadzą się zdecydowanie wyróżnić spośród szerokiego tła oddziaływania całej aglomeracji. Dodatkowo planowane przeprawy mostowe będą stosunkowo niewielkich rozmiarów.

Realizacja inwestycji związanych z rozwojem sportów wodnych będzie wiązała się z niekorzystnym wpływem na faunę (w szczególności na ichtiofaunę i awifaunę). Hałas, związany np. z ruchem motorowerowym powodować będzie płoszenie zwierząt. Płoszenie zwierząt może wynikać także ze wzmożonego ruchu wycieczkowców i promów morskich.

5.3.10. Złóża surowców

Na terenach objętych poszczególnymi rejonami działań nie występują udokumentowane złóża surowców mineralnych. Występujące tutaj piaski i żwiry wodnolodowcowe górne oraz rzeczno-wodnolodowcowe mogą być wykorzystywane, jako piaski i żwiry budowlane, jednak z uwagi na już istniejące zagospodarowanie nie przewiduje się ich eksploatacji.

5.3.11. Gospodarka odpadami

Sposób postępowania z odpadami powinien być zgodny z obowiązującymi przepisami oraz powinien mieć charakter wieloetapowego działania przy czym przejście z jednego etapu do drugiego powinno nastąpić tylko wtedy, gdy problemu nie udało się rozwiązać na etapie poprzednim. Do kolejnych sposobów postępowania z odpadami zaliczamy:

- zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizacja ilości odpadów;
- zapewnienie zgodnego z zasadami ochrony środowiska odzysku, który w rozumieniu ustawy o odpadach definiowany jest w następujący sposób: rozumie się przez to wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla

środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania;

- zapewnienie zgodnego z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwiania odpadów, który w rozumieniu ustawy o odpadach definiowany jest w następujący sposób: rozumie się przez to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Wytwórca odpadów zobligowany jest zgodnie z art. 36 Ustawy o odpadach prowadzić ilościową i jakościową ewidencję odpadów, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów i listą odpadów niebezpiecznych poprzez stosowanie kart przekazania odpadów oraz kart ewidencji odpadów. Wzory kart ewidencji oraz kart przekazania odpadów muszą być zgodnie ze wzorami dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji zgodnie z wzorami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U. 2010 nr 249 poz. 1673). Obowiązek prowadzenia ewidencji nie dotyczy odpadów komunalnych.

Etap budowy

Zwiększone ilości odpadów będą powstawały głównie podczas prac budowlanych. Odpady te należy gromadzić w sposób selektywny, uniemożliwiający niekontrolowane rozprzestrzenianie się odpadów w środowisku.

Okres magazynowania oraz objętość magazynowanych odpadów należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Należy prowadzić ewidencję wytwarzanych odpadów na obowiązujących drukach. Odpady należy przekazywać na podstawie kart przekazania odpadu przedsiębiorcom posiadającym stosowne zezwolenia.

Odpady powstające podczas realizacji inwestycji to przede wszystkim odpady z grupy 17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych).

Podczas prowadzonej robót budowlanych odpady będą magazynowane w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonej inwestycji, na wyznaczonych do tego celu terenach, do czasu ich ponownego wykorzystania. Odpady, które nie będą mogły być zagospodarowane dla potrzeb prowadzonej budowy będą przekazywane wyspecjalizowanym firmom zajmującym się odzyskiem lub w przypadku odpadów, które nie nadają się do odzysku

firmom zajmującym się unieszkodliwianiem lub w ostateczności poprzez składowanie na przeznaczonych do tego składowiskach odpadów.

Podczas realizacji inwestycji powstawać będą również odpady komunalne oraz odpady związane z eksploatacją maszyn używanych podczas budowy. Zostaną wyznaczone miejsca czasowego deponowania tych odpadów. Odpady komunalne będą przekazywane na składowiska odpadów komunalnych, a ewentualne odpady niebezpieczne związane z eksploatacją maszyn będą przekazywane do unieszkodliwiania.

Tabela Główne rodzaje odpadów powstające podczas realizacji inwestycji

Kod	Podgrupa
15 01	Odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi)
17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty)
17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych
17 03	Odpady asfaltów, smół i produktów smołowych
17 05	Gleba i ziemie (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)
17 08	Materiały konstrukcyjne zawierające gips
17 09	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu
20 02	Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)
20 03	Inne odpady komunalne

Odpowiedzialność za postępowanie z wszystkimi rodzajami odpadów leży w gestii głównego wykonawcy. Firma zajmująca się generalnym wykonawstwem robót związanych z budową będzie odpowiedzialna za wytworzone odpady. Zgodnie z *Ustawą o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. 2010 Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami)* powinna ona posiadać stosowane decyzje z zakresu gospodarki odpadami oraz przekazać wytworzone odpady do podmiotów posiadających decyzję w zakresie odzysku bądź unieszkodliwiania odpadów. Na terenie placu budowy zostanie wyznaczone miejsce do czasowego magazynowania odpadów. Miejsce to będzie oznaczone, odpady będą gromadzone selektywnie w kontenerach. Odpady niebezpieczne będą magazynowane w szczelnym pojemniku na utwardzonym podłożu.

Wszelkie naprawy urządzeń wykorzystywanych do prowadzonych prac wykonywane będą w wyspecjalizowanych warsztatach, poza terenem budowy.

Etap eksploatacji

Po zrealizowaniu inwestycji zakres powstających odpadów będzie związany z utrzymaniem i konserwacją budynków (odpady z drobnych napraw) oraz dróg (odpady z separatorów, osadników, z remontów oraz czyszczenia ulic) oraz z konsekwencjami zdarzeń drogowych (odpady z grupy powstających w wyniku wypadków).

Zagospodarowanie odpadów powstających w efekcie wypadków drogowych należy w części do właściciela pojazdu (transport lub odholowanie uszkodzonego pojazdu), a w części do zarządcy dróg (uprzątnięcie miejsca wypadku i transport odpadów na składowisko).

Ponadto będą także powstawały odpady komunalne, odpady zielone związane z utrzymaniem terenów zielonych, osady z systemu oczyszczania wód opadowych itp. Rodzaj powstających odpadów w wyniku wdrożenia Programu Rewitalizacji nie powinien odbiegać od rodzaju odpadów obecnie powstających, natomiast zmniejszeniu powinna ulec masa powstających odpadów. Będzie to związane min. z:

- Zmodernizowaną nawierzchnią dróg i chodników – brak konieczności prowadzenia cząstkowych remontów, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu,
- Odnowioną elewacją i remontami budynków- brak konieczności dodatkowych modernizacji,
- Odrestaurowaną szatą roślinną na terenach zielonych – brak konieczności dodatkowych cięć, prac porządkowych,
- Mniejszymi stratami cieplnymi w budynkach o zmodernizowanej elewacji, termomodernizacją – mniejsza ilość odpadów paleniskowych.

W poniższej Tabeli przedstawiono główne podgrupy odpadów, które będą powstawać podczas etapu eksploatacji.

Tabela 31 Główne podgrupy odpadów powstające podczas eksploatacji zrealizowanych obiektów

Kod	Podgrupy
16 81	Odpady powstałe w wyniku wypadków i zdarzeń losowych
17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty)
19 08	Odpady z oczyszczalni ścieków nieujęte w innych grupach
20 02	Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)
20 03	Inne odpady komunalne

Planowane inwestycje będą, więc miały korzystny wpływ ze względu na eliminację znacznej ilości wytwarzanych odpadów, w stosunku do sytuacji obecnej.

5.3.12. Krajobraz

Specyfika krajobrazu danego obszaru stanowi syntezę środowiska przyrodniczego, kulturowego i wizualnego (Żarska 2005).

Realizacja założeń Programu Rewitalizacji będzie miała długookresowy, pozytywny wpływ na krajobraz kulturowy miasta, przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej miasta, ochrony wartości historycznych i kulturowych, wykorzystania potencjału rzeki Odry i terenów nadbrzeżnych. Rewitalizacja części terenów zdegradowanych wiązała się będzie z rozbudową terenów zieleni, co również korzystnie wpłynie na krajobraz miejski.

Na etapie prowadzenia prac budowlanych ujemny, krótkookresowy wpływ na krajobraz związany będzie z lokalizacją zapleczy dla placów budowy, miejscami składowania materiałów budowlanych, pracą maszyn i sprzętu budowlanego. Prowadzenie tego typu prac zawsze ujemnie wpływa na estetykę i postrzeganie danego miejsca oraz utrudnia normalne funkcjonowanie min. systemu transportowego.

Założenia zawarte w Programie Rewitalizacji są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju i będą miały pozytywny wpływ na integralność systemu ekologicznego, gospodarczego i społecznego miasta.

5.3.13. Dziedzictwo kulturowe

Etap budowy

Na etapie budowy negatywnie na dobra kultury może wpływać podwyższony poziom zanieczyszczeń powietrza związany z pracą maszyn budowlanych (zwiększone zapylenie, wzrost emisji komunikacyjnej, zwiększony poziom hałasu oraz drgań). Etap ten będzie również negatywnie odbierany przez turystów, w związku z utrudnionym dostępem do dóbr kultury.

Podczas prowadzenia prac ziemnych należy zwrócić szczególną uwagę na przedmioty o charakterze zabytkowym. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Potencjalny negatywny wpływ na obiekty zabytkowe zlokalizowane na terenie miasta Szczecin może być związany ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń do powietrza w trakcie realizacji inwestycji (na etapie trwania prac budowlanych). Głównym czynnikiem wpływającym na niszczenie zabytków są kwaśne deszcze. Powstają w wyniku łączenia się kropelek wody z gazowymi zanieczyszczeniami powietrza. Największe znaczenie ma

dwutlenek siarki, tlenki azotu, siarkowodór, dwutlenek węgla i chlorowodór. Zanieczyszczenia powietrza pochodzą ze źródeł naturalnych, oraz są wynikiem działalności człowieka - powstają w skutek spalania paliw i procesów przemysłowych. Z występowaniem kwaśnych deszczy wiąże się przyspieszona erozja kamienia i niszczenie wielu zabytkowych budowli. Częsteczki kwasów: siarkowego i azotowego zawarte w kwaśnych deszczach, przenoszone w chmurach deszczowych na wielkie odległości, gromadzą się w śniegu lub spadają razem z deszczem, powodując niszczenie materiału budowlanego. Narażone są także zabytki zbudowane z wapienia oraz piaskowca. Minerale te ulegają rozkładowi i rozpadają się. Kwaśne opady niszczą także hartowane materiały. Budynki muszą być często malowane, a niestety zanieczyszczone powietrze szkodliwie działa na pigmenty zawarte w farbach. Torowiska i stal (także ocynkowana) na terenach o dużym uprzemysłowieniu w bardzo szybkim tempie ulegają korozji, stąd konieczność częstych renowacji. Zanieczyszczenia niszczą również starodruki, obrazy oraz litografie znajdujące się w galeriach sztuki, muzeach oraz w bibliotekach. Współczesne budynki, również są niszczone przez kwaśne deszcze, beton zaczyna się kruszyć, a stalowe pręty rdzewieją.

Przewiduje się, że skala ewentualnych negatywnych oddziaływań na zabytki (głównie okresowych, generowanych przez roboty wykonawcze) będzie niewielka.

Etap eksploatacji

Realizacja założeń Programu Rewitalizacji będzie miała długookresowy, ciągły pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe obszaru.

Jednym z celów działań rewitalizacyjnych należy ochrona wartości historycznych i kulturowych. Na obszarze Kwartałów Śródmieścia zakłada się rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznych, w tym historycznych ciągów elewacyjnych, rewaloryzacja m.in.: zabytkowych kamienic, gmachów instytucji publicznych i uczelni oraz obiektów poprzemysłowych. W obszarze Starego Miasta jednym z przyjętych kierunków działań zintegrowanych jest renowacja i adaptacja do nowych funkcji obiektów zabytkowych, m.in. dawnej transformatorowni i dawnej drukarni. W obszarze Nowego Miasta ednym z przyjętych kierunków działań zintegrowanych jest renowacja i adaptacja zabytkowej zabudowy do pełnienia nowych funkcji, w tym obiektów powojaskowych. W rejonie ul. Kolumba planowana jest renowacja zabudowy ze szczególny uwzględnieniem obiektów zabytkowych. W rejonie Niebuszewo-Bolinko przewiduje się adaptację zabytkowej zabudowy do pełnienia nowych funkcji, w tym zabytkowych kamienic i willi. W rejonie Gołęcino-Gocław jednym z przyjętych kierunków działań zintegrowanych jest renowacja

historycznej zabudowy wraz z adaptacją i przebudową do pełnienia nowych funkcji m.in. dawnej olejarni oraz zabytkowych rezydencji mieszkalnych. W rejonie Stołczyna planuje się renowację zabudowy historycznej w tym terenów dawnej cegielni. W rejonie Skołwina renowacja historycznej zabudowy również została wyznaczona jako jeden z kierunków zintegrowanych działań. W rejonie Starego Dąbia również planowana jest renowacja i modernizacja zabudowy historycznej i zabytkowej. W rejonie Nad Odrą planowana jest renowacja zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych, przemysłowych i powojkowych, m.in. dawnej papierni. W obrębie Drzetowa planowana jest renowacja i uzupełnienie zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych oraz oznaczeniu historycznym dla miasta, m.in. obiektów przemysłowych i dawnej elektrowni miejskiej. Dla rejonu Śródozdrza jeden z wyznaczonych celów szczegółowych to: powstrzymanie dalszej degradacji obiektów i terenu, w szczególności zabudowy przemysłowej o wysokich walorach historycznych. W rejonie ulicy Cukrowej do zaplanowanych kierunków działań zintegrowanych należą m.in.: renowacja i adaptacja istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zespołu fabrycznego dawnej cukrowni oraz uzupełnienie kompozycji zespołu zabudowy poprzez dostosowanie nowej zabudowy do historycznej zabudowy wraz z zachowaniem istniejącego zespołu zabudowy cukrowni i uwzględnieniem historycznego układu przestrzennego.

5.3.14. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi

Zakres oddziaływania na zdrowie mieszkańców Szczecina poprzez wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie miał długoterminowy pozytywny wpływ. Zakres działań w trakcie realizacji projektów może mieć krótkoterminowy niekorzystny wpływ na zdrowie, głównie przez prowadzenie robót budowlanych.

Etap budowy

Chwilowe, okresowe niekorzystne oddziaływanie na zdrowie mieszkańców związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu podczas realizacji inwestycji.

Przy wszystkich pracach związanych z przebudową infrastruktury, rewitalizacją ulic i budynków czy termomodernizacją wiązać się z pracami budowlanymi. Okresowe utrudnienia

związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie bezpieczeństwa ruchu w rejonach prowadzonych prac.

Uzbrojenie terenu będzie się wiązało z przebudową ulic, takie przedsięwzięcia mogą spowodować utrudnienia dla ruchu pieszego. Zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi na etapie realizacji przedsięwzięcia stanowią mogą roboty prowadzone na jezdni podczas ruchu pojazdów samochodowych.

Budowa bądź przebudowa obiektów związanych z pełnieniem funkcji kulturalnej, rekreacyjnej bądź społecznej takich jak np. Centrum Multifunkcyjne, Baza Rybacka, Szkoła Baletowa, Dom Oświatowy będzie wiązała się z pracami budowlanymi na danym obszarze. Roboty budowlane będą powodowały utrudnienia w funkcjonowaniu mieszkańców oraz będą miały krótkoterminowy negatywny wpływ związany ze zwiększoną emisją hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanymi odpadami.

Roboty powodujące powstania zagrożenia ze względu na swój charakter: roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego piły, zagęszczarki, młoty).

W czasie realizacji robót mogą wystąpić zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi związane z wykonywaniem robót pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki (wykopy dla przebudowy jezdni ulicy). Niebezpieczne sytuacje mogą być związane z dowozem i rozładunkiem materiałów budowlanych.

Etap eksploatacji

Realizacja założeń Programu będzie miała długoterminowy, pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców miasta – atrakcyjne i zadbane Miasto zachęci mieszkańców do aktywności fizycznej i spędzania czasu na świeżym powietrzu, a w konsekwencji do popularyzacji zdrowego trybu życia.

Do najkorzystniej wpływających na zdrowie inwestycji zaliczyć można termomodernizację budynków, projekt „Koniec z piecami” oraz „Energia odnawialna”. Przedsięwzięcia te mają na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych do powietrza, a także wykorzystanie energii odnawialnej. W zakresie długoterminowym spowodują poprawę stanu jakości powietrza.

Projekty realizowane w obszarach Stare Dąbie, Drzetowo i Śródo drze związane są popularyzacją aktywnego spędzania czasu wolnego. Baza Rybacka, czy zagospodarowanie

terenów dawnego kąpieliska to inwestycje mające pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców poprzez motywowanie do wzmożonej rekreacji.

Inwestycjami, które lokalnie poprawią warunki zdrowia będą Zielone Podwórka Szczecina. Projekty te wprowadzą zielen w najbliższe otoczenie mieszkańców.

Zagospodarowanie terenów poprzez rewitalizację ulic, a zwłaszcza ich oświetlenie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w rejonie. Na bezpieczeństwo mieszkańców wpłynie także zagospodarowanie bądź rewitalizacja terenów zdegradowanych bądź terenów dotychczas nie zagospodarowanych. Realizacja inwestycji związanych z kulturą wpłynie pozytywnie na samopoczucie społeczeństwa. Projekty dotyczące Cegielni, szkoły baletowej, dawnego kina Kosmos czy warzelni zachęcą społeczeństwo do uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych.

5.3.15. Społeczeństwo

Program Rewitalizacja zawiera szereg działań społecznych, których realizacja przyczyni się do zmniejszenia skali zjawisk patologicznych i przestępczości, pobudzi aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców miasta, wpłynie na poprawę bezpieczeństwa publicznego i drogowego, poprawę zakresu oferowanych usług komercyjnych i handlu, a także rzutować będzie na rozwój kultury i edukacji.

Realizacja tych zadań pozytywnie wpłynie na kształtowania postaw społeczeństwa obywatelskiego wśród mieszkańców miasta, zmniejszy rozwarstwienie społeczne i wyrówna szanse edukacyjne oraz zawodowe osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

5.4. Relacje pomiędzy oddziaływaniami

Relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami oraz oddziaływania pośrednie mogące mieć miejsce w związku z realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji przedstawiono w tabelo poniżej.

Tabela 34 Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami oraz oddziaływaniami pośrednimi mogące mieć miejsce w związku z realizacją założeń LPR

Element środowiska	oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań
POWIETRZE I KLIMAT	• Hałas i wibracje • Emisja spalin • Zapylenie • Imisja zanieczyszczeń	• Hałas i wibracje wpływają na zdrowie człowieka i świat zwierzęcy (płoszenie zwierząt) • Spaliny i pyły samochodowe zanieczyszczają powierzchnię ziemi, gleby i wody powierzchniowe. • Zanieczyszczanie powietrza i zmiany topoklimatu wpływają na florę i faunę oraz na zdrowie człowieka
GLEBY I ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE	• Zmiany pokrycia powierzchni terenu • Zmiany struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego	• Zmiana pokrycia powierzchni terenu wpływa na zmianę mikroklimatu • Zwiększenie powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych czyli pogorszenie się własności retencyjnych i filtracyjnych, wpływa to na wody gruntowe i ujęcia wody oraz na mikroklimat. • Zanieczyszczenia opadające na powierzchnię dróg spływają wraz z wodami opadowymi do gleby i wód gruntowych.
WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	• Obniżenie poziomu wód gruntowych • Zmiana stosunków wodnych • Zanieczyszczenia wód	• Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi • Zmiany poziomu wód gruntowych (odwodnienia), wpływają na wilgotność gleby, a to z kolei oddziałuje na florę i faunę • Zanieczyszczenia wód wpływają na bioróżnorodność • Poziom wód gruntowych i stosunki wodne wpływają na stan zdrowotny roślinności danego obszaru, a tym samym na zmiany w krajobrazie • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi i jej właściwości filtracyjnych wpływają na reżim wód gruntowych • Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi
FLORA I FAUNA	• Zmiany przestrzeni życiowej i ekosystemów • Zagrożenie dla niektórych gatunków • Zmniejszenie bioróżnorodności	Rozwój transportu, budowa dróg oraz inne procesy urbanizacyjne wpływają na florę i faunę pośrednio poprzez: • Zmiana stanu czystości powietrza, hałasu i drgań, mikroklimatu, poziomu wód gruntowych, zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenie gleby i pokrycia powierzchni ziemi • Stan flory i fauny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka • Stan flory wpływa na krajobraz

5.5. Oddziaływania wtórne i skumulowane

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnej realizacji kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji w obrębie jednego rewitalizowanego obszaru.

Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz informować zainteresowane strony (mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych, z określonym wyprzedzeniem. O ile jest to możliwe należy łączyć wykonywanie prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie (np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym).

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie, w tym samym czasie.

5.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem Rewitalizacji i charakter planowanych działań skutki realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecina nie będą miały znaczenia transgranicznego.

6. Przewidywane środki mające na celu zapobieganie, redukcję i kompensację znaczących niekorzystnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji Programu

Działania łagodzące są to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Działania kompensujące są to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 41 ustawy Prawo Ochrony Środowiska projekt kompensacji przyrodniczej może być zawarty w prognozie oddziaływania na środowisko planów,

programów i strategii. Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo Ochrony Środowiska kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy "ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa".

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Ponadto większość inwestycji bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” tzn. zakłada modernizację, przebudowę już istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary lub zmieniając znacząco obecne użytkowanie terenu. Inwestycje planowane do realizacji w ramach LPR zlokalizowane są poza obszarami cennymi przyrodniczo, chronionymi na mocy Ustawy o ochronie przyrody. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie działań łagodzących opisanych poniżej.

Tabela 35 Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu

Środki łagodzące niekorzystne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska/zalecenia
Powietrze atmosferyczne
Place budowy oraz drogi dojazdowe do nich powinny być zorganizowane w taki sposób, aby zapobiec wtórnej emisji pyłu (przykładowo: zraszanie terenu w okresie bezdeszczowym, ograniczenie prędkości pojazdów, tymczasowe utwardzenie dróg w stopniu umożliwiającym sprzątanie, uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (nie sypanie na nadkola i inne części pojazdu, przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów).
Warunki klimatyczne
Podczas prowadzenia prac remontowych zaleca się stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych w mieście tj. odpowiednio zsynchronizowana sygnalizacja świetlna, propagowanie ruchu pieszego, rowerowego oraz komunikacji publicznej. Odpowiednie projektowanie zieleni miejskiej, tak aby pełniła funkcje ochrony przed wiatrem, wpływała na wymianę powietrza w mieście oraz przyczyniała się do zatrzymywania wilgoci. Zadrzewienia przydrożne poza tym, że posiadają szczególne wartości przyrodniczo – krajobrazowe, pełnią też funkcję osłonową – stanowią naturalną ochronę przed wiatrem osłabiając jego siłę o 20 do 80%. Rośliny wpływają także na wymianę powietrza wspomagając ruchy konwekcyjne poziome i pionowe, przyczynia się do zmniejszenia wahań temperatury, czyli amplitud w jej sąsiedztwie, co zaznacza się wyraźnie w okresie wegetacji. W największej mierze dotyczy to roślinności wysokiej, zajmującej dostatecznie duże powierzchnie. Ponadto zieleń przyczynia się do wzbogacenia powietrza i gleby w wilgoć.
Klimat akustyczny
Urządzenia stosowane przy pracach budowlanych powinny spełniać kryteria dotyczące ich wartości akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Obecnie w tym względzie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. z 2005 Nr 263, poz. 2202 z późn. zm). Normy obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych. W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, prace te powinny być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum. Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym, posiadać sprawne tłumiki akustyczne.

Środki łagodzące niekorzystne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska/zalecenia
Wpływ na zmniejszenie hałasu komunikacyjnego ma także stosowanie odpowiednio zaprojektowanych pasów zieleni przyulicznej z rzędami wysokich drzew i krzewów (gatunków o właściwościach dźwiękochłonnych tj. zimozielone gatunki drzewiaste oraz klon topola, lipa).
Gleby Wszelkie podejmowane na etapie trwania prac budowlanych działania powinny być wykonywane w sposób zabezpieczający grunt i ziemię, a także drogę dojazdową przed zanieczyszczeniem. W fazie realizacji inwestycji powinno być zorganizowane szczelne odprowadzanie ścieków socjalno – bytowych, z zachowaniem warunków ochrony środowiska gruntowo – wodnego. Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu. W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”. Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum. Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdeponowana na powierzchni terenu.
Wody powierzchniowe i wody podziemne Na etapie opracowania organizacji budowy lub innych inwestycji powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne osobom wykonującym prace. Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków deszczowych do wód zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków opadowych z jezdni oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki deszczowe, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów. Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Zabiegi solenia dróg oraz chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum. Sól drogową należy przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach.
Flora Podczas prac związanych z realizacją działań uwzględnionych w aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji może wystąpić konieczność usunięcia bądź przesadzenia niektórych drzew i krzewów także dokonania nowych nasadzeń. O ile jest to możliwe rośliny i drzewa należy przesadzać, a nie wycinać, chyba, że ich wartość jest wyjątkowo niska. Zgodnie z Art. 83. 1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości - za zgodą właściciela tej nieruchomości (nie dotyczy m.in: drzew lub krzewów w lasach, drzew owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody - na obszarach nieobjętych ochroną krajobrazową; na plantacjach drzew i krzewów, oraz drzew i krzewów, których wiek nie przekracza 10 lat). Planując roboty dotyczące aranżacji zieleni miejskiej warto uwzględnić specyficzne zagrożenia w otoczeniu na etapie realizacji jak np. zniszczenie trawników lub chronionych gatunków roślin. W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókny i obudowy drewniane.

Środki łagodzące niekorzystne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska/zalecenia
Fauna
W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane, powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie. Termomodernizacja budynków może wywierać negatywny wpływ na niektóre gatunki ptaków gniazdujących min. w szczelinach ścian oraz na nietoperze. Z tego powodu obowiązkiem inwestora jest podjęcie środków, które wynagrodzą chronionym gatunkom doznane straty. W związku z powyższym przed rozpoczęciem prac termomodernizacyjnych należy rozważyć możliwość stworzenia zastępczych schronień dla ptaków i nietoperzy. Są to skrzynki dla ptaków i nietoperzy. Mogą one być drewniane bądź wykonane z masy trocinobetonowej. Zarówno pierwsze jak i drugie mogą być montowane w warstwie ociepliny – korzystniejsze rozwiązanie (z wyjątkiem skrzynki dla pustułki ze względu na jej rozmiar) lub na jej powierzchni. Nie zawsze w przypadku każdego indywidualnego budynku można za pomocą skrzynek zrównoważyć liczbę schronień ptaków i nietoperzy, które uległy zanikowi w wyniku prac remontowych. Dlatego ważne jest, aby działania rekompensujące straty wykonywać w przypadku wszystkich remontowanych budynków – także tych w danym momencie niezamieszkałych przez zwierzęta. Tylko wówczas bowiem sumaryczna liczba utworzonych potencjalnych schronień ma szansę zrównoważyć stratę. Dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, skrzynki lęgowe nie montowane w warstwie ociepliny (a więc nie chronione przed ewentualnym oderwaniem się od ściany) należy wieszać w ten sposób, by pod nimi nie znajdował się chodnik lub trawnik, lecz np. zadaszone wejście do klatki schodowej. Ze względu na różne konstrukcje budynków nie zawsze jest możliwe lub niekoniecznie jest zasadne zastosowanie schematów rozmieszczenia skrzynek dla ptaków lub nietoperzy oraz ich liczby zgodnie z przedstawionymi dalej zasadami. W każdym przypadku konieczna jest konsultacja i nadzór ornitologa oraz chiropterologa nad prowadzonymi pracami. Jego zadaniem jest wskazanie najbardziej odpowiednich miejsc dla zamontowania skrzynek oraz ich liczby. Przed przystąpieniem do wykonywania termoizolacji budynków, które są lub potencjalnie mogą stanowić siedliska lęgowe ptaków należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstąpienie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4 tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wydana w ww. trybie nie ma związku i jest niezależna od decyzji związanych z wymogami prawa budowlanego. Przeprawy mostowe: zanieczyszczone wody z mostu, przed ich odprowadzeniem do rzeki należy wstępnie oczyścić w systemie osadników lub separatorów (dla ochrony ryb). Dodatkowo prace budowlane wiążące się z użyciem ciężkiego sprzętu, a co za tym idzie ze znaczną emisją hałasu powodującą płoszenie zwierząt powinny być wykonywane poza sezonem lęgowym ptaków (zwłaszcza na terenach sąsiadujących z wodami powierzchniowymi).
Zdrowie
W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponadto prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnym godzinach porannych oraz wieczornych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców. W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy konieczna jest kontrola prowadzonych prac pod kątem przestrzegania przepisów BHP. Tereny budowy lub robót powinny być, w miarę potrzeby, ogrodzone. Ogrodzenia powinny być wykonane tak, aby nie stwarzały zagrożenia dla ludzi. Jeżeli ogrodzenie terenu budowy lub robót nie jest możliwe, należy oznakować granice terenu za pomocą tablic ostrzegawczych, a w razie potrzeby zapewnić stały nadzór. Strefy niebezpieczne uniemożliwiające dostęp osobom postronnym wyznacza się przez ich ogrodzenie i oznakowanie. Strefę niebezpieczną, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, ogradza się balustradami. w swym najmniejszym wymiarze liniowym liczonym od płaszczyzny obiektu budowlanego, strefa niebezpieczna nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6 m. w zwartej zabudowie miejskiej strefa niebezpieczna może być zmniejszona pod warunkiem zastosowania innych rozwiązań technicznych lub organizacyjnych, zabezpieczających przed spadaniem

Środki łagodzące niekorzystne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska/zalecenia
przedmiotów. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej zabezpiecza się daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. w miejscach przejść i przejazdów szerokość daszka ochronnego wynosi co najmniej o 0,5 m więcej z każdej strony niż szerokość przejścia lub przejazdu. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione. Drogi dojazdowe powinny mieć utwardzoną nawierzchnię i być oznakowane zgodnie z przepisami o ruchu na drogach publicznych. Przejścia dla pracowników znajdujące się na pochyłościach o pochyleniu większym niż 15% należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,4 m lub w schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, co najmniej z jednostronnym zabezpieczeniem balustradą. Pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów, nie powinny mieć spadków większych niż 10%. W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu, które w sposób pośredni mogą niekorzystnie wpływać na zdrowie mieszkańców miasta.
Dobra kultury i krajobraz
W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu, nie zaburzały historycznego układu przestrzennego miasta objętego ochroną konserwatorską.
Odpady
Powstałe w trakcie prac budowlanych odpady, powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane podawane odzyskowi lub w ostateczności segregowane usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi gospodarki odpadami. W przypadku odpadów niebezpiecznych, każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających przedostanie się do środowiska naturalnego i chroniony przed działaniem czynników atmosferycznych. Transport tych odpadów z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem szeregu przepisów obowiązujących w takiej działalności

7. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Trudność związane z metodyką: możliwe jest zastosowanie jedynie metody opisowej (jakościowej), co związane jest z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu Rewitalizacji - nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych parametrów dotyczących poszczególnych planowanych inwestycji, co uniemożliwia zastosowanie bardziej precyzyjnej metodyki (ilościowej), jednorodnej dla wszystkich planowanych przedsięwzięć. Dane

techniczne opisujące planowane przedsięwzięcia prezentują bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po koncepcje.

Z uwagi na skomplikowany i długotrwały proces inwestycyjny nie jest możliwe dokładne określenie czasu rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć, co również uniemożliwia oszacowania oddziaływań skumulowanych i zastosowania modeli do obliczenia oddziaływań w sytuacji najbardziej niekorzystnej.

8. Rozwiązania alternatywne

Charakter działań zawartych w Planie Rewitalizacji wyklucza możliwość rozpatrywania wariantów. Lokalny Program Rewitalizacji określa przede wszystkim inwestycje planowane do realizacji na już istniejących obiektach, mające na celu ich modernizację, przywrócenie lub nadanie nowych funkcji. Z tego względu dla większości przedsięwzięć jedynym racjonalnym wariantem jest zaniechanie ich realizacji. Nie ma możliwości rozpatrywania np. różnych lokalizacji planowanych inwestycji. Skutki zaniechania realizacji Programu Rewitalizacji zostały przedstawione w rozdziale 3.4.

Realizacja Programu Rewitalizacji nie będzie wywierała istotnego negatywnego wpływu na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, w związku z czym nie występowała konieczność analizy wariantów alternatywnych pod kątem przyrodniczym.

Nie stwierdzono konieczności działań kompensacyjnych sensu stricto.

9. Monitoring

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie miasta system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

Do najważniejszych wskaźników, które należałoby okresowo kontrolować należą:

- stan jakości powietrza atmosferycznego w mieście,
- stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- długość odcinków zmodernizowanych dróg,
- stan techniczny nawierzchni dróg i chodników.

Ponadto należy monitorować proces wdrażania Programu poprzez określenie jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych zadań, częstotliwość monitorowania realizacji zadania, status i problemy związane z realizacją zadania.

10. Konsultacje społeczne

Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Śródmieścia dla Miasta Szczecina wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostaną udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski i uwagi mogą wносить wszyscy obywatele jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd. Opracowania zostaną udostępnione w Urzędzie Miasta oraz na oficjalnej stronie internetowej urzędu.

Ponadto przedmiotowe dokumenty podlegają opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie.

Do przyjętego dokumentu Projektu załączona zostanie informacja (podsumowanie), w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione min. uwagi organów opiniujących, wyniki konsultacji społecznych, proponowane metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecina.

11. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest aktualizacja „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin”.

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm).

Zasadniczym celem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecina jest zaplanowanie i wdrożenie działań, których realizacja przyczyni się do usuwania przyczyn degradacji wydzielonego obszaru i stworzy warunki do zrównoważonego rozwoju miasta.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczono obszary kryzysowe, dla których wyznaczono kierunki działań rewitalizacyjnych:

- w obrębie terenów zamieszkałych (na których sytuacja społeczno-gospodarcza została zdiagnozowana w analizie wskaźnikowej jako gorsza niż średnia miasta):

1. Zespół obszarów w śródmieściu:

- 1.a. – Kwartały Śródmieścia,
- 1b. – Nowe Miasto,
- 1c. – Stare Miasto,
- 1d. – Rejon ul. Kolumba;

2. Niebuszewo-Bolinko;

3. Zespół obszarów na północy:

- 3a. – Golęcino-Gocław,
- 3b. – Stołczyn,
- 3c. – Skolwin;
- 4. Stare Dąbie.

- Obszary przemysłowe (wyznaczono w obrębie terenów na których zaprzestano działalności produkcyjnej lub usług z nią związanych oraz na których występują zanieczyszczenia wywołane działalnością przemysłową, a stan infrastruktury i budynków wykazuje wysoki stopień degradacji) i powojenne (stanowią tereny po byłych koszarach wojskowych oraz poligonach, na których obecnie prowadzona jest działalność związana z wojskiem):

- 5. Nad Odrą,
- 6. Drzetowo,
- 7. Śródrze,
- 8. Rejon ul. Cukrowej.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin zawiera szereg działań i celów zgodnych z celami i priorytetami następujących dokumentów strategicznych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego:

- Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007-2015
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007- 2013
- Strategia Rozwoju Miasta Szczecin

- Polityka Przestrzenna Miasta Szczecin
- Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2009 – 2015
- Polityka Mieszkaniowa Miasta Szczecin

Wdrożenie Programu Rewitalizacji będzie realizowane z poszanowaniem zasad ochrony środowiska naturalnego. Projektowane obiekty nie stwarzają zagrożeń dla zdrowia ich użytkowników i mieszkańców miasta.

Planowane przedsięwzięcia nie pogorszą stanu środowiska na terenie miasta. Ich oddziaływanie będzie ograniczało się do okresowo występujących podczas etapu budowy uciążliwości. W czasie trwania prac budowlanych zostanie zapewniona ochrona przed uciążliwościami spowodowanymi przez hałas i wibracje, a także przed zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby.

Na etapie eksploatacji nie będą występowały istotne negatywne oddziaływania na środowisko. W efekcie realizacji przedmiotowego Programu nastąpi poprawa walorów estetycznych, uporządkowanie i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej miasta. Realizacja Programu Rewitalizacji pozytywnie wpłynie również na stan środowiska na rewitalizowanych obszarach (np. poprzez zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnej).

Z uwagi na rodzaj i skalę planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań transgranicznych. Oddziaływania skumulowane mogą występować w przypadku jednoczesnej realizacji kilku z planowanych działań. Aby tego uniknąć należy rozważnie planować harmonogram planowanych prac.

Prognoza proponuje szereg działań łagodzących potencjalnie negatywne skutki realizacji Programu. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Program zawiera również szereg działań wpływających na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa – system monitoringu wizyjnego, oświetlenie ulic.

Podsumowanie oddziaływań określonych w prognozie zawiera poniższa tabela.

Tabela 36 Podsumowanie oddziaływań na środowisko działań zaplanowanych do realizacji w ramach LPR

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji		Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
1.	Zespół obszarów w śródmieściu	Kwartaly Śródmieścia	Kompleks HANZA TOWER – hotel 5* (budynek Starej Danej)	(0)	(0)	(-/0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Rewitalizacja kwartału nr 33 w Szczecinie między ulicami: Al. Piastów, B. Krzywoustego, B. Śmiałego, J. K. Chodkiewicza	(+)	(+)	(-/0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)
			Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulic Wielkopolskiej – Mazurskiej w Szczecinie ul. Wielkopolska 33, 33a, 34, 34a, nr działki ewid. 4/6 ul. Mazurska 17, nr działki ewid. 4/9	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)
			Poprawa jakości życia na obszarze zdegradowanym poprzez odnowienie infrastruktury budynku wielorodzinnego przy ul. Podhalańskiej ul. Podhalańska 8, 8a, 8b, 8c, Nr działki ewid. 171	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Koniec z piecami Budynek przy ul. Marszałka Piłsudskiego 14	(0)	(0)	(0)	(0)		(+)	(0)	(+)
			Termomodernizacja nieruchomości ul. Jagiellońska 22	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+/ -)	(+)	(+)
			Termomodernizacja nieruchomości ul. Jagiellońska 74	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
			Remont kamienicy i modernizacja c.o. al. Piastów 14	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(+)	(+)
			Remont kamienicy przy ul. Łokietka 32 front	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Chodkiewicza 10	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy al. Piastów 11	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy al. Piastów 15	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 11	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji		Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
2			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Żółkiewskiego 15	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Krzywoustego 27	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Ściegiennego 8	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 17	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Śmiałego 39 i Żółkiewskiego 4	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Renowacja części wspólnych budynku przy ul. Żółkiewskiego 13	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Adaptacja byłego budynku przemysłu odzieżowego oraz przedwojennej fabryki artykułów farmaceutycznych przy ul. 5 Lipca 16a na budynek domu studenckiego	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
	Stare Miasto		Centrum Multifunkcyjne obszar; ul. Panieńska, Kłodna, Mała Odrzańska	(0)	(0)	(-/0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(0)
			Przebudowa budynku dawnej drukarni przy ul. Św. Ducha 1 na funkcje usługowo-mieszkaniowe	(0)	(0)	(-/0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Poprawa jakości życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa na obszarze zdegradowanym poprzez przebudowę infrastruktury w obrębie ulicy Staromłyńskiej w Szczecinie, celem zwiększenia stopnia funkcjonalności przedmiotowego obszaru Ul. Staromłyńska 18,19,20,20a, 20b, 20c Ul. Staromłyńska (dr)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)
			Remont elewacji budynku przy ul. Grodzkiej 13,15,17, 19 wraz z ociepleniem oraz zmianą nawierzchni chodnika przed budynkiem	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+/ -)	(+)	(+)
			Termomodernizacja nieruchomości przy ul. Grodzkiej 8-10	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
3	Nowe Miasto	Rewitalizacja budynku przy pl. Orła Białego 1 oraz zaadaptowanie parteru budynku na cele gastronomiczne i społeczne	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Adaptacja i rozbudowa obiektów powojennych przy ul. Sowińskiego	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)
		Adaptacja obiektu byłej pralni wojskowej przy ul. Głowackiego nr 4 na obiekt biurowy	(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Adaptacja istniejącego budynku przy ul. Dąbrowskiego 38/40 na budynek biurowy ORNAMENT – termomodernizacja oraz remont	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+/-)	(+)	(+)
4	Rejon ulicy Kolumba	Tradycja nowoczesnego rozwoju miasta- Rewitalizacja budynków przy ul. Kolumba 86-89	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja rejonu ulicy Kolumba w Szczecinie	(+)	(+)	(0)	(+/-)	(+)	(0)	(+)	(+)
		Renowacja obiektów przemysłowych przy ul. Kolumba wraz z adaptacją do nowych funkcji	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(0)
5	Niebuszewo- Bolinko	Rewitalizacja zabytkowej willi przy ul. Słowackiego 3	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Miasto Szczecin poprzez uzbrojenie i rozbudowę terenu pod budowę II etapu Technoparku Pomerania	(+)	(+)	(+/-)	(-)	(+)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 27, oficyna	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 26, oficyna	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 25, oficyna	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 24, oficyna	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Długosza 5,6,7	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
		Remont budynku przy ul. Wyzwolenia 84,84b	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Barbary 5,5a	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 31	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		49 Remont budynku przy ul. Kołłątaja 29,30, Barbary 6	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 27, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 26, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 25, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 24, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 23, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 22, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 21, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Kołłątaja 20, front	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Krasińskiego 1	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Krasińskiego 2	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Niemcewicz 12, Długosza10	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Niemcewicz 10,11	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Remont budynku przy ul. Niemcewicz 9	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji		Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
			Remont budynku przy ul. Niemcewicza 5,6,7,8	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Remont budynku przy ul. Niemcewicza 1,2,3,4	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
			Remont budynku przy ul. Długosza 8,9,9a	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
6	Zespół obszarów na północy	Gołębino-Godław	Adaptacja i przebudowa budynków „Starej Olejarni” przy ul. Dębogórskiej 31-33 na potrzeby „Domu Sztuki” (przyszłej szkoły baletowej)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
Rewitalizacja ul. Ziemowita przy ul. Ziemowita 1-6			(+)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	
Ośrodek szkoleniowy przy ul. Pokoju 1			(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(0)	
7		Stołczyn	Rewitalizacja terenu dawnej cegielni	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
8			Skolwin	-	-	-	-	-	-	-	-
9		Stare Dąbie		Rewitalizacja obszarów starej zabudowy na terenie Dąbia – ul. A. Krzywoń 7,8,9, 11, 20-21; ul. Lekarska 1, 2,6,7, ul. Miernicza 3,4; ul. Oficerska 12,13,15,16; ul. E. Gierczyk 10-12	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Modernizacja „Targowiska Dąbie” ul. Dziennikarska 15		(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)	
	Baza Rybacka z zapleczem handlowo turystycznym w Dąbiu		(-/0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)	

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
10	Nad Odrą	Rewitalizacja funkcji przemysłowych terenów miejskich poprzez budowę zakładu produkcji papieru/tektury	(+)	(+)	(+)	(-)	(+)	(0)	(+)	(+)
		Budowa Polskiego Ośrodka Szkoleniowego Ratownictwa Morskiego przy ul. Dębogórskiej – rozbudowa infrastruktury szkoleniowej	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja dawnego magazynu wojskowego przy ul. Ludowej na cele biurowe	(0)	(0)	(+)	(-)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Teleyard	(+)	(+)	(+)	(-)	(+)	(+)	(+)	(+)
11	Drzetowo	Przebudowa i rozbudowa części kwartału ulic Storrady-Świętosławy i Jana z Kolna	(+)	(+)	(0)	(-/0)	(+)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja terenów postoczniovych	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(0)
		Zagospodarowanie terenów dawnego kąpieliska Gontynka	(-/0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
12	Śródmieście	Rewitalizacja zdegradowanych terenów portowych i stoczniowych na Kępie Parnickiej i wyspie Zielonej	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(-)	(+)	(+)
		Renowacji oraz adaptacji zabytkowego budynku mieszczącego się w Łasztowni pod działalność gospodarczą, społeczną i kulturalną	(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
13	Rejon ulicy Cukrowej	Rewitalizacja terenu dawnej cukrowni	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(0)
14	Obszar Objęty Projektem Zintegrowanym	Modernizacja ulic w centrum	(+)	(+)	(+/0)	(+/-)	(+)	(0)	(+)	(+)
		Remonty zabytkowych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w ramach Szczecińskiego Funduszu Pożyczkowego	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Modernizacja budynków zasobu Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasto Szczecin objętego funduszem remontowym	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Zagospodarowanie przedogódków oraz podwórek we wnętrzach kwartałów w ramach Programu „Zielone Podwórka Szczecina”	(0)	(0)	(0)	(0)	(+).	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 5	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 22	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 23	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 2	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 4	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 43	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 44	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- budowa budynku (plomba) przy ul. Królowej Jadwigi 45	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 46	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Królowej Jadwigi 47	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: kamienica przy ul. Al. Wojska Polskiego 32	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM- Renowacja budynków mieszkalnych w kwartale nr 23: oficyny we wnętrzu kwartału	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: oficyny mieszkalno – usługowe przy ul. Śląskiej 51, 52, 53, 54 i kamienica mieszkalno- usługowa przy ul. Śląskiej 53	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: kamienica mieszkalno- usługowa przy ul. Śląskiej 51	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 5	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 48	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 49	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; kompleksowa renowacja części wspólnych	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
		kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 51								
		Rewitalizacja kwartału nr 21; budowa parkingu podziemnego w budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; zagospodarowanie fragmentu kwartału	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Kompleksowa renowacja zabudowy kwartału nr 40: adaptacja parterów kamienic mieszkalno-usługowych przy ul. Śląskiej 51,52, 53, 54, oficyny usługowej „stajenka” na lokale użytkowe wraz z zagospodarowaniem terenu	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 48 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 49 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 50 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 51 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 91 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 92 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21; adaptacji części budynku przy ul. Jagiellońskiej 94 na cele usługowe	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja kwartału nr 21: modernizacja kamienic frontowych i oficyn wraz z adaptacją lokali na cele usługowe i społeczne oraz	(0)	(0)	(-/ 0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
		zagospodarowanie wnętrza kwartału „Centrum KOSMOS” adaptacja i rozbudowa budynku dawnego kina „Kosmos” przy ul. Wojska Polskiego 8 na kompleks usługowo - mieszkalny	(0)	(0)	(-/0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Centrum Kulturalno- Rozrywkowe „Warzelnia” – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Partyzantów 2	(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja budynku „Lucynki i Paulinki” przy Al. Wojska Polskiego 18	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Modernizacja kamienicy przy al. Wojska Polskiego 45	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Renowacja budynku Polskiego Czerwonego Krzyża przy al. Wojska Polskiego 63 wraz z adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Centrum Kulturalno – Kongresowe – renowacja i adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Stośława 4	(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja RAZEM – Infrastruktura w kwartale nr 23: utworzenie świetlicy środowiskowej, punktu konsultacyjnego MOPR, utworzenie lokali usługowych, infrastruktury technicznej oraz wykonanie zagospodarowania terenu	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Rewitalizacja społeczna w obszarze centrum w ramach Strategii Rozwiązywanie Problemów Społecznych	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Budowa integracji lokalnej i rewitalizacja społeczna w ramach Programu współpracy Gminy Miasto Szczecin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
		Obywatelski Program rewitalizacji przestrzeni wspólnych „Zielone podwórka Szczecina’	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)
		Rewitalizacja elewacji zabytkowej kamienicy Deptaku Bogusława ul. Ks. Bogusława X 44	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
		Modernizacja i przebudowa pomieszczeń winiarni przy ul. Ks. Bogusława X wraz z adaptacją dodatkowych pomieszczeń pod organizację pokazów mody i innych wydarzeń kulturalnych	(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Tiffany Flower & Cafe – sadyba kultury, sztuki i inicjatyw biznesowych	(0)	(0)	(0)	(-/0)	(0)	(0)	(+)	(+)
		Nowoczesne przestrzenie kamienicy z historią” (Plac Zwycięstwa 3)	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)
15	Działania planowane do realizacji poza obszarami zdegradowanymi	Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 1	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+/ -)	(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 2	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 3,4	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 5	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 7	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 14	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 26	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 22	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Energia Odnawialna ul. Lipca 12	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)

Lp	Obszary objęte Programem Rewitalizacji	Planowane działania	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i gleby	Fauna i flora	Krajobraz	Zdrowie
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 17	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Termomodernizacja nieruchomości al. Boh. Warszawy 18	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)		(+)	(+)
		Odbudowa i przystosowanie zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego wraz z zabudową folwarczną do funkcjonowania jako Ośrodek Opiekuńczo-Lecznicy dla osób samotnych przy ul. Husarów 1,2,2B	(0)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

(0) – oddziaływanie neutralne
 (+) – oddziaływanie pozytywne
 (-) – oddziaływanie negatywne
 (?) – oddziaływanie niepewne
 (+/0) – oddziaływanie pozytywno-neutralne
 (-/0) – oddziaływanie negatywno-neutralne
 (-/+) – oddziaływanie negatywno-pozytywne

Niniejsza ocena została oparta na kryteriach jakościowych tak, aby w odpowiedni sposób określić, jaki wpływ na poszczególne komponenty środowiska będą miały działania zaproponowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Analizowano bezpośredni wpływ założeń Programu na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Brano pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny, możliwość oddziaływania transgranicznego.

W przeprowadzonej ocenie wykorzystano metody list kontrolnych oraz metody opisowe.

Celem monitoringu skutków realizacji Programu Rewitalizacji jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie miasta system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

Do najważniejszych wskaźników, które należałoby okresowo kontrolować należą:

- stan jakości powietrza atmosferycznego w mieście,
- stan jakości wód powierzchniowych,
- długość odcinków zmodernizowanych dróg,
- stan techniczny nawierzchni dróg i chodników,

Ponadto należy monitorować proces wdrażania Programu poprzez określenie jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych zadań, częstotliwość monitorowania realizacji zadania, status i problemy związane z realizacją zadania.

Literatura

1. J. Engel „Natura 2000 w ocenach oddziaływania inwestycji na środowisko”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009;
2. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szczecin, Szczecin, grudzień 2011;
3. Łukasiewicz Aleksander, Łukasiewicz Szymon, Rola i kształtowanie zieleni miejskiej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 2006;
4. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do 2016 roku, Minister Środowiska, Warszawa, 2008;
5. Żarska B. Ochrona Krajobrazu, Warszawa, 2005;
6. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020;
7. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007- 2013;
8. Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008- 2011z uwzględnieniem perspektywy 2012- 2015;
9. Strategia Rozwoju Miasta Szczecin;
10. Polityka Przestrzenna Miasta Szczecin;
11. Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin;
12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2009 – 2015;
13. Polityka Mieszkaniowa Miasta Szczecin;
14. Program Ochrony Środowiska Miasta Szczecin na lata 2008- 2019;
15. Roczna ocena jakości powietrza dla Województwa Zachodniopomorskiego za 2010 rok, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2011
16. Projekt rewitalizacji rejonu ulicy Kolumba w Szczecinie, Urząd Miasta Szczecin, 2011;
17. Raport o stanie miasta Szczecina, 2010 rok, Urząd Miasta Szczecin;
18. Standardy montowania ukryć dla ptaków i nietoperzy jako element prac dociepleniowych. Przemysław Wylegała, Radosław Dzieciołowski, Radosław Jaros, Andrzej Kepel, PTOP „Salamandra”.

Spis załączników

Załącznik 1 – Wpływ poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji (projekty zgłoszone do realizacji w ramach inicjatywy JESSICA) na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz zdrowie – zestawienie tabelaryczne

Załącznik 2 – Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko (ustalenie zakresu prognozy)

Załącznik 3 – Pismo Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (odstąpienie od sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko)